rijksuniversiteit groningen

Jaarverslag 2023

Rijksuniversiteit Groningen

Inhoud

Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. Bestuursverslag

1. Strategie
1.1 Missie
1.2 Visie
1.3 Making connections
1.4 Internationalisering

2. Onderwijs
2.1 Visie en doelstellingen
2.2 Innovatie
2.3 Interdisciplinair onderwijs
2.4 Flexibilisering
2.5 Teaching Academy Groningen
2.6 Internationalisering
2.7 Kwaliteitszorg
2.8 Ondersteuning vakgebieden
2.9 Coronaparagraaf onderwijs

3. Kwaliteitsafspraken
3.1 Monitoring en medezeggenschap
3.2 Ondersteuning medezeggenschap
3.3 Thema's kwaliteitsafspraken
3.4 Financieel overzicht
3.5 Conclusie
3.6 Reflectie medezeggenschap

4. Onderzoek
4.1 Visie en doelstellingen
4.2 Onderzoekskwaliteit
4.3 Onderzoekondersteuning
4.4 Steunprogramma herstel en perspectief onderzoek (NPO)
4.5 Uitwerking Bestuursakkoord 2022

5. Impact
5.1 Visie en doelstellingen
5.2 Impactorganisatie
5.3 Schools
5.4 Universiteit van het Noorden
5.5 Samenwerking
5.6 Ondernemerschap
5.7 Octrooien, licenties en IP
5.8 Contractonderzoek en –onderwijs
5.9 Fondsenwerving

6. Studenten
6.1 Visie en doelstellingen
6.2 Welzijn, diversiteit en inclusie
6.3 Voorzieningen
6.4 Employability
6.5 Aansluiting VO-HO
6.6 Rechtszekerheid

7. Medewerkers
7.1 Visie en doelstellingen
7.2 Strategisch HR-beleid
7.3 Diversiteit en inclusie
7.4 Sociale veiligheid
7.5 Welzijn
7.6 Personeelsbestand
7.7 Rechtszekerheid

8. Infrastructuur
8.1 Duurzaamheid
8.2 Vastgoed
8.3 Integrale veiligheid
8.4 Bescherming persoonsgegevens

9. Bestuur
9.1 Regelingen
9.2 Code Goed Bestuur
9.3 Notitie Helderheid
9.4 Treasury
9.5 Topinkomens en remuneratie

10. Continuïteitsparagraaf
10.1 Studentenaantallen en personele bezetting
10.2 Exploitatie- en balanscijfers
10.3 Intern risicobeheersings- en controlesysteem
10.4 Risico's en onzekerheden
10.5 Actuele majeure ontwikkelingen
10.6 Rapportage toezichthoudend orgaan

II. Jaarrekening

III. Overige gegevens

Bijlagen
A. Organogram
B. Kerncijfers en kengetallen Onderwijs en Onderzoek
C. Nevenfuncties bestuurders
I. Leden College van Bestuur
II. Leden Raad van Toezicht
D. Benoemingstermijnen

Colofon

Voorkant: Feringa Building
foto Marcel Spanjer

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Bericht van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is vanuit een onafhankelijke positie belast met het toezicht op het bestuur en beheer van de Rijksuniversiteit Groningen door het College van Bestuur. De raad is zo samengesteld dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het College van Bestuur. Ook in 2023 heeft de raad toezicht gehouden op de ontwikkeling van de kerngebieden onderwijs, onderzoek en impact, alsmede de financiën en bedrijfsvoering van de universiteit.

De samenstelling van de Raad van Toezicht heeft in 2023 één verandering ondergaan. Mare Riemersma-Diephuis is toegetreden. Zij vervangt Annette Roeters, die zich acht jaar heeft ingezet voor de raad en tevens deel uitmaakte van de auditcommissie Kwaliteitszorg. Mede namens de andere leden van de raad wil ik onze afgetreden collega bedanken voor haar waardevolle inbreng en betrokkenheid bij de academische gemeenschap van de RUG.

Per 1 september 2023 nam de RUG ook afscheid van Cisca Wijmenga, die vier jaar met enthousiasme de functie van Rector Magnificus heeft vervuld. Haar niet aflatende inzet voor interdisciplinair onderzoek en het samenbrengen van wetenschappers uit verschillende faculteiten binnen de vier schools van de RUG heeft de Raad van Toezicht zeer gewaardeerd. Jacquelien Scherpen is per dezelfde datum benoemd als nieuwe Rector Magnificus van de RUG. Jacquelien heeft ons volledige vertrouwen en wij wensen haar alle succes toe.

De energiecrisis en hoge inflatie hadden voor het tweede achtereenvolgende jaar een groot effect op het resultaat van de RUG. De raad maakt zich zorgen over de gevolgen voor de financiële ontwikkeling en volgt deze op de voet. Met het College van Bestuur spraken wij veelvuldig over dit onderwerp en over het proces en de voorgestelde maatregelen uit het programma ‘TeRUG in balans 2026’.

Met het programma wordt onderbouwing en invulling gegeven aan de taakstellende bezuinigingen. Deze moeten ertoe leiden dat de universiteit in 2026 een duurzaam begrotingsevenwicht bereikt. We zijn blij dat het College erin is geslaagd een breed draagvlak voor de maatregelen te creëren en dat de centrale medezeggenschap nadrukkelijk betrokken is geweest. De RUG durft de keuzes te maken die noodzakelijk zijn, waarbij het primaire proces van onderwijs en onderzoek waar mogelijk wordt ontzien. Tegelijkertijd realiseer ik me dat het ook lastige keuzes kunnen zijn met behoorlijke consequenties voor degenen die het betreft.

Op het terrein van de bedrijfsvoering en faciliteiten heeft de raad in 2023 veel aandacht besteed aan het strategisch vastgoedplan en de actualisatie hiervan. Deze actualisatie vond plaats in het licht van de ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld stijgende bouwkosten als gevolg van de inflatie, de verwachte daling van het aantal studenten en de gevolgen van het hybride werken. Vanwege zijn omvang heeft vooral de bouw van de Feringa Building grote gevolgen voor de toekomstige financiële positie van de universiteit. Daarom volgt de raad, in het bijzonder de auditcommissie Financiën, de ontwikkelingen in de bouw en de financiële implicaties hiervan nauwlettend.

Verheugd zijn we over het feit dat we samen met de medezeggenschap groen licht hebben kunnen geven voor de nieuwbouw van het Sportcentrum. Aan de twee door de raad gestelde voorwaarden, de investeringsbegroting moet binnen de financiële kaders blijven en er worden geen extra leningen aangetrokken, werd voldaan. De bouw van het Sportcentrum kon op een verantwoorde manier worden ingepast in de investeringsplanning mede doordat de ACLO een hogere exploitatiebijdrage heeft toegezegd. De hogere bijdrage is mogelijk, omdat met de studenten werd afgesproken dat de prijs van de ACLO-kaart wordt verhoogd. Tevens was de bespreking en acceptatie van de consequenties

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

door het College van Decanen en de centrale medezeggenschap een belangrijk punt voor de raad.

In 2023 kwamen bepaalde onderwerpen meerdere malen terug op onze agenda. In het bijzonder noem ik de aandacht die is gegaan naar integrale veiligheid op meerdere terreinen, als kennisveiligheid, cybersecurity, privacy en internationale samenwerking. Over sociale veiligheid heeft de raad zich meer dan eens laten informeren en meegedacht. Aan de orde kwam niet alleen het effect van de in 2023 uitgerolde campagne sociale veiligheid om de bewustwording te vergroten, maar ook overige acties die binnen de universiteit zijn uitgezet. Ik heb er alle vertrouwen in dat de RUG de noodzakelijke maatregelen treft, want voor ongewenst gedrag is absoluut geen plaats in onze universitaire gemeenschap. Wij blijven dan ook intensief betrokken bij de voortgang op dit thema.

In 2023 vond de externe zelfevaluatie van de Raad van Toezicht plaats onder leiding van een extern bureau. We zijn blij te constateren dat de goede onderlinge sfeer en verstandhouding benoemd zijn, waarbij oordeelsvorming plaatsheeft in groepsverband. Ook werd geconstateerd dat de relatie met het College van Bestuur open en constructief is. De raad heeft speciale themabijeenkomsten georganiseerd, waarin een bepaald onderwerp met de betreffende deskundigen uit de organisatie wordt uitgediept. Deze bijeenkomsten helpen de raad bij het beter en goed geïnformeerd vervullen van zijn rol. Uit de zelfevaluatie kwamen ook een aantal verbeterpunten en oplossingen naar voren, die begin 2024 worden besproken. Een van deze punten is inmiddels geëffectueerd, namelijk de benoeming van Van Saarloos tot vicevoorzitter van de raad. Tevens zijn alvast wijzigingen doorgevoerd in de governance-kalender, zodat belangrijke beleidsonderwerpen tijdig naar voren komen en focus wordt behouden.

De RUG is een universiteit met ambitie en zij vervult haar rol van katalysator in de regio en daarbuiten met verve. Zij heeft een omvangrijk investeringsprogramma op het terrein van vastgoed en zet de noodzakelijke stappen op het gebied van integrale veiligheid. Er is een betrokken en enthousiaste staf en een levendige studentengemeenschap, met een kritische en vitale medezeggenschap. De raad is positief over de constructieve dialoog met het College van Decanen en de Universiteitsraad. Dit is de gezamenlijke verdienste van bestuurders, medewerkers en studenten. Ieder heeft hieraan bijdragen vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid.

Wij hebben daarom het volste vertrouwen dat de universiteit zich blijft ontwikkelen en verbeteren, ondanks moeilijke omstandigheden en ondanks verschillende brandhaarden in de wereld die ook hun weerslag hebben op onze universitaire gemeenschap. De raad wil nadrukkelijk zijn dankbaarheid uitspreken aan iedereen – medewerkers en studenten – voor alle inspanningen in deze moeilijke en onzekere tijden. Onze speciale dank gaat uit naar het College van Bestuur voor zijn inzet onder blijvend moeilijke omstandigheden.

J.W. Remkes
Voorzitter Raad van Toezicht

Foto P. Schrijen, Provincie Limburg

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Voorwoord Voorzitter College van Bestuur

De RUG heeft te maken met onzekere en moeilijke tijden. Ik noem de financiële positie van onze universiteit, de plannen en ontwikkelingen op het gebied van internationalisering, sociale veiligheid en de wereld om ons heen waar helaas ook in het afgelopen jaar sprake was van oorlog, conflict en natuurgeweld. Ik volg met afschuw het nieuws hierover en maak mij grote zorgen. Uiteraard over de vreselijke situatie en de impact die dit heeft op de levens van mensen, maar ook over de invloed op onze RUG-gemeenschap en de toenemende polarisatie. De RUG heeft de taak het onafhankelijke denken te bewaken en te faciliteren, en de gebeurtenissen in de wereld te analyseren. We ontwikkelen oplossingen en ideeën over hoe het anders kan en stimuleren onze wetenschappers hun expertise te delen met de maatschappij. Ik benadruk dat binnen onze universiteit ruimte is voor verschillende meningen en ideeën, want dat is de basis waarop de RUG is gebouwd.

Ondanks de extra middelen uit het in 2022 gesloten Bestuursakkoord staat de RUG voor een aantal majeure financiële vraagstukken die het resultaat beïnvloeden en vragen om beleidsaanpassingen. Voornamelijk vanwege de combinatie van hoge inflatie en hogere energieprijzen enerzijds en een teruglopende rijksbijdrage anderzijds kampt de RUG sinds 2022 met tekorten en moet zij structureel bezuinigen. In 2023 is de RUG daarom gestart met het programma 'TeRUG in balans 2026' waarmee onderbouwing en invulling wordt gegeven aan de taakstelling met de realisatie waarvan de universiteit in 2026 duurzaam bestedingsevenwicht bereikt.

Gedurende 2023 werd duidelijk dat de taakstelling moest worden verzwaard doordat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen zijn referentieraming neerwaarts heeft bijgesteld en de RUG vanaf 2024 een jaarlijkse korting op de leerlingvolumemiddelen heeft opgelegd oplopend tot bijna € 19 mln in 2027. Naast deze korting op de rijksbijdrage en de hoge inflatie werd de RUG in 2023 geconfronteerd met een cao-loonstijging van 9%. Deze loonsverhoging werd slechts deels gecompenseerd met de via de Rijksbijdrage ontvangen loonbijstelling. Voor het personeel dat is gefinancierd uit de 2e, 3e of 4e geldstroommiddelen is door betreffende subsidieverstrekkers nog geen indexatie ontvangen. Het gevolg is vooralsnog een tekort van jaarlijks € 22 mln. Beide ontwikkelingen leiden tot een additionele structurele ombuigingsopgave en taakstelling.

Recent is de tweede fase van 'TeRUG in Balans 2026' ingegaan. Doel van deze fase is de uitvoering van de vastgestelde bezuinigingsmaatregelen op met name het gebied van ICT, ruimtegebruik en energieverbruik de komende maanden te effectueren. De urgentie is hoog, maar het draagvlak voor en commitment aan de treffen maatregelen is groot. Dit is een essentiële voorwaarde voor het daadwerkelijk uitvoeren van de voorgestelde maatregelen, het terug in evenwicht brengen van de baten en lasten en het vervolgens realiseren van de gewenste én noodzakelijke positieve resultaten vanaf 2026.

Momenteel werkt het demissionaire kabinet aan de Wet Internationalisering in Balans (WIB). Het doel daarvan is onder meer het behoud van het Nederlands als onderwijs- en wetenschapstaal, maar ook de beheersing van de instroom van internationale studenten. De achtergrond is dat de huisvesting van studenten, de werkdruk van personeel en de kwaliteit van het onderwijs tot problemen kunnen leiden. Daarom treffen alle universiteiten nu zelf maatregelen om de instroom van internationale studenten te beheersen en de Nederlandse taalvaardigheid te vergroten. Er wordt ingezet op verlaging van de instroom van internationale studenten, vermindering van het aantal Engelstalige bacheloropleidingen, meer Nederlandstalige opleidingen en het bevorderen van de Nederlandse taalvaardigheid bij docenten en

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

studenten. De RUG heeft het afgelopen jaar al stappen gezet met het stopzetten van de actieve werving van internationale studenten, hetgeen effect had op de instroom van internationale bachelor- en masterstudenten in het huidige academisch jaar.

Wij maken serieus werk van het oplossen van de knelpunten, juist om de meerwaarde van internationalisering te behouden. De internationale dimensie heeft grote waarde voor het onderwijs, de wetenschap en de Nederlandse kenniseconomie. Talenten ook afkomstig buiten Nederland leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van wetenschappelijke kennis. Dat geldt zeker voor onze regio waar demografische krimp en verminderde aantrekkingskracht op talent nu al problematisch zijn. Daar komt bij dat er juist een regionale aanpak nodig is om het hoofd te bieden aan wereldwijde maatschappelijke uitdagingen, zoals energietransitie, gezondheid en digitalisering. Hierbij spelen aantrekkingskracht op (internationaal) talent, het delen van kennis over grenzen, en hoogwaardig onderwijs en onderzoek een grote rol. Vanwege de regionale verschillen is het belangrijk dat een universiteit als de onze de regie gedeeltelijk zelf in handen kan nemen.

In juni was de feestelijke opening van het House of Connections (HoC) en verwelkomde de universiteit iedereen die langs wilde komen aan de Grote Markt in Groningen. In het HoC zijn de vier schools voor wetenschap en samenleving van de RUG en de Universiteit van het Noorden (UvhN) gehuisvest. Het is de centrale ontmoetingsplek op het gebied van de maatschappelijke thema's, waar student, docent, onderzoeker, netwerk en burger samen kunnen komen om van elkaar te leren en elkaar te inspireren. Hier bundelt de RUG haar krachten en werken we samen aan de urgente transities van vandaag en morgen. Vanuit het House of Connections maken we door middel van het organiseren van evenementen en activiteiten zichtbaar op welke manier wetenschap bijdraagt aan het oplossen van grote maatschappelijke problemen.

Een drijvende kracht achter het leggen van verbindingen oftewel 'Making Connections', zoals ook de titel van het Strategisch Plan 2021-2026 van de RUG luidt, was prof. dr. Cisca Wijmenga in haar functie van Rector Magnificus. Op 1 september 2023 nam zij afscheid van het rectoraat, dat zij sinds 2019 had vervuld. De RUG is haar veel dank verschuldigd voor haar inzet en bijdragen aan de universitaire gemeenschap, onder meer in moeilijke tijden als die van de pandemie. In het College van Bestuur missen we haar collegialiteit en deskundigheid. Gelukkig kon de RUG in de persoon van prof. dr. Jacquelien Scherpen een waardig opvolger verwelkomen.

Tot slot, het thema sociale veiligheid stond ook in 2023 terecht hoog op de agenda en is een belangrijk thema dat ons allen bezighoudt. Het bevorderen van een sociaal en veilig leer-en werkklimaat is niet voor niets een van de doelen uit ons strategisch plan. Als RUG staan wij voor een open en eerlijke dialoog waarin alle onderwerpen bespreekbaar zijn. Dit doen we op een constructieve en respectvolle manier zodat studenten en medewerkers op een goede en veilige wijze kunnen studeren en werken. Daar voel ik mij verantwoordelijk voor. Samen zetten we de dialoog over de verdere verbetering van sociale veiligheid binnen de RUG voort door met elkaar oprecht en open in gesprek te blijven. Een universiteit kunnen we alleen samen zijn, in een inclusieve, saamhorige academische gemeenschap. De successen die we bereiken zijn dan ook de verantwoordelijkheid én de verdienste van ons allen.

prof. dr. Jouke de Vries
Voorzitter College van Bestuur Rijksuniversiteit Groningen

rijksuniversiteit
groningen

I. BESTUURSVERSLAG

College van Bestuur.
Vlnr: Jouke de Vries (voorzitter),
Ruben Wagenvoort (student-assessor),
Jacquelien Scherpen (rector magnificus) en
Hans Biemans (vicevoorzitter)

rijksuniversiteit
groningen

1. Strategie

Cortège bij opening Academisch Jaar
foto Reyer Boxem

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

1. Strategie

1.1 Missie

De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) is een brede universiteit, waar onderwijs en onderzoek onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De RUG opereert op internationaal niveau en zet haar innovatiekracht in om wetenschappelijke en maatschappelijke uitdagingen aan te gaan en studenten op te leiden tot wereldburgers. Bovendien is de universiteit betrokken bij de regio en levert zij een actieve bijdrage aan het versterken en vormgeven van het regionale kennissysteem.

1.2 Visie

De RUG is een hechte, open academische gemeenschap die al haar leden kansen biedt om zich ten volle te ontwikkelen. Zowel studenten als medewerkers zijn nieuwsgierig, betrokken en gemotiveerd; ze tonen verantwoordelijkheid en willen excelleren. Zij laten zich leiden door de kernwaarden van de RUG bij het genereren van kennis om de wereld beter te begrijpen en bij het op een duurzame manier toepassen van deze kennis ten behoeve van mens en maatschappij.

De sterke disciplines van de RUG, die het hele academische spectrum bestrijken, vormen de basis waarop talent en samenwerking kunnen gedijen. Samenwerking vindt plaats tussen disciplines onderling en tussen de universiteit en de buitenwereld. De goede connecties stellen de RUG in staat samenwerkingsverbanden aan te gaan met partners in Noord-Nederland en met universiteiten en instituties in vele andere landen. Zo ontstaat toegevoegde waarde voor de wereld van vandaag en morgen.

De onderzoeks- en opleidingsprogramma's van de RUG weten getalenteerde mensen vanuit de hele wereld naar Noord-Nederland te trekken, wat zowel de universiteit als de regio een stimulans geeft. Dankzij de diversiteit van de academische gemeenschap en de mogelijkheden om internationale ervaring op te doen kunnen studenten aan de RUG een mondiaal perspectief en interculturele vaardigheden ontwikkelen. Dit stelt studenten in staat zich in te zetten voor de samenleving en in hun professionele loopbaan bij te dragen aan de oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen.

Kernwaarden

De kernwaarden bepalen de cultuur van de RUG. Ze bepalen hoe beslissingen worden genomen en hoe medewerkers, studenten en andere belanghebbenden met elkaar omgaan en zich tot elkaar verhouden.

Academische vrijheid

Onderwijs en onderzoek vinden plaats in een context van vrijheid van denken en expressie, conform de definitie van UNESCO.

Integriteit

Integriteit staat voor eerlijkheid, respect, oprechtheid, openheid, transparantie en verantwoordelijkheid. De basis vormen de gedragsregels van de RUG voor wetenschappelijke integriteit en de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit. Zie ook de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018) van de KNAW, Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra, NWO, Samenwerkende organisaties in toegepast onderzoek, Vereniging Hogescholen en de UNL. De code is bindend en de RUG volgt deze derhalve.

Inclusie/diversiteit

De RUG streeft ernaar een universiteit te zijn waar alle studenten en medewerkers zich gerespecteerd, sociaal veilig en thuis voelen, ongeacht

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

verschillen in achtergrond, ervaring, perspectief en identiteit. Diversiteit en inclusie worden ook erkend als belangrijke factoren om academisch succes te behalen.

Duurzaamheid

De RUG respecteert milieu en leefomgeving door rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen en vermindering van de ecologische effecten van alle universitaire processen.
Leidraad zijn de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN en de eigen Roadmap Duurzaamheid.

Openheid

De RUG wil een academische gemeenschap zijn met een open cultuur. Onderzoeksresultaten worden opengesteld voor de brede wetenschappelijke gemeenschap en de samenleving als geheel.
De bestuurscultuur is transparant, met een voor ieder toegankelijk overlegmodel voor het bestuur.

1.3 Making connections

Het leggen van verbindingen – Making connections – in onderwijs, onderzoek en impact loopt als een rode draad door het Strategisch Plan 2021-2026. Dat gegeven komt terug in de verantwoordelijkheid en de verbinding die de RUG maakt met de wereld, door de aandacht voor maatschappelijke thema's, mondialisering en duurzame bedrijfsvoering. Het wordt ook uitgewerkt in een verbinding met de regio en in de aandacht voor een interdisciplinaire aanpak van vraagstukken.

Ook voorziet het Strategisch Plan in het stelselmatig monitoren van het welzijn van studenten en medewerkers. Speciale aandacht is er voor de werkdruk, in het kader van de gezondheid van medewerkers. Bovendien is een gezonde werkomgeving en een evenwichtige balans tussen werk en privé essentieel voor de RUG om goede resultaten te behalen. Zo zet de RUG in op communities, zoals Young Academy Groningen (YAG), Teaching Academy Groningen (TAG) en Young RUG. Dit zijn netwerken van respectievelijk jonge onderzoekers, docenten en medewerkers die elkaar helpen en ondersteunen bij het zoeken naar oplossingen voor academische en maatschappelijke vraagstukken.

Het verrichten van excellent (fundamenteel) onderzoek en het aanbieden van hoogwaardig onderwijs zijn uitermate belangrijk. De RUG zoekt altijd naar mogelijkheden om beide processen te versterken. De breedte en de reikwijdte van het onderwijs worden vergroot door interdisciplinaire programma's. Studenten krijgen zo meer keuzemogelijkheid en kunnen interdisciplinaire minors volgen bij verschillende faculteiten, hetgeen aansluit bij de breedte van maatschappelijke vraagstukken. De komende jaren zal de RUG eveneens nieuwe educatieve concepten ontwikkelen. Studenten kunnen gericht kennisnemen van de nieuwste inzichten in het onderzoeksveld dat bij hun opleiding hoort en ook worden ze gestimuleerd om eigen ideeën te ontwikkelen.

1.4 Internationalisering

Sinds 1614 heeft de RUG zich ontwikkeld tot een succesvolle universiteit, die al vanaf de oprichting internationaal actief is. Internationale focus en ervaring met het buitenland vergroten de arbeidskansen voor studenten en medewerkers. Daarom worden activiteiten in het buitenland gestimuleerd en worden goede relaties onderhouden met universiteiten en (kennis-) instellingen in landen die voor de opleidingen en onderzoek van de RUG relevant zijn. Internationalisering en internationale samenwerking waren ook in 2023 belangrijk voor de RUG.

Wet Internationalisering in Balans

Tegelijkertijd staat internationalisering in Nederland onder druk als gevolg van (geo)politieke ontwikkelingen, het wetsontwerp Internationalisering in Balans, vragen uit de maatschappij en praktische uitdagingen (zoals huisvesting). De recente politieke ontwikkelingen op het gebied van internationalisering hebben, naar het zich laat aanzien, significante gevolgen voor de RUG. Ter voorbereiding op de invoering van de Wet Internationalisering in Balans (WIB) wordt gewerkt aan een aantal zaken.

Zo wordt het taal- en cultuurbeleid geactualiseerd, wordt in het kader van zelfregie gekeken naar het opleidingsaanbod (welke opleidingen kunnen Engelstalig blijven en welke kunnen worden omgezet naar het Nederlands), worden de financiële en personele consequenties van de invoering van de WIB doorgerekend en wordt de impact van de WIB op onze mogelijkheden om internationaal talent aan te trekken dan wel te

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

behouden geanalyseerd. Ten slotte wordt er – in de geest van de WIB – op dit moment zorgvuldig gekeken naar de marketingstrategie en wordt niet actief geworven op internationale beurzen.

Global Engagement Plan

In 2023 is toegewerkt naar een meer geïntegreerde visie en een gebalanceerde aanpak die de RUG ondersteunt bij een succesvol en toekomstbestendig internationaliseringsbeleid. Deze aanpak is beschreven in het Global Engagement Plan dat in het najaar van 2023 door het College van Bestuur is vastgesteld. Dit plan is een uitwerking en gedeeltelijke uitbreiding van de internationale elementen van het Strategisch Plan 2021-2026. De ambities zijn samengebracht in vijf onderling samenhangende onderdelen:

1. Bieden van internationaal perspectief aan studenten
2. Lokale oplossingen voor mondiale uitdagingen
3. Aantrekken en behouden van talent
4. Toegewijde en diverse partnerschappen
5. Een solide fundering voor internationalisering

Het jaar 2023 kwamen verder aan de orde: reguliere implementatie van internationaliseringsactiviteiten (o.a. mobiliteit), het verder ontwikkelen van het kennisveiligheidsbeleid (zie ook integrale veiligheid) en drie strategische initiatieven waarmee de samenwerking met een selecte groep partners in Europa en daarbuiten wordt geïntensiveerd: de European University Alliance ENLIGHT, het Strategische Partner Framework en de Sub Sahara Afrika strategie.

ENLIGHT

ENLIGHT is een Europees Universiteitsnetwerk met als doelstelling structureel samen te werken op het gebied van onderwijs en onderzoek. In 2030 wil ENLIGHT een open ruimte creëren tussen de partners waarbij studenten, docenten en onderzoekers makkelijk toegang hebben tot onderwijs en onderzoek van de partners via een digitale, interuniversitaire campus. In 2023 werd de eerste fase afgesloten en werd bekend dat het voorstel voor een vervolg door de Europese Commissie was goedgekeurd. Deze vervolgfase van vier jaar plus een mogelijke verlenging van twee jaar wordt gefinancierd via het Erasmus+ programma en ook het Ministerie van OCW heeft een bijdrage toegekend. Naast de 9 bestaande partners in ENLIGHT is vanaf eind 2023 ook de Universiteit van Bern toegetreden.

Voor de RUG stond ENLIGHT 2023 in het teken van consolidatie van de pilots. In diverse onderwijsinitiatieven namen studenten en promovendi deel aan Blended Intensive Programmes met een challenge based benadering. Beide ENLIGHT-kenmerken zijn terug te vinden in de Global Engagement Module gecoördineerd door Campus Fryslan, ingebed in de Bachelor Global Responsibility and Leadership, waar 65 ENLIGHT-studenten gewerkt hebben aan lokale projecten op de drie gastuniversiteiten in Gent, Göttingen en Groningen. De Aletta Jacobs School of Public Health heeft een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de lokale case in Groningen.

De samenwerking tussen de verschillende ENLIGHT-partners werd ook zichtbaar bij de Summer School in Rome, ontwikkeld in samenwerking met de Faculteit der Letteren, waarbij het Koninklijk Nederlands Instituut Rome (KNIR) als gastheer optrad. Ook voor staf waren er mogelijkheden om bij ENLIGHT betrokken te raken, zoals een training voor docenten op het gebied van Challenge Based Education, die twee keer werd aangeboden en een staff week voor communicatiemedewerkers van ENLIGHT-partners in Groningen. De onderzoekscomponent bij ENLIGHT wordt ontwikkeld via RISE, dat met middelen uit Horizon wordt gefinancierd. In 2023 speelde de RUG een prominente rol bij het organiseren en verzorgen van verschillende webinars over onder andere maatschappelijke betrokkenheid.

Strategic Partner Framework

Het Strategic Partner Framework (SPF) is in 2023 verder uitgerold. Het SPF heeft tot doel diepgaande, duurzame en impactvolle partnerschappen met onze belangrijkste mondiale partners in Latijns-Amerika, Afrika, Azië en Oceanië te bevorderen. Hiertoe zijn in 2021 negen partners geïdentificeerd waarmee de samenwerking wordt geïntensiveerd.

In 2023 ontving de RUG o.a. de rectores/bestuursvoorzitters van Universitas Gadjah Mada (Indonesië), Macquarie University (Australië), en Universidad Nacional Autónoma de México. Bestuurlijke en wetenschappelijke RUG-delegaties bezochten daarnaast ook Universidade de São Paulo (Brazilië), Universidad de Chile, Osaka University (Japan), en Stellenbosch University (Zuid-Afrika). Een gezamenlijke Summer School in Nanomedicine & Biomaterials vond plaats in Mexico, georganiseerd door Partner UNAM en het UMCG. Campus Fryslân investeerde in

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

een summer school in Planetary Health met partner Universidad de Antioquia in Colombia. Tot slot hebben in 2023 circa 50 medewerkers en studenten geprofiteerd van reisbeurzen van en naar SPF-partners. Deze gedeeltelijke toelagen stellen academici in staat om contacten te leggen en de identificatie van talent voor co-supervisie van PhD-kandidaten te vergemakkelijken.

Een kernpunt van het SPF is de ontwikkeling van gezamenlijke promotie-trajecten met de verschillende partners. Naast de standaardisering van processen tussen partners en faculteiten zijn belangrijke stappen gezet in de verdere uitwerking van co-financieringsstructuren om dit soort samenwerking met partners te vergemakkelijken. Dit potentieel wordt bijvoorbeeld geïllustreerd door UNAM, met wie de RUG in 2023 vijftien nieuwe trajecten is gestart, waarmee het totaal met deze partner op 49 komt. 'Academic Ambassadors,' RUG-wetenschappers die gekoppeld zijn aan specifieke (regionale) partners in het SPF, hebben een belangrijke rol gespeeld bij deze ontwikkeling.

Sub-Sahara Afrika Strategie

Via de Sub-Sahara Afrika (SSA)-strategie heeft de RUG zich in 2023 allereerst gecommitteerd aan tienjarige samenwerking binnen twee nieuwe interdisciplinaire Africa-Europe Clusters of Research Excellence (CoREs, 2023-2032) geleid door ARUA (African Research Universities Alliance) en The Guild: CoRE Inequalities, Poverty and Deprivation (met Kaapstad, Ghana, Nairobi, Göttingen en Aarhus) en CoRE Renewable Energy (met Stellenbosch, Ghana, Makerere, Oslo en Gent). De clusters streven enerzijds naar het versterken van de onderzoekscapaciteit in Afrika en Europa en anderzijds het creëren van onderzoeksexcellentie, om daarmee bij te dragen aan een aantal SDG's. Gezamenlijke PhD-trajecten, nieuwe onderwijs- en onderzoeksmodules en netwerkvorming spelen in de CoRES een grote rol.

Verder is er gewerkt aan het stimuleren van de onderwijssamenwerking met SSA. Zo zijn er sinds 2022 7 nieuwe summer en winter schools bijgekomen, waarvan er 4 zijn gestart in 2023 (de rest volgt in 2024). Makeni University (Sierra Leone) maakt nu deel uit van het prestigieuze NOHA Erasmus Mundus-netwerk, terwijl gesprekken over een gezamenlijke minor en een double degree MSc-programma met Stellenbosch lopen.

Via een serie activiteiten voor staf en PhD's hebben we het interne en externe SSA-netwerk vergroot en Hoger Onderwijs in en samenwerking met Afrika over het voetlicht gebracht. In oktober 2023 lanceerden we een succesvolle eerste editie van iAfrica Groningen, een satellietversie van het film- en cultuurfestival iAfrica Den Haag, bedoeld om andere perspectieven uit en over Afrika met een breder publiek te delen. De komende jaren breiden we iAfrica Groningen verder uit.

Ten slotte hebben in 2023 weer twee rondes voor aanvragen voor gedeeltelijke (reis)beurzen plaatsgevonden, waar 53 SSA- en RUG-collega's gebruik van hebben gemaakt om onderwijssamenwerking, onderzoekssamenwerking en PhD-trajecten op te zetten dan wel te bevorderen.

rijksuniversiteit groningen

2. Onderwijs

Studenten in de Universiteitsbibliotheek
foto Nick Hannes

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

2. Onderwijs

2.1 Visie en doelstellingen

Het doel van het onderwijsbeleid van de RUG is studenten de waarden, kennis en vaardigheden bij te brengen die ze nodig hebben om mondiaal betrokken burgers te worden, in staat om de hedendaagse uitdagingen in de wetenschap en de maatschappij aan te pakken. Daarom krijgen ze les in een omgeving die gefocust is op persoonlijke ontwikkeling en ambitie, die nieuwsgierigheid, creativiteit, flexibiliteit, kritisch verstand, samenwerking en ondernemende geest koestert. Deze onderwijsvisie wordt vormgegeven door de volgende speerpunten:

- Hechte leergemeenschappen: actief, gecontextualiseerd en blended learning
- Vergroten van het innovatiepotentieel en evidence-informed onderwijs
- Ontwerpen van fysieke ruimtes die de verschillende soorten onderwijs ondersteunen
- Meer focus op interdisciplinariteit en diversiteit van het onderwijs
- Internationale focus: studenten voorbereiden op de wereldwijde arbeidsmarkt
- Levenslang ontwikkelen

2.2 Innovatie

Docentondersteuning

Het project 'Ruggesteun 2 – Making Connections', gestart in 2023, moet leiden tot een breed gedragen (online) 'Platform for Teaching & Learning', met als doel docenten te ondersteunen bij onderwijsontwikkeling binnen de kaders van het Strategisch Plan 2021-2026. Om tot een gezamenlijk functioneel ontwerp van deze leeromgeving voor de docent te komen, zijn er meerdere faculteitsoverstijgende bijeenkomsten georganiseerd voor onderwijsondersteunende teams, evenals talrijke focusgroepen bij faculteiten met docenten en experts. In samenwerking met een professioneel mediabedrijf zijn de resultaten verwerkt tot een wireframe (website mock-up). In de volgende fase zal het ontwerp op detailniveau worden getest en vertaald naar een plan voor implementatie. Het platform is strategisch verbonden met het 'Center for Teaching & Learning', dat momenteel wordt ontwikkeld in het kader van het Nationaal Groeifondsprogramma NPuls.

In het project zullen vijf nieuwe Active Learning Classrooms (ALC's) worden gerealiseerd en beschikbaar zijn bij de start van komend collegejaar. Bovendien zijn er drie video-testimonials gemaakt door docenten, met goede praktijkvoorbeelden van activerende onderwijsmethoden in een ALC. Daarnaast is er samen met het team audiovisuele ondersteuning en het University College Groningen een plan van aanpak ontwikkeld voor een mobiele Do-It-Yourself videostudio voor docenten.

Er wordt gerichte ondersteuning geboden aan docenten om het gebruik van blended learning technologieën te bevorderen. In nauw overleg met de faculteiten is verder gewerkt om blended learning te integreren met Active Learning als kernmethodiek binnen de onderwijsvisie van de RUG, om zo tot een consistent concept te komen. Deze integratie is afgelopen jaar verder uitgewerkt tot wat we Blended Active Learning noemen.

AI-beleid

In 2023 is veel aandacht uitgegaan naar generatieve (Gen)AI-tools zoals ChatGPT. Deze tools worden snel toegankelijker en complexer in hun toepassingen. Het grote verschil met eerdere AI-tools (bv. spellingscontrole of vertaling) is dat GenAI-tools ook nieuwe output kunnen creëren in plaats van input alleen aanpassen. Dit biedt voor studenten en docenten mooie kansen om sneller en anders te werken, maar leidt ook tot vragen over academische werkwijzen, competenties van studenten en docenten, en vormen van onderwijs en toetsing. In 2023 heeft de RUG informatievoorziening en kennisnetwerken over AI-tools opgezet (waaronder een Community of Practice bij de TAG), en is RUG-breed beleid vastgesteld om een basiskader te geven voor gebruik van AI in het onderwijs en actielijnen uit te zetten om studenten en docenten te

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

ondersteunen. Faculteiten vullen dit instellingsbeleid aan, passend bij hun eigen context.

Open Education

De RUG heeft zich in 2023 wederom ingezet voor de transitie naar Open Educational Resources & Practices via het RUG-brede Open Science-programma. Hierbij wordt gewerkt aan de bredere adoptie van open education, in lijn met de doelstellingen van het in 2022 met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gesloten bestuursakkoord. Dat doen we door middel van docentprofessionalisering, het aanbieden van ondersteuning bij het toepassen van open educational resources (OERs) en ondersteuning bij publicatie van open leermaterialen via onze eigen University of Groningen Press en/of het nationale platform Edusources. In 2023 hebben we dertien nieuwe open leermaterialen openbaar beschikbaar gesteld via Edusources. Ook hebben we afgelopen jaar drie open tekstboeken gepubliceerd via de University of Groningen Press, mede mogelijk gemaakt door de beschikbare fondsen uit het OER-project. Sinds dit jaar zijn open onderwijsactiviteiten bovendien opgenomen in de jaarlijkse open research awards.

Het Open Science programma is in 2023 succesvol afgerond en positief beoordeeld door de externe beoordelingscommissie. De OER-dienstverlening wordt na afronding van het project voortgezet als reguliere ondersteuning.

Slimmer Collegejaar – Rust en ruimte voor student en docent

Op uitnodiging van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen neemt de RUG deel aan het project Slimmer Collegejaar, met pilots in vijf verschillende faculteiten. In 2023 zijn de eerste aanpassingen doorgevoerd om een flexibelere onderwijskalender te ontwikkelen. Dit omvatte onder andere het verminderen van het aantal onderwijs- en tentamenweken om gegarandeerde periodes van onderwijsvrijheid te waarborgen. Bovendien zijn bestaande onderwijsactiviteiten efficiënter georganiseerd.

Minoren

In 2023 is het beleid voor minoren herijkt. In het nieuwe beleid wordt een koppeling gemaakt met het Strategisch Plan en wordt meer aansluiting gezocht bij de onderwijsvisie van de RUG. Dit gebeurt door een onderscheid te maken tussen discipline-specifieke en discipline-overstijgende universitaire minoren, die elk een eigen functie en kenmerken hebben. Ook is er een heldere procedure voor het starten van nieuwe minoren en is er een evaluatiecyclus ingesteld. Minoren worden gedurende zes jaar aangeboden. Na drie jaar volgt een midterm evaluatie en na vijf jaar een eindevaluatie. Op basis van de eindevaluatie wordt besloten de minor te continueren of af te bouwen.

Het Nieuwe Roosteren

Het project Het Nieuwe Roosteren is begonnen in juli 2021. In 2023 heeft een aanbestedingstraject geresulteerd in een nieuwe roosterapplicatie. Afgelopen jaar is verder gewerkt aan het in productie nemen van de applicatie binnen de nieuwe roosterorganisatie. Hierbij zijn de drie campussen Zernike, Binnenstad en Healthy Ageing betrokken. In 2023 is veel aandacht besteed aan het verder uniformeren van rooster-processen, noodzakelijk voor een efficiënte inrichting van de nieuwe roosterapplicatie.

Loting en selectie

De ‘Wet herinvoering loting bij numerus fixus’ maakt decentrale loting weer mogelijk als toelatingsmethode bij opleidingen met een numerus fixus. De RUG heeft in 2023 kaders vastgesteld waarbij de toelatingsmethode voor numerus fixusopleidingen standaard wordt gezet op ongewogen loting, in lijn met de RUG-strategie en het doel van de wet. Als een opleiding wil afwijken van de standaard toelatingsmethode en wil selecteren, moet dit worden onderbouwd en moet de selectiemethode voldoen aan de nieuwe RUG-criteria. Deze criteria hebben als uitgangspunt kansengelijkheid, validiteit en efficiëntie van selectie te bevorderen.

Leeromgeving

Onderwijs en huisvesting komen in de strategie samen in het project Active Learning Classrooms. In een vijftal faculteiten zijn acht onderwijsruimtes gerealiseerd om activerende werkvormen mogelijk te maken voor kleinere groepen studenten. Daarnaast zijn plannen vastgesteld in samenwerking met vier faculteiten om zowel grotere als kleinere groepen studenten tegelijkertijd te kunnen huisvesten in flexibele active learning classrooms op drie locaties. Deze plannen voorzien in de mogelijkheid om ruimtes snel opnieuw in te delen of uit te breiden,

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

waardoor een dynamisch en efficiënt gebruik van de ruimte wordt gegarandeerd.

In de online leeromgeving (Brightspace) is gewerkt aan een betere integratie van het videoplatform en de automatische collegeregistratie. Dit heeft geleid tot een significante verbetering in zowel de kwaliteit van de video's als de stabiliteit van de registratie. Bovendien is het systeem voor online colleges vervangen door Kaltura Classroom, wat meer mogelijkheden biedt voor blended active onderwijs.

2.3 Interdisciplinair onderwijs

Interdisciplinaire Schools voor Wetenschap en Samenleving

De Schools hebben in hun jaarplan de onderwijsactiviteiten voor het collegejaar 2023-2024 opgenomen, waarbij deze activiteiten zijn afgestemd op de doelstellingen en doelgroepen van de Schools. Hiervoor brengen de Schools docenten van verschillende faculteiten samen en werken ze nauw samen met de faculteiten om interdisciplinair onderwijs te ontwikkelen en aan te passen.

Organisatorisch functioneren de Schools daarmee als een netwerkplatform ter bevordering van inclusief, interdisciplinair, challenge-based en maatschappijgericht onderwijs. Enkele voorbeelden zijn de minoren 'Het Gezonde Noorden' (Aletta Jacobs) en 'Geospatial Datasciences' (Jantina Tammes), de Hydrogen Hackathon 'De potentie van groene waterstof' (Wubbo Ockels) en de summer school 'Land Acquisition, Resettlement and Social Sustainability' (Rudolf Agricola). Naast de ontwikkeling van minoren wordt er via de Schools ook gewerkt aan summer en winter schools, postacademisch onderwijs en publieke activiteiten zoals hackathons.

Tijdens overleggen tussen de Schools, faculteiten en het College van Bestuur is duidelijk geworden dat extra inzet nodig is om universiteitsbreed interdisciplinair en projectgestuurd onderwijs op het gebied van wetenschappelijke en maatschappelijke thema's te stimuleren en te borgen. Daarom zijn waar mogelijk onderwijscoördinatoren geworven om hierin te ondersteunen.

Honours College

In het kader van het inkorten van het interdisciplinaire honours bachelor-programma van 45 ECTS naar 30 ECTS is het programma in 2023 aangepast. De focus ligt vanaf 2024 op het aantrekken van een bredere groep studenten die zich aangesproken voelen door teamwork, interdisciplinariteit, en het geven en ontvangen van feedback. In plaats van streven naar excellentie komt de nadruk te liggen op interdisciplinaire team- en projectleerervaring.

2.4 Flexibilisering

In 2023 heeft de RUG, als afsluiting van het nationale pilotprogramma Microcredentials van het Versnellingsplan, voor het eerst microcredentials uitgereikt. Tijdens de Rudolf Agricola Summer School 'Land Acquisition, Resettlement and Social Sustainability', die voor de 13e keer in Groningen plaatsvond, waren de leerresultaten afgestemd op het nationale kwaliteitskader voor microcredentials. Hierdoor ontvingen de deelnemers, na succesvolle afronding van de cursus, een microcredential als bewijs voor het behalen van deze leerresultaten. Ook is Campus Fryslân gestart met de module Digitaal Leiderschap. Met de microcredentials certificeren we de leerresultaten van kort termijn-leerervaringen en bieden we een flexibele, gerichte aanpak om professionals te helpen bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. In 2023 is ook gestart met de ontwikkeling van twee andere modules met microcredentials (één bij Gedrags- en Maatschappijwetenschappen en één bij de Jantina Tammes School).

Bij de RUG worden digitale certificaten voor microcredentials en het bewijs van bekwaamheid onderscheiden, beide overeenkomstig het nationaal kwaliteitskader. In samenspraak met de examencommissies voor de initiële opleidingen hebben de afdelingen Onderwijskwaliteitszorg en Juridische Zaken een leidraad opgesteld voor een nieuwe commissie Microcredentials. Leden van deze commissie hebben tevens zitting in een examencommissie en zijn belast met het waarborgen van de eindkwaliteit van de module. Daarnaast geven zij advies over de benodigde structuur voor kwaliteitszorg na afloop van de projectfase. De RUG zal haar deelname aan de landelijke pilot voortzetten binnen het Nationaal Groeifondsprogramma Npuls.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Leven Lang Ontwikkelen

De noordelijke onderwijsinstellingen voor mbo-hbo-wo hebben een gezamenlijke aanpak voor een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) afgesproken en een bijbehorende agenda opgesteld: het “Actieplan Leven Lang Ontwikkelen Noord-Nederland” (AP-LLO-NN). In het actieplan wordt onder meer ingegaan op gezamenlijke invulling van de bouwstenen van de Nationale LLO Katalysator. Het consortium heeft in oktober 2023 in de eerste ronde van de LLO-Katalysator een aanvraag ingediend voor bouwsteen twee (LLO-oplossingen op het gebied van energie- en grondstoffentransitie) en is voornemens een vervolgaanvraag in te dienen in ronde twee (april 2024). Tevens is er een aanvraag in voorbereiding voor bouwsteen drie (professionaliseren van onderwijs- en kennisinstellingen voor LLO), welke ook wordt ingediend in de tweede ronde.

2.5 Teaching Academy Groningen

De ontwikkeling van de Teaching Academy Groningen (TAG) heeft in 2023 geleid tot een toename van activiteiten, betrokkenheid van medewerkers en studenten, aanvragen voor onderwijssubsidies en interfacultaire samenwerking. De TAG is in het najaar de derde fase van haar ontwikkeling ingegaan: de consolidatiefase. Het belangrijkste doel voor deze fase is de verbinding te versterken tussen TAG als netwerkorganisatie en bestaande structuren rond onderwijsondersteuning en -ontwikkeling (zowel centraal als facultair). De TAG speelt een belangrijke rol bij de beoogde vorming van een RUG Center for Teaching and Learning waarin alle activiteiten met betrekking tot docentprofessionalisering, onderzoek naar hoger onderwijs en innovatie van onderwijs samenkomen.

Onderwijssubsidies

Onderwijssubsidies zijn een belangrijk instrument voor docenten om hun ideeën voor onderwijsinnovatie in de praktijk te brengen en zo de kwaliteit van het academisch onderwijs te verbeteren. In 2023 namen zowel de interesse als het aantal aanvragers van onderwijssubsidies verder toe. Een belangrijke doelgroep zijn docenten met een tenure track gericht op onderwijs. De TAG ondersteunt docenten bij het aanvragen van deze subsidies, zowel op inhoudelijk als procedureel vlak. Deze ondersteuning omvat workshops, informatiesessies en het geven van feedback op voorstellen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met trainers, editors van Talent Development en onderwijskundig adviseurs van Educational Support and Innovation.

In 2023 heeft de TAG onder andere een team bij de nominatie voor de Nederlandse Onderwijspremie begeleid. Ook werden er vijf Comenius-beurzen toegekend, waarvan drie aan Teaching Fellows en twee aan Senior Fellows. Van de 14 ingediende voorstellen voor Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten werden 13 toegekend. Daarnaast introduceerde de TAG de Scholarships of Teaching and Learning (SoTL)-beurs. Na een inhoudelijke beoordeling werden 18 aanvragen geschikt bevonden voor een subsidie. In totaal werden zes beurzen van € 5.000 via loting toegekend.

Evenementen

In 2023 heeft de TAG 20 evenementen voor docenten van de RUG georganiseerd. Met deze evenementen zijn ruim 300 deelnemers bereikt. Ruim de helft van hen had nog niet eerder deelgenomen aan een evenement van de TAG. Het hoogtepunt van 2023 was het Onderwijsfestival: Connecting the dots! Tijdens dit meerdaagse festival werd onder andere de Best Practice Award uitgereikt. Deze prijs erkent de inzet van docenten in het innoveren en verbeteren van hun onderwijs. Verder kende het festival diverse workshops en keynotes over onderwerpen als blended learning, student well-being en toetsing & feedback. Bij de opening en de sluiting van het festival was een interactieve postersessie met posters over innovaties in het onderwijs en de nieuwe wetenschappelijke inzichten over lesgeven in het hoger onderwijs.

EQUiiP

Met EQUiiP werkt de RUG aan de structurele integratie van inclusie en diversiteit in studieprogramma’s, door Continuing Professional Development van docenten (‘Equipping’). Via het programma, dat onder andere door de TAG wordt aangeboden, kunnen docenten expertise uitwisselen met collega’s en gezamenlijk reflecteren op mogelijkheden om het onderwijs inclusiever in te richten. De vier modules van het programma zijn flexibel opgezet en worden in samenwerking met docenten aangepast aan de behoeften van de doelgroep. Hierdoor worden de materialen niet alleen aangevuld, maar ook verrijkt met facultaire expertise en geïntegreerd in de facultaire context. Deze samenwerkingen kunnen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

bijdragen aan het verder bevorderen van professionele communities of practice, het doorontwikkelen van leerlijnen binnen het curriculum van een opleiding, en een bredere integratie van inclusief onderwijs.

2.6 Internationalisering in onderwijs

Summer & winter schools

In 2023 hebben in totaal 53 winter- en summer schools plaatsgevonden, georganiseerd door alle elf faculteiten. Hiermee cultiveren we interdisciplinaire samenwerkingen met (internationale) partners en laten we internationaal talent kennismaken met onze universiteit en stad. Van deze één- of tweeweekse programma's vonden er 42 plaats in Groningen. De multidisciplinaire winter- en summer schools trokken 937 deelnemers (91 nationaliteiten), grotendeels master-, bachelor- en PhD-studenten.

Een unicum is dat dit jaar een van onze summer schools heeft deelgenomen aan de landelijke pilot 'Microcredentials in HBO/WO'. Dit initiatief markeert het begin van toekenning door de RUG van microcredentials voor zowel onze summer als winter schools. De microcredentials dienen als een waardevol kwaliteitskeurmerk en vereenvoudigen de erkenning van behaalde leerresultaten door andere hoger onderwijsinstellingen en werkgevers.

Erasmus+-projecten

Erasmus+ projecten zijn een belangrijke impuls voor onderwijs-vernieuwing, ondersteunen capaciteitsopbouw en bevorderen mobiliteit van studenten en medewerkers. In 2023 was de RUG actief in alle Erasmus+ Key Actions. Projectvoorstellen onder Key Action 1 (individuele mobiliteit), Key Action 2 (Cooperation Partnerships, Capacity Building, Knowledge Alliances), en Key Action 3 (Forward Looking Projects) werden gehonoreerd, waarin de RUG als coördinator of als partner deelneemt. Ook biedt de RUG tien prestigieuze Erasmus Mundus Joint Master Programmes aan die talent trekken vanuit de hele wereld. De introductie van Blended Intensive Programmes (BIP's) opende de weg voor nauwere samenwerking met partners en inclusie van studenten voor wie een langer verblijf in het buitenland niet mogelijk is. De RUG nam in 2023 voornamelijk deel aan BIP's die in het kader van ENLIGHT werden georganiseerd.

Studentenmobiliteit

Uitgaande mobiliteit gaat over RUG-studenten die tijdens hun studie in Groningen tijdelijk onderwijsprogramma's volgen aan universiteiten in het buitenland. In 2023 heeft het aantal zich na de coronapandemie verder hersteld. Inkomende en uitgaande mobiliteit van binnen en buiten Europa zijn redelijk in balans. Er komen meer Europese studenten naar Groningen dan dat er Groningse studenten naar Europese partners gaan en buiten Europa is die balans precies andersom.

Uitgaande mobiliteit

Type of mobility	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Marco Polo	597	596	603	615	617	703	16	172	507
Erasmus +	748	716	683	741	854	795	132	648	862
Erasmus + ICM	0	2	0	6	15				
Unregistered (approx.)	0	0	625	625	625	625	625	625	625
Total	**1345**	**1314**	**1911**	**1987**	**2111**	**2123**	**773**	**1445**	**1994**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

ENLIGHT

In ENLIGHT zijn gezamenlijke onderwijsinitiatieven ontwikkeld, waarbij zowel RUG-staf als studenten betrokken zijn, de meeste met een "challenge-based" onderwijs en blended aanpak. Een voorbeeld is de Global Engagement Module, welke dit jaar voor de tweede maal is gegeven. Dit is een interdisciplinair proefprogramma onder leiding van de RUG, ingebed in het bachelorprogramma Global Responsibility & Leadership van Campus Fryslân, in samenwerking met partners van de universiteiten van Göttingen en Gent.

Invoering application fee

Met ingang van collegejaar 2023 is een niet-restitueerbare eigen bijdrage in de kosten voor diplomawaardering ingevoerd voor aspirant-studenten. De bijdrage geldt voor alle faculteiten en alle opleidingen aan de RUG. De hoogte van de bijdrage is vastgesteld op € 100 per student. Voor de toelating van een aspirant-student met een diploma van een buitenlandse vooropleiding, dient te worden bepaald of de aspirant-student aan de vooropleidingseisen voldoet.

2.7 Kwaliteitszorg

Externe kwaliteitszorg

In 2023 is gestart met de voorbereiding van de Instellingstoets Kwaliteitszorg, die in januari 2025 zal plaatsvinden.

Interne kwaliteitszorg

De faculteiten hebben ook in 2023 over de onderwijskwaliteit gerapporteerd in hun facultaire onderwijsmonitor. Deze zijn besproken in de onderwijsjaargesprekken die de afdeling Onderwijsstrategie jaarlijks voert met onder andere de portefeuillehouders onderwijs en de onderwijsdirecteuren van alle faculteiten. De belangrijkste bevindingen en actiepunten uit deze gesprekken zijn gedeeld met het College van Bestuur en de Raad van Toezicht.

Microcredentials

In het kader van de landelijke pilot microcredentials voor professionals hebben de universiteiten en hogescholen zich (via de koepels Vereniging Hogescholen en Universiteiten van Nederland) gecommitteerd aan een gezamenlijk kwaliteitskader voor microcredentials. Uitgangspunt is dat de ontwikkelde microcredentials aan de kwaliteitsstandaarden van geaccrediteerd hoger onderwijs voldoen. In lijn met dit kwaliteitskader heeft het College van Bestuur de 'Commissie Microcredentials', bestaande uit experts uit de facultaire examencommissies, aangewezen als het orgaan dat het eindniveau van microcredential-gecertificeerd onderwijs garandeert bij de RUG. Voor deze commissie is een leidraad opgesteld om handvatten aan te reiken voor hun taak. De commissie formuleert aan het einde van de pilotfase op basis van opgedane ervaringen een advies met betrekking tot de gewenste organisatie voor waarborging van eindniveaus bij microcredentials.

Er is (nog) geen vast traject voor externe kwaliteitsborging van microcredentials. Op dit moment wordt gewerkt met peer-reviews tussen instellingen voor wederzijdse controle en vertrouwen in elkaars microcredentials. De deelnemende hoger onderwijsinstellingen richten aan de hand van de afspraken in het kwaliteitskader van de pilot alsmede de standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG) de organisatie en interne kwaliteitszorg voor hun aangeboden microcredentials in. Daarnaast beschrijven zij hun aanbod aan microcredentials aan de hand van met elkaar gemaakte afspraken. De peer-review biedt de instelling externe feedback op het interne kwaliteitszorgsysteem en de door hen opgestelde beschrijving(en).

2.8 Ondersteuning vakgebieden

Duurzame Geesteswetenschappen

Sinds 2009 ontvangen de geesteswetenschappelijke faculteiten in Nederland extra geld voor het verbeteren van het onderwijsaanbod, het oplossen van onderwijs- en onderzoekknelpunten, het stimuleren van aanstormend talent en scholing van zittend personeel. In 2023 heeft de RUG in dit kader bijna € 2 mln ontvangen. De middelen zijn op basis van een vaste verhouding verdeeld over de drie betrokken faculteiten: Letteren, Wijsbegeerte en Religie, Cultuur & Wetenschap. De middelen dragen bij aan een betere balans tussen onderwijs- en onderzoektijd van de wetenschappelijke staf en zijn een essentieel onderdeel van de inkomsten van de geesteswetenschappelijke faculteiten in Nederland om de continuïteit van de geesteswetenschappen te borgen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Neerlandistiek

Om de opleiding Nederlands te versterken heeft het ministerie van OCW gedurende vier jaar (2021-2024) jaarlijks € 0,3 mln toegekend aan de RUG. De middelen worden ingezet voor:

- De aansluiting tussen de opleiding Nederlands en middelbare scholieren en VO-docenten Nederlands in het Noorden.
- Het vernieuwen van het bachelor- en mastercurriculum.
- Het profileren van het onderzoek.
- Het organiseren van verschillende evenementen met maatschappelijke partners.

2.9 Coronaparagraaf onderwijs

Totstandkoming plannen corona-enveloppe

Het bestedingsplan voor de corona-enveloppe is bij de RUG grotendeels verbonden aan de totstandkoming van het interne plan Ruggesteun. In februari 2021 initieerde het College van Bestuur het plan Ruggesteun om op korte termijn meer lucht in de organisatie te creëren door uitbreiding van de onderwijscapaciteit en op de middellange termijn te kunnen werken aan verdere onderwijsvernieuwing op het gebied van onder meer blended learning. Bestuurders, docenten en studenten werkten samen in verschillende sessies en gremia aan de nadere opzet van het plan.

In dezelfde periode werd ook het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) geïntroduceerd. De doelstelling van het NPO komt voor het onderdeel 'Begeleiding van studenten' overeen met Ruggesteun, waardoor het College van Bestuur besloot om een groot deel van de middelen (€ 7 mln) voor dit onderdeel in te zetten. De middelen die de RUG specifiek ontvangt voor de lerarenopleidingen (€ 0,8 mln) en coschappen van de medische opleidingen (€ 1,4 mln) worden toegewezen aan desbetreffende faculteiten. Met instemming van de Universiteitsraad stelde het College van Bestuur een middelenkader en inhoudelijk kader vast voor Ruggesteun. Dit kader bevatte tevens de governance gedurende de planvorming en uitvoering. Vervolgens stelden alle faculteiten decentrale plannen op voor de exacte inzet van de middelen, waarbij alle faculteitsraden om instemming is gevraagd. De facultaire plannen voor de lerarenopleiding en de coschappen zijn in een afzonderlijk paralleltraject vastgesteld.

Na ontvangst van de facultaire plannen, stelden het College van Bestuur en de Universiteitsraad vast dat alle plannen voldeden aan het middelenkader en het inhoudelijk kader. Het College van Bestuur heeft vervolgens de plannen goedgekeurd en de Universiteitsraad stemde op grond van de facultaire instemmingsbrieven in met de goedgekeurde plannen en daarmee met de inzet van de corona-enveloppe. Terugkijkend concludeert de RUG dat het koppelen van een groot deel van de corona- enveloppe middelen aan het interne plan Ruggesteun heeft gezorgd voor een grote betrokkenheid van bestuurders, docenten, studenten en de medezeggenschap bij de besteding van de middelen.

Voortgang plannen corona enveloppe

Bij de planvorming van Ruggesteun en daarmee ook voor de corona-enveloppe is bewust gekozen voor een decentrale aanpak, waarbij faculteitsbesturen verantwoordelijk zijn voor het opstellen van voorgenomen acties en waarbij de instemming bij de faculteitsraden is belegd. Zo ontstaan plannen die passen in de facultaire context. Faculteiten verantwoorden zich omtrent de inzet van middelen en de voortgang van de acties in de reguliere PDCA-cyclus van de kwartaalrapportage aan het College van Bestuur. Voor het plan Ruggesteun is vanuit de centrale medezeggenschap een regiegroep gevormd. Deze wordt naast de reguliere vergaderingen tussen College en Universiteitsraad, periodiek door de werkgroep bijgepraat over de uitvoering van Ruggesteun. Eventuele bijstellingen van de facultaire plannen zijn mogelijk, mits er instemming is van de faculteitsraad. Overigens heeft in 2023 geen enkele faculteit gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

De corona-enveloppe wordt voornamelijk ingezet voor het onderdeel 'begeleiding van studenten' binnen Ruggesteun. Dit onderdeel heeft als doel de ondersteuning en begeleiding van studenten te verbeteren, hetgeen naadloos aansluit bij thema 1 van het bestuursakkoord NPO Onderwijs. Daarnaast zijn er middelen specifiek ingezet voor de coschappen in de zorg (thema 4) en voor de lerarenopleiding (thema 5). Hieronder wordt de inzet van de bijbehorende middelen nader beschreven.

Betere ondersteuning van studenten (thema 1)

Om te werken aan een betere ondersteuning en begeleiding van studenten heeft de RUG corona-enveloppe ingezet om extra formatie aan te stellen,

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

juist op die functies waarvan de dagelijkse werkzaamheden voornamelijk gericht zijn op de ondersteuning en begeleiding van studenten. Het betreft voornamelijk docenten 4 en studieadviseurs. De besteding richt zich binnen thema 1 dus volledig op de actie Extra begeleiding uit het bestuursakkoord NPO-onderwijs.

Zoals beschreven hebben faculteiten in hun eigen context nagedacht over de maatregelen die nodig zijn en deze afgestemd met de decentrale medezeggenschap. In totaal gaat de RUG 39 fte aan extra formatie aanstellen om de begeleiding van studenten te verbeteren. Het betreft 26,5 fte aan extra docentcapaciteit en 12,5 fte aan extra studieadviseurs of andere OBP functies die zich hoofdzakelijk bezighouden met het begeleiden van studenten.

Overeenkomstig de planperiode van Ruggesteun wordt deze formatie voor drie academische jaren aangesteld. De bijbehorende lasten vallen dus in de periode 2021 t/m 2024. Dit leidt tot het volgende uitputtingsoverzicht (alle bedragen in €*mln) van de NPO Onderwijs middelen, waarvoor de RUG in totaal € 7 mln ontvangt:

Thema	Totaal beschik-baar	2021				2022				2023				2024
		Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Gepland
Soepele in- en doorstroom	7,0	3,3	0,8	0,5	2,8	3,7	2,3	2,3	4,2	0,0	2,3	2,6	1,7	1,7

Alle faculteiten zijn in 2021 druk bezig geweest met het werven en selecteren voor de beschikbaar gestelde vacatures. Hierbij is zowel sprake van het ophogen van reeds bestaande interne formatie, als het extern invullen van de vacatureruimte. Helaas was de krappe arbeidsmarkt hierbij een beperkende factor. Het is niet gelukt om in 2021 de volledige vacatureruimte in te vullen. In 2022 zijn de resterende vacatures alsnog ingevuld. De uitputting ligt sindsdien in lijn met het budget.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Coschappen medische opleidingen (thema 4)

Om studievertraging ten aanzien van de coschappen bij de medische opleidingen te voorkomen, zet de RUG € 1,4 mln van de NPO Onderwijsmiddelen in bij haar medische faculteit. Studenten hebben als gevolg van corona een vertraging opgelopen van twee tot vier maanden. Het zwaartepunt van het bestedingsplan ligt zich in 2022, zoals ook blijkt uit onderstaand verwacht en gerealiseerd uitputtingsoverzicht (alle bedragen in €*mln):

Thema	Totaal beschik-baar	2021				2022				2023				2024
		Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Gepland
Coschappen	1,4	1,4	0,3	0,1	1,3	0,0	1,0	0,7	0,7	0,0	0,7	0,5	0,2	0,2

De middelen worden ingezet binnen de master Tandheelkunde (€ 0,2 mln) en de master Geneeskunde (€ 1,2 mln). Binnen Tandheelkunde wordt ingezet op begeleiding van de stage wetenschap, extra ondersteuning van vaardigheidstrainingen (met name endodontologische behandelingen) en extra inzet van klinische docenten. Deze bestedingen richten zich dus op de actie 'Extra onderwijs in de opleiding' van het bestuursakkoord NPO onderwijs.

Binnen Geneeskunde ligt de focus op het eerste jaar van de master bij extra docenten, extra ondersteunend personeel en extra simulatiepatiënten. Deze bestedingen zijn gericht op de actie 'Vergroten patiëntcontact' uit het bestuursakkoord NPO onderwijs. Bij het tweede jaar van de master ligt de focus op het extramurale co-schap, en daarmee de actie 'Extra coschap plaatsen' uit het bestuursakkoord NPO onderwijs, en bij het derde jaar op de stage wetenschap en daarmee de actie 'Extra onderwijs in de opleiding' uit het bestuursakkoord NPO onderwijs. Voor Geneeskunde geldt dat beoogde acties inhoudelijk naar tevredenheid verlopen. In 2022 is ingezet op verdere opschaling van de activiteiten, al zijn uiteindelijk niet alle beschikbare middelen besteed. De nog niet bestede middelen zijn voor het grootste deel ingezet in 2023. Voor 2024 resteert nog een klein budget.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Lerarenopleiding (thema 5)

Om studievertraging en uitval in lerarenopleidingen als gevolg van stagetekorten te voorkomen, zet de RUG € 0,8 mln van de NPO-onderwijsmiddelen in bij de lerarenopleiding. De gelden worden geïnvesteerd in extra staf en dragen bij aan extra ondersteuning en begeleiding van studenten. Tevens zal de extra staf ingezet worden voor de verdere ontwikkeling van het stagecurriculum (flexibiliteit en maatwerk in de stage), intensivering van de samenwerking met scholen en hoger onderwijsinstellingen, het ontwikkelen van (digitale) oplossingen voor het opdoen van praktijkervaring en inzet van ICT-tools om klassenmanagement te oefenen. De uitputting van de middelen is gekoppeld aan de academische jaren 2021/2022 en 2022/2023 en beslaat daarmee drie boekjaren (alle bedragen in €*mln):

Thema	Totaal beschik-baar	2021				2022				2023				2024
		Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Gepland
Lerarenopleidingen	0,9	0,4	0,1	0,1	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,0	0,3	0,3	0	0

Binnen het bestedingsplan zijn vijftien activiteiten uitgewerkt. De bestedingen richten zich derhalve op een breed pakket van maatregelen, waarbij alle drie acties uit het bestuursakkoord NPO onderwijs (Extra onderwijs, Extra begeleiding en Uitbreiden praktijkervaring) van toepassing zijn. Er zijn negen open online courses, een improvisatiecursus en een Professionele Leergemeenschap (PLG) voor inductie ontwikkeld en aangeboden. Studenten worden tweewekelijks proactief geïnformeerd over sociaal-emotioneel welzijn en er is extra ondersteuning door opleiders bij Pedagogiek, Vakdidactiek en in het tutoraat. In 2023 zijn de activiteiten afgerond en geëvalueerd.

Het merendeel van de projecten is succesvol afgerond, en heeft voorzien in een behoefte. De invulling, uitwerking en uitvoering van de activiteiten lagen, evenals de inzet van middelen, in lijn met het bestedingsplan. Enkele deelprojecten bleken – nog meer dan op voorhand gedacht – te voorzien in een structurele behoefte en waren een succes. Op deze projecten heeft meer inzet plaatsgevonden. Onder andere de inzet van de BRiTE-modules om de weerbaarheid bij studenten te trainen, is na

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

de zeer positieve evaluatie een verplicht onderdeel van het curriculum geworden. Ook de improvisatiecursus, de inzet van Virtual Reality (VR) bij klassenmanagement en intervisie met scholen zijn een vast onderdeel geworden van de Lerarenopleiding.

Een klein aantal deelprojecten is niet gelopen zoals voorzien: ze zijn vertraagd en één project is zelfs niet of nauwelijks van de grond gekomen door blokkades in de uitvoering. AVG-restricties bleken een groot struikelblok bij een systeem van video-technologie als feedbacksysteem voor lesobservaties zonder fysiek lesbezoek. Verder bleek al in een eerder stadium dat vanuit scholen weinig interesse en actiebereidheid was voor de plaatsing van bijlesstudenten.

Per saldo kunnen we stellen, dat de doelen en resultaten zijn behaald. Sommige activiteiten waren (bewust) van tijdelijke aard, maar andere zijn inmiddels een vast onderdeel van het curriculum van de Lerarenopleiding. Alle activiteiten zijn gedurende de afgelopen jaren weggezet in taken (via personele inzet) en samen met enkele materiële kosten zijn de NPO-middelen onderwijs meer dan volledig ingezet.

Financiële verwerking corona enveloppe

De RUG heeft in totaal € 9,2 mln binnen de corona enveloppe ontvangen: € 5,1 mln in 2021 en € 4,1 mln in 2022. Om de uitvoering realistisch en haalbaar te houden, heeft de RUG voor de middelen een bestedingsplan opgesteld dat doorloopt tot het boekjaar 2024. Conform het bestuur-sakkoord NPO onderwijs, mag de RUG niet bestede middelen op de balans plaatsen. Hieronder is weergegeven welk deel van de ontvangen € 9,2 mln is besteed en welk deel op de balans is geplaatst:

Thema bedragen €*mln	Totaal beschik-baar	2021				2022				2023				2024
		Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Ontvangen	Gepland	Besteed	Balans-positie	Gepland
Soepele in- en doorstroom	7,0	3,3	0,8	0,5	2,8	3,7	2,3	2,3	4,2	0,0	2,3	2,6	1,7	1,7
Welzijn studenten en sociale binding opleiding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages	0	0	0	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lerarenopleidingen	0,9	0,4	0,1	0,1	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,00	0,3	0,3	0	0
Coschappen	1,4	1,4	0,3	0,1	1,3	0,0	1,0	0,7	0,7	0,0	0,7	0,5	0,2	0,2
Overig (buiten thema's)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nog te bestemmen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**9,3**	**5,1**	**1,3**	**0,7**	**4,5**	**4,1**	**3,8**	**3,3**	**5,3**	**0,0**	**3,4**	**3,4**	**1,9**	**1,9**

rijksuniversiteit
groningen

3. Kwaliteitsafspraken

Bijeenkomst over inclusiviteit
foto Anouk Brekhof

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

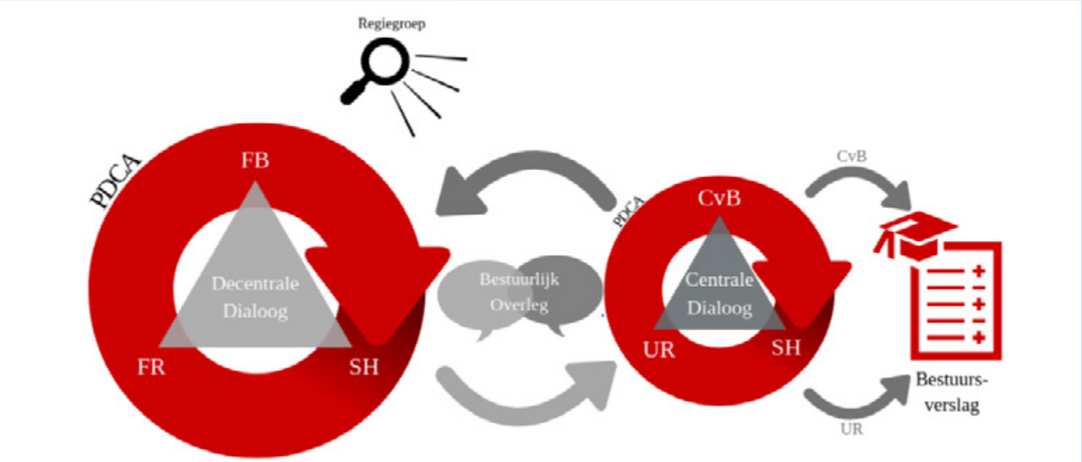
3. Kwaliteitsafspraken

Eind 2018 zijn na een intensief traject met faculteiten en medezeggenschap de RUG Kwaliteitsafspraken door het College van Bestuur vastgesteld. Het betreft hier voornamelijk facultaire plannen, waarbij de instemming bij de faculteitsraden ligt. Deze decentrale aanpak past bij het bestuurssysteem van de RUG dat uitgaat van gedeelde doelen en een groot mandaat voor de faculteiten. Maximaal tien procent van de beschikbare middelen is gereserveerd voor een vijftal boven-facultaire plannen. In 2019 zijn de RUG Kwaliteitsafspraken positief beoordeeld door het NVAO-panel. De minister heeft het positieve advies van de NVAO overgenomen en de RUG Kwaliteitsafspraken goedgekeurd.

Jaarlijks rapporteert de RUG in het bestuursverslag over de voortgang van de Kwaliteitsafspraken. Hieronder wordt eerst ingegaan op het monitoringsproces en de betrokkenheid van de medezeggenschap. Na het algemene oordeel over de voortgang, wordt kort de visie van de RUG toegelicht op de thema's binnen de Kwaliteitsafspraken en wordt de voortgang van de onderliggende activiteiten beschreven.

3.1 Monitoring en medezeggenschap

Hieronder is visueel weergegeven hoe het monitoringsproces van de Kwaliteitsafspraken bij de RUG is vormgegeven.

NB: FB = Faculteitsbestuur, FR = Faculteitsraad, SH = Stakeholders, CvB = College van Bestuur, UR = Universiteitsraad

Decentrale dialoog

Na vaststelling van de Kwaliteitsafspraken in 2018, hebben alle faculteiten in 2019 projectplannen opgesteld en projectleiders aangewezen voor de activiteiten binnen de Kwaliteitsafspraken. De projectplannen beschrijven de in te zetten resources, de voorgenomen activiteiten en de planning. Verder zijn zo concreet mogelijk de beoogde opbrengsten geformuleerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

De projectplannen bieden hierdoor voor faculteitsbesturen een goede basis om de voortgang te kunnen volgen en te bespreken met de facultaire gemeenschap. De projectplannen zijn besproken met en formeel akkoord bevonden door de faculteitsraad.

Elke faculteit kent een eigen coördinator die namens het faculteitsbestuur de voortgang bewaakt. Minimaal eenmaal per jaar wordt er een formele schriftelijke voortgangsrapportage opgesteld, die wordt gedeeld en besproken met de faculteitsraad. Als gevolg van de uitbraak van corona in 2020 heeft een aantal faculteiten (Science & Engineering, Economie en Bedrijfskunde en University College Groningen) met instemming van de faculteitsraden de oorspronkelijke plannen aangepast. In 2021 en 2022 zijn er geen wijzigingen in de plannen geweest. De projecten van Campus Fryslân liepen af in 2022. Campus Fryslân heeft nieuwe plannen ingediend voor 2023 en 2024. Een aantal activiteiten die projectmatig beoogd of gestart waren binnen de Kwaliteitsafspraken zijn inmiddels ingedaald in reguliere facultaire activiteiten. De facultaire rapportages zijn toegezonden aan het College van Bestuur. De faculteitsraden delen hierbij schriftelijk hun gevoelen met het College van Bestuur over de voortgang in de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken. Deze waren in alle gevallen positief: een belangrijk signaal dat het goed gaat met de uitvoering.

Centrale dialoog

De voortgang van de Kwaliteitsafspraken is onderdeel van het Bestuurlijk Overleg tussen de faculteitsbesturen en het College van Bestuur. Indien de facultaire rapportage of het gevoelen van de faculteitsraad daar aanleiding toegeeft, dient het faculteitsbestuur vragen over de voortgang mondeling nader toe te lichten tijdens dit overleg. In de besprekingsronde van 2023 waren er geen nadere gesprekken nodig. De voortgang in 2023 is naar tevredenheid van faculteiten en medezeggenschap geweest.

Ook voor de vijf boven-facultaire activiteiten zijn projectplannen opgesteld en projectleiders aangewezen. De concretiseringen van resources, activiteiten, planning en beoogde opbrengsten binnen deze activiteiten zijn besproken met, en formeel akkoord bevonden door de Universiteitsraad. Het College van Bestuur stelt van de boven-facultaire projecten een schriftelijke voortgangsrapportage op en deelt en bespreekt deze met de Universiteitsraad. Ook de voortgang van de facultaire plannen wordt besproken. Hiertoe ontvangt de Universiteitsraad alle facultaire voortgangsrapportages en de gevoelens van de faculteitsraden.

De Universiteitsraad stelt vervolgens een zelfstandige reflectie op, die is opgenomen in dit bestuursverslag. Ook de Universiteitsraad is positief over de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken in 2023, wederom een belangrijk signaal over de voortgang.

Tot slot bespreekt het College van Bestuur de voortgang van de Kwaliteitsafspraken ook jaarlijks met de Raad van Toezicht. Het voortgangsgesprek over 2023 vond plaats in mei 2024. De Raad van Toezicht heeft zijn tevredenheid geuit over de voortgang.

3.2 Ondersteuning medezeggenschap

Om de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken te ondersteunen is een regiegroep ingesteld, waarin naast twee (vice-)decanen ook twee leden van de Universiteitsraad zitting hebben. Deze regiegroep komt twee à drie keer per jaar bijeen om actuele ontwikkelingen te bespreken en vast te stellen of alles nog volgens afspraak verloopt. Zo blijft de Universiteitsraad ook gedurende het jaar op de hoogte.

De regiegroep wordt ondersteund door een ambtelijke werkgroep. Deze werkgroep onderhoudt het contact met de facultaire coördinatoren en organiseert jaarlijks een ondersteuningsbijeenkomst voor de faculteitsraden. Dit heeft ook plaatsgevonden in september 2023, toen de nieuwe faculteitsraden net waren geïnstalleerd. De inhoud van de Kwaliteitsafspraken en het proces zijn toegelicht, met specifieke aandacht voor de rol van de medezeggenschap en vragen die de (nieuwe) raadsleden hadden. In december 2023 is een tweede bijeenkomst geweest met de faculteitsraden om vooruit te kijken naar het proces voor de continuering van de Kwaliteitsafspraken na 2024. Dit proces is begin 2024 gestart en ook hierin heeft de medezeggenschap weer een actieve rol.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

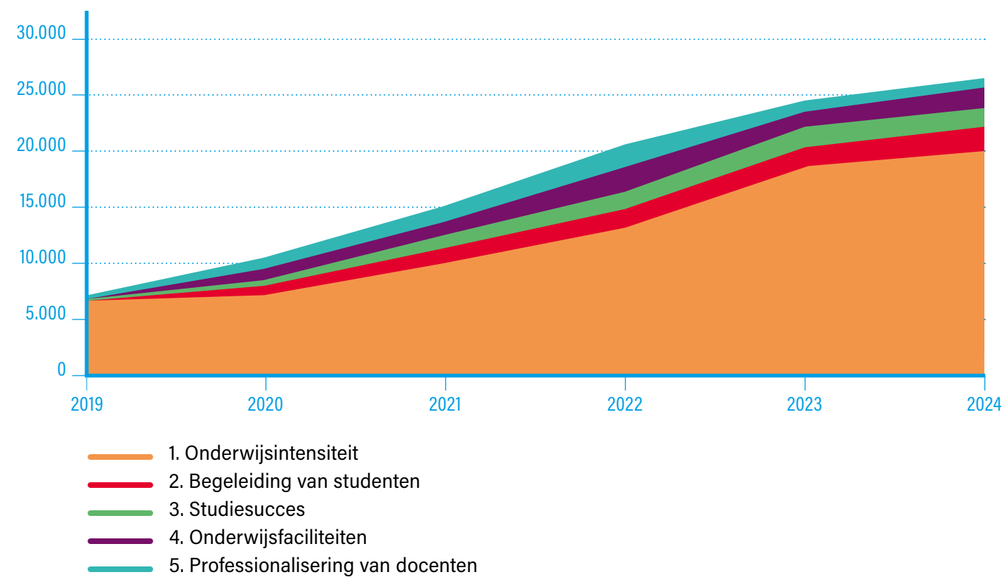
3.3 Thema's Kwaliteitsafspraken

Uit bovenstaande blijkt dat de voortgang van de RUG-Kwaliteitsafspraken in 2023 goed is gemonitord en dat de uitvoering op een groot draagvlak kan rekenen van de medezeggenschap. Hieronder komen de activiteiten per thema nader aan de orde.

De RUG legt het zwaartepunt van de Kwaliteitsafspraken op het thema Onderwijsintensiteit. Op dit thema wordt het overgrote deel van de middelen op ingezet (zie onderstaande figuur). In overleg met de academische gemeenschap is gekozen om van de zes nationale thema's het thema onderwijsdifferentiatie niet verder uit te werken binnen de Kwaliteitsafspraken. De RUG vindt het belangrijk dat studenten kansen krijgen om hun interesses en talenten te verkennen en te benutten, daarom zijn alle nodige stappen gezet om mogelijkheden tot differentiatie aan te bieden aan de studenten.

Na een beschrijving van de visie van de RUG op het thema en de maatregelen die de RUG binnen de Kwaliteitsafspraken neemt om het onderwijs te verbeteren, volgt ook een weergave van de voortgang per project.

Middelen per thema RUG Kwaliteitsafspraken (in € 1.000)

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Onderwijsintensiteit

Een hechte academische gemeenschap waar studenten actief aan deelnemen en die de gewenste interactie tussen student en docent helpt te vormen, is een belangrijk onderdeel van de RUG-visie op onderwijs. Actieve deelname aan het onderwijs- en leerproces wordt gestimuleerd door activerende, intensieve onderwijsconcepten (zoals active learning, project-based learning, flipped classrooms en formatieve toetsing) in de afgelopen jaren in toenemende mate te implementeren en integreren. De omvang van de universiteit en de sterke groei van bepaalde opleidingen staan soms in contrast met de onderwijsvisie die uitgaat van veel interactie en een sociaal leerproces. Om een onderwijsomgeving te creëren die de gewenste interactie tussen student en docent mogelijk maakt op nog meer plekken binnen de universiteit, neemt de RUG de volgende maatregelen:

- Meer tijd voor het geven en voorbereiden van onderwijs
- Intensivering van de interactie tussen student en docent
- Meer kleinschalige en interactieve werkvormen in programma's
- Meer persoonlijke contactmomenten en feedback

Al deze maatregelen vragen voldoende onderwijsformatie. De RUG steekt daarom structureel € 11,3 mln aan studievoorschotmiddelen in 94 fte extra onderwijsformatie om de student-staf ratio te verbeteren. Dit betreft voor 2023 bijna 49% van de ontvangsten. Dit deel van de middelen is sinds 2018 beschikbaar en de formatie die sindsdien is aangesteld blijft structureel beschikbaar. Verder zetten faculteiten € 7,3 mln van de oploop aan studievoorschotmiddelen gericht in om op specifieke plekken de onderwijsintensiteit te verbeteren, bijvoorbeeld door extra begeleiding bij bepaalde werkgroepen of extra scriptiebegeleiding. In 2023 is Campus Fryslân een nieuwe activiteit gestart binnen dit thema.

De activiteiten binnen het thema Onderwijsintensiteit zijn inmiddels structureel ingebed in de faculteiten. Alle doelen voor 2023 zijn hiermee gerealiseerd. Dit is van belang, aangezien de RUG het meest intensief inzet op dit thema.

Onderwijsintensiteit

Faculteit	Project	Doelen 2023	Voortgang 2023
Alle	Verbeteren student-staf ratio	aanstellen 94 fte extra onderwijsformatie	Gerealiseerd
FWB	Doelgroepen onderwijs en onderwijsintensivering	aanstellen twee UD's	Gerealiseerd
FSE	Improve student-staff ratio	verkleinen van student-staf ratio door 20 Tenure Track Education posities vrij te geven	Gerealiseerd
FSE	More teaching assistants	aanstellen van vijf fte extra student assistenten	Gerealiseerd
FRG	Improve student-staff ratio	aanstellen 3-4 fte extra D/UD	Gerealiseerd
FRG	Community development	organiseren startbijeenkomsten voor bachelor en masteropleidingen	Gerealiseerd
FMW	Dedicated teachers, better education	aanstellen extra onderwijsformatie	Gerealiseerd
RCM	Stagebegeleiding-GV	aanstellen extra begeleidingsformatie	Gerealiseerd
RCM	Scriptiebegeleiding	vijf uur per scriptie extra tijd beschikbaar stellen aan docenten voor scriptiebegeleiding	Gerealiseerd
CF	Onderwijsintensivering	aanstellen 0,8 fte onderwijsformatie in de masters	Nieuw
GMW	Activerend onderwijs en academische vaardigheden	invoering actievere werkvormen (Academic Learning Communities, Peer Feedback) en intensiever onderwijs	Gerealiseerd
FdL	Extra staff	aanstellen 9,9 fte extra staf	Gerealiseerd
UCG	Enhancing Undergraduate Program	doorvoeren nieuw undergraduate program	Gerealiseerd
FEB	Curriculum innovation	opstellen raamwerk voor intended learning outcomes en opstellen nieuwe education philosophy	Gerealiseerd

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Begeleiding van studenten

Leren is een proces dat plaatsvindt in de context van de academische gemeenschap. De diversiteit aan disciplinaire, maatschappelijke en culturele achtergronden aan de RUG is bevorderlijk voor dit leerproces. Door kennis te maken met verschillende perspectieven kunnen medewerkers en studenten hun talenten ontwikkelen en zich ontplooien. Hiervoor werkt de RUG aan een inclusieve onderwijsomgeving met een sterke binding tussen docenten en studenten waarin alle studenten en medewerkers zich thuis voelen en in kunnen participeren. Om dit voor alle doelgroepen mogelijk te maken is soms extra inzet nodig. Tijdige signalering van problematiek in combinatie met goede begeleiding biedt alle studenten de kans om zich te ontwikkelen en de leerdoelen te behalen. Daarom neemt de RUG de volgende maatregelen:

> Uitbreiding van de bestaande persoonlijke begeleiding
> Meer faciliteiten beschikbaar stellen voor persoonlijke begeleiding.

Concreet betekent dit dat de RUG voor € 0,4 mln de centrale formatie van het Studenten Service Centrum heeft uitgebreid om de wachttijd bij de student-psychologen terug te brengen naar maximaal 2-3 weken. Zoals eerder genoemd is tijdige signalering van problematiek ook van belang. Om deze reden is het gebruik van het Early Warning System op een aantal plekken uitgebreid. Daarnaast wordt jaarlijks € 50.000 geïnvesteerd in een dyslexie en dyscalculiecentrum. Dit stelt studenten in staat een actueel testresultaat aan hun examencommissie te overhandigen, tegen lagere kosten. Dit vergemakkelijkt het studieverloop van deze groep studenten.

Behalve op twee boven-facultaire activiteiten, zetten een aantal faculteiten ook nog specifiek in op de verbetering van de begeleiding van studenten, in totaal gaat het bij deze facultaire projecten om nog eens een investering van € 1,4 mln. In 2023 is Campus Fryslân een nieuwe activiteit gestart binnen dit thema.

Alle activiteiten lopen op schema en de beoogde doelen voor 2023 zijn gerealiseerd.

Begeleiding van studenten

Faculteit	Project	Doelen 2023	Voortgang 2023
FSE	Early warning signals	Inzet A4all en Predict in geselecteerde programma's	Gerealiseerd
FRG	Improve tutorial education	pilots organiseren met nieuwe (digitale) onderwijsfaciliteiten	Gerealiseerd
FRG	Improve lecture education	pilots organiseren voor meer interactie m.b.v. digitale tools	Gerealiseerd
FMW	"Healthy" studying	meer persoonlijke begeleiding bieden voor studenten, met name in het 1e jaar van de BA en het 1e jaar van de MA	Gerealiseerd
RCM	Mental Health	extra mentoraatsbijeenkomsten en onderzoek onder studenten naar mental health	Gerealiseerd
CF	Studentenbegeleiding	aanstellen 0,3 fte studieadviseur	Nieuw
GMW	Schrijfonderwijs	gerichter en intensiever schrijfonderwijs	Gerealiseerd
FdL	Studenten begeleiding en -ondersteuning	aanstellen 1,5 fte extra begeleidingsstaf	Gerealiseerd
UCG	Guidance officer	aanstellen extra guidance officier	Gerealiseerd
FEB	Intensification of thesis supervision	aanstellen 4,1 fte extra begeleidingsstaf	Gerealiseerd
RUG	Centrum for dyslexia and dyscalculia	start centrum voor dyslexie en dyscalculie	Gerealiseerd
RUG	Student counseling and support and functionally impaired student	2 fte studentepsychologen, 1 fte studenten decaan en 2x 0,5 fte voor implementatie van het Beleidsplan Functiebeperkte Studenten	Gerealiseerd

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Studiesucces

Studiesucces is voor de RUG meer dan alleen succesvol zijn in de studie zoals gemeten met cijfers over uitval, doorstroom en diplomering. De RUG vindt het belangrijk dat studenten de kennis en vaardigheden opdoen die nodig zijn om een bijdrage te leveren aan de maatschappij of de ontwikkeling van het eigen vakgebied na voltooiing van het onderwijsproces. Om deze reden wil de RUG stimuleren dat studenten gedurende hun studie-ervaring daarin betekenis kunnen vinden en relevante verbanden zien tussen wat ze leren en hun huidige of toekomstige leven. Daarom zet de RUG in op:

- Meer ruimte voor ontwikkeling vaardigheden
- Betere voorbereiding op het succesvol kunnen functioneren op de arbeidsmarkt
- Meer diversiteit in toetsvormen

Bovenstaande maatregelen worden door de faculteiten op specifieke onderdelen toegepast, in totaal investeerde de RUG in 2023 € 1,8 mln in het verbeteren van studiesucces.

Bij Campus Fryslân zijn de twee oorspronkelijke plannen uit 2018 inmiddels volledig ingebed in de bestaande structuur voor onderwijsondersteuning. De faculteit zet de vrijgekomen middelen nu in voor een aantal nieuwe activiteiten, verspreid over elk van de vijf thema's.

Studiesucces

Faculteit	Project	Doelen 2023	Voortgang 2023
FRG	Law and practice	Alle studenten volgen een Recht en Praktijk vak	Gerealiseerd bij 33 vakken
FRG	Exam differentiation	Toetsdifferentiatie doorvoeren d.m.v. papers	Gerealiseerd bij meerdere vakken
FRG	Legal English	Juridisch Engels verbeteren door aanbieden vak Legal English in elk van de vier blokken	Gerealiseerd
FRW	Intensifying supervision and enhancing student's digital skills and employability	aanstellen zes fte extra begeleidingstaf	Gerealiseerd
FMW	"Efficient" studying	Doorvoeren verbeterde en meer diverse toetsing	Gerealiseerd
FGG	Toekomstperspectief	bijeenkomst en speed-dates organiseren tussen studenten en alumni	Gerealiseerd
CF	Transdisciplinarity in the curriculum	Improve transdisciplinarity in the curricula of all degree programs	Ingebed in reguliere ondersteuning, project bëeindigd
CF	Education in Sustainable Development	Further professionalize education in Sustainable Development	Ingebed in reguliere ondersteuning, project beëindigd
CF	Studiesucces	Optimize procedures and scheduling, set up admissions action plan	Gerealiseerd
GMW	Facultair bureau externe relaties	Invoeren facultaire Career Services, stages invoeren, werkveld zichtbaarder in curriculum	Gerealiseerd
UCG	Study advisor and career and internship advisor/supervisor	aanstellen extra adviseurs die werken aan verbeterd programma voor stages en aansluiting arbeidsmarkt	Gerealiseerd

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Onderwijsfaciliteiten

Een passende leeromgeving is nodig om de inhoudelijke doelen van het onderwijs te realiseren en faciliteren. De laatste jaren is intensief gewerkt aan de relocatie, renovatie en/of nieuwbouw van diverse onderwijsvoorzieningen, waarbij veel aandacht is uitgegaan naar het faciliteren van active learning. Desondanks is er nog ruimte voor verbetering van de onderwijsfaciliteiten om de gewenste onderwijsomgeving te creëren. Een verhoogde kwaliteit, kwantiteit en gebruik van leerfaciliteiten verbetert de kwaliteit van het leren. De RUG-doelen zijn:

- Passende digitale leeromgeving
- Passende fysieke onderwijsfaciliteiten
- Uitbreiding ondersteuning van docenten voor gebruik (nieuwe) faciliteiten

De afgelopen jaren zijn een aantal RUG-ruimten ingericht om actieve onderwijsvormen te geven. In 2023 is dit verder uitgebreid door voor € 258.000 te investeren in de inrichting van ruimten. Docenten van alle faculteiten kunnen gebruik maken van de ruimten en de geleerde lessen worden RUG breed gedeeld.

Daarnaast is in 2023 boven-facultair € 0,4 mln ingezet voor extra ondersteuning voor docenten bij het gebruik van de digitale leeromgeving en andere digitale tools. Faculteiten hebben binnen de kwaliteitsafspraken circa € 0,7 mln geïnvesteerd in (ondersteuning van) apparatuur om het digitale onderwijs te verbeteren. Campus Fryslân is een nieuwe activiteit gestart binnen dit thema.

De activiteiten binnen het thema Onderwijsfaciliteiten lopen goed op schema en alle beoogde doelen voor 2023 zijn gerealiseerd.

Onderwijsfaciliteiten

Faculteit	Project	Doelen 2023	Voortgang 2023
FSE	E-learning	inzet SOWISO, LabBuddy and Perusall e-learning tools in geselecteerde programma's	Gerealiseerd
FSE	Lecture recording	opnamestudio en mobiele opname apparatuur zijn beschikbaar, evenals onderhoud, support	Gerealiseerd
FMW	"Effective" studying	ontwikkelen van blended learning in de bachelor Geneeskunde	Gerealiseerd
CF	Educational facilities	aanstellen 0,8 fte relationship officer	Nieuw
GMW	E-learning omgeving	aanstelling e-learning coordinator, aanschaf apparatuur	Gerealiseerd
GMW	Onderwijsruimtes	onderwijsruimtes geschikt maken voor kleinschalig en intensiever onderwijs	Gerealiseerd
RUG	Actieplan Onderwijs	alle faculteiten hebben een embedded expert en 145 fte student assistenten ondersteunen het online en blended onderwijs	Gerealiseerd
RUG	Zernike experimental educational rooms	realiseer 4 experimentele onderwijsruimtes op Zernike en organiseer technische en onderwijskundige support	Gerealiseerd

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Professionalisering van docenten

Docenten vormen de kern van goede opleidingen en spelen een belangrijke rol in het betrekken van studenten bij het leerproces. Onderwijsverbetering kan niet los gezien worden van de professionele ontwikkeling van onderwijsgebonden staf. In de afgelopen jaren heeft de RUG geïnvesteerd in de Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) en gewerkt aan een doorlopende lijn om docenten in de verschillende stadia van hun onderwijscarrière te faciliteren. Ook zijn verschillende initiatieven gestart gericht op de waardering van onderwijs. Om tegemoet te komen aan de diversiteit van de disciplines, de plannen en de behoeften zet de RUG in op meer tijd voor en vormen van professionalisering.

Verschillende faculteiten, met name de faculteit UMCG O&O en Letteren, hebben in 2023 trainers aangesteld en voor docenten tijd vrij gemaakt om trainingen te volgen. In totaal gaat het RUG breed om een bedrag van € 1 mln.

De activiteiten binnen het thema Docentprofessionalisering lopen goed op schema. Alle voor 2023 beoogde doelen zijn gerealiseerd.

Docentprofessionalisering

Faculteit	Project	Doelen 2023	Voortgang 2023
FSE	Improve intercultural competences	basis en voortgezette trainingen zijn beschikbaar voor staf en studenten	Gerealiseerd
FSE	Professionalize Teaching Assistants	Didactische trainingen voor student assistenten	Gerealiseerd, maar nog niet voor alle student assistenten
FMW	“Healthy, effective and efficient” teaching	implementeren academic teacher programma	Gerealiseerd
RCM	Digitale tools	digitale tools verbeteren en gebruik bevorderen	Gerealiseerd
CF	Docentprofessionalisering	facilitate Senior Teaching Qualification (SKO)	Nieuw
FdL	Trainingen voor docenten	extra beschikbare budget voor trainingen wordt benut	Gerealiseerd
FdL	Disseminatie SVM projecten	opbrengsten SVM projecten dissemineren binnen hele faculteit	Gerealiseerd in active learning activiteiten
FdL	Extra professionaliseringstijd	10% extra tijd beschikbaar stellen voor docentprofessionalisering	Gerealiseerd
FEB	Collegial learning for lecturers	20 uur per docent beschikbaar maken voor collegial learning	Gerealiseerd

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

3.4 Financieel overzicht

De studievoorschotmiddelen voor de RUG kennen een verdere oploop in 2023 naar € 23,9 mln tot uiteindelijk € 26,7 mln in 2024. Jaarlijks vindt bijstelling plaats van het daadwerkelijke bedrag dat de RUG ontvangt. Dit heeft gevolg voor de projectbegrotingen. Met het oog op deze oploop hebben zowel College van Bestuur als faculteitsbesturen besloten om initieel zelf vanuit de eigen reserve te investeren in een aantal activiteiten om deze direct op volle kracht te laten starten. Door de oploop is deze eigen investering inmiddels niet meer nodig.

Hieronder is een gedetailleerd overzicht (in € 1.000) opgenomen van de begrote middelen per project over de periode 2019-2024 en, voor zover van toepassing, de realisatie. Het overzicht laat zien dat de uitputting van de budgetten om bovenstaande activiteiten uit te voeren grotendeels conform begroting heeft plaatsgevonden.

Baten	B2019	R2019	B2020	R2020	B2021	R2021	B2022	R2022	B2023	R2023	B2024
Studievoorschotmiddelen	7.346	7.742	9.000	9.399	16.098	16.098	20.077	20.526	23.193	23.193	26.178
Eigen middelen	-	-	2.207	1.373	624	-	353	-	-	754	495
Totale baten	**7.346**	**7.742**	**11.207**	**10.772**	**16.722**	**16.098**	**20.430**	**20.526**	**23.193**	**23.947**	**26.673**

Lasten	B2019	R2019	B2020	R2020	B2021	R2021	B2022	R2022	B2023	R2023	B2024
1. Onderwijsintensiteit	**6.855**	**6.855**	**7.064**	**7.463**	**11.256**	**10.330**	**14.755**	**13.379**	**17.421**	**18.616**	**20.409**
Verbeteren student-staf ratio (RUG breed)	6.148	6.148	6.148	6.547	6.317	6.385	7.886	6.154	4.271	4.396	4.732
Doelgroepen onderwijs en onderwijsintensiveringen (FWB)			119	119	149	149	149	118	227	228	257
Improve student-staf ratio (FSE)					534	488	1.067	1.597	3.697	3.210	3.588
More teaching assistants (FSE)					224	200	371	371	447	447	536
Improve student-staf ratio (FRG)					200	20	200	216	1.000	1.023	1.133
Community development (FRG)			25	25	50	50	100	65	100	38	38
Dedicated teachers, better education (FMW)	707	707	707	707	707	707	707	535	1.910	2.171	2.272
Stagebegeleiding GV (RCM)					23	25	23	35	23	50	23
Scriptiebegeleiding (RCM)			15	15	15	18	15	10	15	20	15
Education Intensity (CF)									75	82	114
Activerend onderwijs en academische vaardigheden (GMW)					600	600	1.200	1.200	2.453	2.457	2.798
Extra staff (FdL)					834	838	1.393	1.605	1.545	1.640	1.968

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Lasten	B2019	R2019	B2020	R2020	B2021	R2021	B2022	R2022	B2023	R2023	B2024
Enhancing Undergraduate Program (UCG)					38	-	80	75	80	106	195
Curriculum Innovation (FEB)			50	50	1.565	850	1.565	1.398	1.580	2.747	2.741
2. Begeleiding van studenten	**-**	**-**	**877**	**714**	**1.702**	**1.123**	**2.004**	**1.567**	**2.090**	**1.864**	**1.855**
Early Warning Signals (FSE)			70	70	70	64	70	49	140	64	140
Improve tutorial education (FRG)					100	-	200	103	200	192	232
Improve lecture education (FRG)					100	-	200	103	-	-	-
Healthy Studying (FMW)			111	75	149	136	241	384	361	360	361
Mental Health (RCM)			29	29	15	18	15	10	15	21	15
Guidance of Students (CF)									21	23	33
Schrijfwinkel (GMW)			40	-	40	40	40	40	40	40	40
Studentenbegeleiding en - ondersteuning (FdL)			150	120	150	150	100	140	100	170	100
Guidance officer (UCG)					38	40	98	108	98	115	-
Intensification of thesis supervision (FEB)			20	20	596	250	596	185	670	424	489
Centre for dyslexia en dyscalculi (RUG breed)			58		44	25	45	45	45	56	45
Student counseling and functionaly impaired student (RUG breed)			400	400	400	400	400	400	400	400	400
3. Studiesucces	**-**	**-**	**703**	**462**	**1.011**	**1.329**	**1.497**	**1.716**	**1.476**	**1.776**	**1.675**
Law and practice (FRG)			300	150	300	300	300	320	300	326	326
Exam differentiation (FRG)					80	80	130	93	130	195	196
Legal English (FRG)			80	80	80	80	80	76	80	80	80
Intensifying supervision, enhancing digital skills & employability (FRW)			36	36	216	566	313	841	634	803	719
Efficient studying (FMW)			167	76	68	7	362	26	47	58	47
Toekomstperspectief (RCM)					7	8	7	24	7	21	7
Study Success (CF)									43	47	65
Transdisciplinarity in the curriculum (CF)			30	30	57	64	70	101	-	-	-
Education in Sustainable Development (CF)			15	15	15	15	-	-	-	-	-
Facultair bureau externe relaties (GMW)			75	75	150	150	175	175	175	175	175
Study advisor and career and internship advisor/supervisor (UCG)					38	59	60	60	60	70	60

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Lasten	B2019	R2019	B2020	R2020	B2021	R2021	B2022	R2022	B2023	R2023	B2024
4. Onderwijsfaciliteiten	**-**	**-**	**1.496**	**1.105**	**1.534**	**1.126**	**1.401**	**2.004**	**1.837**	**1.385**	**1.840**
E-learning (FSE)			140	140	140	118	140	142	210	149	210
Lecture recording (FSE)			100	100	100	141	-	96	60	199	60
Effective studying (FMW)			111	85	113	-	241	277	469	217	469
Educational Facilities (CF)									78	86	81
E-learning omgeving (GMW)			80	80	80	80	80	72	80	76	80
Onderwijsruimtes (GMW)			125	-	101	101	-	135	-	-	-
Docentondersteuning (RUG breed)			400	400	400	400	400	400	400	400	400
Experimental educational rooms (RUG breed)			540	300	60	286	-	343	540	258	540
Actieplan Onderwijs (RUG breed)			-	-	540	-	540	540	-	-	-
5. Professionalisering van docenten	**491**	**491**	**1.067**	**1.028**	**1.220**	**1.368**	**1.881**	**1.955**	**899**	**1.033**	**894**
Improve intercultural compentences (FSE)			70	70	70	80	70	78	70	86	70
Professionalize teaching assistents (FSE)			140	140	140	81	140	130	140	143	140
Healthy, effective and efficient teaching (FMW)	491	491	769	730	769	1.045	1.380	1.327	407	396	407
Digitale tools (RCM)			11	11	11	12	11	21	11	13	11
Professionalisation of Lecturers (CF)									4	5	33
Training voor docenten (FdL)			15	15	50	50	67	70	50	63	-
Disseminatie SVM projecten (FdL)			15	15	50	50	67	-	-	-	-
Extra professionaleringstijd (FdL)			17	17	50	50	67	306	150	294	200
Collegial learning for lecturers (FEB)			30	30	80	-	80	24	67	33	33
Totale lasten	**7.346**	**7.346**	**11.207**	**10.772**	**16.722**	**15.276**	**21.538**	**20.622**	**23.723**	**24.674**	**26.673**

Reserve		**396**		**397**		**822**		**726**		**-0**	**1**

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

3.5 Conclusie

Het College van Bestuur is tevreden over de voortgang van de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken. De gevoelens van de faculteitsraden en de Universiteitsraad over de voortgang zijn in beide gevallen positief, hetgeen veel vertrouwen geeft. De rapportages over 2023 tonen aan dat de activiteiten voor het overgrote deel uitgevoerd worden conform planning en dat de beoogde doelen worden behaald.

3.6 Reflectie medezeggenschap

Het jaar 2023 werd gekenmerkt door een voortdurende en consistente voortgang in het proces rondom de kwaliteitsafspraken aan onze universiteit. Zowel centrale als decentrale projecten bleven over het algemeen op schema, wat getuigt van een gestage en goed gecoördineerde aanpak.

De Werkgroep Kwaliteitsafspraken vervulde haar rol als coördinator en facilitator van het proces op een adequate manier, waarbij zij tijdig en transparant verslag bleef uitbrengen van alle projecten en ontwikkelingen. De Regiegroep Kwaliteitsafspraken werd goed betrokken bij de voortgang.

De faculteitsraden toonden over het algemeen tevredenheid over de voortgang van de facultaire projecten, wat wijst op een breed draagvlak en betrokkenheid op decentraal niveau. Ook bij de centrale projecten verliep alles naar behoren, met gedegen rapportages die een duidelijk beeld gaven van de stand van zaken. Het dyslexiecentrum heeft de eerdere vertraging ingelopen en groeit naar het beoogde aantal diagnoses op jaarbasis. Het TEO/ZEO project heeft wederom uitgebreid gerapporteerd en kan als goed geïmplementeerd worden beschouwd. De overige centrale projecten verlopen volgens planning.

Over het algemeen kan worden gesteld dat de kwaliteitsafspraken in 2023 succesvol zijn voortgezet. Dit vormt een solide basis voor verdere verbeteringen en ontwikkelingen van ons onderwijs en bijbehorende ondersteuning in de toekomst. Enkele projecten die zijn gestart binnen het kader van de kwaliteitsafspraken zijn of worden nu zelfs structureel voortgezet, wat wij beschouwen als een indicator van de waardevolle impact die ze hebben.

rijksuniversiteit
groningen

4. Onderzoek

Zpannend Zernike
foto Silvio Zangarini

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

4. Onderzoek

4.1 Visie en doelstellingen

De RUG wil haar visie van een innovatieve en baanbrekende onderzoeksuniversiteit realiseren. Een universiteit waar de sterkte van een breed disciplinair spectrum ten volle wordt benut om de meest uitdagende multidimensionale onderzoeksproblemen en complexe maatschappelijke vragen aan te pakken. Door tussen de disciplines intensief samen te werken en door zowel fundamenteel en door nieuwsgierigheid gedreven onderzoek als strategisch en toegepast onderzoek mogelijk te maken. Dit vindt plaats op een ethische en transparante manier, waarbij Open Science een belangrijke rol speelt.

4.2 Onderzoekskwaliteit

Promoties

In 2023 vonden 634 promoties plaats, waarvan 27 met het predicaat cum laude (resp. 610 en 34 in 2022). Nadat in 2022 voor het eerst meer vrouwelijke dan mannelijke promovendi een cum laude hadden gekregen (resp. 6,0 en 5,1%), is het percentage vrouwen met een cum laude in 2023 teruggezakt naar 2,4% (tegen 6,4% mannelijke). Bij de promoties ging het in 139 gevallen om promotiestudenten en in 9 om hogeschooldocenten (tegen resp. 192 en 6 in 2022). Het landelijke aandeel promoties van de RUG is hiermee gecontinueerd op 12%. Als gevolg van het Programma Promotieonderwijs werd een stijging van het jaarlijkse aantal promoties verwacht naar circa 600. Die grens is in 2021 gepasseerd en sindsdien is het aantal boven de 600 gebleven. De totale instroom van niet-Nederlandse promovendi was in 2023 60%, vergelijkbaar met het percentage in 2022.

Experiment Promotieonderwijs

De minister van OCW heeft de RUG toestemming gegeven om in totaal 1500 promotiestudenten aan te trekken binnen het Experiment Promotieonderwijs, waarbij de laatste instroom vóór 1 januari 2023 plaats diende te vinden. Eind 2022 was het aantal van 1149 ingestroomde promotiestudenten bereikt. Gedurende 2023 is van 145 promotiestudenten het contract beëindigd. In 8 gevallen (6%) was dat voortijdig. In 2022 heeft de minister besloten na afloop van het experiment het promotieonderwijs niet wettelijk te verankeren. De promotiestudenten die op 1 september 2024 nog een volledige beurs hebben, zullen dan een aanstelling krijgen. Naar verwachting zal dit om ongeveer 150 promotiestudenten gaan.

Tot eind 2018 verleende de RUG zowel volledige als ‘top-up’-beurzen in het kader van het experiment. De ‘top-up’-beurzen zijn bestemd voor internationale beurspromovendi met een beurs uit eigen land, die hierdoor een netto-inkomen krijgen dat op hetzelfde niveau ligt als dat van promotiestudenten met een volledige beurs. De RUG heeft toestemming gekregen deze ‘top up’-beurzen per 1 januari 2019 buiten de tellingen van het experiment te houden.

Promotieovereenkomsten noordelijke hogescholen

De RUG heeft een regeling met noordelijke hogescholen voor de ondersteuning van promotietrajecten voor hogeschooldocenten. Er zijn overeenkomsten met de Hanzehogeschool, NHL Stenden, Windesheim, Saxion, Van Hall Larenstein en (sinds 2023) KPZ. Eind 2023 ontvingen 62 hogeschooldocenten financiële ondersteuning uit de regeling. In 2023 zijn 18 trajecten gestart en 7 beëindigd. Sinds het begin van de regeling in 2007 zijn 215 hogeschooldocenten ondersteund; van hen waren ultimo 2023 82 gepromoveerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Typen promovendi

Ultimo 2023 was het aandeel van de verschillende typen promovendi aan de RUG:

- 45% werknemer-promovendi
- 4% promoverende medewerkers
- 29% beurspromovendi
- 11% extern gefinancierde promovendi (bijv. bij onderzoeksinstituten en hogescholen)
- 11% buitenpromovendi (zonder tijd of geld ten behoeve van de promotie)

Individuele onderzoekers

In het NWO-Talentprogramma (voorheen Vernieuwingsimpuls) zijn vier Vici-beurzen (12% van alle toekenningen) en zes Vidi-beurzen (6% van alle toekenningen) toegekend aan onderzoekers van de RUG (inclusief UMCG). Daarnaast zijn er vijftien Veni-beurzen (8% van alle toekenningen) en acht Rubicon-beurzen (21% van alle toekenningen) toegekend.

In 2023 zijn vier European Research Council (ERC) Starting Grants verworven door onderzoekers van de Faculteit der Letteren (tweemaal), de Faculteit Medische Wetenschappen en de Faculteit Economie en Bedrijfskunde. Ook werden in 2023 vier ERC Consolidator Grants toegekend aan onderzoekers van de Faculty of Science and Engineering (tweemaal), de Faculteit der Letteren en de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen. Er is één ERC Advanced Grant toegekend aan een onderzoeker van de Faculty of Science & Engineering. Bij de ERC Synergy Grant was de RUG bijzonder succesvol: voor vijf onderzoekers zijn in totaal vier projectvoorstellen goedgekeurd. In heel Europa worden slechts 37 projecten gefinancierd.

Twee onderzoekers van de Faculty of Science and Engineering kunnen de resultaten van hun ERC-onderzoek omzetten naar toepassingen met een Proof of Concept Grant. Tenslotte werden negen Incoming MSCA Postdoctoral Fellowships toegekend met de RUG of het UMCG als gastinstituut.

Ook in 2023 zijn diverse wetenschappers toegetreden tot de KNAW (2), de DJA (1), de KHMW (5) en de in 2023 opgerichte Netherlands Academy of Engineering (4). Voorts hebben 2 collega's de prestigieuze Ammodo Science Award for Groundbreaking Research gewonnen.

EU-projecten

In 2023 zijn onderzoekers van de RUG en het UMCG begonnen met 69 nieuwe projecten die worden gefinancierd uit het Horizon Europe-programma. Daarmee was de RUG in 2023 actief in 308 projecten: 110 Horizon Europe en 198 Horizon 2020. Van deze projecten vielen 167 projecten onder Pilaar 1 (Excellent Science, met onderdelen ERC, Marie Skłodowska Curie Actions en Research Infrastructures). Er werden 196 projecten uitgevoerd in een consortium met andere partners in Europa. Bij 36 daarvan was de RUG of het UMCG de coördinator.

Besteding Matching Horizon Europe

Voor de inkomsten uit het programma Matching Horizon Europe is een ondersteuningsprogramma ontwikkeld dat onderzoekers van de universiteit helpt een betere positie in Horizon Europe te verwerven. De gelden worden volledig ingezet voor instrumenten als een eigen financieel matchingsprogramma, ondersteuning van grote aanvragen en het opzetten van een trainingsprogramma voor onderzoekers en ondersteunende staf.

Evaluatie SEP-instituten

De rapporten van de externe Peer Review Commissies (PRC's) zijn de meest betrouwbare en onafhankelijke bron om de kwaliteit en impact van het onderzoek te bewaken en waar nodig te verbeteren. De PRC's beoordelen elke zes jaar het functioneren van de Groninger onderzoeksinstituten volgens het landelijk Strategie Evaluatie Protocol (SEP). In het verslagjaar zijn de beoordelingsrapporten verschenen van de in 2022 beoordeelde RUG-onderzoekseenheden:

- de drie instituten van de Faculteit der Letteren: Groninger Instituut voor Archeologie (GIA), Centre for Language and Cognition Groningen (CLCG) en Groningen Research Intitute for the Study of Culture (ICOG);
- twee van de tien instituten van de Faculteit Science & Engineering (FSE): Bernoulli Instituut (Wiskunde, Computer Science en Kunstmatige Intelligentie) en Kapteyn Astronomical Institute;
- al het onderzoek van de Faculteit Rechtsgeleerdheid, georganiseerd in het Groningen Centre for Law and Governance (GCLG).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Het betrof lokale visitaties met uitzondering van het Kapteyn Instituut, dat samen met de drie zusterinstituten en de landelijke toponderzoekschool NOVA beoordeeld is. Alle instituten zijn positief beoordeeld op de drie hoofdcriteria kwaliteit, maatschappelijke impact en levensvatbaarheid. Ze hebben echter ook aanbevelingen meegekregen ter verbetering. De PRC-adviezen betreffen niet enkel de drie genoemde criteria, maar gaan ook in op de aanvullende aspecten van Open Science, Academic Culture, Human Resource Policy en de opleiding en begeleiding van promovendi.

In 2023 zijn de zelfevaluatiedocumenten opgesteld en aangeleverd aan de PRC's benoemd voor de beoordeling van zeven onderzoekseenheden van de Faculty of Science & Engineering: Engineering and Technology institute Groningen (ENTEG), Energy and Sustainability Research Institute Groningen (ESRIG), Groningen Biomolecular Sciences and Biotechnology Institute (GBB), Groningen Institute for Evolutionary Life Sciences (GELIFES), Stratingh Institute for Chemistry, Van Swinderen Institute for Particle Physics and Gravity (VSI) en Zernike Institute for Advanced Materials. Ze zijn alle tegelijk en lokaal beoordeeld door een brede commissie bestaande uit een algemeen voorzitter en de voorzitters van zes subcommissies. Bij de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen is bij het Heymans Instituut voor Psychologie een zelfevaluatie uitgevoerd. De uitkomsten van de evaluaties worden in 2024 gepubliceerd.

Reputatie

De RUG staat al jaren in de mondiale top 100 van twee van de meest bekende internationale ranglijsten: in de 'Shanghai' ARWU op plaats 76 en in de Times Higher Education World University Ranking op plaats 79. Beide rankings leunen sterk op bibliometrische indicatoren. Hoewel de RUG trots is op haar internationaal uitstekende positie, is ze zich er terdege van bewust dat de rankings een beperkt beeld geven en niet representatief zijn voor de volle breedte van het onderzoek, onderwijs en de maatschappelijke impact van de instelling. De RUG steunt daarom de aanbevelingen van de landelijke UNL-werkgroep Rankings om te komen tot een meer genuanceerde omgang met internationale league tables. De eerste maatregelen daartoe zijn in het verslagjaar voorbereid en zullen in 2024 geïmplementeerd worden.

4.3 Onderzoekondersteuning

Open Science

Open Science is essentieel om samenwerking te bevorderen binnen en buiten de universiteit, om transparant te zijn over het onderzoeksproces en voor de ontwikkeling van open lesmaterialen. Het Open Science Programma (OSP) is gestart in 2021, werkt via vijf pijlers aan de versterking van de verschillende aspecten: Open Access, FAIR data & software, Open Education, Public Engagement en Communications. De eerste twee jaren van het OSP zijn succesvol afgerond; alle 27 deliverables zijn behaald binnen de gestelde tijd en budget. Voorbeelden zijn:

- de implementatie van het Taverne-amendement waardoor de RUG landelijk gezien koploper is op gebied van open access publicaties
- een succesvolle pilot stimuleringsfonds voor open access boeken
- de ontwikkelde guides on FAIRification van onderzoeksdata en -software alsook op het gebied van pseudonimisatie van onderzoeksdata
- de start van 13 trainingssessies, variërend van workshops, webinars en microlabs ten behoeve van de introductie van OER, de integratie van open educatie in cursusontwikkeling alsmede het stimuleren van student-betrokkenheid bij de ontwikkeling van open cursusmaterialen
- een succesvolle pilot voor financiering van 9 onderzoekers door grants om de betrokkenheid van het publiek in hun onderzoek te erkennen en stimuleren
- de ontwikkeling van een OS-website, branding materialen en, onder andere, een nieuwe doorlopende podcastserie 'Open Science bites'.

Onderzoekers kunnen bij het Digital Competence Centre (UG DCC) terecht voor advies en ondersteuning op het gebied van data en softwaremanagementplanning, de omgang met persoonsdata in onderzoek en databescherming, data-archivering en publicatie, FAIR-onderzoeksoftware en IT-oplossingen in onderzoek. Daarnaast draagt het UG DCC bij aan het toegankelijk en herbruikbaar ('FAIR') maken van onderzoekoutput via het ontwikkelen en delen van best practices, het organiseren van trainingen en community events en door faculteiten te adviseren over de (implementatie van) universitair onderzoeksdata beleid. Het UG DCC sluit aan op een landelijk netwerk van thematische DCC's en lokale DCC's aan Nederlandse onderzoeksinstellingen, en werkt nauw samen met het DCC van het UMCG.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Het UG DCC is per 1 april 2023 als samenwerkingsproject van Universiteitsbibliotheek (UB) en Centrum voor Informatie Technologie (CIT) ingebed in de organisatiestructuur van de RUG (CIT Domein Onderzoek). In het afgelopen jaar groeide het aantal ondersteuningsvragen vanuit alle RUG-faculteiten met 10%. 'Data stewards' van het UG DCC boden consultancy en gaven tientallen presentaties, gastcolleges en trainingen aan PhDs, onderzoekers en PhD-supervisors. Ook sluit embedded data stewardship bij faculteiten steeds beter aan op facultaire processen zoals ethische toetsing, privacy en security en funding. NWO honoreerde in 2023 een financieringsaanvraag om de ondersteuningcapaciteit van het UG DCC te vergroten en tevens verstrekte NWO-subsidie aan een door het UG DCC geleid project van de TDCC-NES om de kosten van duurzaam onderzoeksoftware beheer in kaart te brengen. Bij de verschillende faculteiten wordt momenteel het geactualiseerde en geïmplementeerde RUG-onderzoeksdatabeleid 2021 geëvalueerd.

Research Support Portal

Eind 2022 is de online Research Support Portal gerealiseerd. De Portal maakt inzichtelijk welke ondersteuning geboden wordt en ontsluit deze door de gebruiker naar de juiste expert of dienst te verwijzen. Dit gebeurt onder andere op de gebieden van onderzoeksstrategie, persoonlijke ontwikkeling, financiering, Open Science, Research Integrity, FAIR data, Digital Competence Center, ethische toetsing, en administratieve en juridische procedures. Eind 2022 is de Portal beschikbaar gekomen en met een communicatiecampagne aan onderzoekers bekendgemaakt. In de loop van 2023 werden de faculteiten bezocht om de Portal, maar ook de beschikbare ondersteuning extra onder de aandacht te brengen. Deze activiteiten worden in 2024 voortgezet. De Portal heeft sinds de lancering 16.000 views gehad en wordt gemiddeld genomen zo'n 800 keer per maand bezocht.

4.4 Steunprogramma herstel en perspectief onderzoek (NPO)

Het Steunprogramma (NPO Onderzoek) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voor onderzoek is bestemd voor herstel en perspectief van tijdelijke onderzoekers. Hieronder wordt aangegeven hoe binnen de RUG de middelen NPO-onderzoek zijn verdeeld en ingezet.

Aantal geholpen onderzoekers NPO steunprogramma

Faculteitsbesturen hebben in nauwe samenwerking met de Graduate Schools beoordeeld welke onderzoekers met een tijdelijk contract in aanmerking komen voor een verlenging vanuit de middelen van het NPO steunprogramma. De RUG ontving in 2023 geen nieuwe middelen vanuit het NPO steunprogramma voor herstel en perspectief van onderzoekers. Een deel van de eerder ontvangen middelen werd door de faculteiten op de balans geplaatst ter dekking van de toekomstige verlengingskosten. Hieronder is onder A. het aantal geholpen onderzoekers aangegeven met daarbij de totale loonkosten van deze verlengingen in 2023. In een aantal gevallen vallen de kosten van de toegekende verlenging overigens nog in 2024.
UMCG O&O ontving in 2021 en 2022 een eigen bijdrage. Hiervan werd ook een deel van op de balans geplaatst. Het aantal geholpen onderzoekers binnen UMCG O&O en de bijbehorende kosten zijn opgenomen in de tabel.

	Aantal geholpen onderzoekers*	Totale kosten
A. NPO-steunprogramma voor herstel en perspectief onderzoekers	318	€ 7,3 mln
B. Eigen middelen en financiële en niet financiële maatregelen (bij benadering)	145	€ 3,3 mln

* Aangezien eenzelfde onderzoeker geholpen wordt door een combinatie van NPO Onderzoek- en eigen/andere middelen, zijn de aantallen naar rato toegekend.

In totaal zijn er in 2023 463 onderzoekers geholpen. Dit betreft 320 nieuwe verlengingen en 143 verlengingen die doorlopen vanuit 2022. Er is bewust gekozen om uitsluitend de loonkosten voor de onderzoekers ten laste te brengen van het NPO-steunprogramma. Op deze manier kunnen zoveel mogelijk onderzoekers worden geholpen. Uiteraard is er ook sprake van materiële zaken die nodig zijn voor het afronden van het onderzoek, zoals faciliteiten, begeleiding en overige kosten. Deze kosten kunnen op basis van het interne facultaire kostprijsmodel bij benadering inzichtelijk worden gemaakt en zijn opgenomen onder B. Aangezien eenzelfde onderzoeker geholpen wordt door een combinatie van NP Onderzoek- en eigen/andere middelen is het totale aantal geholpen onderzoekers naar rato verdeeld over A. en B.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

4.5 Uitwerking Bestuursakkoord 2022

Starters- en Stimuleringsbeurzen

In 2022 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een bestuursakkoord gesloten met alle Nederlandse universiteiten. Binnen dit akkoord nemen de starters- en stimuleringsbeurzen, naast de sectorplannen, een belangrijke plaats in. Het doel van de beurzen is het verlichten van de werkdruk door rust en ruimte te creëren en het stimuleren van ongebonden onderzoek. Met de middelen uit de startersbeurzen krijgen startende universitaire docenten met een vast contract een vlotte start in hun academische carrière. De stimuleringsbeurzen worden ingezet om de werkdruk binnen de academische gemeenschap te verminderen.

In totaal heeft de RUG tot ultimo 2023 € 41,6 mln voor starters- en stimuleringsbeurzen van OCW ontvangen. Met de centrale medezeggenschap zijn het bestuursakkoord in algemene zin, de bijbehorende universitaire afspraken/kaders en de verdeling van de middelen besproken. De beschikbare middelen voor 2022 en 2023 zijn in 2023 verdeeld over de faculteiten en centrale diensten. Bij de verdeling van de middelen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

De beschikbare stimuleringsbeursmiddelen in 2022 worden ingezet voor starterbeurzen.

- 20% van de beursmiddelen wordt gereserveerd voor overheadkosten. Hiermee sluit de RUG aan bij de integrale kostensystematiek-tarieven (IKS), waarbij het overheadpercentage wordt gemaximeerd op het voorgeschreven maximum van 20%. De werkelijke overheadtarieven zijn hoger. Tien procent is bedoeld ter dekking van facultaire overheadkosten en eveneens tien procent ter dekking van overheadkosten bij de centrale diensten. De reservering voor overhead valt in vier jaren vrij ten gunste van het resultaat.
- De startersbeursmiddelen zijn verdeeld over de faculteiten op basis van de studentenaantallen.
- De stimuleringsbeursmiddelen zijn verdeeld over de faculteiten op basis van het wetenschappelijk personeel in vaste dienst.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten is de verdeling van de beschikbare middelen als volgt:

	Startersbeursmiddelen*m€			Stimuleringsbeursmiddelen*m€			Totaal
Tranche	Beurs	Overhead	Totaal	Beurs	Overhead	Totaal	
2022	7,94	1,99	9,93	-	-	-	9,93
2023	12,81	3,20	16,02	12,56	3,14	15,71	31,72
Totaal	**20,76**	**5,19**	**25,95**	**12,56**	**3,14**	**15,71**	**41,65**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Toekenning van beurzen

In 2023 zijn de faculteiten gestart met het verstrekken van beurzen. De facultaire werkwijze met betrekking tot en de facultaire verdeling van de starters- en stimuleringsbeurzen is besproken met de faculteitsraden. In totaal zijn 77 beurzen verstrekt: 71 startersbeurzen en zes stimuleringsbeurzen. Hierbij zijn 40 beurzen verstrekt aan vrouwelijke onderzoekers en 37 aan mannelijke onderzoekers.

De meeste beurzen zijn verstrekt in het HOOP-gebied Natuur, gevolgd door de HOOP-gebieden Taal & Cultuur en Gedrag & Maatschappij.

Aantal verstrekte beurzen

Tranche	Starter	Stimulering	Totaal
2022	35	-	35
2023	36	6	42
Totaal	**71**	**6**	**77**

HOOP-gebied	Starter	Stimulering	Totaal
Landbouw	-	-	-
Natuur	18	4	22
Techniek	4	2	6
Gezondheid	5	-	5
Economie	6	-	6
Recht	7	-	7
Gedrag & Maatschappij	11	-	11
Taal & Cultuur	19	-	19
Divers	1	-	1
Totaal	**71**	**6**	**77**

Geslacht	Starter	Stimulering	Totaal
M	33	4	37
V	38	2	40
Totaal	**71**	**6**	**77**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Besteding van de middelen

In totaal is in 2023 € 6,8 mln aan beursmiddelen besteed en bedraagt de balanspositie ultimo 2023 € 34,9 mln.

De middelen zijn ingezet voor promovendi, het aanschaffen van onderzoeksfaciliteiten en vrijval voor dekking van overheadkosten.

Een deel van de beschikbare stimuleringsbeursmiddelen voor 2022 is ingezet voor het verstrekken van startersbeurzen. Daarnaast zijn nog eigen middelen ingezet. Eind 2023 heeft het ministerie van OCW een beleidswijziging voor starters- en stimuleringsbeurzen aangekondigd. De nieuwe spelregels leiden binnen de RUG niet tot een herverdeling van de middelen.

Besteding beursmiddelen

	Startersbeursmiddelen*m€			Stimuleringsbeursmiddelen*m€			Totaal
Tranche	Beurs	Overhead	Totaal	Beurs	Overhead	Totaal	
2022	1,02	0,68	1,70	-	-	-	1,70
2023	2,38	-	2,38	2,24	0,45	2,69	5,07
Totaal	**3,40**	**0,68**	**4,08**	**2,24**	**0,45**	**2,69**	**6,76**

Balans 31/12/23

Tranche	Beurs	Overhead	Totaal	Beurs	Overhead	Totaal	Totaal
2022	6,92	1,31	8,23	-	-	-	8,23
2023	10,43	3,20	13,64	10,33	2,69	13,02	26,66
Totaal	**17,36**	**4,51**	**21,87**	**10,33**	**2,69**	**13,02**	**34,89**

Categorie	Startersbeurzen	Stimuleringsbeurzen	Totaal
Promovendi	2,71	0,70	3,41
Onderzoeksfaciliteiten	2,04	0,31	2,35
Overhead	0,68	0,45	1,12
Totaal	**5,43**	**1,45**	**6,88**
Vrijval beursmiddelen	4,08	2,69	6,76
Verschil	**1,35**	**-1,23**	**0,12**

Verklaring verschil

Inzet stimuleringsbeursmiddelen voor startersbeurzen	1,23	-1,23	-
Eigen middelen	0,12		0,12
Totaal	**1,35**	**-1,23**	**0,12**

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Sectorplannen

Conform het bestuursakkoord moeten de sectorplannen zorgen voor verhoging van de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek door het stimuleren van samenwerking en het gezamenlijk maken van scherpe keuzes tussen en binnen universiteiten en umc's over taakverdeling en profilering (onderwijs en onderzoek). Ook moeten de plannen leiden tot meer rust en ruimte voor docenten en onderzoekers, door uitbreiding van capaciteit en meer vaste contracten, maar ook door een goede samenhang tussen onderwijs en onderzoek te realiseren.

De sectorplannen beslaan vier domeinen: sociale en geesteswetenschappen, bètawetenschap, technische en medische wetenschappen. De decanen van de faculteiten zijn via de verschillende landelijke sector- en discipline-overleggen betrokken geweest bij de totstandkoming van de plannen. De invulling en implementatie van de sectorplannen ligt dan ook bij de faculteiten. Het gaat hierbij veelal om het (vast) aanstellen van nieuw wetenschappelijk personeel en het aanschaffen van onderzoeksfaciliteiten ten behoeve van profilerende thema's in onderzoek en onderwijs.

Voor de uitvoering van de sectorplannen heeft de RUG in 2022 € 6,1 mln en in 2023 € 22,2 mln ontvangen. In totaal is hiermee € 28,3 mln beschikbaar voor inzet op de sectorplannen. De huidige sectorplanmiddelen hebben een looptijd tot 2029 en zullen bij een positieve evaluatie van de sectorplancommissies worden toegevoegd aan de vaste voet van de universiteit. In 2023 is op basis van de bestedingsplannen verdergegaan met de werving en aanstelling van personeel en de aanschaf van materiaal. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel middelen per sectorplan zijn ontvangen en hoeveel tot eind 2023 per sectorplan is besteed:

De in 2022 ontvangen middelen zijn voor een groot deel besteed. Van de ontvangen middelen in 2023 is inmiddels € 8,9 mln besteed. Per saldo resteert nog een bedrag van € 15,3 mln ultimo 2023. Dit bedrag is in de jaarrekening 2023 als niet-normatieve rijksbijdrage op de balans gereserveerd en wordt in 2024 en volgende jaren ingezet voor het doel waarvoor het bestemd is.

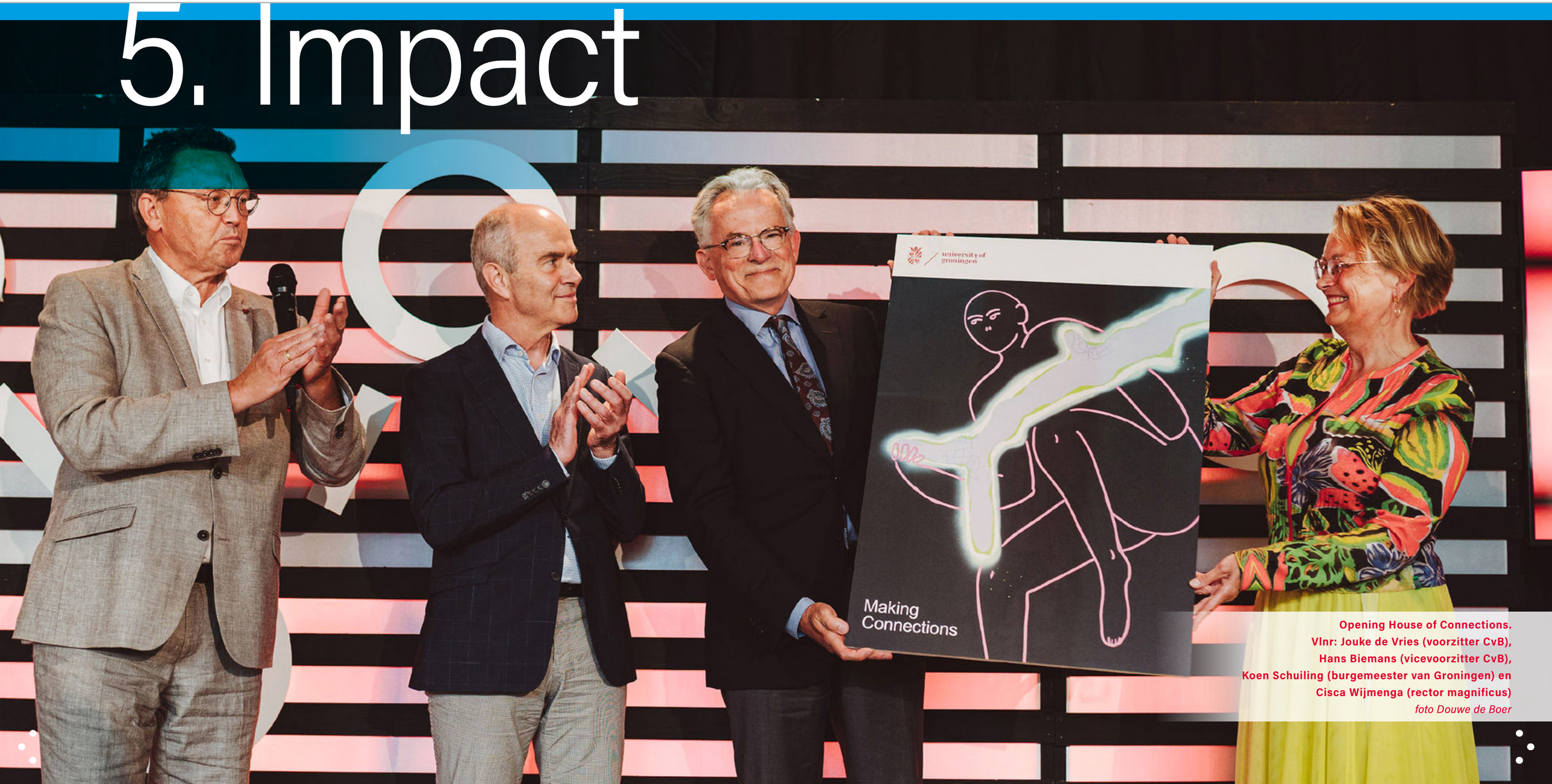
Beschikbare middelen sectorplannen

Beschikbaar (in € 1.000)	2022	2023	Totaal
Bèta	1.390	5.646	7.036
Techniek CTW	410	1.331	1.741
Techniek OIW	220	639	859
Medisch	1.582	5.779	7.361
GMW	750	2.662	3.412
Geesteswetenschappen	1.284	4.580	5.864
Dwarsdoorsnijdend SSH	452	1.597	2.049
Totaal	**6.088**	**22.234**	**28.322**

Besteding sectorplannen

Besteding (in € 1.000)	2022	2023	Totaal
2022	2.111	-	2.111
2023	2.005	8.907	10.912
Totaal	**4.115**	**8.907**	**13.023**
Balans ultimo 2023	**1.973**	**13.326**	**15.299**

5. Impact

Opening House of Connections.
Vlnr: Jouke de Vries (voorzitter CvB),
Hans Biemans (vicevoorzitter CvB),
Koen Schuiling (burgemeester van Groningen) en
Cisca Wijmenga (rector magnificus)
foto Douwe de Boer

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

5. Impact

5.1 Visie en doelstellingen

De RUG beschouwt maatschappelijke impact als een primaire verantwoordelijkheid. Het uitvoeren en vertalen van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten voor en in de samenleving is, waar mogelijk, een hoeksteen van het academisch systeem. De RUG steunt ook actief studenten en medewerkers die ondernemer willen worden. Interactie met de samenleving (maatschappelijke betrokkenheid) vereist zowel onderwijs als onderzoek. Daartoe wordt de gehele kennisketen, van kennisdeling en -co-creatie tot kennisbenutting en het creëren van economische waarde, in samenhang met diverse onderwijs- en onderzoeksactiviteiten. Samenwerking tussen verschillende disciplines, en met externe partners, speelt hierbij een sleutelrol. Processen voor onderwijs, onderzoek en maatschappelijke impact zijn nauw met elkaar verweven, waardoor medewerkers en studenten de kennis, competenties en ondernemingszin kunnen ontwikkelen die nodig zijn om aan de behoeften van de samenleving te voldoen.

De RUG intensiveert haar bijdrage aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, in het bijzonder die in Noord-Nederland. De universiteit verspreidt haar kennis actiever en ondersteunt haar medewerkers en studenten beter bij het omzetten van deze kennis in producten, processen, diensten en nieuwe bedrijfsactiviteiten. In samenwerking met maatschappelijke partners ontwikkelt de RUG relevante onderwijs- en onderzoeksonderwerpen. Hierin wordt nauw samengewerkt met de partners in het Noordelijke innovatie-ecosysteem. De grootste prioriteiten zijn daarbij het duurzaam creëren van waarde, en kennis genereren en overdragen aan de samenleving met als leidraad de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN (SDG's).

5.2 Impactorganisatie

In 2022 is het nieuwe cluster Onderzoek & Impact van start gegaan. In 2023 is als onderdeel van dit cluster het plan voor de impactorganisatie vormgegeven. In het RUG-Strategisch Plan 2021-2026, getiteld 'Making Connections', wordt de vorming van een professionele impactorganisatie expliciet als doelstelling genoemd. Het hoofdstuk over maatschappelijke impact bevat de ambitie om 'een professionele impactorganisatie op te zetten die studenten en academici ondersteunt en samenwerkt met de Universiteit van het Noorden (UvhN) om partnerschappen aan te gaan, maatschappelijke impact te genereren en outreach- en publieksactiviteiten uit te voeren.' Behalve met de UvhN is ook de samenwerking met de vier Schools nadrukkelijk van belang voor de op te zetten impactorganisatie. De impactorganisatie is daarmee de schakel tussen RUG en de UvhN.

De context waarbinnen de nieuwe kerntaken uit het plan van de impactorganisatie vorm krijgen, wordt deels gevormd door externe trends – bijvoorbeeld met betrekking tot de vierde generatie universiteit – en deels door interne ontwikkelingen – zoals de strategie van de UvhN en de doelstellingen van het cluster Research & Impact. Een belangrijke onderliggende ambitie is het versterken van ons onderzoek in samenwerking met externe partners en de daaruit voortvloeiende maatschappelijke impact te verzilveren. Daarmee kan de impactorganisatie een belangrijke rol spelen in het vergroten van het marktaandeel van de RUG in de externe (onderzoeks)baten uit de 2e en 3e geldstroom.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

5.3 Schools

De Schools voor samenleving en wetenschap hebben een sterke ontwikkeling doorgemaakt in zowel aantal mensen, activiteiten, samenwerkingen als in zichtbaarheid. Zij bieden een centraal platform voor onderzoek, onderwijs en innovatie op de vier grote maatschappelijke uitdagingen waar een groot aantal onderzoekers en docenten van de RUG aan werken: AI en digitalisering; energie en klimaat; duurzame samenleving; meer gezonde jaren. Alle faculteiten zijn betrokken bij een of meer Schools.

De Schools hebben nieuwe interdisciplinaire samenwerkingsverbanden voor de maatschappelijke thema's gestimuleerd, zoals het programma Arts in Health dat heeft geleid tot de ontwikkeling van een Nationale onderzoeksagenda en beleidsadviezen. Op het gebied van onderwijsinnovatie zijn hackathons, summer en winter schools en een nieuwe challenge-based minor Expeditie Het Gezonde Noorden in de onderwijswaaier georganiseerd. Ook hebben de Schools externe financiering verworven voor onderzoek en impact. De begeleiding bij verweven van NWO-financiering en start van HAICu, een groot onderzoeksproject voor AI en digitaal erfgoed, is daar een goed voorbeeld van. De start van een strategisch partnerschap met Staatsbosbeheer en de samenwerking met RDW zijn voorbeelden van partnerships gecoördineerd door de Schools.

Er is een levendige gemeenschap bij de RUG aan het ontstaan die zich sterk richt op thema's als AI, energie, gezondheid en duurzaamheid. Dit blijkt uit de drukbezochte Deep Dives, het wetenschapsfestival European Researchers Night, conferenties en themabijeenkomsten die onderzoekers, externe partners en studenten met coördinatie van de Schools hebben georganiseerd. Als ontmoetingspunt heeft de RUG het House of Connections opgericht waar ze alle stakeholders met elkaar verbindt en faciliteert. Er zijn uiteenlopende evenementen georganiseerd voor stakeholders binnen én buiten de universiteit.

5.4 Universiteit van het Noorden

De Universiteit van het Noorden (UvhN) is een kennis- en innovatienetwerk van de Noordelijke kennisinstellingen, waarvan de RUG onderdeel is. Eind 2023 is de aansluiting van het mbo in Noord-Nederland bij de UvhN afgerond. Afgelopen jaar zijn er drie roadshows gehouden langs verschillende locaties in Noord-Nederland waar de samenwerking binnen de UvhN vorm krijgt. De Greenwise Campus in Emmen heeft zich verder ontwikkeld en heeft een aanvraag voor een bijdrage uit het Just Transition Fund succesvol afgerond. De governance van de UvhN is met de aanstelling van een programmamanager verder geprofessionaliseerd.

Vanuit de impactorganisatie wordt er op verschillende manieren ondersteuning gegeven aan de ontwikkeling van de UvhN. In 2023 is de tweede ronde van het aanjaagfonds opengesteld om nieuwe projecten te initiëren die de doelen van de UvhN ondersteunen. Eind heeft de stuurgroep een besluit genomen welke projecten een bijdrage ontvangen uit het fonds. Begin 2024 gaat de derde en laatste ronde van het aanjaagfonds open.

5.5 Samenwerking

Regionaal

Regionale samenwerking is belangrijk voor de RUG. De UvhN vormt de kern van de regionale samenwerking met de kennisinstellingen. Samen zijn deze instellingen actief binnen een aantal icoonprojecten. In bredere zin is de RUG betrokken bij een breed aantal regionale samenwerkingsverbanden. Vanuit de impactorganisatie en UvhN wordt er door de RUG aan meerdere regionale initiatieven gewerkt.

> In het KONNECT-programma werkt de RUG samen met alle kennisinstellingen in Noord-Nederland. Samen verkennen we onder andere welke randvoorwaarden noodzakelijk zijn voor een effectieve valorisatie-samenwerking ten behoeve van het bedrijfsleven en MKB in Noord-Nederland. KONNECT heeft in 2023 gewerkt aan een aantal frameworks ter bevordering van de valorisatie samenwerking tussen kennisinstellingen (alle Noord-Nederlandse mbo, hbo en wo-instellingen) en regionaal MKB. Daarbij hebben we intensief

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

samengewerkt met intermediaire organisaties, zoals Ynbusiness in Friesland, om een bredere verbinding te krijgen met MKB. Vanuit KONNECT is een 'veldwerknetwerk' ontstaan, dat we als ogen en oren en experimenteerders van UvhN willen toevoegen aan de huidige organisatie van UvhN (werkgroepen en programmaorganisatie). Campussen en hubs krijgen daarbij een specifieke rol en positie, waarbinnen een leeromgeving voor valorisatie met het MKB wordt gerealiseerd.

Ook is de RUG is al een aantal jaar aangesloten bij een drietal regionale initiatieven op het gebied van digitalisering:

- De Smart Industry Hub Noord-Nederland (SIH NNL) met als doel het begeleiden en aanjagen van de digitalisering bij het regionale MKB en tevens onderdeel van het EZK-beleid (Smart Industry agenda). De betreffende, bij SNN ingediende aanvraag (Open Innovation Call) is in september 2023 afgelopen. R&I heeft FSE (vanuit ENTEG) betrokken bij de laatste fase van SIH. In het kader van het Werkpakket Skillslab is een innovatief onderwijsconcept ontwikkeld, de Makerspace. De uitwerking van dit concept heeft uitgemond in een evenement in het House of Connection, in samenwerking met bedrijven en studenten uit FSE en de Hanzehogeschool. Momenteel wordt er vanuit FSE hard gewerkt aan een effectieve implementatie van de Makerspace.
- De landelijke AI-coalitie (NLAIC). De RUG is al twee jaar bezig met de oprichting van de AI Hub Noord-Nederland, volgens het Hubs & Spokes-model van de NLAIC. R&I biedt zowel ondersteuning op bestuurlijk niveau als op uitvoerend niveau (voor subsidieaanvragen). In december 2023 is het eerste subsidietraject afgelopen. Er wordt momenteel aan een vervolgtraject gewerkt.
- De European Digital Innovation Hub. In het kader van het nieuwe Digital Europe Programme, werd er via een call for proposals een netwerk gelanceerd van Digital Innovation Hubs met regionale focus én Europese uitstraling (EDIHs). Vanuit het SIH NNL consortium heeft de RUG bijgedragen aan een voorstel voor deze stap in 2020. Inmiddels is de aanvraag goedgekeurd en mag er richting de EU-call gewerkt worden. De RUG treedt hierin samen op met Hanze Hogeschool en NHL Stenden vanuit een tijdelijke werkgroep van de kennisinstellingen. Penvoerder is, zoals in het geval van SIH NNL, de NOM. R&I heeft FSE hierbij betrokken: een Engineering Doctorate Coordinator is onlangs technology portfolio officer geworden van de EDIH.

Nationaal

De RUG participeert in Nationale Groeifondsvoorstellen uit rondes 1 t/m 3. Het afgelopen jaar zijn de voorstellen voor de vierde ronde voorbereid. Er wordt gewerkt aan het professionaliseren van de ondersteuning van grote consortia-aanvragen, zo is er onder andere een voorbereidings- en netwerkbijeenkomst georganiseerd voor onderzoekers in voorbereiding voor ronde vier van het Nationaal Groeifonds. Op 19 maart 2024 heeft de Tweede Kamer tijdens de stemmingen twee moties met betrekking tot het Nationaal Groeifonds verworpen. Dit betekent dat de vierde ronde van het Nationaal Groeifonds tot nader order is uitgesteld. Dit uitstel geldt zowel voor de subsidieroute als voor de departementale route.

5.6 Ondernemerschap

Het financieringsinstrument Take-off stimuleert bedrijvigheid en ondernemerschap vanuit de Nederlandse kennisinstellingen. Dit financieringsinstrument wordt aangeboden door NWO. Academische ondernemers kunnen met een Take-off subsidie de eerste stappen zetten om hun innovatieve onderzoeksresultaten naar de markt te brengen. De Take-off subsidie kan aangevraagd worden voor: Fase 1 (haalbaarheidsstudie, € 0,04 mln) en Fase 2 (vroegefasetraject, risicodragende geldlening van € 0,25 mln). In 2023 zijn drie take-off fase 1 haalbaarheidsstudies toegekend aan onderzoekers van de RUG en één take-off fase 2 vroegefasetrajecten.

De RUG Houdstermaatschappij BV (RHM) heeft het doel vorm te geven aan de impact van de RUG. RHM investeert in startup-bedrijven gebaseerd op kennis van de RUG door leningen te verstrekken en/of te participeren. Een groot deel van deze startups zetelt op de Zernikecampus, op de Healthy Ageing-campus of elders in de stad Groningen. Eind 2023 nam RHM deel in 35 spin-offs, het Innovatiecentrum Chemie en Engineering en Innolab Agrifood, Innolab Chemie en Innolab Engineering.

RHM is als zelfstandige entiteit een zogenaamd revolverend fonds. Opbrengsten die worden gegenereerd door het verstrekken van leningen en/of door te participeren worden aangewend voor investeringen in nieuwe startups. Bij de bedrijven die zich goed hebben ontwikkeld, wordt

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

een bedrijfseconomische afweging gemaakt om het exit-moment te bepalen. De valorisatiedoelstelling van de RUG is hierbij leidend.

Gedurende 2023 heeft RHM in twee nieuwe ondernemingen geïnvesteerd: Obseq B.V. en MemoryLab Health BV. Verder is een vervolg-investering gedaan in OceanGrazer BV, EV Biotech BV, Deep Atlas BV, QDI systems BV en Ancora Health BV. Het eigen vermogen van RHM is positief. De ontvangen middelen zijn in 2023 aangewend voor investeringen in nieuwe spin-offs van de RUG. In 2024 wordt de oprichting van een nieuw vroeg investeringsfonds voor hightech startups voorzien. Hiermee is RHM in staat startende academische ondernemers in de vroege fase van de onderneming ondersteuning te bieden.

5.7 Octrooien, licenties en IP

Het gezamenlijke beleid van RUG en UMCG op het gebied van IP (Intellectual Property) is erop gericht om aan RUG en/of UMCG ontwikkelde kennis actief te beschermen (waar mogelijk) met IP-rechten om succesvolle overdracht naar de maatschappij mogelijk te maken en zo impact te genereren.

In 2023 zijn 21 octrooiaanvragen ingediend (mede) op naam van RUG/UMCG en drie octrooiaanvragen met uitvinders van RUG/UMCG, maar niet op naam van RUG/UMCG. Er zijn 14 licentieovereenkomsten met bedrijven afgesloten. De licentieovereenkomsten zijn afgesloten met bestaande bedrijven, maar ook met startups die zijn voortgekomen uit het Noordelijke innovatie-ecosysteem. Daarnaast zijn er drie overige overeenkomsten afgesloten met andere universiteiten.

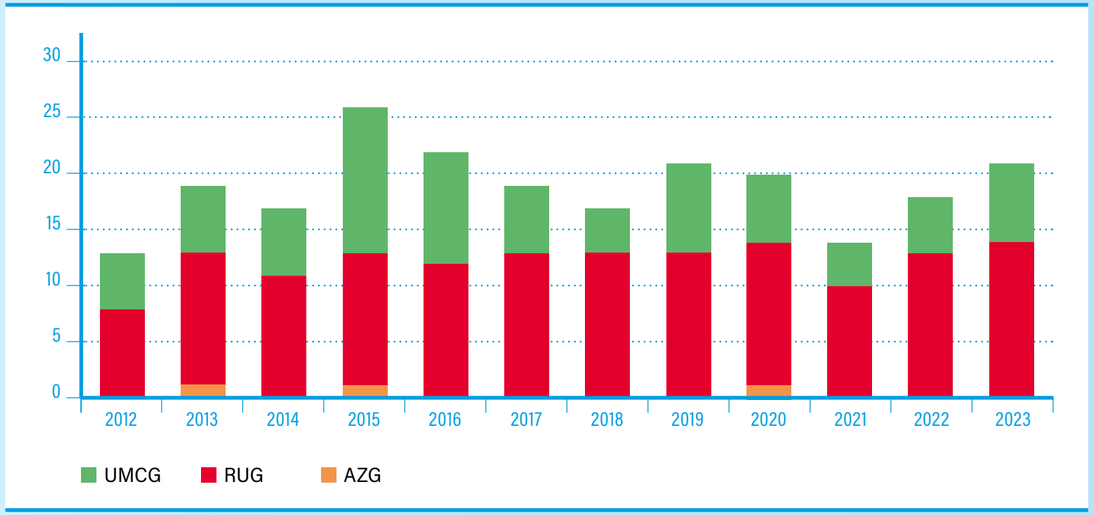
De uitvindingen hebben betrekking op een breed spectrum van onderwerpen zoals chemie, geneesmiddelen en technologieën gerelateerd aan protonentherapie en waterstof productie. Een van de vindingen die specifiek benoemd kunnen worden is de met een zekering beveiligde knoopcelbatterij die voorkomt dat schade aan weefsel ontstaat als de batterij door kinderen wordt ingeslikt. Deze ontwikkeling heeft grote maatschappelijke impact wanneer deze succesvol gecommercialiseerd zal worden.

Het totale aantal aanvragen voor 2023 is een toename ten opzichte van het jaar ervoor. Het aantal eerste contacten met onderzoekers is dan ook toegenomen, een indicatie dat de ingezette strategieën en initiatieven om de output van het valorisatieproces te verhogen effectief zijn.

In 2023 is ook een toename te zien van samenwerkingen met andere universiteiten, maar ook met de industrie in consortia of via contractonderzoek. Nog steeds worden uit bestaande al samenwerkingen en licenties weer nieuwe technologieën bij RUG en maatschappelijke partners ontwikkeld, met als resultaat nieuwe gezamenlijke octrooien.

Behalve op uitvindingen die mogelijk geoctrooieerd kunnen worden, zijn de screening- en scoutingactiviteiten van het IP&BD-team er expliciet ook op gericht om andere vormen van IP te valoriseren. Waar in het verleden vooral impact uit octrooiaanvragen ontstond, is er de laatste jaren een toename van overdracht van onder meer software en kennis.

Eerste indieningen (mede) op naam RUG-UMCG 01-01-2012 - 31-12-2023

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

5.8 Contractonderwijs en -onderzoek

De baten van werk in opdracht van derden zijn in 2023 € 9,1 mln hoger dan in 2022. De totale baten komen uit op € 178,7 mln, ongeveer 19,9% van de totale baten van de RUG. De stijging in vergelijking met 2022 wordt voor € 8,0 mln veroorzaakt door hogere projectbaten bij UMCG/O&O en voor € 1,7 mln bij GMW. FSE zag de baten derden dalen met € 0,9 mln.

In de exploitatierekening worden de baten werk in opdracht van derden onderverdeeld in opbrengsten en mutaties onderhanden werk. De daadwerkelijke RUG brede opbrengst laat een stijging zien van € 13,8 mln en de mutatie onderhanden werk incl. transitorische baten laat juist een daling zien van € 4,7 mln t.o.v. 2022 (samen € 9,1 mln).

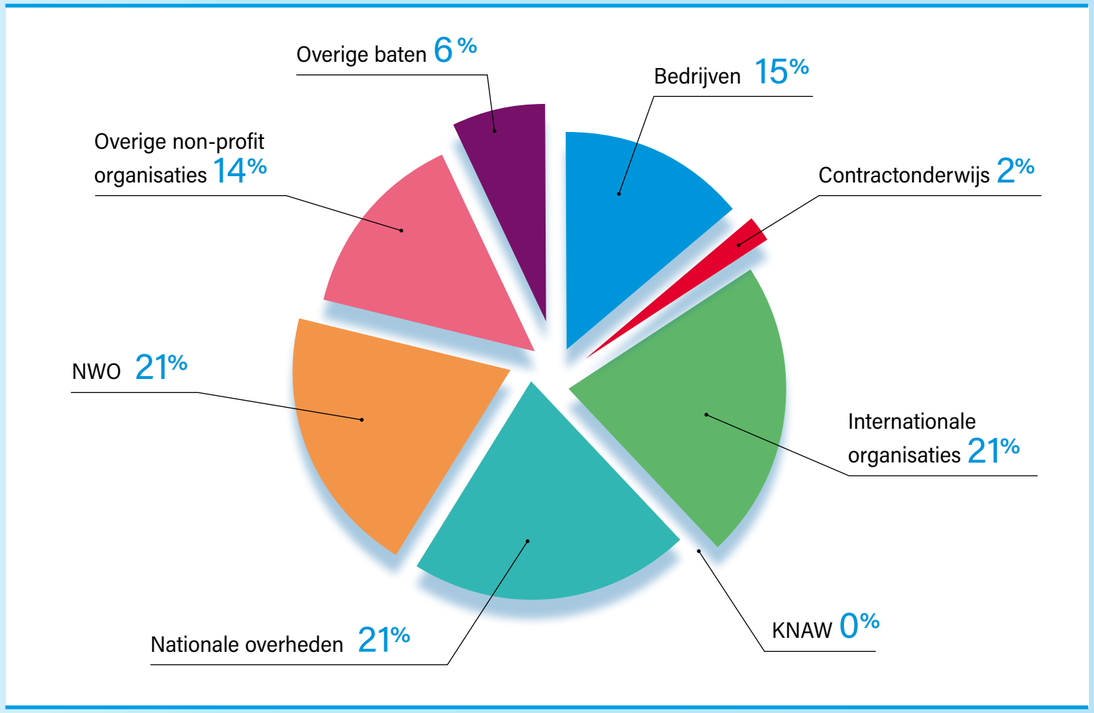
Bij FSE zijn de baten werk in opdracht van derden gestegen bij NWO projecten (€ 2,5 mln) en overige non-profit organisaties (€ 1,3 mln). Dit samen met een daling bij EU baten (€ 3,1 mln), nationale overheden (€ 0,6 mln), bedrijven (€ 0,6 mln) en overige baten (€ 0,4 mln) zorgt voor een totale daling van € 0,9 mln.

De projectmatige inkomsten van UMCG O&O zijn per saldo met name gestegen door de hogere baten afkomstig van nationale overheden (€ 3,2 mln), bedrijven (€ 3,0 mln), NWO (€ 0,6 mln) en de Europese Unie (€ 1,6 mln). Hier tegenover staat een daling van overige non-profit organisaties (€ 0,5 mln).

De stijging van € 1,7 mln bij Gedrags- en Maatschappijwetenschappen is grotendeels te verklaren door de hogere baten op NWO-projecten (€ 1,2 mln). In vergelijking met 2022 is de uitvoering van de projecten in 2023 goed op gang gekomen. Dit is merkbaar in de kosten. Deze lopen nu voor op de te ontvangen baten.

De RUG heeft al jaren een samenwerkingsverband met Freia/AOG, waar ook een deel van het contractonderwijs is ondergebracht. Dit samenwerkingsverband is bestuurlijk en beheersmatig geformaliseerd via de stichting AOG.

Percentage projectmatige inkomsten naar financieringsgroep

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

5.9 Fondsenwerving

Het Ubbo Emmius Fonds (UEF) is een onafhankelijke stichting die onderzoek en onderwijs aan de RUG financiert. De afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving ondersteunt het fonds daarbij. In 2023 stelde het UEF in totaal € 3,9 mln ter beschikking aan onderzoekers en studenten. Een belangrijk deel hiervan is bestemd voor grants voor promotieplaatsen aan de RUG-Schools.

Na een succesvolle pilot in 2022 is het M20 PhD-programma in 2023 volledig van start gegaan. Gedurende vijf jaar worden jaarlijks tien grants toegekend aan jonge, talentvolle onderzoekers die zo op allerlei onderzoeksgebieden op zoek kunnen gaan naar fundamentele antwoorden op de vraagstukken waar we als samenleving voor staan. De intentie is het M20 PhD-programma ook na 2028 nog een aantal jaren voort te zetten.

De projecten die het UEF steunt zijn gevarieerd, van een kleine beurs of aanmoedigingsprijs tot grootschalig onderzoek. Het meest ambitieuze project tot nog toe is CogniGron. Met dit onderzoeksinstituut, waar gewerkt wordt aan een nieuwe generatie energiezuinige computers gebaseerd op het menselijk brein, loopt een jarenlange subsidieovereenkomst van in totaal € 30 mln.

Andere projecten die steun ontvingen via het UEF, soms in samenwerking met (internationale) co-financiers, zijn onder meer fundamenteel onderzoek van Nobelprijswinnaar Ben Feringa op het gebied van fotofarmacologie (de ontwikkeling van ‘slimme’ medicijnen) en chiraliteit (‘links- en rechtshandigheid’ van moleculen); ecologisch onderzoek onder leiding van Han Olff in de Serengeti-regio in Kenia en Tanzania en internationaal trekvogelonderzoek van Theunis Piersma en zijn onderzoeksgroep.

De Eric Bleumink Fellowship kon drie nieuwe beurzen toekennen aan talentvolle studenten uit ontwikkelingslanden. De stichting Ubbo Emmius Fonds heeft een ANBI-status. Het bestuur bestaat grotendeels uit RUG-alumni.

rijksuniversiteit
groningen

6. Studenten

Studenten in Duisenberggebouw
foto Nick Hannes

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

6. Studenten

6.1 Visie en doelstellingen

De RUG cultiveert al vele jaren een diverse en zeer actieve studentengemeenschap. Een belangrijk doel is de studenten te voorzien van de kennis en vaardigheden die zij nodig hebben om succesvolle en verantwoordelijke deelnemers aan de bredere samenleving te worden. Daarom biedt de RUG een breed scala aan zowel intra- als extracurriculaire activiteiten die studenten de mogelijkheid geeft te leren en te groeien.

Het doel is het succes van studenten te faciliteren en te sturen door een omgeving te creëren voor studenten die ruimte biedt voor individuele onderscheiding, persoonlijke en talentontwikkeling en deelname aan alle aspecten van het studentenleven, waaronder sport, cultuur, en studentenvoorzieningen. Daarom wordt het studentenleven ondersteund, wordt het studentenwelzijn gemonitord en verbeterd en wordt een veilige omgeving gecreëerd. De RUG biedt individuele steun en begeleiding aan, door de rol van vertrouwenspersonen en studieadviseurs te versterken, door een diverse en inclusieve gemeenschap op te bouwen, en door de faciliteiten die nodig zijn voor deze diensten uit te breiden.

6.2 Welzijn, diversiteit en inclusie

Studentenwelzijn

Begin 2023 is de universitaire visie op studentenwelzijn positief ontvangen door de centrale medezeggenschap van de RUG. Vervolgens is gestart met het inrichten van een projectorganisatie. Deze projectorganisatie bestond in 2023 uit drie werkgroepen bestaande uit medewerkers en studenten van verschillende faculteiten en diensten. De werkgroepen hebben input gegeven voor een RUG-breed actieplan studentenwelzijn dat past bij de vastgestelde RUG-visie op studentenwelzijn. Een eerste versie van dit actieplan werd in december 2023 gepresenteerd en besproken in het Onderwijsberaad waarmee feedback is opgehaald voor verdere concretisering in 2024.

Diversiteit en inclusie

De RUG streeft ernaar een universiteit te zijn waar studenten zich gerespecteerd en thuis voelen, ongeacht zichtbare en onzichtbare verschillen in achtergronden, ervaringen, perspectieven en identiteit. Uitgangspunt is dat diversiteit het academische debat verrijkt en bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek.

Er zijn activiteiten georganiseerd en gecoördineerd voor Diversity Day en Diversity Week (3 – 6 oktober) met meer dan 200 deelnemers. Hiermee is het bewustzijn en begrip van diversiteit en inclusie onder medewerkers en studenten vergroot. Verder werd een succesvolle nieuwe editie verzorgd van de Developing Across Differences summer schools (DAD) met 83 deelnemers die zich bogen over thema's op het gebied van diversiteit en inclusie, interculturele communicatie, global learning en citizenship. Op voordracht van het D&I-office heeft de RUG een kandidaat voorgedragen voor de ECHO-award, een jaarlijks terugkerende award om de maatschappelijke bijdragen van studenten met een niet-westerse achtergrond te vieren en zichtbaar te maken.

Eind 2023 is een oproep uitgegaan aan studenten voor grassroots-projecten die diversiteit en inclusie bevorderen bij de universiteit en waarvoor het D&I-office enige financiering beschikbaar stelt. De gehonoreerde projecten worden in 2024 uitgevoerd.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

6.3 Voorzieningen

Ondersteuning actief studentenleven

In academisch jaar 2022-2023 heeft de RUG samen met de Hanzehogeschool een pilot uitgevoerd met een peer-reviewsysteem voor studentenorganisaties. In het peer-reviewsysteem reflecteerden de deelnemende besturen op de verenigingscultuur en het gevoerde beleid, en ontvingen ze feedback van andere student-bestuurders. In de zomer van 2023 is deze pilot geëvalueerd met de deelnemers. Daaruit kwam naar voren dat, hoewel aspecten van het peer-reviewsysteem positief werden gewaardeerd, het effect op de gestelde doelen niet voldoende was. De zelfevaluatie en uitwisseling werd overwegend positief ervaren, het schrijven/ontvangen van het peer-review rapport niet. Deelname werd door de vijf organisaties als tijdrovend ervaren. Daarmee lijkt uitbreiding van de pilot naar kleinere studentenorganisaties, zoals vele studieverenigingen, niet haalbaar. Vanwege de uitkomsten van de evaluatie wordt de huidige pilot niet in deze vorm uitgebreid. Wel zijn verschillende manieren verkend hoe de RUG samen met de Hanzehogeschool ondersteunend kan blijven aan de studentenorganisaties. Besluitvorming zal in de loop van 2024 plaatsvinden.

Ondersteuning vertrouwenscontactpersonen voor studentenorganisaties

In het voorjaar van 2023 is aan de vertrouwenscontactpersonen van studentenorganisaties intervisie aangeboden voor het bespreken van casuïstiek. De deelname aan deze intervisie was beperkt, waarschijnlijk vanwege ontbrekende casuïstiek bij de vertrouwenscontactpersonen. Het aanbieden van intervisie en ondersteuning is voor hen wel van belang. Het aanbod voor ondersteuning blijft bestaan, waarbij in de toekomst het Studenten Service Centrum (SSC) en het Bureau Vertrouwenspersoon het voortouw nemen bij het inbrengen van casuïstiek.

Naast intervisie is er in oktober 2023 een algemene voorlichting verzorgd voor besturen over het instellen en de taken van een vertrouwenscontactpersoon. In december 2023 konden de vertrouwenscontactpersonen zich aanmelden voor een training in gespreksvaardigheden aangeboden door trainers van het SSC. Deze training is zeer positief gewaardeerd. Het voornemen is om deze training tweemaal per jaar aan te bieden (zomer en winter). Hiermee wordt toegewerkt naar passende ondersteuning voor het invullen van de rol van vertrouwenscontactpersoon bestaande uit: een algemene informatiebijeenkomst, informatiemiddelen, vaardigheden training en intervisie.

Samenwerking en ondersteuning actief studentenleven

Om het actieve studentenleven in Groningen te bevorderen heeft de RUG een divers instrumentarium ontwikkeld: van overlegstructuren en voorzieningen tot financiële ondersteuning. In 2023 is er gewerkt om de diverse rollen, verantwoordelijkheden en het instrumentarium in één beleidskader op te nemen. Daarnaast zijn de uitgangspunten voor eventuele veranderingen in samenwerking en ondersteuning verder verkend. In 2024 wordt het kader ter besluitvorming voorgelegd aan het College van Bestuur.

Project Gezonde en veilige studietijd

De Groningse onderwijsinstellingen en de gemeente Groningen hebben besloten een gezamenlijke projectleider aan te trekken voor uitvoering van het project 'Gezonde en Veilige studietijd'. Deze projectleider, gefinancierd uit het Akkoord van Groningen, heeft de taak om te komen tot een aanpak gericht op het werken aan een gezonde en veilige studietijd van studenten in Groningen. In september 2023 is deze projectleider gestart met een analyse van knelpunten en uitdagingen op het gebied van welzijn en veiligheid onder studenten in Groningen. Op basis van deze analyse komt de projectleider met diverse oplossingen (concepten) om tegemoet te komen aan deze uitdagingen. In de loop van 2024 worden deze gepresenteerd in een plan van aanpak.

Studeren met een functiebeperking

In 2023 lag de nadruk van het project 'Studeren met een Functiebeperking' op het verder uitwerken en beleggen van de plannen voor (fysieke, digitale en sociale) toegankelijkheid, professionalisering van medewerkers, en het ontwikkelen van de informatievoorziening aan studenten. Ook is er opnieuw veel gewerkt aan de bewustwording. Voor fase twee van het project (2023-2024) zijn in 2023 een onderwijskundige en communicatiemedewerker aangesteld. Het huidige beleidsplan loopt tot 2024 en zal dan worden geëvalueerd.

Het College van Bestuur heeft in oktober 2023 goedkeuring gegeven aan de implementatie van de plannen om de fysieke, digitale en

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

sociale toegankelijkheid van de RUG te verbeteren. Dit betekent dat de toegankelijkheid nu meegenomen wordt bij nieuwbouw, verbouw en renovatie (1-5% hogere investeringskosten). Voor bestaande bouw stelt een kernteam een plan op voor een structurele aanpak. Hierbij ligt in eerste instantie de focus op de 20 meest gebruikte en relevante onderwijsgebouwen. Ook is er een meldpunt toegankelijkheid, waar meldingen gedaan kunnen worden ter bevordering van de toegankelijkheid. Bij het inrichten van het nieuwe Rölinggebouw is bij wijze van pilot gebruikgemaakt van nieuw ontworpen toegankelijke bewegwijzering. Vanuit het project digitale toegankelijkheid is in 2023 gewerkt aan een implementatieplan voor de digitale toegankelijkheidsrichtlijnen (WCAG) bij de 20 meest relevante en gebruikte RUG-websites. Ook is een gids ontwikkeld met tips voor verbetering van digitale toegankelijkheid van websites en online leermaterialen.

Een aantal faculteiten is gestart met een pilot leergang voor (beginnende) studieadviseurs. Studieadviseurs zijn het eerste aanspreekpunt voor studenten en zijn daarom een belangrijke schakel in de studiebegeleidingsketen. In het najaar van 2024 zal de pilot worden geëvalueerd en bekeken worden of de leergang RUG-breed kan worden uitgerold. Voor docenten zijn trainingen en modules ontwikkeld c.q. in ontwikkeling ten behoeve van inclusiever onderwijs en toetsing.

Studentenhuisvesting

Als gevolg van ondercapaciteit op de woningmarkt is het voor internationale studenten in Nederland lastig om bij aanvang van hun studie een kamer te vinden. Hoewel huisvesting van studenten geen taak is van de Nederlandse universiteiten, neemt de RUG actief deel aan het Convenant Jongerenhuisvesting. In dat convenant is vastgelegd hoe betrokken partijen, waaronder de Gemeente Groningen, de Groningse woningcorporaties en de studentenbonden, de oplossing voor dit vraagstuk gemeenschappelijk aanpakken. De rol van de RUG is vooral communicatie met de doelgroep, het aanleveren van adequate prognoses over de studenteninstroom en betrokkenheid bij de piekopvang. In 2023 is het Convenant herijkt en opnieuw vastgesteld voor de periode 2023-2026.

Net als in 2022 waren er ook in september 2023 minder problemen voor internationale studenten om aan een kamer te komen. De boodschap die vanaf het begin werd gecommuniceerd luidde wederom: als je in augustus geen kamer hebt gevonden, overweeg dan niet te komen. Dit heeft ertoe geleid dat internationals eerder begonnen met zoeken naar een kamer. Bovendien zette de lichte daling van het aantal binnenlandse studenten door, waardoor er op de reguliere markt meer kamers beschikbaar waren voor internationals. Voor studenten die er toch niet in geslaagd waren om voortijdig een kamer te vinden, was er ook dit jaar extra opvang georganiseerd.

6.4 Employability

De RUG wil haar studenten optimaal voorbereiden op hun loopbaan en wil hen in staat stellen een eigen strategie te kiezen om zich op de regionale, nationale en internationale arbeidsmarkt te begeven en zich blijvend te ontwikkelen. De RUG benadert de ontwikkeling van employability van haar studenten door drie perspectieven te hanteren die elkaar aanvullen.

Ten eerste is duurzame inzetbaarheid een belangrijk aspect van de curricula. Zij komt tot uiting in de leerresultaten en de leeromgeving die in de curricula van de opleidingen worden geboden. Ten tweede is employability ook een onderdeel van persoonlijke ontwikkeling. Naast het curriculum gaat het om extracurriculaire ervaringen en informeel leren. De RUG ondersteunt extracurriculaire activiteiten, waarbij de betrokkenheid van studenten als een krachtig middel wordt gebruikt. Studenten en studieverenigingen nemen actief deel aan de organisatie van extracurriculaire employability-activiteiten. Ten derde moedigt de RUG haar studenten aan om een breed scala aan loopbaanmogelijkheden te verkennen, daarbij mede ondersteund door facultaire en centrale career services.

De tevredenheid van studenten over de voorbereiding op de arbeidsmarkt en de aanpassingsmogelijkheden worden gemonitord aan de hand van signalen uit diverse eigen bronnen en enquêtes, alsmede de Nationale Alumni Enquête (NAE), Nationale Studenten Enquête (NSE) en de Keuzegids.

De RUG is bezig met een herijking van het employabilitybeleid. In de eerste fase van deze herijking is career services formeel ingebed in de organisatie. In de tweede fase wordt de employabilitystrategie geüpdatet

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

en in lijn gebracht met het Strategisch Plan. Een eerste versie van de herijkte employability strategie is in 2023 op verschillende niveaus binnen de organisatie besproken. De herijkte strategie zal in 2024 voltooid worden.

Career services

Career Services heeft ook in 2023 weer veel (PhD-)studenten geholpen met workshops op het gebied van loopbaanvoorbereiding, checks op cv's en sollicitatiebrieven, en het organiseren van career-evenementen. In 2023 lag de focus onder andere op het verbeteren en doorontwikkelen van het aanbod van workshops en ondersteunende diensten. Ook in het onderwijs is Career Services steeds vaker actief. Daarnaast besteedde Career Services extra aandacht aan de zichtbaarheid van de diensten voor studenten. Per 1 september 2023 heeft Career Services de balie in de Universiteitsbibliotheek (UB) in gebruik genomen om de toegankelijkheid van Career Services te verbeteren. Daarnaast heeft Career Services een mobiele beursbalie waarmee de faculteiten werden bezocht. Tot slot werkt Career Services nauw samen met partners binnen en buiten de universiteit, onder andere met Alumnirelaties & Fondsenwerving in de aanbestedingsprocedure voor een nieuw Career-en Alumniplatform voor de RUG, waar alumni, studenten en organisaties met elkaar in contact kunnen komen.

Aansluiting op regionale arbeidsmarkt

Career Services is intensief betrokken bij (regionale) ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in projecten als Talent in de Regio (matchen van talent met de Noordelijke arbeidsmarkt) en Make it in the North (verbinden van internationals met de Noordelijke arbeidsmarkt). Ook zijn er vervolgstappen gezet voor aansluiting bij thema's als beroepsvitaliteit en loopbaanbegeleiding van functiebeperkte studenten.

6.5 Aansluiting VO-HO

Scholierenacademie

In 2023 stond de uitvoering van het regionaal ambitieplan (RAP) centraal in het werk van de Scholierenacademie. Het RAP moet de afstand tussen het primair en voortgezet onderwijs en het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek verkleinen. Specifiek ligt de focus op leraren en leerkrachten uit Noord-Nederland die een afstand ervaren tot de wetenschap of de universiteit. Na een succesvol pilotjaar waarin vier leraren als uitwisselingsdocent bij de Scholierenacademie hebben gewerkt, zijn in september 2023 zeven leraren gestart bij de Scholierenacademie. Deze leraren hebben hun hoofdaanstelling op een school in Noord-Nederland; via detachering werken zij één dag per week bij de Scholierenacademie. Gedurende het studiejaar werken zij aan een doorlopende leerlijn aan onderzoeksvaardigheden en implementeren deze op hun eigen school. Voor die doorlopende leerlijn ontwikkelen de leraren een leermiddel. Dit leermiddel presenteren zij op het jaarlijkse symposium van de Scholierenacademie. Het symposium draagt bij aan community building bij het thema onderzoeksvaardigheden.

Onderdeel van RAP-Aansluiting is de verduurzaming uit eigen middelen. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft de opdracht gegeven het project vanaf 2026 voort te zetten en structureel in te bedden in de eigen organisatie. De Scholierenacademie is in gesprek met bestuurders en schoolleiders uit het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs in Noord-Nederland om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om het project gezamenlijk te verduurzamen en op welke wijze de Scholierenacademie het best kan aansluiten bij ontwikkelingen op scholen in Noord-Nederland voor wat betreft het thema onderzoeksvaardigheden en aspiratievorming.

De profielwerkstuk-steunpunten verzorgden voorlichting op scholen, waarbij leraren en leerlingen hulp kregen bij het profielwerkstuk. Ook in 2023 werden prijzen uitgereikt voor de beste profielwerkstukken en gingen de steunpunten met scholen in gesprek over het profielwerkstuk-traject. Zo werkten de steunpunten mee aan het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en wetenschappelijke aspiraties bij leerlingen en leraren in Noord-Nederland.

Wisselstroom

De RUG heeft samen met de Hanzehogeschool en NHL-Stenden in 2023 verder gewerkt aan de voorlichting aan scholieren in het kader van de pilot Wisselstroom. Ook is met NHL-Stenden gestart met de uitwisseling van gegevens (geen herleidbare persoonsgegevens) die gebruikt kunnen worden om de doorstroom van uitgevallen RUG-eerstejaars naar het hbo te stimuleren.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

6.6 Rechtszekerheid

Bij de universiteit gelden de wettelijk voorgeschreven regelingen en procedures voor de behandeling van beroepen, bezwaren en klachten. Het gaat daarbij niet alleen om formele beroep- en bezwaarschriften op grond van de Algemene wet bestuursrecht, maar ook om andere vormen van klachten. Bij wets- of beleidswijzigingen worden de regels aangepast die bij de universiteit gelden. Studenten die klachten hebben of hun rechten geschaad achten, kunnen op informele wijze hun zaak bespreken met de studieadviseur of een studentendecaan.

Een formele procedure treedt in werking door officieel een klacht, bezwaar- of beroepschrift in te dienen bij het online Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS). Dat kan gaan om uiteenlopende gevallen, bijvoorbeeld onheuse bejegening door een RUG-medewerker of het niet tijdig beoordelen van een scriptie. Bij het College van Beroep voor de Examens (CBE) zijn in 2023 509 beroepen ingesteld (in 2022 waren dat 486):

	2022	2023
Aantal beroepen	486	509
waarvan:		
gegrond verklaard	8	10
ongegrond verklaard	50	40
Geschikt	110	163
Ingetrokken	162	173
niet ontvankelijk verklaard	6	10
Afgesloten	149	112
nog in behandeling	1	1

Het aantal ingediende beroepen is licht gestegen ten opzichte van vorig jaar. Opvallend blijft dat een groot aantal beroepen wordt ingetrokken en wordt afgesloten zonder dat er een uitspraak in het beroep is gedaan. Dit heeft diverse oorzaken: een groot aantal studenten reageert niet meer op e-mails van het CBE nadat beroep is ingediend, waarna uiteindelijk het dossier wordt afgesloten. Ook komt het vaak voor dat studenten na verloop van tijd om uiteenlopende redenen zelf afzien van het voortzetten van hun beroep.

Bij de Geschillenadviescommissie zijn in 2023 149 bezwaren ingediend (ter vergelijking: in 2022 en 2021 waren dat respectievelijk 274 en 202):

	2023
Aantal bezwaren	149
waarvan:	
gegrond verklaard	0
ongegrond verklaard	24
kennelijk ongegrond verklaard	1
geschikt (ingetrokken en afgesloten)	58
niet geschikt (ingetrokken en afgesloten)	34
ingetrokken	1
niet ontvankelijk verklaard	3
kennelijk niet ontvankelijk verklaard	3
afgesloten	12
Overige (GAC niet bevoegd, beroep, klacht of vraag)	13

Het aantal ingediende bezwaren is gedaald ten opzichte van 2022. Voornaamste reden voor de daling is dat er in 2022 nog 111 bezwaarschriften werden ingediend over het niet volledig indexeren van de beurs voor PhD-studenten. Met ingang van 1 januari 2023 heeft alsnog aanvullende indexatie plaatsgevonden, waarna deze bezwaarschriften zijn afgesloten. Opvallend is te noemen dat in 2023 een groot aantal zaken is geschikt. Een schikking wordt getroffen als in de bezwaarprocedure aanvullend bewijsmateriaal wordt aangeleverd. Voor het overige zijn er geen opvallende zaken ten opzichte van voorgaande jaren.

rijksuniversiteit groningen

7. Medewerkers

Rectoraatsoverdracht.
Cisca Wijmenga (l) en Jacquelien Scherpen (r)
foto Gerhard Taatgen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

7. Medewerkers

7.1. Visie en doelstellingen

Het menselijk kapitaal van de RUG is de sleutel tot haar succes in onderwijs, onderzoek en maatschappelijke impact. De universiteit streeft ernaar een gemeenschap te zijn waarin talent kan opbloeien en herkend wordt. Studenten, promovendi en medewerkers wordt ruim de kans geboden hun specifieke interesses en sterke kanten te trainen en te ontwikkelen. Daarnaast wil de RUG een verantwoordelijke en inspirerende werkgever zijn door een veilige en duurzame omgeving voor zowel werken als leren te bieden. Dit zijn de kernpunten van de agenda menselijk kapitaal.

7.2 Strategisch HR-beleid

Recruitment

In 2023 heeft de RUG te maken gehad met een daling van het aantal vacatures ten opzichte van de jaren 2021 en 2022 waarin het aantal vacatures juist toenam. Het aantal vacatures bedroeg in 2023 853 (in 2022 waren dat er 1.018). Hierop hebben 19.236 kandidaten gereageerd. In dit aantal is wel een stijgende lijn te zien. In 2022 bedroeg het aantal kandidaten namelijk 15.962. De RUG heeft 616 vacatures weten in te vullen. Hiermee is 72% van vacatures in 2023 ingevuld. Dit percentage bedroeg in 2022 nog 67%.

De verwachting is dat de komende jaren het aantal vacatures verder gaat dalen en zal stabiliseren op een reguliere vervangingsvraag van ca. 600 vacatures op jaarbasis. Het blijft noodzakelijk om WP – en OBP-talent te interesseren voor de RUG te komen werken. In 2024 wordt een ondersteunende recruitmentorganisatie ingericht om talent actief te benaderen en vacaturehouders bij de werving te ondersteunen. Naast het werven van talent zal ook de ‘onboarding’ van nieuwe medewerkers een plek krijgen in deze organisatie. Dit is extra relevant voor internationaal talent.

Overzicht verhouding Nederlandse en internationale medewerkers per wetenschappelijke functie (excl. UMCG O&O). Peildatum 31-12-2023

WP-functies (# aanstellingen)	NL	Niet NL	NL %	Niet NL %
Hoogleraar	244	80	75,3%	24,7%
UHD	172	133	56,4%	43,6%
UD	360	417	46,3%	53,7%
Promovendus	342	483	41,5%	58,5%
Docent	444	171	72,2%	27,8%
Onderzoeker	120	212	36,1%	63,9%
Overige WP	13	2	86,7%	13,3%
Voorzitter capaciteitsgroep	5	0	100,0%	0,00%
Totaal	**1.700**	**1.498**	**53,2%**	**46,8%**

Ruimte voor talent

Medewerkers krijgen ruim de gelegenheid om hun specifieke interesses en sterke kanten te trainen en te ontwikkelen op de werkplek. De Corporate Academy biedt trainingen aan, bijvoorbeeld voor leiderschap of docentprofessionalisering. Ook onderzoekers die een persoonsgebonden subsidie aanvragen kunnen een beroep doen op ondersteuning.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Employability

De RUG streeft er als werkgever naar om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen. Het reguliere aanbod (training, coaching) ter ondersteuning van medewerkers is in de loop van 2023 aangevuld met een volledig online aanbod dat onafhankelijk van plaats en tijd gevolgd kan worden door de medewerker.

Erkennen en Waarderen

In 2023 is via instellingsbrede afstemmingsbijeenkomsten verder gewerkt aan de implementatie van het landelijke programma Erkennen en Waarderen. Het doel is tot een nieuw systeem voor het beoordelen van wetenschappers te komen. Het landelijke en lokale proces van Erkennen & Waarderen is ontstaan uit het besef dat de prestaties van wetenschappers op hun kerntaken onderzoek, onderwijs, maatschappelijke impact en leiderschap niet in dezelfde mate werden gewaardeerd bij beoordelingen en bevorderingen. Leiderschapsontwikkeling is zowel een voorwaarde als doel van het programma.

In 2023 is de visie op leiderschap gedeeld met alle faculteiten en diensten en is een implementatievoorstel gemaakt met een beschrijving van het gewenste leiderschapsgedrag en de benodigde ontwikkelactiviteiten. De leiderschapsvisie wordt RUG-breed geïmplementeerd zowel voor wetenschappelijk personeel als voor professionele ondersteunende staf. Alle bestaande opleidingsprogramma's worden getoetst aan de nieuwe leiderschapsvisie. Er worden ook nieuwe activiteiten ontwikkeld.

Landelijk is gewerkt aan een vragenlijst over Erkennen en Waarderen voor het wetenschappelijk personeel (de zogenaamde Cultuurbarometer). Deze vragenlijst is begin 2024 verstuurd. Het responspercentage bedroeg nagenoeg 25% voor de RUG, landelijk was dit 12%.

7.3 Diversiteit en inclusie

De RUG streeft ernaar een universiteit te zijn waar medewerkers zich gerespecteerd en thuis voelen, ongeacht zichtbare en onzichtbare verschillen in achtergronden, ervaringen, perspectieven en identiteit. Het werken aan de kernwaarden inclusiviteit en gelijkwaardigheid ziet de RUG als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en de RUG werkt constructief aan het creëren van een diverse, inclusieve, rechtvaardige en sociaal veilige omgeving. Uitgangspunt is dat diversiteit medewerkers het academische debat verrijkt en bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek.

In 2023 zijn, naast een aantal 'quick wins', een aantal onderwerpen structureler opgepakt. Zo werkt het Diversity & Inclusion (D&I) Office nauw samen met de facultaire D&I-officers. Regelmatige bijeenkomsten met de (interne en externe) adviesraden ondersteunen de werkzaamheden. Op het gebied van het onderwijs is er samenwerking met de Teaching Academy Groningen en is het D&I-office betrokken bij de projecten 'Toegankelijkheid' en 'Sociale Veiligheid'. Gezamenlijk wordt uitvoering gegeven aan het universitair actieplan 'Belonging in the University of Groningen: University Action Plan Diversity and Inclusion'.

De universiteit is, samen met veel andere instellingen in de regio, aangesloten bij de SER, en heeft de Charter Diversiteit in Bedrijf van de SER ondertekend. Daarnaast werkt de RUG op het gebied van diversiteit en inclusie samen met Noorderlink, het HR-netwerk van de grootste organisaties en bedrijven in Noord-Nederland. Samen met D&I-officers van alle universiteiten wordt op landelijk niveau een gezamenlijke agenda nagestreefd en ervaringen uitgewisseld. Op Europees niveau is de universiteit betrokken bij het beïnvloeden van de D&I-agenda omtrent diversiteit.

Net als in voorgaande jaren is in 2023 aandacht besteed aan de in- en doorstroom van vrouwen binnen de universiteit en een goede inbedding van de speciale programma's voor vrouwelijk wetenschappelijk personeel: het Rosalind Franklin Fellowship en de Aletta Jacobs Leerstoelen. Tevens is aandacht voor het bevorderen van een actieve community van deze stafleden.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

7.4 Sociale veiligheid

De RUG wil een studie- en werkomgeving zijn waar iedereen zich gerespecteerd en veilig voelt. Dit is een centrale voorwaarde voor welzijn, goede samenwerking, kwaliteit van onderzoek en onderwijs, en (wetenschappelijke) integriteit.
In april 2023 is de campagne 'Sociale Veiligheid' gelanceerd, gericht op zowel medewerkers als studenten, met de slogan: 'Als je eigenlijk denkt dat het niet kan, check het dan.' Door middel van posters en op sociale media is aandacht gevraagd voor het thema. Gekoppeld aan de campagne is een website sociale veiligheid ingericht met basisinformatie over de vertrouwenspersoon, de ombudsfunctionaris, informatie over de klachtenprocedure en een doorlinkmogelijkheid voor studenten en medewerkers.

Andere uitingen van de campagne waren onder andere het verspreiden van posters 'Hoe om te gaan met meldingen omtrent sociale veiligheid', het verzorgen van een Active bystander-college en -trainingen en van de pilot training 'Oog voor sociale veiligheid' voor leidinggevenden, het organiseren van een bijeenkomst voor studentbesturen over de rol van de vertrouwenscontactpersoon en de uitvoering van een theaterstuk over sociale veiligheid (Safe Space).

In 2023 heeft het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaatsgevonden. De resultaten zijn voor de zomer 2023 bekend geworden. Deze zijn voor sociale veiligheid iets verbeterd ten opzichte van 2019. Er blijft echter genoeg ruimte voor verdere verbetering. Faculteiten en diensten maken in afstemming met de medezeggenschap actieplannen naar aanleiding van dit MTO. Tevens is in 2023 een vierjarig programma Sociale Veiligheid ontwikkeld, gericht op zowel medewerkers als studenten, waarbij de focus ligt op preventie. Leiderschap en het versterken en optimaliseren van de interne ondersteuningsstructuur zijn hierin als eerste prioriteiten aangemerkt. Het programma gaat in 2024 van start.

Daarnaast is het interne loket Bedreigde Wetenschappers verder ontwikkeld. Deze heeft in 2023 met 14 meldingen een vergelijkbaar aantal ontvangen als in 2022 (15). Een multidisciplinair expertteam bekijkt welke ondersteuning nodig is. Zo heeft het expertteam bijvoorbeeld juridisch advies gegeven, geholpen met het doen van aangifte en sociale media-accounts gemonitord. Ook werd vooraf meegedacht wanneer een wetenschapper met een gevoelig onderwerp naar buiten trad.

Bureau Vertrouwenspersoon

Studenten en medewerkers van de RUG kunnen de Vertrouwenspersoon inschakelen als ze te maken krijgen met ongewenst gedrag zoals (seksuele) intimidatie, agressie, geweld en discriminatie (SIAGD) of ander ongewenst gedrag (bijvoorbeeld stalking en pesten). Ook wanneer men ongelijke en onbillijke behandeling ervaart, kan een melding worden gedaan bij de vertrouwenspersoon. Medewerkers kunnen ook contact opnemen met de vertrouwenspersoon wanneer ze tegen problemen in de werksituatie aanlopen of wanneer er sprake is van niet integer handelen in de organisatie. De vertrouwenspersoon is onafhankelijk en biedt individuele ondersteuning en advies, is alert op signalen over sociale veiligheid in de organisatie en geeft voorlichting op het gebied van preventie.

In 2023 bedroeg het totale aantal meldingen bij Bureau Vertrouwenspersoon 203 (2022: 189). Dat is een toename van 14 meldingen niet bij studenten, maar bij medewerkers. Opmerkelijk is dat het totale aantal meldingen is toegenomen, maar het aantal meldingen ongewenst gedrag is verminderd. Met name studenten hebben minder gemeld.

Ombudsfunctionaris

De ombudsfunctionaris voor studenten en medewerkers bij de RUG heeft 91 meldingen ontvangen over uiteenlopende kwesties. Van deze meldingen zijn 21 afkomstig van studenten en 70 van medewerkers. Bij de meldingen van studenten gaat het veelal om zaken waarbij studenten aanlopen tegen de 'one size fits all'-systematiek van de universiteit. Maatwerk lijkt een lastig punt. Bij de meldingen van medewerkers blijft het vooral om het ontbreken van verantwoord leiderschap gaan. In het najaar van 2023 is een start gemaakt met een definitieve inrichting van de functie van ombudsfunctionaris. Het advies hierover van de ombudsfunctionaris zelf en de evaluatie van Human Resources (HR) hebben hiervoor de basis gelegd. De verwachting is dat voor de zomer van 2024 hierover duidelijkheid is.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

7.5 Welzijn

Werkdruk en balans werk/privé

Uit het medewerkersonderzoek in februari 2023 blijkt dat medewerkers over het algemeen positief zijn over de mogelijkheden om werk en privé goed op elkaar af te stemmen. Hierbij valt te denken aan de mogelijkheid om in deeltijd te werken, verlof op te nemen en werktijden af te stemmen op de privésituatie. Met betrekking tot hybride werken zijn medewerkers positief over de mate van keuzevrijheid ten aanzien van de locatie waar zij werken. Hierbij werd aangegeven dat de mogelijkheid om hybride te werken de werk-privébalans verbetert.

De reguliere middelen om werkdruk te verminderen zijn over de faculteiten en diensten verdeeld (€ 5 mln per jaar). De faculteiten zetten deze werkdrukmiddelen in overleg met de faculteitsraden in om de werkdruk binnen hun faculteit verder te reduceren. Een deel van het centraal gereserveerde budget voor Lessen the Work is in 2023 toegekend aan RUG-brede projecten van HR & Health en Finance & Procurement om de ondersteuning van medewerkers en leidinggevenden te versterken en daarmee de werkdruk te verlagen.

Verzuim

Het verzuim bij de RUG is in 2023 ten opzichte van 2022 licht gestegen tot 4,6% (ter vergelijking: 3,3% in 2020, 3,1% in 2021 en 4,3% in 2022). Hierbij is het verzuimpercentage onder het OBP (7,1%) hoger dan onder het WP (3,0%). De RUG heeft in 2023 maatregelen getroffen om beter om te gaan met langdurig verzuim. Hiertoe is in de begeleiding extra ondersteuning ingezet. Daarnaast zet de RUG in op het anders organiseren van het werk en op richtlijnen omtrent de bedrijfscultuur en sociale veiligheid.

Hybride werken

Na de coronapandemie is het thuiswerken gebleven. De regel is dat medewerkers gemiddeld maximaal 40% van de werktijd thuis mogen werken. De regelingen met betrekking tot vergoeden van thuiswerkapparatuur heeft de RUG gecontinueerd. Verder wordt ingezet op het ontwikkelen en continueren van regelingen, voorzieningen en afspraken met betrekking tot hybride werken op de lange termijn. De sociale cohesie binnen de afdelingen en teams blijft ook in 2024 een punt van aandacht.

Vitaliteit

Balans is het preventieve gezondheids- en leefstijlprogramma van de RUG. In 2023 bood het programma doorlopend een wisselend aanbod aan activiteiten. Dit aanbod bestaat uit zowel beweegactiviteiten voor de fysieke gezondheid, als uit lezingen en workshops gericht op mentale gezondheid. In 2023 is Balans gestart met het organiseren van activiteiten op de werkplek zelf, om meer medewerkers te motiveren met gezondheid bezig te zijn.

De RUG maakt gebruik van het E-health programma Mirro, een online tool voor medewerkers die bijvoorbeeld angst, stress of rouw ervaren. In 2023 hebben 333 medewerkers van de tool gebruik gemaakt. Verder is er de mogelijkheid voor medewerkers om een health check te doen. In 2023 zijn er 494 medewerkers langs geweest voor een health check, 52 maakten gebruik van de follow-up.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

7.6 Personeelsbestand

Per 31 december 2023 bedroeg de personeelsbezetting 4.967,3 fte (de ultimo-stand 2023).
Dit is exclusief 1.871,4 fte van UMCG O&O die bij het UMCG zijn aangesteld en exclusief studentassistenten. De bezettingcijfers van UMCG O&O sluiten aan op de personeelslasten van UMCG O&O zoals die zijn verwerkt in de jaarrekening RUG 2023. Als rekening wordt gehouden met de totale personele inzet vanuit UMCG Zorg op onderwijs- en onderzoeksactiviteiten van UMCG O&O dan wordt de totale inzet bij UMCG O&O geschat op 2.039,7 fte (exclusief studentassistenten) in 2023.

De bezetting van de RUG (exclusief UMCG O&O) is met 280,9 fte toegenomen sinds eind 2022 (4.686,4 fte). Deze stijging past in het beeld van de afgelopen jaren, maar is in 2023 beduidend meer dan vorig jaar (97,1 fte). Van het totale aantal fte's gaat het bij 1.712,6 fte om medewerkers met een tijdelijk dienstverband, hetgeen 34,5% van het personeelsbestand is. Dit percentage is gelijk aan het percentage in 2022, maar is als gevolg van de cao-afspraken over de duur van tijdelijke dienstverbanden gedaald in vergelijking met 2021 (38,5%).

De personele lasten in 2023 bedroegen € 667 mln (inclusief UMCGO&O). Deze lasten zijn inclusief een bedrag van € 47 mln in verband met in 2023 ingezet personeel niet in loondienst (waaronder ingeleende arbeidskrachten).

Overzicht tijdelijk en vast dienstverband (excl. UMCG O&O)

		2023 man # Aanstellingen	2023 man fte	2023 vrouw # Aanstellingen	2023 vrouw fte	2023 Overige # Aanstellingen	2023 Overige fte
vast	WP	918	794,4	646	547,5	1	1,0
	OBP	931	810,5	1432	1100,0	2	1,3
Totaal vast		**1849**	**1604,9**	**2078**	**1647,5**	**3**	**2,3**
tijdelijk	WP	841	752,1	792	666,8		
	OBP	174	128,6	238	164,3	1	0,8
Totaal tijdelijk		**1015**	**880,7**	**1030**	**831,1**	**1**	**0,8**
Totaal		**2864**	**2485,6**	**3108**	**2478,6**	**4**	**3,1**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

7.7 Rechtszekerheid

Beleid uitkeringen bij ontslag

Het gevoerde beleid van de RUG ten aanzien van uitkeringen bij ontslag is gebaseerd op de afspraken die zijn vastgelegd in de CAO Nederlandse universiteiten en de hierbij behorende regelingen, waaronder de Bovenwettelijke Werkloosheidsregeling Nederlandse Universiteiten (BWNU). Tevens wordt daarbij rekening gehouden met de Regeling Vervroegd Uittreden en de Wet Normering Topinkomens. De uitkomst van de afspraken is maatwerk.

Wetenschappelijke integriteit

Een klacht over een vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit kan worden ingediend bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI), al dan niet via het College van Bestuur. De CWI onderzoekt dergelijke klachten. Gebaseerd op de uitkomst van haar onderzoek brengt de CWI advies uit aan het College van Bestuur over de gegrondheid van de klacht en de eventueel op grond daarvan te nemen maatregelen. Partijen kunnen vervolgens een nader advies van het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) vragen. In 2023 zijn er twee nieuwe klachten wegens een vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit ter behandeling voorgelegd aan de CWI. Er zijn daarnaast twee verzoeken bij het LOWI ingediend voor een nader advies.

rijksuniversiteit
groningen

8. Infrastructuur

Studiezaal Universiteitsbibliotheek
foto Nick Hannes

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

8. Infrastructuur

8.1 Duurzaamheid

De Roadmap Duurzaamheid is opgedeeld in ambities op het gebied van Planet, Performance, People en communicatie. De ambities en de realisatie op het gebied van People, zoals diversiteit & inclusie, mobiliteit van staf, duurzame inzetbaarheid, worden besproken in hoofdstuk 7.

Planet

Bij de RUG zijn het afgelopen jaar meerdere technische projecten in gang gezet om energie te besparen, zoals de aanbesteding om de conventionele verlichting in alle RUG-panden te vervangen door ledverlichting. Er is een inventarisatie uitgevoerd naar alle energiebesparingsmogelijkheden met een terugverdientijd van minder dan vijf jaar.
Tevens is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor het realiseren van de uitbreiding van zonneparken op de Zernike campus, zoals zonnepanelen boven parkeerplaatsen. In 2023 is tevens de warmte-koude-opslag (WKO) van het Feringa Gebouw in gebruik genomen.

Sustainable Development Goals (SDG's)
Onderstaande tabel geeft een samenvatting van hoe de RUG bijdraagt aan het behalen van de Sustainable Development Goals (SDGs) door middel van haar bedrijfsvoering (Planet ambities). Dit wordt gecombineerd met het percentage van de realisatie van duurzame ambities, zoals beschreven in de Roadmap, voor 2023 ten opzichte van het referentiejaar 2019.

CO2-uitstoot
In 2023 is de CO2-uitstoot met 7% gestegen ten opzichte van het niveau van 2019. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat in 2023, 28% van de totale elektriciteitsinkoop bestond uit grijze energie, geproduceerd uit fossiele brandstoffen. De overige 72% van de ingekochte elektriciteit was ook grijze energie, maar werd vergroend door middel van

Sustainable Development Goals

Thema	SDG	Ambitie Roadmap 2021-2026	Totaal gerealiseerd % in 2023 t.o.v. 2019*
CO2-emissie		30% CO2 reduceren in 2025 ten opzichte van 2019; CO2 neutraal in 2035	In 2023 is de CO2 emissie met 7% toegenomen ten opzichte van het referentiejaar 2019
Energieverbruik		2% energie per jaar besparen	Doelstelling gehaald 22% reductie t.o.v. 2019.
Productie hernieuwbare energie		25% uit hernieuwbare bronnen in 2026	16% eigen opgewekte energie.
Nieuwbouw/verbouw		BENG/BREAAM excellent	Opgenomen als uitgangspunt in het vastgoed document: Energievisie en Beleid Energie & Duurzaamheid Vastgoed RUG.
		Energielabel C kantoren	Doelstelling gehaald
		Gasloos Zernike in 2026	In 2023 is de WKO van het Feringa gebouw in bedrijf genomen. De komende jaren wordt Nijenborgh 4 steeds verder buiten bedrijf gesteld en er is er geen gas meer nodig voor verwarming van dit gebouw.
Waterverbruik		10% reductie in 2026 t.o.v. 2019	Doelstelling gehaald.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Afvalreductie		15% reductie in 2026 t.o.v. 2019	Doelstelling gehaald.
Afvalscheiding		95% scheiding van het totale afval	Scheidingspercentage in 2023: 68,5%.
Woon-werkverkeer		Stimuleren duurzaam vervoer werknemers	Doelstelling gehaald; invoering nieuw fietsprivéplan en verder beperking parkeren.
Logistiek vervoer		Emissievrij in 2025	Standaard uitvraag bij aanbestedingen voor emissievrije leverantie van goederen en diensten.
CO2 compensatie		100% compensatie van alle vliegreizen	In samenwerking met diverse wetenschappers, staf en GO wordt gewerkt aan een voorstel voor CO2 compensatie, het plan is in de afrondende fase.
Biodiversiteit		Ecologisch waardevolle campus en binnenstad locaties	In samenwerking met terreinbeheer wordt gewerkt aan beleid over groenbeheer en natuurinclusief bouwen.
Voeding		95% van het vlees is beter leven keurmerk ***	Dit is opgenomen in het Programma van Eisen in de aanbesteding food.
Aanbod voedsel in kantines		60-95% plantaardig of vegetarisch	Minimaal 1/3 is plantaardig, minimaal 1/3 is vegetarisch, in het andere deel kunnen vleeselementen zitten. Er is tevens een volledig vegetarische kantine gerealiseerd in de Bernoulliborg

*2019 wordt gebruikt als referentiejaar, aangezien 2021 vanwege de Coronacrisis een afwijkend beeld geeft.

Legenda:
groen: doel gehaald
oranje: work in progress
rood: nog niet gehaald

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Garanties van Oorsprong (GVO's) certificaten. Deze certificaten garanderen dat de ingekochte stroom afkomstig is van groene bronnen, zoals wind- en zonne-energie.

De RUG heeft voor 30 miljoen kWh aan wind- en zonnestroom ingekocht. Door de stijgende prijzen van de certificaten als gevolg van de energiecrises, heeft de universiteit besloten minder GVO's aan te kopen als onderdeel van bezuinigingsmaatregelen. De 28% niet-vergroende stroom is verantwoordelijk voor meer dan 35% van de totale CO2-uitstoot. Hierdoor voldoet de RUG niet langer aan de ambitie om de uitstoot met 30% te verminderen ten opzichte van 2019. Het niet-gebruikte budget voor de aankoop van certificaten is geïnvesteerd in energetische verbeteringen van de gebouwen.

Opmerkelijk is de toename van het woon-werkverkeer met 72% vergeleken met 2022, hoewel het nog steeds 22% lager ligt dan in 2019. Deze stijging van 72% in CO2-uitstoot door woon-werkverkeer suggereert dat zowel studenten als medewerkers grotendeels zijn gestopt met thuiswerken.

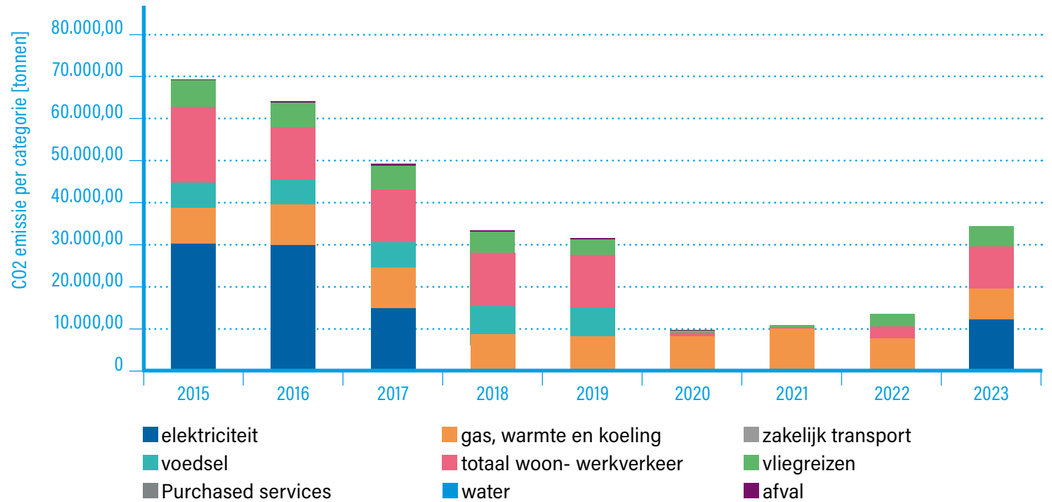
Een opvallende ontwikkeling is de toename van het woon-werkverkeer in 2023 met maar liefst 72% ten opzichte van 2022, maar dit is nog steeds 22% lager dan in 2019. Deze stijging van 72% CO2-uitstoot in 2023 vergeleken met 2022 suggereert dat zowel studenten als medewerkers grotendeels minder zijn gaan thuiswerken, ook al is dat nog altijd meer dan vóór de pandemie. Verder valt op dat de CO2-uitstoot ten gevolge van het zakelijk vliegen door medewerkers van de RUG ten opzichte van 2019 met 15% is gestegen (zie ook verderop).

Energie

In 2023 is begonnen met het opstellen van de 'Energievisie en Beleidsnota Energie en Duurzaamheid' voor de vastgoedorganisatie van de RUG. Het document gaat in op de energiebesparende en verduurzamingsmogelijkheden voor de gebouwen en de gebouwgebonden installaties en geeft een visie op hoe de RUG de komende jaren invulling gaat geven aan de ambities die in de Roadmap zijn beschreven.

Uit onderstaande grafiek met daarin weergegeven de energieprestatie (EPI) van de RUG per m2 blijkt dat het totale energieverbruik van de RUG, net als de afgelopen vier jaren, is gedaald. De daling wordt voornamelijk

CO2eq emissie per categorie

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

veroorzaakt doordat 16% minder gas is verbruikt in 2023 ten opzichte van 2019. In totaal is het energieverbruik in 2023 in vergelijking met 2019 met 22% gedaald.

Energieproductie uit hernieuwbare bronnen

De totale productie hernieuwbare energie bedraagt 16%. Dit is een daling ten opzichte van voorgaande jaren, die echter niet moet worden geïnterpreteerd als een terugval in de duurzaamheidsinspanningen van de RUG. Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan de succesvolle implementatie van energiebesparende maatregelen binnen de campus-infrastructuur (verlagen verwarmen panden van 21 naar 19 graden, koelen van panden vanaf 26 graden in plaats van 24 graden, invoering comforttijden). Deze maatregelen hebben geleid tot een verminderde energiebehoefte voor verwarming en koeling. Dat heeft op zijn beurt invloed gehad op de productie van hernieuwbare energie, met name uit de bodemenergiesystemen van de RUG.

Wettelijke verplichtingen

De RUG dient sinds 2023 te voldoen aan de nieuwe Energiebesparings-plicht (Informatieplicht/EML & Onderzoeksplicht). In 2023 heeft de Vastgoedorganisatie van de RUG gerapporteerd wat de status is van de energiebesparende maatregelen die uitgevoerd moeten worden. Vanaf 2023 moeten kantoorgebouwen (met meer dan 50% kantoorfunctie) een energielabel C hebben. Aan deze verplichting wordt voldaan.

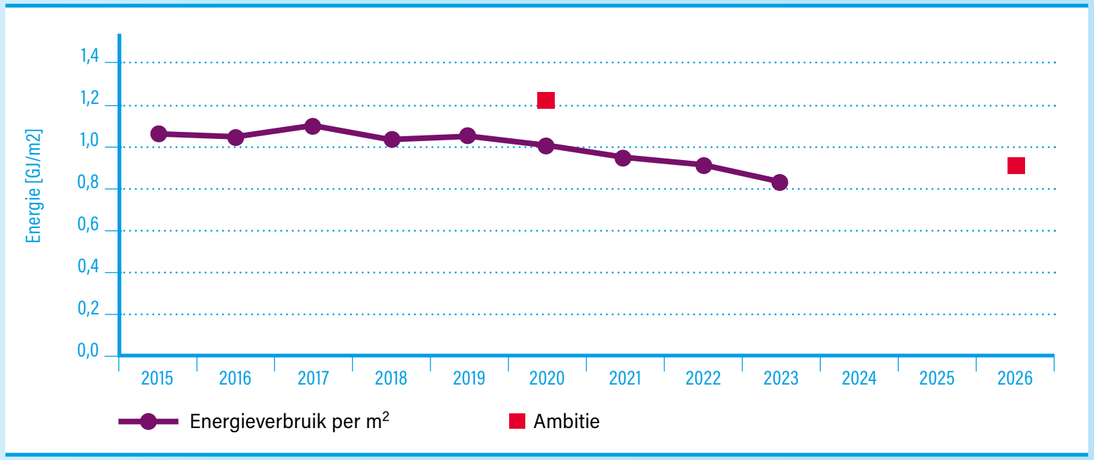
Water

In RUG-laboratoria wordt voorkomen dat chemicaliën in het afvalwater terechtkomen door chemicaliën op te vangen en af te voeren als gevaarlijk afval. Als extra controle wordt het afvalwater van een aantal locaties (op Zernike en aan de Antonius Deusinglaan) bemonsterd en geanalyseerd op zware metalen, VOX (vluchtige organohalogeenverbindingen) en BTEX (Benzeen, Tolueen, Ethylbenzeen, Xyleen).

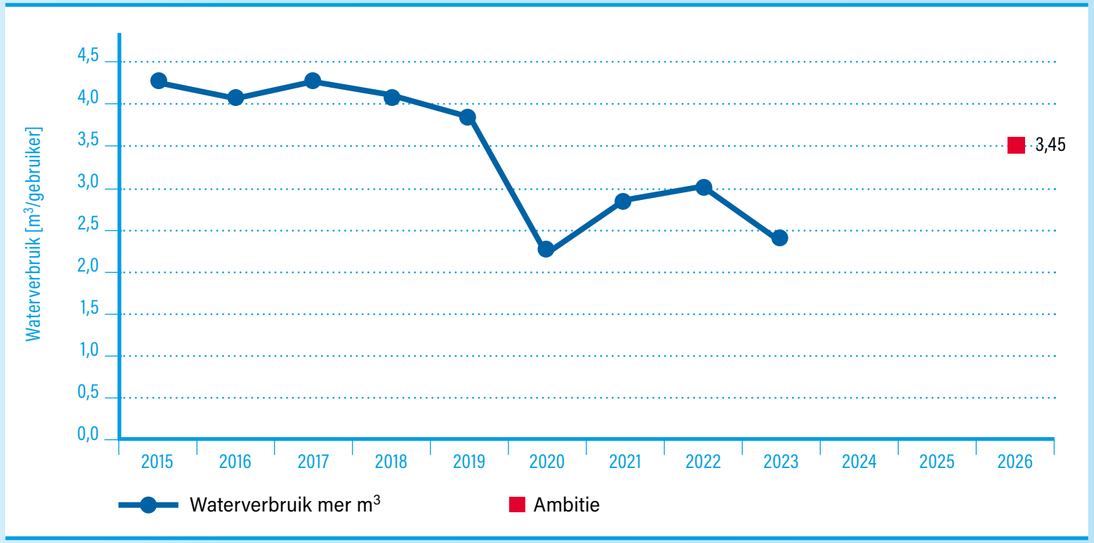
Waterverbruik

Uit de grafiek blijkt dat het waterverbruik per gebruiker is gedaald. Hiermee wordt de doelstelling van 10% waterreductie ten opzichte van 2019 ruim gehaald met een reductie in het waterverbruik van 36%.
De daling in 2023 ten opzichte van 2021 en 2022 is het gevolg van het preventief spoelen van waterleidingen in de panden van de RUG in het kader van de legionellapreventie gedurende de lockdown-periodes.

EPI Energie - Totale energieverbruik per m²

EPI Water - Watergebruik per gebruiker

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

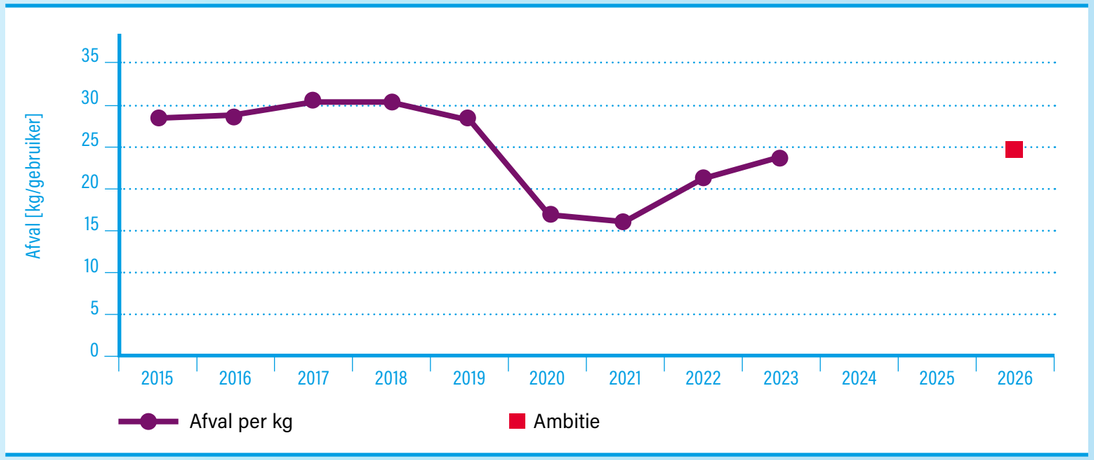
Bijlagen

Afval

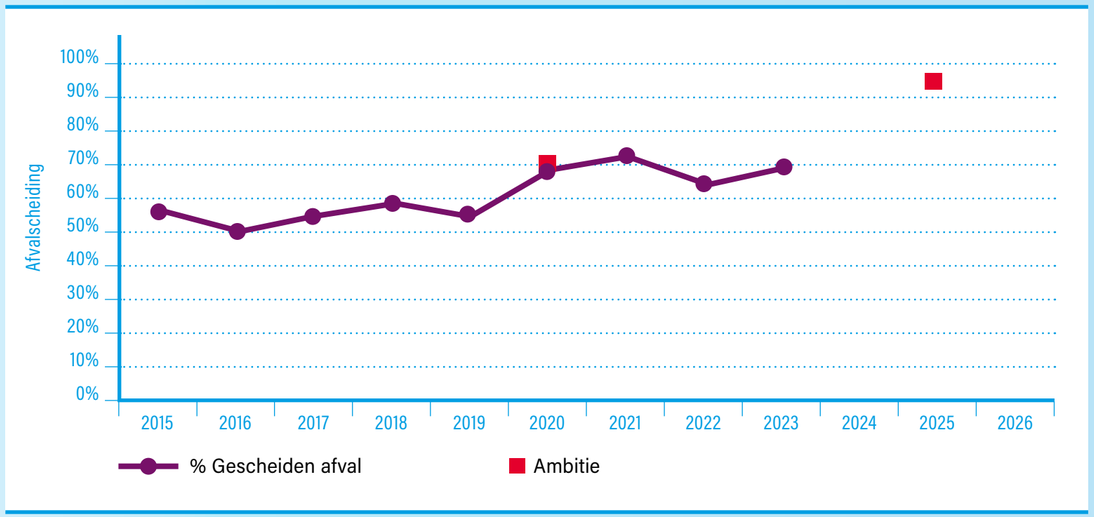
Vermindering
De totale hoeveelheid afval per gebruiker is ten opzichte van 2022 iets toegenomen. Dit komt doordat de RUG in 2022 nog enkele maanden in lockdown zat vanwege de pandemie. Toch is in vergelijking met 2019 (dus vóór de coronapandemie) de totale hoeveelheid afval per gebruiker gedaald met circa drie kg. Dit is waarschijnlijk het gevolg van het feit dat medewerkers ook na de pandemie meer thuiswerken dan in 2019. De RUG heeft deze doelstelling (15% reductie aan afval/gebruiker) op dit moment gehaald.

Scheiding
Uit de recente afvalstatistieken blijkt dat 68,5% van het totale afval wordt gescheiden, zowel niet-gevaarlijk als gevaarlijk afval. Bovendien is in het contract met de afvalverwerker vastgelegd dat het restafval dat wordt behandeld over een nascheidingsinstallatie gaat. Hierdoor kunnen plastics, metalen en GFT in het restafval worden verwijderd en gerecycled. Dankzij deze maatregelen is het afvalscheidingspercentage toegenomen. Hoewel de doelstelling om 95% van al het afval te scheiden nog niet is bereikt, wordt verwacht dat de invoering van de SUP-wetgeving (Europese Single-Use Plastic richtlijn: maatregelen om plastic afval in het milieu te verminderen) in 2024 zal leiden tot verdere vermindering van de hoeveelheid restafval.

Totaal afval in kg per verbruiker (medewerker/student)

Percentage gescheiden afval

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Mobiliteit

Dienstreizen buitenland
De zone waarin medewerkers verplicht zijn met de trein te reizen is per 1 januari 2023 uitgebreid van 500 km en zes uur reistijd naar 800 km en negen uur treinreistijd. Niettemin werden in 2023 nog 84 vluchten ondernomen die daarbinnen vielen.

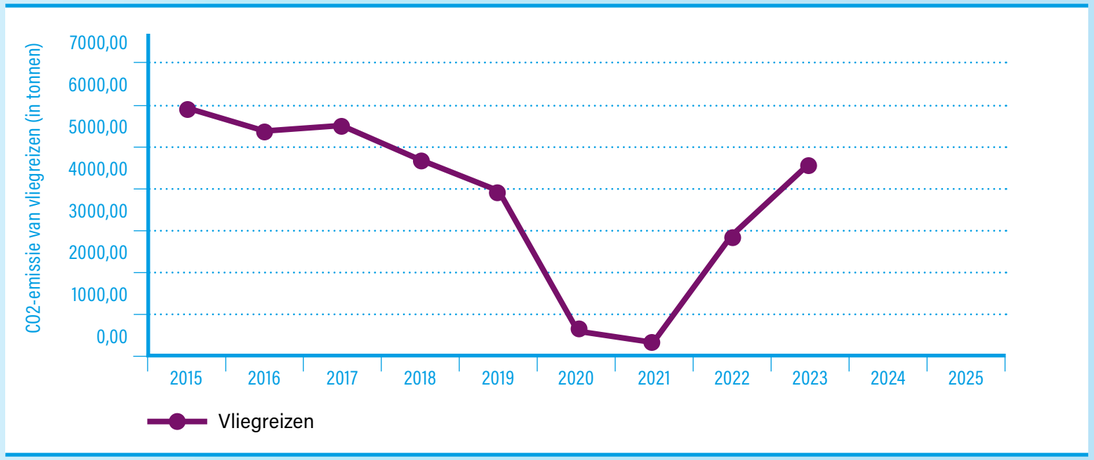
CO2-reductie vliegreizen
Terugdringing van het aantal vliegreizen is noodzakelijk om de CO2-uitstoot door vliegreizen in 2026 met 30% te reduceren. Medewerkers hebben in 2022 in totaal 18,6 miljoen kilometer met het vliegtuig afgelegd. Alle vluchten waren gezamenlijk verantwoordelijk voor een CO2-uitstoot van 3.000 ton CO2: een afname van 25% ten opzichte van 2019. Niettemin steeg de CO2-uitstoot door vliegreizen in 2023 weer tot ruim 4.600 ton, dat is 15% hoger dan in 2019. Inmiddels liggen er voorstellen om deze CO2-uitstoot te verminderen door een zogenaamd CO2-plafond in te voeren. Hierover wordt in 2024 een besluit genomen.

CO2-compensatie
In de Roadmap Duurzaamheid is het de ambitie om de CO2-uitstoot in 2026 voor 100% te compenseren voor alle vliegreizen. Het plan voor de compensatie van de CO2-uitstoot is in 2023 uitgewerkt. Het streven is in 2024 met een definitief plan te komen dat per 1 januari 2025 geïmplementeerd kan worden.

Omgevingswet
Op 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet en het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) in werking getreden. Om de overgang van het Activiteitenbesluit naar de Omgevingswet / BAL zo soepel mogelijk te laten verlopen zijn in 2023 voorbereidingen getroffen. Zo is onder andere een migratietool aangeschaft die is gekoppeld aan een compliance-programma voor milieugerelateerde wetgeving.

Aanvragen Omgevingsvergunning Milieu
Voor de locaties Nijenborgh 4, Linnaeusborg en de Energy Academy Europe (faculteit Science en Engineering) geldt een Omgevingsvergunning Milieu. Deze vergunning is door de realisatie van het Feringa-gebouw niet meer actueel. Daarom is eind 2023 een revisievergunning aangevraagd.

Totale CO2eq emissie van vliegreizen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Het ontwerpbesluit wordt in 2024 door het bevoegd gezag gepubliceerd, waarna deze in werking zal treden.

Compliance-status
De RUG heeft geïnvesteerd in een softwarepakket ten behoeve van aan milieu en arbo gerelateerde wetgeving. Het afgelopen jaar is gewerkt aan de inrichting van dit programma, waarbij per milieuthema wordt bepaald wat de huidige compliance-status is en welke stappen nodig zijn om een volledige naleving van wettelijke voorschriften te waarborgen. Door deze gerichte aanpak streeft de RUG ernaar niet alleen de academische doelen te bereiken, maar ook haar verantwoordelijkheid voor het milieu serieus te nemen en een positieve impact op de omgeving te hebben.

Food
In oktober 2023 heeft het College van Bestuur besloten dat vegetarische catering de nieuwe standaard is. Het aandeel vegetarische catering is sindsdien met 10% gestegen (van 38% naar 48%). Niet-vegetarische catering is gedaald met 8% (van 36% naar 28%). Een verdere daling wordt verwacht in 2024.

Performance

Inkoop
In 2023 heeft de RUG voor kantoormeubilair haar eerste circulaire aanbestedingsprocedure uitgerold volgens de Rapid Impact Contracting methode. Bij deze methode wordt vertrouwd op de kennis en kunde van de marktpartijen en wordt ingezet op een goede samenwerking en een gedragen visie gebaseerd op een duurzame samenwerking (SDG 17, partnership for the goals). Deze aanbesteding is circulair van aard, wat betekent dat meubilair niet wordt weggegooid en er zo min mogelijk nieuw meubilair wordt aangeschaft. Er wordt ingezet op onderhoud en reparatie, waarbij ook rekening wordt gehouden met sociale aspecten van duurzaamheid en regionale versterking.

Ranking
De RUG is voor het derde jaar op rij in de top vijf van de UI GreenMetric geëindigd. In 2023 namen mondiaal 1.183 universiteiten deel aan de ranking. Net als in 2022 stond de RUG op een vierde plaats.

8.2 Vastgoed

In 2023 heeft de RUG een strategisch vastgoedplan ontwikkeld om een transitie in gang te zetten naar duurzame en toekomstbestendige campussen met hoogwaardige voorzieningen. Dit plan markeert het begin van verdere facilitering van verbinding tussen stad, regio, bedrijfsleven en faculteiten. Bovendien geeft het richting aan strategische inkrimping van de vastgoedportefeuille, waarbij optimalisatie van gebruik, energiemaatregelen en betaalbaarheid belangrijke overwegingen zijn.

Vanwege de aanzienlijke stijging van de energiekosten heeft de RUG in 2023 gewerkt aan het verminderen van met name het gebouwgebonden energieverbruik in de toekomst. Onderdeel hiervan is het integreren van energiebesparende maatregelen in onderhouds- en nieuwbouwprojecten. Daarnaast zijn concrete stappen gezet om RUG-breed aanvullende energiebesparende maatregelen (EML) te treffen, zoals het vervangen van alle verlichting door LED, het verbeteren van isolatie en het installeren van energiezuinige techniek die waar mogelijk wordt aangestuurd door slimme sensoren. Door de komende jaren stevig te investeren, kan de universiteit het energieverbruik in de toekomst fors verminderen, kosten besparen en haar ecologische voetafdruk verkleinen. Hierdoor blijft de ambitie in beeld om al in 2035 klimaatneutraal te zijn. In 2050 gelden hiertoe wettelijke verplichtingen.

Bouwprojecten
De bouwactiviteiten voor onderwijs en onderzoek zijn geclusterd in drie deelgebieden. Deze campussen vormen de kern van de fysieke infrastructuur.

1. City Center Campus
Een belangrijk onderdeel van de strategische agenda van de RUG was de realisatie van het House of Connections aan de Grote Markt. Dit omvat een multifunctionele evenementenverdieping waar studenten, onderzoekers, ons netwerk en burgers samenkomen om te leren, inspireren en oplossingen te vinden voor hedendaagse uitdagingen. Daarnaast biedt het flexibele werkruimtes voor afdelingen vanuit de verbindende voorhoede van de universiteit.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Een ander groot project dat ook midden in het stadscentrum is uitgevoerd, is de verbouwing en uitbreiding van het Rölinggebouw, de nieuwe thuisbasis voor de faculteit Rechtsgeleerdheid. Het voormalige bibliotheekgebouw is omgebouwd tot een moderne onderwijs- en onderzoeksomgeving, uitgerust met alle faciliteiten voor de faculteit en comfortabele en functionele werkplekken.

In 2023 heeft de voortgang van de bouwwerkzaamheden in de Bestuursgebouwen extra aandacht gevraagd. Dit met het oog op het integreren van extra energiebesparende maatregelen in de revitalisatie van deze monumentale gebouwen.

In 2023 werd de verkoop van het Van Swinderenhuys in de Oude Boteringestraat afgerond. Het afstoten van dit pand past binnen de plannen van de RUG om de vastgoedportefeuille in kwaliteit en omvang te optimaliseren.

2. Healthy Ageing Campus
In 2023 zijn de contouren van het Anda Kerkhoven Centre, het nieuwe onderwijsgebouw op de Healthy Ageing Campus, duidelijk zichtbaar geworden. Het gebouw bestaat uit twee delen: een hoge onderwijstoren en een lagere foyer met grote onderwijszalen en studiewerkplekken. Medio 2024 kunnen de studenten en docenten van Medische Wetenschappen en Farmacie gebruikmaken van deze moderne onderwijsfaciliteiten.

Tevens wordt een nieuw onderkomen voor het University College Groningen ontwikkeld aan de Bloemsingel 1. Het ontwerptraject is nagenoeg afgerond. Het beschermde stadsgezicht aan de voorzijde is behouden. Aan de binnenkant zal het gebouw worden gerenoveerd en de geplande nieuwbouwuitbreiding krijgt een aansluiting op het nieuwe stadsplein aan de achterzijde.

3. Zernike Campus
De Feringa Building, het nieuwe onderkomen voor Science and Engineering, naderde in 2023 haar voltooiing. Na jaren van voorbereiding en bouw konden het meubilair worden geplaatst en de nodige onderwijs- en onderzoeksfaciliteiten worden geïnstalleerd. Vanaf begin 2024 zullen onderzoekers geleidelijk hun intrek nemen in de Feringa Building. De bouw van het zesde en laatste deel van de Feringa Building zal van start gaan als een deel van Nijenborgh 4 is ontruimd en gesloopt; naar verwachting zal dit medio 2024 zijn.

De plannen voor een duurzaam en multifunctioneel sportcentrum op de Zernike Campus zijn in 2023 verder uitgewerkt. In samenwerking met de Hanzehogeschool Groningen en de ACLO wordt een duurzaam en eigentijds sportcomplex ontworpen ten noorden van het bestaande sportcomplex uit 1967, dat aan vervanging toe is.

8.3 Integrale veiligheid

De afgelopen jaren is de aandacht voor integrale veiligheid in het hoger onderwijs fors toegenomen. Hoewel onderzoek en onderwijs de primaire focus is en blijft, wordt het bieden van een veilige leer- en werkomgeving voor studenten en medewerkers steeds meer als essentiële randvoorwaarde gezien. De toenemende aandacht voor integrale veiligheid hangt vooral samen met het stijgende aantal veiligheidsincidenten en -risico's. Het ministerie van OCW benadrukt daarbij dat bestuurders van universiteiten verantwoordelijk zijn voor de integrale veiligheid van hun instelling in de breedste zin van het woord. Het vraagt daarom iedere keer om een bewuste afweging tussen enerzijds de zorg voor veiligheid en anderzijds het behoud van universitaire kernwaarden als academische vrijheid, openheid en toegankelijkheid. Bij de RUG zijn op dit moment kennisveiligheid, cybersecurity en privacy en crisismanagement de geprioriteerde thema's, evenals sociale veiligheid (zie 7.4).

Kennisveiligheid
Na de oprichting eind 2022 is het Adviesteam Kennisveiligheid nu ruim een jaar in functie. In 2023 zijn vragen behandeld van wetenschappers en andere medewerkers. Naarmate de bewustwording over kennisveiligheid en de bekendheid van het Adviesteam toeneemt groeit ook het aantal vragen.

Vanuit de Rijksoverheid liepen er verschillende onderzoeken bij de universiteiten die raakten aan kennisveiligheid, zoals de audit kennis veiligheid en het onderzoek naar de China Scholarship Council in Nederland. In voorbereiding op de wet screening kennisveiligheid

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

hebben de universiteiten input geleverd op de afbakening van de lijst sensitieve technologieën en de inrichting van de wet.

Cybersecurity en privacy

Het programma Veilig en Vertrouwd is door het College van Bestuur, het Managementberaad en de Universiteitsraad in februari 2022 goedgekeurd. In 2023 zijn processen, procedures en maatregelen in samenwerking met de betrokken medewerkers opgesteld en zijn deze stap voor stap, onder begeleiding van het programma, overgedragen aan de RUG-organisatie. In 2023 is veel aandacht besteed aan de Privacy & Security-organisatie.

Crisismanagement

In het afgelopen jaar heeft de RUG een aantal uitdagende crises gehad. Deze zijn geëvalueerd en op basis hiervan is het RUG-crisisplan aangepast. Daarnaast is ook een externe partij gestart met een audit van het centrale crisisteam door middel van interviews met leden van het RUG-crisisteam om zo het volwassenheidsniveau te verhogen. Bovendien heeft de RUG bij verschillende faculteiten en diensten crisisoefeningen gehouden om zo de paraatheid en het vermogen effectief te reageren op potentiële crises te vergroten.

8.4 Bescherming persoonsgegevens

De afgelopen jaren is meer aandacht besteed aan de bescherming van persoonsgegevens en daarmee voor de rechten en vrijheden van studenten, onderzoekssubjecten en medewerkers. De bescherming van persoonsgegevens is daarmee vaker een onderwerp in de bedrijfsvoering en onderwijs en onderzoek, maar ook in de medezeggenschap.

In 2021 is de RUG gestart met verschillende actieprogramma's om te komen tot een gestructureerde aanpak van vraagstukken rondom privacy en security. In 2022 en 2023 zijn maatregelen uitgevoerd gebaseerd op het Programma 'Veilig en Vertrouwd'. De RUG stond eind 2021 op een gemiddeld volwassenheidsniveau van 2,1. Eind 2022 was dat 2,4. Het einddoel is (informeel) vastgesteld op 3,0, waarbij het we eind 2023 op 2,5 uitkwamen. Het volwassenheidsniveau zelf is echter niet het doel, maar vormt het middel om uiteindelijk zorgvuldiger om te gaan met gegevens van studenten, deelnemers aan onderzoek en medewerkers. Specifieke centrale eenheden als Human Resources en het CIT is gevraagd de essentiële processen op het gebied van persoonsgegevens verder in te richten.

Bij het domein onderzoek blijft de omgang met data en de borging van gegevensbescherming (privacy) en informatiebeveiliging (security) een punt van aandacht. Het Groningen Digital Competence Center (DCC) staat onderzoekers hierbij terzijde. Er wordt verder gewerkt aan een meer centrale aansturing om beheersprocessen in wetenschappelijk onderzoek te verbeteren en te borgen. Naast verbetering van de bescherming van persoonsgegevens verbetert dit ook de integriteit en kwaliteit van data. Ook derden, onderzoeksfinanciers en samenwerkingspartners vragen dit tegenwoordig van onderzoekers.

De structurele inbedding van risicomanagement op het gebied van bescherming van persoonsgegevens vraagt blijvend aandacht: of dat nu het uitvoeren van een DPIA (Data Protection Impact Assessment) is of het toepassen van Privacy by Design bij de opzet van (nieuwe) processen. Implementatie daarvan binnen de reguliere bedrijfsprocessen is hierbij van het grootste belang.

Na de coronacrisis en het aflopen van het Programma Veilig en Vertrouwd is het van belang om de bereikte resultaten, de verhoogde awareness en aangepaste werkwijzen vast te houden en te borgen in de staande organisatie: centraal en decentraal bij faculteiten en diensten.

rijksuniversiteit
groningen

9. Bestuur

Opening House of Connections
foto Chase Wang

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

9. Bestuur

9.1 Regelingen

De RUG hanteert een overlegmodel om betrokkenheid bij strategische doelen en het bijbehorende beleid te genereren en te vergroten. Faculteiten en ondersteunende diensten hebben een mandaat dat hen in staat stelt om, binnen een gegeven kader, de strategieën en het beleid van de RUG aan te passen aan hun specifieke vakgebieden en omstandigheden en zo, tot op zekere hoogte, hun eigen agenda te bepalen.

De Raad van Toezicht en het College van Bestuur hebben de wettelijk verankerde rolverdeling in de planning- en controlcyclus. Via de taakstelling in de begroting en de verantwoording in het jaarverslag komen de effecten van het gevoerde beleid tot uiting. Faculteiten en diensten zijn resultaatverantwoordelijke eenheden met autonomie binnen de kaders en richtlijnen die door het College van Bestuur worden gesteld.

Een degelijk managementinformatiesysteem en een control-cyclus volgens Plan-Do-Check-Act (PCDA) op alle niveaus (bestuur, faculteit en universitaire diensten) van de universiteit wordt gebruikt om de doeltreffendheid van de plannen en de uitgevoerde maatregelen te beoordelen. De resultaten worden gerapporteerd en besproken tijdens de bestuurlijke overleggen tussen het College van Bestuur en de faculteitsbesturen en de directies van de facilitaire diensten. Tijdens deze overleggen wordt bepaald of de RUG de maatregelen voortzet, wijzigt of stopzet. De financiering wordt daarop afgestemd. Naast het bestuurlijk overleg tussen het College van Bestuur en de eenheden wordt het beleid en de strategie op universitair niveau besproken in het College van Decanen, de Universiteitsraad, de universitaire adviescommissies op het gebied van wetenschapsbeoefening, onderwijs, studentenbeleid, functiebeperkte studenten en studentenorganisaties, en het bedrijfsvoeringsberaad. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan ‘samen besturen’.

Instemmingsrecht centrale medezeggenschap

Een onderdeel uit de wet Studievoorschot betreft het instemmingsrecht van de medezeggenschap op de hoofdlijnen van de instellingsbegroting. De instelling heeft, in samenwerking met de Universiteitsraad, de planning en inhoud van het instemmingsrecht vastgelegd in het Reglement Universiteitsraad.

Kwaliteitsafspraken

In het sectorakkoord van 9 april 2018 zijn tussen OCW en UNL afspraken gemaakt over de kwaliteitsafspraken hoger onderwijs, de wijze van profilering van de universiteiten en de gedeelde prioriteiten. Onderdeel daarvan zijn afspraken over transparantie en verantwoording. Zo is er is afgesproken dat de instellingen de medezeggenschap instemmingsrecht geven op het plan van de instelling voor de inzet van de studievoorschotmiddelen. Het verslag van de kwaliteitsafspraken inclusief de reflectie van de centrale medezeggenschap staat jaarlijks op de agenda van de Raad van Toezicht van de RUG. De raad bespreekt het verslag en houdt de voortgang in de gaten.

Nationaal Programma Onderwijs

Op 21 mei 2021 zijn in de bestuursakkoorden tussen OCW en UNL afspraken gemaakt over het Nationaal Programma Onderwijs. Zo zijn afspraken gemaakt over activiteiten waarvoor de middelen kunnen worden ingezet, de wijze van verantwoording en rol van de medezeggenschap. De facultaire medezeggenschap heeft instemming verleend op de bestedingsplannen van de faculteiten; de centrale medezeggenschap monitort het bestedingsplan als geheel. Eveneens is een bestuursakkoord overeengekomen omtrent het NPO-steunprogramma voor herstel en

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

perspectief onderzoekers. Onderdeel van dit akkoord is dat de centrale medezeggenschap instemming heeft op de voorgenomen besteding.

Bestuursakkoord 2022

Medio juli 2022 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een bestuursakkoord gesloten met alle Nederlandse universiteiten. Binnen dit akkoord nemen de starters- en stimuleringsbeurzen voor ongebonden onderzoek, naast de sectorplannen, een belangrijke plaats in. De sectorplannen, de starters- en de stimuleringsbeurzen – ingesteld om rust en ruimte in het systeem te brengen – hebben belangrijke gevolgen voor de universiteit, faculteiten en onderzoekers.

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (de Woo) in werking getreden. Deze heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. Het uitgangspunt van de Woo is dat toegang tot publieke informatie een recht is dat aan iedereen in gelijke mate toekomt. De Woo geeft op verschillende manieren invulling aan dit recht, onder meer door de invoering van een uitgebreide actieve openbaarmakingsplicht. Deze plicht zal de komende jaren gefaseerd in werking treden en ook voor de RUG gevolgen hebben op het gebied van informatiebeheer.

Daarnaast blijft het onder de Woo mogelijk een verzoek tot openbaar-making van informatie te doen (passieve openbaarmakingsplicht). De RUG ontvangt met toenemende mate dergelijke verzoeken, die soms omvangrijk van aard zijn. De verzoeken die de RUG ontvangt zijn veelal afkomstig van journalisten en betreffen allerlei onderwerpen zoals internationale samenwerking, invulling van leerstoelen, (incidenten omtrent) aanbestedingen en nevenfuncties van hoogleraren. Andersom ontvangt de RUG ook verzoeken van andere bestuursorganen om een eigen zienswijze te geven. In 2023 zijn 15 Woo-verzoeken en -zienswijzen behandeld.

Sturing en beheersing

De RUG hanteert een inzichtelijke centrale planning- en controlcyclus. Deze houdt in dat de uitputting van de instellingsbegroting, de ontwikkeling van de balansposities en de liquiditeitpositie, gedurende het verslagjaar periodiek met een periodeafgrenzing en actualisering wordt gemonitord. Voor financiën en vastgoed zijn er op concernniveau kwartaalrapportages waarin naast overzichten van de realisatie in relatie tot de begroting ook een analyse van de ontwikkeling, de risico's en mogelijke maatregelen worden geïdentificeerd. Dit gebeurt om een tijdige bijsturing door het College van Bestuur mogelijk te maken. In het najaar vinden de bestuurlijke overleggen plaats tussen het College van Bestuur en de faculteitsbesturen en directies van facilitaire diensten, waarin de verantwoording over het lopende jaar wordt besproken. Voorts worden in deze overleggen de begrotingsafspraken gemaakt voor het komende jaar.

De liquiditeitspositie van de instelling wordt doorlopend gemonitord op basis van een gedetailleerde wekelijks geactualiseerde liquiditeitsplanning. Door de omvangrijke investeringsagenda zijn de liquide middelen van de RUG de afgelopen jaren in omvang afgenomen. Omdat de komende jaren nog fors wordt geïnvesteerd, heeft de RUG externe financiering aangetrokken. In de realisatie is in 2023 de eerste tranche van de aangetrokken lening verwerkt. Vanaf medio 2023 is in de exploitatie tevens rekening gehouden met de aan deze lening verbonden rentelasten. De tweede tranche van de lening ontvangt de RUG in 2024. Hiermee en met de jaarlijkse rentelasten is in de meerjarenbegroting rekening gehouden. In 2025 begint de RUG met de aflossing van de lening.

Teneinde de continuïteit van de universiteit te borgen en risico's op het gebied van onder andere bekostiging en wijzigingen in aantallen studenten op te kunnen vangen, houdt de universiteit reserves aan. De inspectie van het onderwijs hanteert een signaleringswaarde, die aangeeft hoeveel publiek eigen vermogen een bestuur maximaal zou moeten aanhouden. Dat is een indicatie – geen harde norm – van wat nog een redelijk vermogen is. Gebleken is dat de RUG geen bovenmatig eigen vermogen heeft.

9.2 Code Goed Bestuur

De regels, richtlijnen en afspraken die gelden in verband met een duidelijke en transparante besturings- en verantwoordingsfilosofie zijn onder meer neergelegd in het Bestuurs- en Beheersreglement van de universiteit. Behalve hetgeen wettelijk is geregeld, zijn hierin onder meer de formele posities van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de faculteitsbesturen ingericht en uitgewerkt.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Op de Nederlandse Universiteiten is de Code Goed Bestuur van de koepel UNL van toepassing. Deze code vormt de verankering van de maatschappelijke opdracht van de universiteit. Met de vaststelling van de code onderschrijven bestuurders en toezichthouders van alle universiteiten de negen principes van de code. Jaarlijks monitort de UNL de uitvoering van de code door de universiteiten, op basis van de jaarverslagen en gepubliceerde informatie op de website. Intern rapporteert de universiteit vanaf 2022 over de naleving van de code via de bestaande financiële P&C-cyclus. De evaluatie van de Code Goed Bestuur vindt plaats door de UNL en zal in 2024 plaatsvinden.

Self-assessment

In 2020/2021 heeft de RUG op basis van een self-assessment vastgesteld dat aan zeven van de negen principes wordt voldaan, maar dat de RUG bij twee principes stappen moest zetten (principes twee en acht).

Principe 2

Principe 2 betekent uitbreiding van de doelgroep voor doelmatige en rechtmatige bestedingen naar de faculteitsbestuurders. Voor hen geldt voortaan ook de toetsing op declaratieregels en werkwijzen die thans gelden voor collegeleden, in lijn met de code. Op declaraties van het College van Bestuur vindt een gedetailleerde integrale controle plaats conform de Declaratieregeling CvB-leden Nederlandse universiteiten. Met ingang van 1 januari 2022 wordt de toetsing van de declaraties van faculteitsbestuurders tevens meegenomen op basis van deze code. Dit is thans onderdeel van de reguliere interne controles. Uit de toetsing zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Principe 8

Principe 8.2 luidt als volgt: ‘Het College van Bestuur draagt er zorg voor dat bij het aangaan van financiële en/of bestuurlijke betrokkenheid bij een rechtspersoon en/of samenwerkingsverband duidelijk is hoe dit bijdraagt aan de uitvoering van de strategie van de universiteit. Het College van Bestuur zorgt ervoor dat deze bijdrage periodiek geëvalueerd wordt.’

Aan de aandachtspunten uit principe 8 is als volgt invulling gegeven door het College van Bestuur: elke nieuwe financiële en/of bestuurlijke betrokkenheid van de universiteit bij een rechtspersoon of samenwerkingsverband kan alleen worden geëffectueerd na goedkeuring door het College van Bestuur. Voorafgaand aan een dergelijk besluit wordt het College van Bestuur over de financiële, juridische en inhoudelijke (bijdrage aan het Strategisch Plan) consequenties geadviseerd.

De periodieke evaluatie vindt plaats via onder andere de jaarrekening-cyclus en de periodieke herijking van het Strategisch Plan. Principe acht van de code heeft daarnaast inhoudelijk een directe overlap met de uitvoering van de Beleidsregel ‘investeren met publieke middelen in private activiteiten’ van april 2021 (zie ook de passage hierover in de notitie Helderheid in dit jaarverslag). Deze verantwoording vindt eveneens via de jaarrekeningcyclus plaats. Zo zijn in het jaarverslag van de RUG alle bekende verbonden partijen opgenomen in het verplichte model E. Faculteiten moeten eveneens jaarlijks intern dergelijke gelieerde rechtspersonen centraal melden.

9.3 Notitie Helderheid

Thema 1 Uitbesteding onderwijsprogramma’s

De RUG besteedt geen onderwijsprogramma’s van bij het CROHO geregistreerde opleidingen uit aan private organisaties.

Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten (voorheen thema 2)

Onder voorwaarden is het de universiteiten toegestaan om publieke middelen te investeren in private activiteiten zoals contractonderwijs en –onderzoek. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) definieert ‘private activiteiten’ in haar beleidsregel als “alle activiteiten die mede onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van een bekostigde onderwijsinstelling worden uitgevoerd, voor zover deze activiteiten op meer zijn gericht dan alleen de uitvoering van de bekostigde wettelijke taak”. Met deze beleidsregel wil OCW voorkomen dat publiek geld weglekt naar private activiteiten en dat de marktwerking wordt verstoord. In de afgelopen jaren is de regelgeving hieromtrent verder aangescherpt door middel van de OCW-beleidsregel uit april 2021 ‘Investeren met publieke middelen in private activiteiten’. Deze beleidsregel vervangt ‘thema 2 uit de helderheidsnotities uit 2003, 2004 en de latere publicaties van OCW hieromtrent. Over de interpretatie, toepassing en uitvoerbaarheid van deze beleidsregel alsmede de verantwoording en controle hierop

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

wordt door OCW al sinds de publicatie ervan in 2021 overleg gevoerd met koepelorganisaties, accountants, inspectie en onderwijsinstellingen.

Naar aanleiding van de nieuwe beleidsregel heeft de RUG intensief onderzoek gedaan naar al haar activiteiten en deze (opnieuw) geclassificeerd als publiek of privaat. Vervolgens is geïnventariseerd of de als privaat geclassificeerde activiteiten voldoen aan de criteria in de nieuwe beleidsregel. Binnen de universiteit heeft een expertgroep dit onderzoek uitgevoerd door een inventarisatie van de activiteiten van de RUG met als kernvragen het doel en de doelgroep per activiteit. Op basis van deze vragen, de beleidsregel (en de door OCW uitgegeven Q&A) zijn alle activiteiten door de expertgroep geclassificeerd als publiek, privaat of gemengd en is deze classificatie intern gevalideerd door de faculteiten en diensten. Daarnaast is RUG breed vanuit de overige baten een analyse gemaakt op mogelijke private activiteiten en indien hiervan sprake is, is onderbouwd dat deze voldoen aan de beleidsregel. Deze stappen zijn waarborgen om te zorgen dat de RUG handelt en verantwoording aflegt conform de beleidsregel.

De RUG legt in het bestuursverslag verantwoording af over de als privaat geclassificeerde activiteiten die de materialiteitsgrens van € 0,8 mln overschrijden. Deze grens geldt per gedefinieerde activiteit (zoals bijvoorbeeld contractonderwijs of verhuur). Op basis hiervan worden de volgende private activiteiten in het bestuursverslag verantwoord:

Verhuur
De opbrengst uit verhuur bedroeg in 2023 in totaal € 2,4 mln, waarvan € 0,9 mln verhuur van het sportcentrum aan Stichting ACLO. Het aanbieden van sportvoorzieningen aan studenten draagt bij aan en is noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijk bekostigde taken van de RUG op het gebied van onderwijs. Deze activiteit kwalificeert volgens de RUG dan ook als een publieke activiteit. Wegens frictie in vraag en aanbod bij andere locaties van de RUG kan tijdelijk sprake zijn van een overschot aan ruimten. De RUG kan deze dan verhuren aan derden, dit betreft een private activiteit. In 2023 bedroegen de baten uit de private verhuur € 1,1 mln. Conform het verhuurbeleid zijn de gehanteerde verhuurtarieven in alle gevallen marktconform en de doorberekende servicekosten zijn kostendekkend (integraal tarief). In voorkomende gevallen wordt een onafhankelijk makelaar ingeschakeld om de marktprijs vast te stellen. Het dagelijks beheer bijvoorbeeld van het gebouw waarin de Energy Academy is gehuisvest, wordt uitgevoerd door de RUG (excl. gebouwgebonden installaties). Hiervoor belast de universiteit op basis van een kostendekkend tarief per m2 servicekosten door aan de Energy Academy.

De beste inschatting van de kosten van verhuur (hier gedefinieerd als afschrijvingen, energie-en servicekosten) bedraagt € 1,4 mln (inclusief Sportcentrum). Belangrijke kanttekening hierbij is dat een deel van de verhuurde ruimten geen of lage afschrijvingskosten hebben.

Contractonderzoek en -onderwijs
Projecten die volledig door bedrijven en instellingen worden gefinancierd en waar een tegenprestatie tegenover staat, worden als privaat gekwalificeerd. De RUG kent een heldere tariefstructuur, waarbij voor de inbreng van de universiteit in privaat onderzoek altijd de integrale kostprijs wordt gehanteerd. Inkomsten uit contractonderzoek vloeien terug naar de universiteit om bijvoorbeeld vervolgcontractonderzoek te doen. In 2023 heeft de RUG een omzet uit privaat contractonderzoek gerealiseerd van € 6,3 mln (excl. UMCG O&O). De omzet uit contractonderzoek bij UMCG O&O bedroeg in 2023 € 24,8 mln. Het betreft hier met name clinical trials en projecten met een resultaatsverplichting waarvan het UMCG de kennis en specifieke expertise breder beschikbaar stelt aan de maatschappij. Resultaten worden veelal, door middel van publicaties, openbaar gemaakt. Hiermee vallen deze contractactiviteiten onder de kerntaak kennisvalorisatie. Ook is het zo dat deze projecten (voornamelijk clinical trials) niet in concurrentie met de markt zijn.

Per saldo is het contractonderzoek bij zowel de RUG als UMCG O&O minimaal kostendekkend. Hierdoor worden geen publieke middelen op deze activiteiten ingezet.

Naast het contractonderzoek is binnen UMCG O&O sprake van wetenschappelijk onderzoek gefinancierd uit subsidies van stichtingen en collectebusfondsen. De opbrengsten hiervan bedroegen in 2023 € 20,3 mln. Deze activiteiten vallen onder de kerntaak kennisvalorisatie en resultaten worden veelal, door middel van publicaties, openbaar gemaakt. Na toerekening van de directe kosten en opslagen zijn de activiteiten in de 3e geldstroom kostendekkend. Hierdoor worden op deze groep van activiteiten geen publieke middelen ingezet.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Het UMCG O&O verzorgt geaccrediteerde maar niet door OCW bekostigde (academische) opleidingen. Deze opleidingen zijn gekwalificeerd als private activiteiten en betreffen de opleidingen huisartsengeneeskunde en ouderengeneeskunde (ter waarde van € 7,1 miljoen). De exploitatie van de opleiding vindt plaats via SBOH (non-profit organisatie in de sector). Er is geen sprake van financieel gewin - de subsidie is in de basis resultaatneutraal. Het primaire doel van het verzorgen van deze opleidingen is een bijdrage leveren aan de totale (eerste lijns) gezondheidszorg van Nederland en is daarmee een publieke taak.

Daarnaast wordt in de andere faculteiten van de RUG postacademisch onderwijs aangeboden dat valt onder de definitie van contractonderwijs, bijvoorbeeld de opleiding tot GZ-psycholoog. De opbrengst uit deze activiteiten bedraagt in 2023 in totaal € 3,9 mln. Door het aanbieden van postacademisch onderwijs is de RUG in staat om ook kwalitatief hoogwaardig onderwijs te verzorgen voor de reguliere studenten. Voor deze studenten en medewerkers biedt dit een duidelijke meerwaarde.

Per saldo is contractonderwijs bij zowel de RUG als UMCG O&O minimaal kostendekkend. Hierdoor worden geen publieke middelen op deze activiteiten ingezet.

Verder zijn er nog de activiteiten van het Talencentrum die zowel publiek als privaat kwalificeren. Het Talencentrum helpt iedereen, van student tot professional en van inburgeraar tot particulier om succesvol te communiceren, zich te ontwikkelen op het gebied van taal en cultuur, en mee te doen in de maatschappij. Deze activiteiten zijn zowel gericht op de eigen medewerkers en studenten van de RUG als op derden. Door het combineren van beide doelgroepen is het Talencentrum in staat om kwalitatief hoogwaardige diensten aan te bieden. Dat dus ook de medewerkers en studenten hiervan profiteren is een meerwaarde. Over 2023 zijn de stromen nog onderbouwd gereconstrueerd, omdat in de administratie de stromen nog niet volledig zijn gescheiden: 66% van de opbrengsten is publiek. In 2023 bedroegen de private opbrengsten van het talencentrum € 1,5 mln en de private kosten € 1,1 mln.

Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorgkunde
UMCG O&O verzorgt de door OCW bekostigde opleidingen Tandheelkunde en Mondzorgkunde. In het kader van deze opleidingen voeren studenten tegen vergoeding en onder toezicht van een gekwalificeerde tandarts, behandelingen uit (ter waarde van € 1,8 miljoen). Met deze behandelingen leren studenten belangrijke vaardigheden om de bekostigde opleidingen Tandheelkunde en Mondzorgkunde te kunnen afronden en doen praktijkervaring op voor hun toekomstige professionele loopbaan.
De activiteit is in de basis resultaatneutraal. Hierdoor worden geen publieke middelen op deze activiteiten ingezet.

Levering van energie aan derden
Energielasten, gas en elektriciteit, worden tegen minimaal kostprijs doorbelast aan een aantal externe gebruikers (zijnde niet-RUG). Deze gebruikers zijn gehuisvest op het terrein van de RUG. In 2023 is in totaal € 1,3 mln op deze wijze door de RUG doorbelast aan deze derden voor werkelijk gerealiseerde energielasten. Door de vastgoedorganisatie wordt op basis van de onderliggende overeenkomsten de energiekosten maandelijks doorbelast en jaarlijks vindt de eindafrekening plaats. De meerwaarde voor de RUG is dat het gebruikers betreft die bijdragen aan de academische gemeenschap.

Detacheringen
In geval van uitgaande detachering krijgt de medewerker de kans zich verder te ontwikkelen en te verbreden bij een andere organisatie. Dit past bij het beleid van de RUG om medewerkers gedurende hun hele loopbaan de kans te geven zich te blijven ontwikkelen.
De opbrengst uit detacheringen bedroeg in 2023 in totaal € 2,3 mln. Hierbij is (nog) geen onderscheid gemaakt tussen publieke en private detacheringen. De RUG heeft in de regels voor externe inhuur onder andere vastgelegd dat een uitgaande detachering kostendekkend dient te zijn. Het hanteren van de integrale kostprijs in deze gevallen wordt gecontroleerd door de afdeling Human Resources. De beste inschatting van de kosten voor de RUG van alle detacheringen is € 2,1 mln in 2023.

Van Swinderenhuys
In 2023 heeft de RUG via een bedrijfsmakelaar het Van Swinderenhuys tegen een marktconforme prijs van € 1,5 mln verkocht. De boekwinst voor de RUG bedroeg € 0,1 mln. Het voornemen tot de verkoop werd conform het Didam-arrest gepubliceerd op de website van de RUG.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Het Ubbo Emmius Fonds
Het Ubbo Emmius Fonds (UEF) is een aan de RUG gelieerde stichting die alumnirelaties onderhoudt en fondsen werft exclusief voor de RUG. De RUG stelt vanuit haar publieke middelen om niet personeel ter beschikking (drie fte in 2023, € 0,3 mln). De activiteiten fondsenwerving en alumni relaties liggen direct in het verlengde van de wettelijke taak en leveren een aantoonbare meerwaarde op, omdat middelen direct terugvloeien naar de RUG en worden gebruikt voor onderzoek en onderwijs. Het onderdeel alumnibeleid kwalificeert de RUG als een publieke activiteit. De RUG heeft in 2023 haar afspraken met het UEF herzien en de genoemde kosten van personeel worden vanaf 2024 bij de stichting UEF in rekening gebracht.

RUG Houdstermaatschappij
De RUG verantwoordt twee deelnemingen in haar jaarrekening 2023 die zijn geclassificeerd als private activiteiten. De resultaten van de deelnemingen minus de initiële inbreng in deze deelnemingen zijn verantwoord in de private bestemmingsreserve. De deelnemingen zijn de RUG Houdstermaatschappij B.V. (hierna: RHM BV) en University of Groningen North West Germany GmbH.

RHM BV (met RUG Ventures als handelsnaam) is in 1996 opgericht en voor 100% dochter van de RUG met als doel om vanuit de RUG kennisintensieve bedrijven op te starten om wetenschappelijke ideeën en onderzoeksresultaten naar de markt te brengen. De activiteiten van de RHM BV sluiten aan op het Strategisch Plan 2021-2026 van de RUG waarin maatschappelijke impact als een van haar primaire verantwoordelijkheden is benoemd. De RHM BV is een belangrijk onderdeel van de gehele kennisketen, van kennis-cocreatie en kennisdeling tot kennisbenutting en het creëren van economische meerwaarde. Daarnaast is in het Strategisch plan een ‘Leven Lang Leren’ een centraal principe op het terrein van onderwijs: het studentzijn is niet beperkt tot de grenzen van een academische studie, maar geldt in wezen een leven lang.

University of Groningen North West Germany
University of Groningen North West Germany GmbH (hierna: UGNWG GmbH) is in 2016 opgericht en ziet haar taak in het uitbreiden en verdiepen van de doelen en doelstellingen van de RUG als mondiaal erkende topuniversiteit op internationaal niveau. Het gaat hierbij zowel om wetenschappelijk onderwijs en onderzoek als om contractonderzoek. In Noordwest-Duitsland onderhoudt UGNWG GmbH een intensieve samenwerking met ondernemerspartners, openbare instellingen en officiële instanties. Daarnaast biedt UGNWG GmbH zowel permanente educatie als bemiddelingsdiensten aan voor studenten en academici.

In de jaarrekening van de RUG hoeven geen gegevens te worden opgenomen van maatschappijen waarvan de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel (RJ217.304). Met ingang van 2023 maakt de RUG gebruik van deze consolidatievrijstelling voor alle deelnemingen.

Overige activiteiten
Naast de hierboven genoemde activiteiten heeft de RUG nog diverse andere private activiteiten uitgevoerd die individueel niet boven de € 0,8 mln uitkomen (de verantwoordingsgrens), maar als groep wel met een opbrengst in 2023 van € 2,5 mln. Dit betreft bijvoorbeeld de restauratieve voorzieningen, catering en het incidenteel beschikbaar stellen van onderzoeksfaciliteiten en expertise aan externe partijen. De restauratieve voorzieningen en catering zijn onderdeel van de student- en medewerkersvoorzieningen en dragen bij aan een inspirerende leer- en werkomgeving. De restauratieve voorzieningen en catering zijn Europees aanbesteed en gegund.
Het incidenteel beschikbaar stellen van onderzoeksfaciliteiten en expertise draagt bij aan de valorisatietaak van de RUG.

Activiteiten die in 2023 zijn uitgesloten van de controle door de externe accountant, maar waarover wel verantwoording moet worden afgelegd in het bestuursverslag

Leven Lang Leren/Leven Lang Ontwikkelen
Een van de strategische doelstellingen van de RUG is dat we studenten de benodigde vaardigheden, competenties en kennis meegeven om succesvol mee te kunnen dingen op de wereldwijde arbeidsmarkt. We moedigen daarnaast studenten en professionals aan om zich het leven lang leren eigen te maken en hun inzetbaarheid structureel te vergroten. Op basis van de beschikbare informatie is zo goed mogelijk onderscheid gemaakt tussen de activiteiten vallend onder contractonderwijs (zie hiervoor) en activiteiten vallend onder Leven Lang Leren. Over 2023 zijn de opbrengsten die vallen onder Leven Lang Leren € 8,0 mln. Voor een

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

nadere inhoudelijke toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 2.4. van het Bestuursverslag.
Per saldo zijn de activiteiten die vallen onder Leven Lang Leren bij de RUG minimaal kostendekkend. Hierdoor worden geen publieke middelen op deze activiteiten ingezet.

Vooropleidingen
De RUG heeft op verzoek van het ministerie van Hoger Onderwijs in Saoedi-Arabië vanaf voorjaar 2007 een speciaal programma voor het opleiden van studenten uit Saoedi- Arabië voor de medische zorg in hun eigen land. Het programma start met een voorbereidend jaar.
Als gevolg van de coronapandemie met meerdere lockdowns vanaf 13 maart 2020 en de nasleep hiervan vindt tot op heden geen nieuwe instroom van cursisten in een voorbereidend jaar plaats. In 2023 zijn er dan ook geen kosten en opbrengsten op de activiteit Vooropleiding geweest.

Universiteitsmuseum
De RUG kent een professionele ondersteunende infrastructuur die bijdraagt aan het delen van kennis met de maatschappij, outreach en maatschappelijke betrokkenheid. Onderdeel van deze infrastructuur is het Universiteitsmuseum. Sinds 1934 beheert, ontsluit en presenteert het Universiteitsmuseum Groningen het academisch en cultureel erfgoed van de universiteit. Dit behoort tot de wettelijke taken van de RUG.
Het Universiteitsmuseum heeft daarnaast een samenwerking met faculteiten op het gebied van onderwijs, onderzoek en impact. In het museum voeren studenten opdrachten uit en stages in het kader van hun onderwijsprogramma (bijvoorbeeld de opleidingen kunstgeschiedenis, geschiedenis, archeologie, medisch, natuurwetenschappelijk). Een en ander kan resulteren in bijvoorbeeld exposities, publieke programma's of presentaties. Daarnaast fungeert het museum als locatie waar onderzoekers de resultaten van hun onderzoek in de vorm van een tentoonstelling laten zien aan een breder publiek.

Het universiteitsmuseum is organisatorische ingebed in University Services en is gratis toegankelijk voor studenten en medewerkers van de RUG. Over 2023 bedragen de externe baten € 0,2 mln en de totale kosten € 1,1 mln.

Thema 3 Het verlenen van vrijstellingen

Vrijstellingen voor examenonderdelen worden verleend door examencommissies aan individuele studenten. Daarbij moet het uiteraard gaan om zodanige (elders) reeds verworven kennis en ervaring, dat een vrijstelling gerechtvaardigd is. Een examencommissie legt haar beleid daarbij ook zoveel mogelijk van tevoren vast. Het verlenen van een vrijstelling voor een gehele opleiding is niet mogelijk. In de Model Onderwijs en Examenregeling is daarvoor een bepaling opgenomen, waarbij het maximum van vrijstellingen op 50% is gesteld.

Thema 4 Bekostiging van buitenlandse studenten

In het kader van internationalisering heeft de RUG uitwisselings-programma's met verschillende Europese en niet-Europese universiteiten. Voor zowel de Nederlandse student als de buitenlandse student volgt de RUG bij haar onderwijsinspanningen volledig de uitgangspunten van de bekostigingsregels. Aan de uitwisselingen ligt een overeenkomst ten grondslag en de instellingen die studenten uitwisselen brengen geen kosten bij elkaar in rekening. De Nederlandse student blijft voor de bekostiging meetellen, maar de buitenlandse telt niet mee. In 2023 had de RUG 1.114 actieve uitwisselingsovereenkomsten met buitenlandse instellingen. Het betrof contracten in het kader van het Erasmus+ programma en bilaterale uitwisselingsovereenkomsten met partners van buiten de EU/EER.

De RUG heeft in 2023 aan 42 niet-EER studenten financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds vanwege bijzondere omstandigheden zoals bedoeld in artikel 7.51 van de WHW, aan vijf niet-EER studenten is financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds vanwege een Bestuursbeurs, aan acht niet-EER studenten is financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds vanwege medezeggenschap en aan 29 niet-EER studenten is vanwege bijzondere omstandigheden financiële ondersteuning verleend uit het profileringsfonds. In totaal is uit het profileringsfonds € 56.715,60 aan 42 niet-EER studenten uitbetaald.

Profileringsfonds
Het totaaloverzicht, zoals bedoeld in artikel 7.51 van de WHW, van het aantal studenten dat financiële ondersteuning is verleend uit het profileringsfonds en de omvang van de bedragen die zijn uitgekeerd is in de onderstaande tabel weergegeven. Voor de bestuurs- en

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

medezeggenschapsbeurzen en voor beurzen vanwege bijzondere prestaties is de duur van de uitkering gelijk aan het academisch jaar. Voor de beurzen die zijn toegekend vanwege situaties van overmacht, ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet-studeerbare opleidingen is dit per toekenning specifiek bepaald. In verband met mantelzorg werd in 2023 door één student een aanvraag voor ondersteuning gedaan.

Thema 5 Collegegeld niet betaald door student zelf

Het door de student zelf betalen van collegegeld wordt gezien als een signaal dat de student de intentie heeft onderwijs te volgen. Het collegegeld wordt in geen enkel geval door de RUG betaald.

De RUG kent wel een Noodfonds. Dit Noodfonds biedt financiële ondersteuning bij onvoorziene kosten die voor financiële nood bij studenten zorgen. Het gaat om bijzondere gevallen, waarbij een student tegen kosten aanloopt die onvoorzien zijn, niet-verwijtbaar zijn aan de student en waarvoor hij/zij zich niet kon of behoefde te verzekeren. Ondersteuning uit het Noodfonds kan in de vorm van een gift of een lening.

Uit het Noodfonds worden tevens de kosten voor een studiemaatje vergoed. Eerste- of tweedejaarsstudenten met een diagnose autisme-spectrumstoornis (ASS) of een aandachtstekortstoornis (ADHD) kunnen begeleiding krijgen van een ouderejaarsstudent van dezelfde opleiding, het studiemaatje of study buddy genoemd. Ook ouderejaarsstudenten die recent een dergelijke diagnose hebben gekregen, kunnen soms in aanmerking komen voor deelname aan het studiemaatjesprogramma. Per contactuur betaalt de student € 10 aan zijn studiemaatje. De kosten van maximaal 50 contacturen minus een maximale eigen bijdrage van € 100 kunnen worden gedeclareerd bij het Noodfonds.

In 2023 heeft de RUG aan elf studenten in totaal € 2.698 uit het Noodfonds uitgekeerd. Een bedrag van € 800 is in 2023 terugbetaald aan het Noodfonds. De maximale toelage in een vorm van een gift of lening is in principe € 1.250 per student per jaar.

Thema 6 Studenten volgen modules van opleidingen

De RUG biedt geen modules van opleidingen aan in de vorm van voorgestructureerde leerroutes met eigen certificaat, als onderdeel van een CROHO-opleiding. De landelijke trend naar meer flexibilisering van het onderwijs (o.a. door inzet van microcredentials) wordt ook door de RUG opgepakt, uiteraard wordt bij deze ontwikkelingen aangesloten bij de WHW en de regelgeving rond Helderheid.

Profileringsfonds

Omschrijving	Aantallen studenten	Totaal van toekenningen	Gemiddelde hoogte van de toekenningen	Gemiddelde duur van de toekenningen
Studenten in overmachtssituaties: Ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet-studeerbare opleidingen	aanvragen 551 toewijzingen 366	€ 453.540	€ 1.239	per toekenning specifiek
Bestuurders van studie- of studenten-verenigingen of MR	aanvragen 681 toewijzingen 487	€ 980.436	€ 2.013	12 maanden
Overige categorieën: Prestaties op het gebied van sport of cultuur, fin. steun aan niet-EER studenten, uitgaande beurzen e.a.	aanvragen 79 toewijzingen 63	€ 97.049	€ 1.540	afhankelijk per soort toekenning
		€ 1.531.024		

Thema 7 De student volgt een andere opleiding dan waarvoor ingeschreven

Het beleid van de RUG is erop gericht een student zo snel mogelijk op de goede plek te krijgen. Afgezien van de mogelijkheid van het volgen van vakken van een andere opleiding voor het eigen curriculum is het dan ook niet mogelijk dat studenten examens afleggen in opleidingen waarvoor zij niet zijn ingeschreven.

Thema 8 Bekostiging van maatwerktrajecten

RUG/UMCG heeft op verzoek van het Ministerie van Hoger Onderwijs in Saoedi-Arabië vanaf voorjaar 2007 een speciaal programma voor het opleiden van studenten uit Saoedi- Arabië voor de medische zorg in hun eigen land. Het programma start met een voorbereidend jaar. Het voorbereidende jaar is geen CROHO-geregistreerde opleiding. Voor

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

cursisten die het voorbereidend jaar met succes afronden volgt de reguliere CROHO-geregistreerde opleiding tot arts.
Als gevolg van de coronapandemie met meerdere lockdowns vanaf 13 maart 2020 en de nasleep hiervan vindt tot op heden geen nieuwe instroom van cursisten in een voorbereidend jaar plaats. In het tweede semester van academisch jaar 2019-2020 startten voor het laatst 23 nieuwe cursisten aan een voorbereidend jaar. In het eerste semester 2022-2023 volgden 102 reguliere studenten de opleiding geneeskunde. Het tweede semester 2022-2023 telde 100 reguliere studenten en met de start van collegejaar 2023-2024 volgen 93 reguliere studenten de opleiding Geneeskunde.

Omdat het om niet-EER-studenten gaat, komt het opleidingsdeel van de Saoedische studenten niet in aanmerking voor bekostiging door de Nederlandse overheid. Als bekostiging van de trajecten betalen de Saoedische deelnemers het door de RUG vastgestelde instellings-collegegeld van € 32.000 per studiejaar. Voor het voorbereidend studiejaar betalen zij eveneens € 32.000 per jaar. De deelnemers aan het programma ontvangen een beurs van de Saoedische overheid (King Abdullah Scholarship). De RUG organiseert geen andere maatwerktrajecten waarbij een derde – een externe organisatie of bedrijf – een bijdrage betaalt voor het op maat snijden van een bestaande opleiding.

9.4 Treasury

Voor onderwijsinstellingen geldt de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In de Regeling zijn onderwerpen als de vereiste minimale rating bij beleggingen (single A) vastgelegd met de governance in de verdeling van bevoegdheden (taken, besluitvorming en toezicht) en aspecten met betrekking tot de inrichting van de administratieve organisatie en interne beheersing. In 2023 zijn door OCW geen wijzigingen in de Regeling gepubliceerd en is het treasurystatuut ongewijzigd door de RUG gecontinueerd. In 2023 zijn door de RUG geen nieuwe beleggingen aangegaan. Wel is in 2023 de zakelijke spaarrekening ad € 0,1 mln bij ABN AMRO opgeheven. De vrijgevallen middelen maken nu onderdeel uit van het tegoed op de rekeningcourant van het schatkistbankieren.

In 2022 heeft de RUG een lening bij de leenfaciliteit van het schatkist-bankieren afgesloten. De lening wordt in twee tranches door de RUG opgenomen. Op 30 juni 2023 is de eerste tranche ad € 132,5 mln ontvangen. Op 1 juli 2024 wordt de tweede (en laatste) tranche ad € 132,5 mln ontvangen.

In het treasurystatuut zijn de regels voor het treasurymanagement en het financieringsbeleid vastgelegd. Het doel is minimalisering van de toekomstige rentelasten op financiering dan wel optimalisatie van het rendement van overtollige creditgelden binnen de gestelde grenzen in het treasurystatuut. Beleid en uitgangspunten zijn door de RUG in het treasurystatuut vastgelegd door middel van richtlijnen voor beleggingsbeleid, financieringsbeleid, het aangaan van participaties in rechtspersonen en verstrekken van leningen aan gelieerde rechtspersonen van de RUG. Dit laatste aspect is uitsluitend toegestaan binnen de bekostigde taak van kennisvalorisatie.

De RUG had eind 2023 in totaal € 202,1 mln aan liquide middelen bestaande uit € 1,9 mln gezamenlijk tegoed op bankrekeningen en € 191,7 mln in rekeningcourant. Daarnaast heeft de RUG nog € 16,5 mln aan deposito's op de balans verantwoord waarvan € 8,5 mln vrijvalt in 2024 en daarom is opgenomen als kortlopende deposito's onder de liquide middelen. De waarde van de overige langlopende deposito's bedraagt per ultimo 2023 € 8 mln. Deze deposito's zijn verantwoord onder de financiële vaste activa op de balans.

Overzicht deposito's

Looptijd	Rente (%)	Ingangsdatum	Datum afloop	Bedrag (mln €)
7 jaar	0,15	25/10/2017	25/10/2024	3
7 jaar	0,11	06/02/2017	06/02/2024	3
8 jaar	0,37	31/01/2017	31/01/2025	3
9 jaar en 2 dagen	0,30	17/01/2017	19/01/2026	5
6 jaar	0,28	30/01/2018	30/01/2024	2,5
Totaal				**16,5**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Liquiditeitsontwikkeling

De liquiditeitspositie van de RUG is in 2023 toegenomen ten opzichte van het saldo eind 2022. De toename is met name het gevolg van de eerste tranche van de lening die medio 2023 werd ontvangen. Het College van Bestuur en Raad van Toezicht hebben in 2021 besloten externe financiering aan te trekken bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren). De lening is uiteindelijk geformaliseerd naar de ministeries van Financiën en OCW in juli 2022. Als onderpand voor de lening is de Campus Zuid Zernike getaxeerd ten behoeve van de afgegeven garantstelling bij de lening door het vakdepartement OCW. Van invloed op de liquiditeitspositie waren verder de ook in 2023 omvangrijke uitgaven voor de nieuwbouw (met name Feringa Building) en de nog steeds hoge energielasten. De nieuwbouwuitgaven worden overeenkomstig de realisatie en schema van oplevering in termijnen betaalbaar gesteld. Per ultimo 2023 is de liquiditeitspositie van de RUG ruim voldoende.

9.5 Topinkomens en remuneratie

Universiteiten van Nederland (UNL) onderhandelt met werknemersorganisaties over de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers van de Nederlandse universiteiten (cao Nederlandse Universiteiten). Voor de leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht, maar ook voor niet-topfunctionarissen geldt sinds 1 januari 2013 de toetsing aan de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Voor topfunctionarissen geldt in 2023 een maximale WNT-bezoldigingsnorm van € 223.000. Bij de RUG was in 2023 geen overgangsregime WNT van toepassing bij topfunctionarissen. Bij de topfunctionarissen van de RUG wordt het WNT-bezoldigingsmaximum ad €223.000 in 2023 niet overschreden.

Bij de toezichthoudende topfunctionarissen (leden Raad van Toezicht) geldt een maximale bezoldigingsnorm van 10% respectievelijk 15% berekend over de maximale WNT-toetsingsnorm 2023 ad € 223.000 voor leden respectievelijk de voorzitter van de Raad van Toezicht. Bij de toezichthoudende topfunctionarissen van de RUG wordt de maximale WNT-normering in 2023 niet overschreden.

Declaratie bestuurleden 2023

	De Vries	Scherpen	Biemans	Wijmenga	Totaal
Representatiekosten, inclusief de vaste onkostenvergoeding	3.207	1.237	3.159	2.276	9.879
Reiskosten binnenland	26.522	3.135	3.602	8.209	41.468
Reiskosten buitenland	2.312	539	3.081	1.256	7.188
Overige kosten	2.955	-	733	-	3.688
Totaal	**34.996**	**4.912**	**10.575**	**11.741**	**62.224**

De tabel is samengesteld exclusief een bedrag van € 15.900 voor de interne doorbelasting van dienstritten uit 2022 en 2021 (die destijds niet in beeld waren).

Gedurende het verslagjaar 2023 verloont de RUG drie niet-topfunctionarissen die hoger dan het maximum voor de WNT (€ 223.000) werden beloond. Eén casus betreft een overschrijding bij een niet-topfunctionaris wegens uitbetaalde royaltyinkomsten. De tweede casus is een overschrijding als gevolg van een hoger brutosalaris op grond van een individuele afspraak. De derde casus betreft de uitbetaling van een uitvindersvergoeding.

De WNT-tabel met de bezoldiging 2023 en de vergelijkende tabel 2022 van de leden College van Bestuur en de Raad van Toezicht treft u aan in de jaarrekening 2023 die als bijlage in het Jaarverslag 2023 is gepubliceerd. De drie overschrijdende niet-topfunctionarissen zijn anoniem op ufo-profiel overeenkomstig WNT-wetgeving gepubliceerd.

Met betrekking tot het boekjaar 2023 is op basis van het Declaratieregeling CvB-leden Nederlandse universiteiten gerapporteerd.

rijksuniversiteit
groningen

10. Continuïteitsparagraaf

Studenten Faculteit GMW
foto Silvio Zangarini

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

10. Continuïteitsparagraaf

De continuïteitsparagraaf heeft als doel additioneel inzicht te verkrijgen in de voorziene gevolgen van het voorgenomen beleid van het instellingsbestuur op de financiële positie van de instelling. Het biedt een aanvullend instrument voor de bedrijfsvoering, dat mede als leidraad fungeert voor het voeren van een discussie binnen de instelling over de verwachte effecten van externe ontwikkelingen in combinatie met het beleid in de komende jaren[1].

10.1 Studentaantallen en personele bezetting

Het totale aantal studenten is in collegejaar 2023/2024 licht gedaald in vergelijking met het vorige collegejaar (-1,7%). De daling heeft meerdere oorzaken: waarschijnlijk als gevolg van de harde knip hebben minder studenten een dubbele inschrijving en het aantal herinschrijvingen is lager als gevolg van de doorwerking van de lagere instroom van het vorige jaar. Verwacht werd dat de herinvoering van de basisbeurs vanaf collegejaar 2023/2024 een groter positief effect op de instroom in 2023 zou hebben, maar door onder andere een daling in het aantal vwo-gediplomeerden viel dit tegen. Het aantal internationale studenten stabiliseerde doordat de RUG de actieve werving van internationale studenten heeft stopgezet.

Studentenaantallen

STUDENTEN*	Realisatie		Meerjarenperspectief				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
internationaal	9.422	9.429	9.900	10.500	11.000	11.600	12.000
uit Nederland	25.211	24.618	26.100	25.700	25.000	24.400	23.800
	34.633	**34.047**	**36.100**	**36.200**	**36.000**	**35.900**	**35.900**

(*bron: DUO prognose RUG totaalomvang)

Waar vorig jaar nog een groei werd verwacht van de studentenaantallen naar 39.400 studenten in 2027, wordt nu een stagnatie verwacht en stijgt het aantal studenten nauwelijks in de planperiode. Naar verwachting zal het aantal Nederlandse studenten bij de RUG vanwege de demografische ontwikkelingen nog slechts gering toenemen of stabiliseren en op langere termijn gaan afnemen. De RUG heeft niet de ambitie om veel verder te groeien en gaat per saldo uit van stabiele studentaantallen in meerjarenperspectief, waarbij een omvang rond de 35.000 studenten in 2030 wordt verwacht.

De huidige mix van internationale en nationale studenten vindt de RUG belangrijk voor zowel onderwijs als onderzoek om de vraagstukken en uitdagingen van de moderne tijd op te lossen vanuit een diversiteit aan perspectieven en benaderingen. Internationalisering in het hoger onderwijs is ook terug te zien in het strategisch plan van de RUG. De minister van OCW werkt aan het wetsvoorstel “Wet Internationalisering in Balans” (WIB) waarin de ongewenste neveneffecten van internationaal onderwijs worden aangepakt. De mogelijke effecten van de WIB op de

[1] Het Meerjarenperspectief 2024-2028 (inclusief de inputvariabelen) in deze Continuïteitsparagraaf is gebaseerd op de Instellingsbegroting 2024, die is vastgesteld door het College van Bestuur op 21 december 2023 en goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 20 december 2023.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

instroom van het aantal studenten bij de RUG zijn nog niet bekend en dus niet opgenomen in bovenstaande tabel.

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen en te verbeteren, zet de RUG sinds een aantal jaren in op verhoging van de personele bezetting van het wetenschappelijk personeel (WP). Hiervoor heeft het College van Bestuur extra middelen beschikbaar gesteld aan de faculteiten en ook in de Kwaliteitsafspraken 2019-2024 is deze intensivering een belangrijk speerpunt. Vanaf eind 2022 zijn daarnaast middelen beschikbaar gekomen vanuit het in de zomer 2022 gesloten Bestuursakkoord voor de sector WO en HO. De middelen zijn deels tijdelijk en deels structureel en de minister van OCW heeft ervoor gekozen om de gelden in de vorm van sectorplannen en starters- en stimuleringsbeurzen beschikbaar te stellen (zie ook 4.5). Starters- en stimuleringsbeurzen worden per academisch jaar toegekend en kennen een gemiddelde looptijd van circa vier jaar. De verwachting is dat de middelen voor 70% aan personeel worden besteed. De formatie zal hierdoor – ceteris paribus – nog groeien en zich na de opbouwfase stabiliseren. Groei in het aantal fte is ook een gevolg van de beëindiging van het experiment promotieonderwijs per 1 september 2024. De op genoemde datum nog lopende trajecten worden dan omgezet naar aanstellingen. Met ingang van 2025 loopt dit effect geleidelijk af. Aflopende tijdelijke middelen, als de NPO-gelden voor onderzoek en Ruggesteun, zorgen voor een verdere daling in het aantal fte na 2024. De formatie is in 2023 met ruim 2,2% toegenomen. Voor 2024 wordt nog een groei verwacht van 7,9%, waarna de bezetting in fte's terugloopt, in lijn met de verwachte ontwikkeling in de studentenaantallen.

10.2 Exploitatie- en balanscijfers

Bestuursakkoord

Medio juli 2022 heeft de minister van OCW een bestuursakkoord met de WO-sector afgesloten. Dit akkoord moet voor rust en ruimte in het hoger onderwijs zorgen. De minister heeft gekozen voor o.a. het instrumentarium van starters- en stimuleringsbeurzen. De RUG ontvangt in 2024 € 16,0 mln aan startersbeurzen, bedoeld voor startende universitair docenten met een vast contract. Deze middelen zijn op basis van het relatieve aantal studenten over de faculteiten verdeeld. Daarnaast ontvangt de RUG over de looptijd van het bestuursakkoord middelen voor stimuleringsbeurzen, bedoeld voor WP'ers met een vaste aanstelling ter reductie van de werkdruk. In de begroting 2024 is het bedrag van € 15,7 mln aan stimuleringsbeurzen opgenomen. Deze middelen zijn op basis van het relatieve aandeel in het wetenschappelijk personeel (hoogleraren, universitair hoofddocenten en universitair docenten) verdeeld over de faculteiten. Als laatste onderdeel van het bestuursakkoord noemen we de sectorplanmiddelen. In de begroting is € 22,2 mln opgenomen en verdeeld over de betreffende faculteiten, bedoeld om invulling te geven aan de afspraken volgens de sectorplannen.

Personele bezetting

PERSONEEL in fte*	Realisatie		Meerjarenperspectief				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
bestuur/management	527	574	574	574	574	574	574
wetenschappelijk personeel	4.139	4.183	4.451	4.420	4.364	4.340	4.340
ondersteunend personeel	2.330	2.395	2.691	2.501	2.444	2.165	2.165
	6.996	**7.151**	**7.715**	**7.494**	**7.381**	**7.079**	**7.079**

(* realisatie: gemiddeld aantal medewerkers in full time equivalenten)

Majeure financiële ontwikkelingen

Ondanks de extra middelen voor uit het Bestuursakkoord staat de RUG voor een aantal majeure financiële vraagstukken die het resultaat beïnvloeden en vragen om beleidsaanpassingen. In het bestuurs-verslag 2022 noemden wij al de oplopende kosten voor energie, toegenomen kosten voor de ondersteuningsorganisatie en de uitgaven voor het verduurzamen van de vastgoedportefeuille. In 2023 is de RUG gestart met het programma 'TeRUG in balans '26'. Met dit programma geven wij onderbouwing en invulling aan de in begroting 2023 in meerjarenperspectief opgenomen taakstelling die € 20 mln in 2026 oplevert. De vastgestelde maatregelen worden op dit moment geïmplementeerd en de verwachte resultaten zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

OCW heeft in 2023 haar referentieraming neerwaarts bijgesteld en de RUG een korting op de leerling volumemiddelen opgelegd die oploopt van ruim € 10,4 mln in 2024 tot € 18,9 mln in 2027. Deze korting wordt voor € 10,4 mln geabsorbeerd door de faculteiten. Het resterende deel, oplopend tot € 8,5 mln is toegevoegd aan de besparingsopgave van TeRUG in balans. Naast de korting leerlingvolumemiddelen en de hoge inflatie werd de RUG in 2023 geconfronteerd met een cao-loonstijging van 9%. Deze loonsverhoging werd slechts deels gecompenseerd met de via de Rijksbijdrage ontvangen loonbijstelling. Voor het personeel dat is gefinancierd uit de 2e, 3e of 4e geldstroommiddelen is door betreffende subsidieverstrekkers nog geen indexatie ontvangen. Het gevolg is vooralsnog een tekort van jaarlijks € 22 mln.

De genoemde recente ontwikkelingen leiden per saldo tot een additionele structurele ombuigingsopgave van ruim € 32 mln in 2024 oplopend tot bijna € 41 mln in 2027. Om tot een verantwoorde, breed gedragen en zorgvuldige invulling te komen van deze opgave, is het programma teRUG in balans '26 verbreed. In dit programma werken we gezamenlijk, vanuit de visie van samen besturen, aan de vier hoofdthema's energie, huisvesting, ondersteuning en onderwijs & onderzoek. Meer dan voorheen benaderen we deze vraagstukken integraal in afstemming met het onderwijs- en onderzoeksberaad, vanuit een keten-gedachte en passen waar mogelijk de principes van operational excellence in de bedrijfsvoering toe. In onze aanpak anticiperen we op actuele ontwikkelingen en sluiten we aan op de midterm evaluatie van onze strategie.

Realisatie 2023

Het resultaat 2023 is uitgekomen op -€ 25,1 mln. Het resultaat gerelateerd aan de omzet, de rentabiliteit, is -2,8%. Dit valt buiten de normen die als stuurgetal voor het resultaat op instellingsniveau zijn geformuleerd (tussen de 0 en 3 procent van de omzet). Begroot voor 2023 was een resultaat van € 52,5 mln negatief. Dit betekent een positieve afwijking van € 27,4 mln. Zoals eerder aangegeven heeft de RUG maatregelen getroffen om te komen tot een op termijn verantwoorde resultaats-en reserveontwikkeling. In 2023 had de RUG nog te maken met een aantal incidentele baten en lasten. Indien rekening wordt gehouden met deze bijzondere effecten komt het 'genormaliseerd' resultaat over 2023 uit op -€ 36,8 mln (ceteris paribus). In onderstaande tabel (bedragen in € * mln) wordt bovenstaande samengevat:

Resultaat conform begroting 2023	**-52,5**
Voornaamste verschillen begroting 2023 versus jaarrekening 2023	
Hogere rijksbijdrage (loon- en prijscompensatie, hogere passivering niet normatieve rijksbijdrage)	19,6
Hogere externe baten door met name hogere projectinkomsten	19,5
Hogere (overige) personeelslasten door de cao 2023, toename fte's, hogere externe inhuur en actualisatie voorzieningen	-29,6
Hogere huisvesting en overige lasten (oa hogere energiekosten)	-8,5
Lagere afschrijvingen (mn vertraging Feringa Building)	4,9
Saldo hogere rentebaten en lagere collegegelden	6,8
Lager resultaat deelnemingen	-1,1
Restitutie pro rata	15,7
Resultaat conform jaarrekening 2023	**-25,1**
Incidentele resultaatseffecten 2023	
Resultaat verkoop Van Swinderenhuys	0,1
Correctie resultaat 2022 RUG Houdstermaatschappij in 2023	-0,2
Saldo incidentele baten en lasten agv oprenten voorzieningen en rente	7,5
Hogere inkoopkosten energie in 2023	-11,4
Restitutie pro rata	15,7
Resultaat geschoond voor bijzondere effecten 2023	**-36,8**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Resultaat 2024 en meerjarenperspectief

Voor 2024 begroot de RUG een exploitatieresultaat van € -43 mln. Een resultaat dat in lijn ligt met de ramingen van vorig jaar ondanks de hierboven genoemde recente ontwikkelingen die een (verdere) ombuiging van ruim € 32 mln in 2024 vergen. De RUG doet dit met een meevaller in de rente over het banktegoed en hogere inkomsten uit collegegelden. Daarnaast besparen we € 9,4 mln in de kosten vanwege het programma 'TeRUG in Balans'. Onderdeel van dit programma zijn de energielasten. Vanwege de lagere energietarieven sinds de zomer 2023 heeft de RUG tegen gunstigere tarieven ingekocht, waarmee een belangrijk deel van de taakstelling voor 2024 op prijsgebied is gerealiseerd. Verder begroten we lagere reis- en verblijfkosten (€ 1,0 mln), reduceren we de inhuur van gebouwen, reduceren we inhuur van personeel en besparen we door het standaardiseren van ICT-middelen.

In het meerjarenperspectief wordt met ingang van 2026 een positief resultaat voorzien. Een essentiële voorwaarde voor het terug in evenwicht brengen van de baten en lasten en het vervolgens realiseren van de nu voorziene positieve resultatenreeks is een commitment van de gehele organisatie aan de doelstelling uit TeRUG in Balans en het daadwerkelijk uitvoeren van de daarin voorgestelde maatregelen. Het RUG meerjarenperspectief laat in vergelijking met het resultaat over de jaren 2023 en 2024 een stabilisatie van het negatieve resultaat en vervolgens een geleidelijk herstel naar een positief resultaat vanaf 2026 zien. In 2024 absorbeert de RUG in haar exploitatiebegroting de additionele negatieve effecten ad € 32 mln wegens de korting leerlingvolumemiddelen en de niet volledig gecompenseerde cao-loonstijging. In de begroting 2024 zijn verwerkt:

- de lagere energieprijzen en de energiebesparende maatregelen (€ -15 mln ten opzichte van de prognose 2023),
- de hogere collegegeldbaten vanwege de wettelijke tariefsverhoging en de aanpassing van de tarieven conform de maatregelen uit het programma TeRUG in Balans,
- een taakstellende reductie op de overige lasten (zoals reis- en verblijfskosten en inhuur ICT).

In het meerjarenperspectief houden wij daarnaast rekening met rentebaten van 3% over het tegoed aan liquide middelen. Daarnaast nemen de overige lasten vanaf 2024 af wegens het aflopen van het experiment

Verlies- en winstrekening (alle bedragen in € 1.000)

		Realisatie	Meerjarenperspectief				
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
BATEN	Rijksbijdragen	567.596	585.210	591.993	602.669	609.277	609.277
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	-	-	-	-
	College-, cursus-, les- en examengelden	89.693	100.767	114.853	116.607	115.531	115.531
	Baten werk in opdrachten van derden	178.697	171.817	173.377	179.716	185.184	185.184
	Overige baten	63.724	68.983	66.314	67.286	64.093	64.093
		899.709	**926.777**	**946.538**	**966.278**	**974.085**	**974.085**
LASTEN							
	Personeelslasten	666.662	691.619	683.371	678.935	684.141	684.141
	Afschrijvingen	43.374	57.454	58.176	60.702	61.427	61.427
	Huisvestingslasten	76.775	64.566	62.205	59.677	58.547	58.547
	Overige lasten	145.235	161.229	155.204	153.770	152.758	152.758
		932.046	**974.868**	**958.956**	**953.084**	**956.873**	**956.873**
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering		-32.337	-48.091	-12.417	13.194	17.212	17.212
Saldo rentebaten en -lasten		7.513	4.247	1.082	242	-591	-592
Resultaat deelnemingen		-304	750	750	750	750	750
RESULTAAT		**-25.128**	**-43.094**	**-10.586**	**14.185**	**17.371**	**17.370**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

promotiestudenten. In de toename van de afschrijvingslasten zijn de effecten zichtbaar van de in gebruik name van de Feringa Building.

In het meerjarenperspectief zijn de effecten van de omvangrijke verduurzamingsoperatie zichtbaar in de toename van de afschrijvingslasten van € 43,4 mln in 2023 naar € 61,4 mln in 2027. Met het verder uitwerken van het strategisch vastgoedplan naar gebiedsplannen (binnenstad, Zernike en Healthy Ageing) zijn projecten opnieuw geprioriteerd, waardoor de totale huisvestingslasten binnen de signaleringswaarde van 15% (van de exploitatielasten) zullen blijven. In de begroting van 2024 is het aandeel huisvestingslasten 12,5%, waarna dit zich stabiliseert wegens verwachte besparingen op energie en het geplande buiten gebruik stellen van Nijenborgh 4.

Vanaf medio 2023 zijn rentelasten in de exploitatie opgenomen, dat is 1,89% over het saldo van de langlopende lening. Over de banktegoeden wordt een Euribor-vergoeding ontvangen, resulterend in rentebaten die aflopen van € 8 mln in 2024 tot € 4 mln in 2028.

Balans

Het RUG lange termijn huisvestingsplan is in het najaar 2023 geactualiseerd en omvat omvangrijke investeringen ter verduurzaming en renovatie van de huisvesting. In de planperiode 2024-2028 begroot de RUG investeringen in vastgoed ter hoogte van € 448 mln. Vanwege deze investeringen en de afschrijvingen neemt de boekwaarde van de materiële vaste activa toe van € 791 mln ultimo 2023 naar € 1.017 mln in 2028.

Het eigen vermogen van de RUG bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en -fondsen. In de ontwikkeling van het eigen vermogen in de periode 2024 – 2028 is de verwachte ontwikkeling van het jaarlijkse exploitatieresultaat zichtbaar. De eerste jaren van genoemde periode verwacht de RUG (afnemend) negatieve resultaten en dit wordt weerspiegeld in een daling van het eigen vermogen. Doordat het resultaat zich met ingang van 2026 herstelt, neemt het eigen vermogen vanaf dat moment eveneens toe. Dit effect is ook zichtbaar in een toenemende solvabiliteit en rentabiliteit.

De op de balans opgenomen voorzieningen betreffen met name verschillende personele voorzieningen en een voorziening voor

BALANS (alle bedragen in € 1.000)

Balans		Realisatie	Meerjarenperspectief				
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
ACTIVA							
Vaste Activa	immateriële vaste activa	1.712	143	0	0	0	0
	materiële vaste activa	791.073	842.671	893.483	928.033	968.997	1.016.563
	financiële vaste activa	18.386	9.886	6.886	1.886	1.886	1.886
Vlottende Activa							
	voorraden	645	645	645	645	645	645
	vorderingen	164.456	146.333	146.333	146.331	146.331	146.331
	liquide middelen	202.094	286.094	231.006	212.809	180.383	141.354
		1.178.364	**1.285.771**	**1.278.352**	**1.289.703**	**1.298.240**	**1.306.778**
PASSIVA							
Eigen vermogen	algemene reserve	536.649	501.374	497.181	517.616	540.736	551.795
	bestemmingsreserve publiek	25.437	18.437	11.437	4.437	-2.063	3.500
	bestemmingsreserve privaat	3.846	4.596	5.346	6.096	6.846	7.596
	bestemmingsfonds publiek	686	686	686	686	686	686
	andere wettelijke reserves	1.712	143	0	0	0	0
Eigen vermogen	totaal	568.329	525.236	514.650	528.835	546.205	563.577
Voorzieningen	voorzieningen	47.195	47.195	47.195	47.195	47.195	47.195
Schulden	langlopende schulden	132.500	265.000	256.167	247.333	238.500	229.667
	kortlopende schulden	430.340	448.340	460.340	466.340	466.340	466.339
		1.178.364	**1.285.771**	**1.278.352**	**1.289.703**	**1.298.240**	**1.306.778**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

milieurisico's (asbest) en de ontmanteling van de AGOR-cyclotron. In het meerjarenperspectief wordt de omvang van het totaal aan voorzieningen constant verondersteld.

De RUG heeft de afgelopen jaren vermogen opgebouwd, waardoor de balans solide is. Door het aantrekken van vreemd vermogen en het begrote resultaat voor 2024 daalt de solvabiliteit tijdelijk (zie onderstaande tabel). De langlopende schulden lopen in de planperiode op tot € 265 mln. Met deze lening bij het Ministerie van Financiën financiert de RUG de verduurzaming van haar huisvesting.

In 2024 daalt de solvabiliteit 2 ((eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal) naar 45%. De solvabiliteit blijft in de planperiode ruim boven de signaleringsgrens van de inspectie. Op basis van de huidige meerjarenbegroting zal de solvabiliteit vanaf 2026 licht stijgen, wegens aflossingen op de langlopende lening en een sluitende exploitatie.

Door de omvangrijke investeringsagenda zijn de liquide middelen van de RUG de afgelopen jaren in omvang afgenomen. Omdat er de komende jaren nog fors wordt geïnvesteerd, heeft de RUG externe financiering aangetrokken. Per 1 juli 2023 ontving de RUG de eerste tranche van € 132,5 mln. De tweede tranche van € 132,5 mln wordt per 1 juli 2024 ontvangen. In 2025 begint de aflossing van de lening met € 8,8 mln per jaar.

Het liquiditeitssaldo blijft de komende vijf jaar hoger dan de zogenoemde ijzeren voorraad (5% van de baten). Naast de externe financiering heeft de RUG nog financieringscapaciteit door middel van een tijdelijke leenfaciliteit (rekeningcourant) bij het Ministerie van Financiën. Deze leenfaciliteit (bekend onder de noemer 'schatkistbankieren') kent een maximum van 10% van de rijksbijdrage. Gedurende de planperiode is het niet nodig deze faciliteit in te zetten.

Voor de beoordeling van de financiële positie van de instelling vormen onder andere kengetallen de basis. Daarbij is het van belang de ontwikkeling van de streefwaarden over een langere periode te bekijken en te vergelijken met het gemiddelde van de Nederlandse universiteiten. De Inspectie van het Onderwijs werkt in haar kader voor het financieel toezicht vanaf 2021 met een drietal kengetallen en hanteert daarbij signaleringswaarden.

Kasstromen overzicht (in € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Beginsaldo liquiditeiten	**127.241**	**202.094**	**286.094**	**231.006**	**212.809**	**180.383**
Saldo baten en lasten	-32.337	-48.091	-12.417	13.194	17.212	17.212
Ontvangen en betaalde interest	7.513	4.247	1.082	242	-591	-592
Resultaat deelnemingen	-304	750	750	750	750	750
Mutatie werkkapitaal en voorzieningen	37.671	37.692	12.143	6.000	0	0
Afschrijvingslasten	43.374	57.454	58.176	60.702	61.427	61.427
Kasstroom operationele activiteiten	**55.918**	**52.053**	**59.733**	**80.887**	**78.798**	**78.797**
investeringen in vastgoed	-98.566	-82.821	-97.915	-82.419	-90.609	-93.993
investeringen ICT, apparatuur, inventaris	-15.000	-26.232	-11.073	-12.832	-11.781	-15.000
Kasstroom investeringen	**-113.566**	**-109.052**	**-108.988**	**-95.251**	**-102.390**	**-108.993**
opname/aflossing vreemd vermogen	132.500	132.500	-8.833	-8.833	-8.833	-8.833
opname deposito's		8.500	3.000	5.000		
Kasstroom financieringsactiviteiten	**132.500**	**141.000**	**-5.833**	**-3.833**	**-8.833**	**-8.833**
liquiditeitssaldo per 31.12	**202.094**	**286.094**	**231.006**	**212.809**	**180.383**	**141.354**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

financiële indicatoren*	signaleringswaarde IvhO	universiteiten 2022	RUG-realisatie 2022	RUG-realisatie 2023	RUG-meerjarenplan 2024	RUG-meerjarenplan 2025	RUG-meerjarenplan 2026	RUG-meerjarenplan 2027	RUG-meerjarenplan 2028	streefwaarde
solvabiliteit	n.v.t.	0,45	0,59	0,48	0,41	0,40	0,41	0,42	0,43	> 0,50
solvabiliteit 2	< 0,3	0,50	0,64	0,52	0,45	0,44	0,45	0,46	0,47	> 0,3
liquiditeit	< 0,50	0,91	0,73	0,85	0,97	0,82	0,77	0,70	0,62	> 0,50
absolute omvang liq.mid.	< € 2,0 mln	n.v.t.	127	202	286	231	213	180	141	> € 2,0 mln
rentabiliteit	n.v.t.	1,1%	-2,2%	-2,8%	-4,6%	-1,1%	1,5%	1,8%	1,8%	0% < > 3%

*bron: https://duo.nl/open_onderwijsdata/images/wo-gegevensboek-2018-2022.pdf

1. solvabiliteit
De solvabiliteit, hier gedefinieerd als eigen vermogen / totaal vermogen, van de RUG is momenteel nog relatief hoog. Dit hangt samen met de keuze om de investeringen in de huisvesting bij voorkeur met eigen middelen te financieren. Als gevolg van de uitvoering van het strategisch vastgoedplan is vanaf 2023 vreemd vermogen aangetrokken. Dit leidt tot een daling van de solvabiliteitsratio van 0,48 in 2023 naar 0,41 in 2024. De solvabiliteit stijgt met ingang van 2026 doordat de RUG met ingang van 2026 weer positieve exploitatiesaldi voorziet. Hierdoor zal de solvabiliteit weer toenemen tot 0,43 in 2028. De inspectie hanteert het begrip solvabiliteit 2, waarbij eveneens de voorzieningen in de teller zijn meegenomen. De solvabiliteit 2 van de RUG ligt ruim boven de signaleringswaarde van de inspectie.

2. liquiditeit
Ook de liquiditeitsratio (vlottende activa / kort vreemd vermogen) van de RUG is relatief hoog. De uitvoering van het strategisch vastgoedplan wordt voor een belangrijk deel gefinancierd met eigen middelen. Als gevolg van de investeringen in de huisvesting daalt de liquiditeitsratio vanaf 2025, maar blijft daarbij boven de ondergrens van 0,5. Gezien de financieringsfaciliteiten waar de RUG een beroep op kan doen, is de ontwikkeling in de liquiditeit geen probleem.

3. rentabiliteit
De rentabiliteit is hier gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering * 100%. Een gemiddeld (klein) positief exploitatieresultaat (tussen 0% en 3%) is nodig voor de borging van de continuïteit van de instelling. Een incidenteel omvangrijk exploitatieresultaat vraagt toelichting en een structureel omvangrijk exploitatieoverschot is (maatschappelijk) ongewenst. De rentabiliteit neemt nog af in 2024 en neemt vervolgens toe als gevolg van de afnemend begrote negatieve exploitatieresultaten. Met ingang van 2026 komt de rentabiliteit terug binnen de door de RUG gewenste bandbreedte van 0%-3%. Dit is mede het gevolg van het programma teRUG in balans '26. Met dit programma zal de RUG de komende jaren een aanzienlijke financiële ombuiging realiseren, waardoor vanaf 2026 structureel een positief resultaat wordt voorzien.

Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen

Vanaf 2020 hanteert de IvhO een signaleringswaarde die normatief aangeeft hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling redelijkerwijs nodig heeft. Hierbij sluit de IvhO aan bij de financieringsfunctie van het publieke vermogen en de risicobuffer. Voor de RUG bedraagt deze norm voor 2023 € 1.052 mln. Het werkelijke (publieke) eigen vermogen exclusief

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

wettelijke reserves bedraagt € 564 mln; de RUG blijft aldus ruim onder de norm. Vanwege de geplande investeringen in materiële vaste activa en tijdelijke negatieve exploitatieresultaten, verwacht de RUG ook in de planperiode ruim onder deze norm te blijven.

10.3 Integrale risicobeheersings- en controlesysteem

Het risicomanagement binnen de instelling is gekoppeld aan het landelijke platform Integrale veiligheid Hoger Onderwijs. Dit platform is door de koepel Universiteiten van Nederland (UNL) geïnitieerd. De afgelopen jaren is de aandacht voor integrale veiligheid in het hoger onderwijs fors toegenomen. Hoewel onderzoek en onderwijs de primaire focus is en blijft, wordt het bieden van een veilige leer- en werkomgeving voor studenten en medewerkers steeds meer als essentiële randvoorwaarde gezien. De toenemende aandacht voor integrale veiligheid hangt vooral samen met een stijgend aantal veiligheidsincidenten en -risico's. Het ministerie van OCW benadrukt daarbij dat bestuurders van universiteiten verantwoordelijk zijn voor de integrale veiligheid van hun instelling in de breedste zin van het woord. Het vraagt daarom iedere keer om een bewuste afweging tussen enerzijds de zorg voor veiligheid en anderzijds het behoud van universitaire kernwaarden als academische vrijheid, openheid en toegankelijkheid. Binnen de RUG zijn kennisveiligheid (bescherming intellectueel eigendom en wetenschappelijke kennis), sociale veiligheid, cybersecurity en privacy en ook crisismanagement geprioriteerde thema's.

Door het CIO-office worden in dit licht begin 2024 meerdere trainingen risicomanagement voor medewerkers georganiseerd om de bewustwording omtrent privacy, cybersecurity en risicomanagement te verbeteren.

De RUG heeft in 2023 verdere stappen gezet in de professionalisering van de organisatie en de kwaliteit van de interne beheersing. Voornaamste aandachtspunten en prioriteiten hierin zijn procurement en projectbeheersing. In 2023 is het transitieplan procurement verder ontwikkeld. De aanbevelingen uit een extern onderzoeksrapport, zoals het uniformeren van aanbestedingsprocedures, inzetten van de spendanalyse, opzetten van een gedetailleerde aanbestedingskalender, aanstellen tenderboard en de onafhankelijke positionering van rollen in het inkoopproces met borging in de PDCA-cyclus, zijn belegd. Het doel hiervan is het creëren van transparantie en aanspreekbaarheid, hetgeen een onderdeel van de professionaliseringsslag bij procurement vormt. Internal Audit heeft in 2023 haar eerste thema-audit op het onderhoudsbudget groot onderhoud uitgevoerd. In 2024 zullen vervolg thema-audits plaatsvinden.

Met het verbetertraject professionalisering projectcontrol is in 2023 versterkt invulling gegeven aan de ambitie om het niveau van de projectcontrol te verhogen. De formatie is uitgebreid en met een team projectcontrol Financial Shared Service Centre (FSSC) versterkt. Daarnaast wordt gewerkt aan de inzet van PowerBI in het rapporteringsproces en is meer aandacht besteed aan accountability in de bedrijfsprocessen.

Risicobeheersings- en controlesysteem

De RUG zet zich in voor een robuust risicobeheersings- en controlesysteem in lijn met de Code Goed Bestuur van Universiteiten. Regelmatig worden risico's geëvalueerd, waarbij rekening wordt gehouden met interne en externe factoren. Met de implementatie van beheersmaatregelen, zoals beleidslijnen en interne controles, streeft de RUG naar het maximaliseren van kansen en minimaliseren van bedreigingen. De universiteit monitort periodiek de effectiviteit van de maatregelen, past strategieën waar nodig aan en rapporteert over de risico's.

De belangrijkste bouwstenen van het interne risicobeheersings- en controlesysteem vormen de governance-structuur, het strategisch plan RUG en de jaarlijkse planning- en controlcyclus in combinatie met de door de Raad van Toezicht vastgestelde financiële stuurkengetallen.

De governance-structuur van de RUG is nader uitgewerkt in het bestuurs- en beheersreglement. De instelling hanteert een besturingsmodel van integraal management op decentraal niveau. Taken en bevoegdheden op de gebieden van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering zijn gemandateerd aan de faculteitsbesturen. De strategische koers van de universiteit is beschreven in het strategisch plan 2021-2026.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

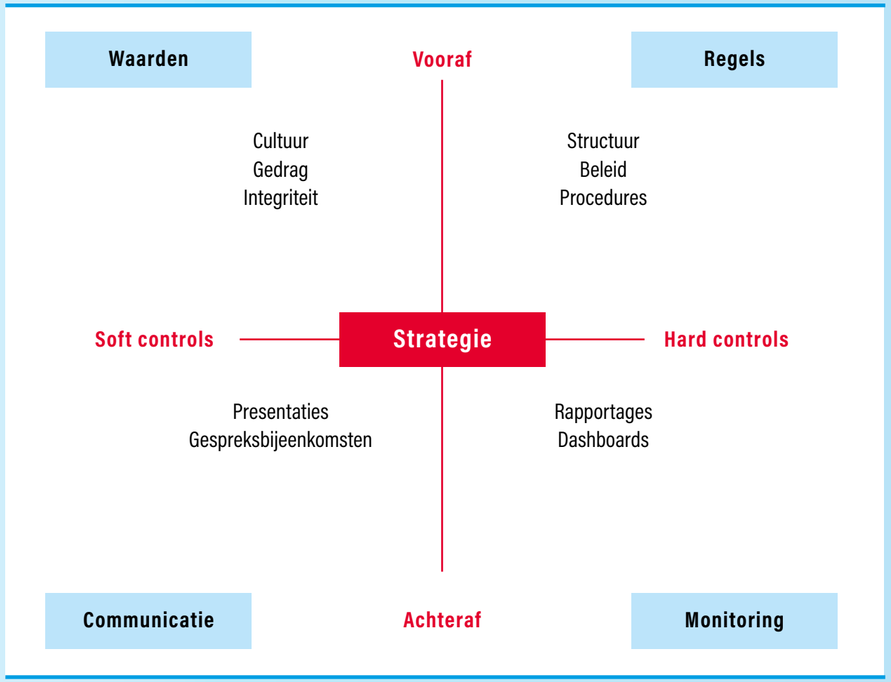
Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

De RUG-strategie 2021-2026 'Making Connections' is door de faculteiten en diensten vertaald naar een facultaire strategie. Risicomanagement vormt een belangrijk uitgangspunt in de afweging en besluitvorming om doelstellingen te realiseren. Risico's voor het realiseren van de facultaire strategieën en daarmee de strategie van de RUG én de eventueel benodigde interne beheersmaatregelen worden periodiek gemonitord overeenkomstig de PDCA-cyclus van de RUG. Hierbij past ook dat intern een afweging plaatsvindt ten aanzien van de risicobereidheid van de universiteit mede in relatie tot de risicocapaciteit en risicotolerantie. Risicobereidheid is hierin de mate waarin de RUG bereid is risico's te nemen (binnen haar capaciteit en tolerantie, maar ook normen en waarden) in de gewenste realisatie van de strategische doelstellingen. Het gaat hierbij om het vinden van de juiste balans tussen risico's nemen en risico's beheersen door middel van adequate interne beheersingsmaatregelen. Het in 10.4 gegeven overzicht van de belangrijkste risico's die binnen de RUG bestuurlijke aandacht hebben, zijn gerelateerd aan de strategische doelstellingen van de RUG en beschreven met inachtneming van de belangrijkste externe trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de verschillende risico's. Aspecten zoals interne normen en waarden, maatschappelijke aanvaardbaarheid (stakeholders), reputatie, risicodragend eigen vermogen, rendement maar natuurlijk ook wet- en regelgeving vanuit toezichthouders vormen hierbij een belangrijke afweging.

De RUG verbindt haar strategie en de activiteiten op de domeinen onderzoek, onderwijs en valorisatie door middel van een planning- en controlcyclus met de inzet van middelen. Het College van Bestuur stelt jaarlijks de financiële planning- en controlcyclus vast. Hierin is vastgelegd op welke wijze, met welke uitgangspunten, kaders en formats de begroting in meerjarenperspectief wordt opgesteld en vastgesteld. De cyclus maakt onderdeel uit van het de PDCA-cyclus van de instelling. Hierin is vastgelegd hoe en in welk format faculteiten en diensten elk kwartaal aan het College van Bestuur rapporteren over de realisatie en de (bijgestelde) prognose. Tevens geven zij aan welke bijzondere ontwikkelingen zich hebben voorgedaan, welke risico's worden voorzien en tot welke (voorgenomen) maatregelen of activiteiten dat leidt. Deze kwartaalrapportages worden indien daartoe aanleiding is, besproken tussen het College van Bestuur, de besturen van de faculteiten en de directies van de diensten. Dit gebeurt in samenhang met het nakomen van de afspraken en het realiseren van de ambities op de domeinen onderzoek, onderwijs en maatschappelijke impact.

Organisatorische inrichting

In de beheersing van de risico's kent de RUG vier organisatorische schakels. Het operationele lijnmanagement vormt de eerste schakel. De inrichting en bewaking van de interne beheersing door (de)centrale controllers vormt de tweede schakel. De derde schakel betreft de centrale onafhankelijke internal auditafdeling, die de beheersing van de eerste en de tweede schakel toetst. De vierde schakel is de externe accountant. Naast de governance en de planning- en controlcyclus kent de RUG regels en procedures die gericht zijn op het identificeren en verkleinen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

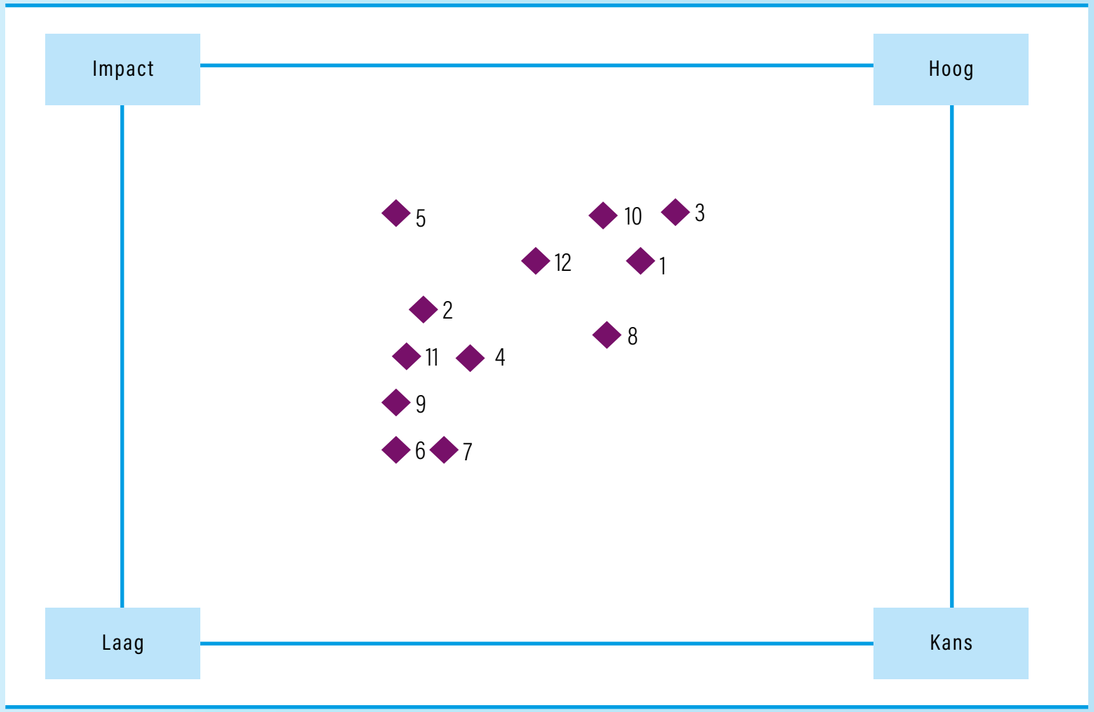
van de risico's en het halen van strategische doelstellingen, uiteraard met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. Voorbeeld hiervan is de spend-analyse in de kwartaalrapportages ten behoeve van de toetsing op rechtmatigheid van inkopen. De RUG beschikt over een Audit Charter, een Fiscaal Statuut en een Treasurystatuut dat voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Naast compliance aan regelgeving en de verankerde hard controls blijft de RUG ook inzetten op soft controls zoals integer handelen, bespreekbaar maken van fouten en medewerkers die elkaar ook kunnen aanspreken. In 2024 zal aan de verdere concretisering van de soft controls worden gewerkt.
Het interne risicobeheersings- en controlesysteem is hieronder schematisch weergegeven, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen hard en soft controls en tussen interne controles vooraf en achteraf.

10.4 Risico's en onzekerheden

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste actuele en structurele thema's, die bij de RUG bestuursaandacht hebben vanwege mogelijke risico's. Elk thema is voorzien van de getroffen maatregelen om de risico's te beperken. De risico's zijn zoveel mogelijk gekwantificeerd.

De mate waarin beheersmaatregelen zijn genomen, is gebaseerd op een risicoanalyse. Hierin zijn de kans dat het risico zich voordoet en de impact die de gevolgen hebben, geanalyseerd. De risicoanalyse is visueel weergegeven.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Thema's	Label	Onzekerheid en risico's	Maatregelen
1. Cybersecurity en privacy	Actueel	Volgens het cyberdreigingsbeeld onderwijs en onderzoek van SURF 2023 blijft het aantal cyberdreigingen in het hoger onderwijs onverminderd hoog. DDos-aanvallen, phishing-mails en ransomware-aanvallen vormen de belangrijkste en meest voorkomende permanente dreigingen in het hoger onderwijs.	Risicogebaseerd werken is een belangrijke voorwaarde om te komen tot adequate cyberweerbaarheid. Het programma Veilig en Vertrouwd bij de RUG heeft in 2023 een tweede en hiermee laatste jaar doorlopen. De overdracht naar de staande organisatie vindt in het eerste kwartaal 2024 plaats. Vanuit het programma is er aandacht geweest om de privacy & security (P&S) organisatie voor de RUG vorm te geven met daarbij een passende governance die bestaat uit een gilde van P&Scoördinatoren vanuit alle faculteiten en diensten, privacy juristen met deelname van de Information Security Officers (ISO). Het gilde valt onder aansturing van de CPO en CISO. De P&S coördinator is een formele functie binnen de RUG en alle faculteiten en diensten moeten minimaal één P&S coördinator realiseren. De P&S coördinatoren hebben trainingen gehad over risicomanagement en informatiebeveiliging. Daarnaast is een doorlopende awareness-campagne met workshops gestart om studenten en medewerkers bewust te maken van de risico's en maatregelen die ze zelf kunnen treffen. De ambitie om te groeien naar zowel 2,5 voor privacy (CIP-normenkader) en 3.0 voor security (SURF/Norea normenkader) is actueel, met daarbij oog voor een passende prioritering en verandercapaciteit van de organisatie. Het College heeft in 2023 besloten om de ICT/cybersecurity te versterken met structureel extra middelen. Er is een CIO office opgezet en er zijn extra cybersecurity medewerkers aangetrokken.
2. Sociale veiligheid	Actueel	De RUG wil een respectvolle en veilige studie- en werkomgeving zijn. Een sociaal veilig klimaat leidt tot een gezonde werksfeer en een goede studieomgeving. Hierin kunnen studenten en medewerkers optimaal floreren en presteren.	Een bewustzijnscampagne met bijbehorende webpagina met alle informatie over sociale veiligheid, een handreiking hoe om te gaan met meldingen, Active bystander college en trainingen, pilot training oog voor sociale veiligheid voor leidinggevenden, bijeenkomst voor studentbesturen over de rol van de vertrouwenscontactpersoon en een theaterstuk over sociale veiligheid. Daarnaast is naar aanleiding van het medewerkers tevredenheidsonderzoek een meerjarenplan sociale veiligheid geïnitieerd met de focus op preventie. Faculteiten en diensten hebben op basis hiervan actieplannen opgesteld. Tot slot is het interne loket Bedreigde Wetenschappers verder ontwikkeld.
3. Kennisveiligheid	Actueel	Internationale samenwerking is essentieel voor de wetenschap en voor de RUG. Onze kernwaarden academische vrijheid en integriteit zijn daarbij leidend. Daarbij is het niet de bedoeling dat het onderzoek elders wordt gebruikt voor doeleinden als militair gebruik of repressie.	Eind 2022 is het adviesteam Kennisveiligheid opgericht. Het team behandelt vragen van wetenschappers en andere medewerkers. Naarmate de bewustwording over kennisveiligheid en de bekendheid van het adviesteam toeneemt, groeit ook het aantal vragen. Vanuit de Rijksoverheid liepen in 2023 verschillende landelijke onderzoeken bij de universiteiten die raakten aan kennisveiligheid. Bijvoorbeeld de audit kennisveiligheid en het onderzoek naar de China Scholarship Council in Nederland. In voorbereiding op de wet screening kennisveiligheid hebben de universiteiten input geleverd op de afbakening van de lijst sensitieve technologieën en de inrichting van de wet.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Thema's	Label	Onzekerheid en risico's	Maatregelen
4. Arbeidsmarkt	Actueel	Het niet kunnen aantrekken of behouden van talentvolle staf brengt grote risico's met zich mee voor de marktpositie van de RUG in zowel onderwijs, onderzoek, impact en bedrijfsvoering. De concurrentie op de arbeidsmarkt is groot, omdat andere universiteiten dezelfde extra vraag hebben naar wetenschappelijke staf als gevolg van de middelen uit het bestuursakkoord 2022. In 2023 is daarbij nog een sterke regionale concurrentie gekomen met name voor ondersteunende functies (o.a. ICT-ers, programma- en projectleiders, financiële en HR-specialisten). Dit thema raakt ook het risico van een te hoge werkdruk met als mogelijk gevolg het langdurig uitvallen van werknemers door burn-out.	De RUG investeert in programma's om talentvol WP aan te trekken en te behouden, bijvoorbeeld Dual Career Support voor partners van talentvol WP, de Aletta Jacobs leerstoelen voor vrouwelijk WP en de Young Academy Groningen voor jong WP. Om de werkdruk te verminderen bij met name de wetenschappelijke staf investeert de RUG in extra wetenschappelijke staf ten laste van de reserves en zijn actieplannen opgesteld naar aanleiding van de resultaten van het medewerkersonderzoek 2023. Deze actieplannen zijn besproken in het Bestuurlijk Overleg najaar 2023. Verder is de RUG gestart met het inrichten van een recruitment organisatie. Het doel is talent op de arbeidsmarkt actiever te benaderen en vacaturehouders beter te ondersteunen bij wervings- en selectieprocessen. Dit helpt ook de werkdruk van de zittende staf te verlagen, aangezien het aantrekken van talent een arbeidsintensief proces is.
5. Gebouwveiligheid	Actueel	Er is een spanningsveld tussen enerzijds de open toegankelijkheid van gebouwen en anderzijds de mogelijkheid voor onbevoegden gebouwen en ruimten te betreden die primair bedoeld zijn voor studenten en medewerkers. Dat vraagt om een bewuste afweging van risico-acceptatie en het maximaliseren van de fysieke (en sociale) veiligheid en hiermee samenhangend de digitale veiligheid. Aardbevingsschade als gevolg van de gaswinning blijft vooralsnog een veiligheidsrisico. Alle nieuwbouw wordt extra verstevigend gerealiseerd en bestaand vastgoed is geschouwd. Voor de extra kosten voor versteviging en herstel wordt aan de NAM een bijdrage gevraagd.	In 2023 zijn als reactie op de aanbevelingen uit het rapport fysieke beveiliging voorbereidingen getroffen om het management en de organisatie rondom fysieke beveiliging te versterken en te structureren. Techniek, organisatie en menselijk handelen zijn de drie benoemde componenten en er is een (te) grote verscheidenheid aan dienstverlening. Voor het verder uitwerken van de aanbevelingen is eind 2023 een securitymanager geworven die hieraan uitvoering zal gaan geven. Met het nagenoeg stopzetten van de gaswinning in Groningen in 2023 worden, zoals zich het nu laat aanzien, geen nieuwe issues verwacht m.b.t. (gebouw)veiligheid. Periodiek blijft de RUG haar gebouwen schouwen.
6. Reputatie- en imagoschade	Structureel	De reputatie van de RUG is de beeldvorming en algehele indruk die stakeholders – medewerkers, studenten, onderzoekers, media, politiek en omgeving – hebben van de organisatie. Gedragingen, dienstverlening en communicatie zijn daarop van invloed. Een publieke organisatie als de RUG is kwetsbaar voor reputatieschade, vooral op grond van inhoudelijke kwesties en gedragingen, zoals hierboven ook bij andere thema's is beschreven, maar ook op grond van communicatieve misvattingen.	De RUG handelt gericht en voert een consistent communicatiebeleid in haar uitingen via de website, op social media dan wel via de woordvoerders. Het behoud van de reputatie en een goed imago is het uitgangspunt. De focus ligt op aspecten als diversiteit, (sociale) veiligheid en de code goed bestuur UNL. Ook toetsing aan de regeling nevenwerkzaamheden voor medewerkers heeft continue aandacht. Maatschappelijke ontwikkelingen als geopolitieke conflicten hebben steeds vaker hun weerslag op de academische gemeenschap. Het communicatiebeleid houdt hier rekening mee en richt zich op verbinding en veiligheid.
7. Instroom studenten	Actueel	Op basis van de demografische ontwikkelingen verwacht de RUG komende jaren een daling in het aantal Nederlandse bachelorstudenten. Als een universiteit in een noordelijke krimpregio is de RUG bovendien extra kwetsbaar voor de nadelige gevolgen van de voorgestelde maatregelen om internationalisering te beperken. Afhankelijk van de omvang van landelijke maatregelen verwacht de RUG dat de WIB (Wet Internationalisering in Balans) kan leiden tot een verdere daling van de instroom.	De RUG streeft regionale samenwerking in Noord-Nederland (Universiteit van het Noorden) en ook een Noordwest-Duitse samenwerking na. De RUG geeft door heel Nederland voorlichting op middelbare scholen. Tegelijkertijd wil de RUG een internationale, mondiale universiteit zijn met plaats voor buitenlandse studenten en medewerkers. De RUG neemt binnen de kaders van OCW en in lijn met het bestuursakkoord maatregelen ten behoeve van de instroom in de bachelor en master: online aanwezigheid van alle programma's, voorlichtings- en wervingsactiviteiten op middelbare scholen door het hele land, organisatie van de masterweek, marketingactiviteiten op maat voor bepaalde programma's.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Thema's	Label	Onzekerheid en risico's	Maatregelen
8. Onderzoeks-financiering	Actueel	Verminderde wervingskracht van de RUG voor derde geldstroomactiviteiten is een risico. De rijksoverheid zou kunnen besluiten tot (ad hoc) bezuinigingen. Zoals nu ook bij andere grote investeringsfondsen gebeurt als het Nationaal Groeifonds. Dit zou de omvang van de externe baten (onderwijs en onderzoek) van de RUG kunnen raken. Dit geldt ook voor de onderzoeksfinanciering van de EU en het aantal organisaties dat daarop een beroep kan doen. Het blijft onzeker hoe de externe baten zich zullen ontwikkelen in het Europese en nationale krachtenveld waarbij onderwijsinstellingen elkaar beconcurreren. De eerste signalen uit Europa wijzen op een versterking of verschuiving in de richting van pilaar 2, waardoor publiek-private samenwerkingsprojecten en werken binnen consortia belangrijker kan worden.	De ontwikkeling van de externe baten en de opdrachtenportefeuille wordt gevolgd en aan het College van Bestuur gemeld. Het financiële risico op korte termijn is beperkt, aangezien verminderde onderzoeksbaten evenredig worden gecompenseerd met verminderde onderzoekslasten. Voor de langere termijn zijn de financiële risico's groter, omdat ze de (internationale) positie van de RUG kunnen beïnvloeden. De ontwikkeling van de externe baten ten opzichte van de totale baten van de RUG heeft de continue aandacht van College en Raad van Toezicht. Achterliggende oorzaken en mogelijke stuurmaatregelen worden periodiek besproken. De RUG investeert daarom in zowel stimuleringsmaatregelen als directe ondersteuning voor het vergroten van haar externe onderzoeksbaten. De ondersteuning wordt overeenkomstig de strategie via het plan voor de impactorganisatie ingericht. Complementair worden ook de in 2023 beschikbaar gekomen middelen om de positie van Nederlandse kennisinstellingen in Horizon Europe te verbeteren (Matching Horizon Europe) ingezet voor een stimuleringsprogramma voor onderzoekers.
9. Crisismanagement	Structureel	In de (corona)jaren is gebleken dat een georganiseerde en geoefende crisisorganisatie van groot belang is voor de organisatie. Daarom heeft de RUG prioriteit gegeven aan crisismanagement in het beleid voor integrale veiligheid.	In het afgelopen jaar heeft de RUG een aantal uitdagende crises gehad. Deze zijn geëvalueerd en op basis van de uitkomsten is het RUG-crisisplan aangepast. Daarnaast is een externe partij gestart met een audit van het centrale crisisteam door middel van het houden van interviews met leden van het RUG-crisisteam om zo het volwassenheidsniveau van het RUG crisisteam te verhogen. Bovendien heeft de RUG binnen verschillende faculteiten en diensten crisisoefeningen gehouden om zo de paraatheid en het vermogen effectief te reageren op potentiële crises te vergroten.
10. Beleid en financiering overheid	Structureel	Het tempo van veranderingen in het overheidsbeleid is hoger dan de doorlooptijd van de maatregelen om aan nieuwe ambities te voldoen, zoals het NPO of bestuursakkoord. De eigen koers van de RUG kan hierdoor worden beïnvloed. De RUG ziet risico's in mogelijke bezuinigingen op de overheidsfinanciën die in het lopende formatieproces van een nieuw kabinet ter sprake komen en het gevolg zijn van de effecten van de huidige geopolitieke onrust en energiecrisis. Verder beperkt het specifiek oormerken van overheidsmiddelen de autonomie van de universiteit steeds meer. Eind 2023 heeft OCW het voornemen geuit om het aantal fixusplaatsen voor Tandheelkunde landelijk te verhogen zonder hiervoor extra middelen beschikbaar te stellen. In plaats hiervan lijkt het de bedoeling de opleidingsduur voor Tandheelkunde te verkorten van zes naar vijf jaar én de fixus Geneeskunde landelijk te verlagen. De RUG inventariseert de mogelijke consequenties van dit voornemen.	Tegen de achtergrond van veranderend overheidsbeleid heeft de instelling, en daaruit voortvloeiend de faculteiten, eigen ambities geformuleerd in het Strategisch Plan 2021-2026. In overleg met de medezeggenschap is een nieuw evenwicht gevonden tussen het gewenste pluralisme en de noodzakelijke profilering van de instelling als geheel. Wat relevante wetgeving betreft is er veel uitwisseling van informatie met de Rijksoverheid. Door ontwikkelingen tijdig te signaleren kunnen sneller maatregelen worden getroffen. Het niet of slechts gedeeltelijk compenseren van loon- en prijsontwikkelingen en de stijgende kosten van wettelijke verplichtingen worden opgevangen door het meer efficiënt en effectief organiseren van vooral de activiteiten die het primair proces ondersteunen. Het weerstandsvermogen van de RUG is door het negatieve exploitatieresultaat 2023 verder verminderd en ook eerstkomende jaren worden naar verwachting moeilijk. Vooral de hoge inflatie en de gestegen energieprijzen beïnvloeden het exploitatieresultaat sinds 2022. Dit geldt ook voor de door OCW opgelegde korting voor gedaald leerlingenvolume.
11. Ontwikkelingen WHW	Structureel	De huidige begripsbepalingen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) zorgen ervoor dat de universiteit als publieke onderwijsinstelling slechts zeer beperkt private, internationale, interdisciplinaire en multilevel activiteiten kan ontwikkelen. Op tal van punten zijn de kaders in de WHW niet helder genoeg terwijl vanuit OCW wel universitaire inzet wordt gevraagd. Voorbeelden hiervan zijn het ontwikkelen van microcredentials, onderwijsactiviteiten gezamenlijk met het HBO en Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek.	Het actualiseren van de WHW door OCW. In het bestuursakkoord 2022 is hierover een passage opgenomen. Het is van belang dat de WHW zo goed mogelijk tegemoetkomt aan de behoeftes van de onderwijsinstellingen om aan maatschappelijke ontwikkelingen te voldoen. Voorbeelden van ontwikkelingen die om een flexibeler kader vragen betreffen o.m. de ontwikkeling van onderwijsonderdelen buiten het curriculum, instroombeheersing bij tracks, dual degree opleidingen tussen HBO en WO en ook de mogelijkheden van Europese samenwerking.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Thema's	Label	Onzekerheid en risico's	Maatregelen
12. Strategisch Vastgoedplan	Structureel	De RUG heeft een Strategisch Vastgoedplan met een totale investeringsraming voor de periode t/m 2027 van € 337 mln. Dit brengt risico's met zich mee voor de omvang van de investeringen (prijsontwikkelingen in de bouwsector), de liquiditeitspositie en de toekomstige exploitatielasten.	De investeringsplanning wordt jaarlijks geactualiseerd, waarbij de relatie wordt gelegd met de kaders van de liquiditeitspositie en de toekomstige exploitatielasten (w.o. huisvestingsratio). Voor uitvoering van elk onderdeel van het plan vindt afzonderlijk besluitvorming door het College plaats. De projecten worden gevolgd op kosten, doorlooptijd, scope en kwaliteit. Het College van Bestuur wordt per kwartaal geïnformeerd over de voortgang. Om bij uitvoering van de investeringsplanning de liquiditeit te waarborgen is via schatkistbankieren een lening ter hoogte van €265 mln aangetrokken. Medio 2023 is de eerste tranche ad €132,5 mln aan de RUG beschikbaar gesteld. Medio 2024 volgt de tweede tranche.

10.5 Actuele majeure ontwikkelingen

Nog steeds zijn het onzekere tijden waar het de ontwikkeling van de energieprijs en de inflatie betreft. De hogere kosten trekken een zware wissel op het financiële resultaat van de RUG. Ook de doorwerking van de cao-loonstijging 2023, die slechts voor een deel door OCW wordt gecompenseerd, draagt hieraan bij. De structurele loon- en prijscompensatie is dan ook wederom onvoldoende om de sterk stijgende kosten op te vangen. Het voor 2024 voorziene tekort loopt op tot € 43 mln. De inflatie, de hoge energieprijs, de teruglopende rijksbijdrage (o.a. door een door OCW opgelegde korting als gevolg van lagere studentenaantallen), en de slechts ten dele gedekte doorwerking van de loonstijging 2023 zijn de voornaamste oorzaken van het tekort. Hier komt nog bij dat voor personeel gefinancierd uit de 2e, 3e of 4e geldstroommiddelen geen indexatie voor de gestegen loonkosten wordt ontvangen van de betreffende subsidieverstrekkers. Op dit moment bestaat ook nog geen duidelijkheid over de van het ministerie te ontvangen loon- en prijscompensatie 2024 en of deze compensatie toereikend zal zijn voor de gestegen kosten en de nieuw af te spreken cao-loonsverhoging 2024.

De RUG heeft de afgelopen jaren vermogen opgebouwd en heeft ondanks de tekorten in 2022 en 2023 nog altijd een solide reservepositie. Ingrijpende bezuinigingsmaatregelen zijn niet aan de orde, maar toch zijn structurele bezuinigingen noodzakelijk mede gelet op de huidige onzekerheden. Binnen de RUG loopt daarvoor sinds eind 2022 het programma TeRUG in balans 2026. Het programma gaat in 2024 de tweede fase in. Doel van deze fase is de uitvoering van de vastgestelde bezuinigingsmaatregelen op met name het gebied van ICT, ruimtegebruik en energieverbruik te effectueren. Met de realisatie van de bezuinigingen zal de universiteit in 2026 duurzaam bestedingsevenwicht bereiken.

De ontwikkeling in het aantal studenten de komende jaren is een onzekerheid die van invloed kan zijn op de toekomstige financiële situatie. De studentgroei vlakt de laatste paar jaar af en de verwachting is dat het aantal studenten langzaam maar zeker verder zal dalen gelet op de vergrijzing in Nederland en in onze regio in het bijzonder. Tot nu toe werd verwacht dat deze krimp kon worden gecompenseerd met een groei van het aantal buitenlandse studenten, uit zowel de EU als daarbuiten. Echter, op dit moment bestaat onduidelijkheid over het effect en implicaties van het wetsvoorstel 'wet internationalisering in balans (WIB)' voor de omvang van het aantal studenten bij de RUG. Het wetsvoorstel werpt drempels op voor buitenlandse studenten door het aanbieden van Engelstalige opleidingen te beperken. De gevolgen van dit wetsvoorstel op de omvang van het aantal studenten is een significant risico. Dit naast het feit dat de rijksbijdrage per student al jaren daalt en de werkdruk van medewerkers toeneemt.

De spelregels voor het verstrekken van starters- en stimuleringsbeurzen (bestuursakkoord 2022) zijn recentelijk door OCW aangepast. Voornaamste wijzigingen zijn dat iedere startende universitair docent met een vaste aanstelling een beurs krijgt, gevarieerd kan worden in de hoogte van de beurs en eventueel middelen voor stimuleringsbeurzen ingezet mogen worden als de middelen voor de startersbeurzen ontoereikend zijn. De

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

nieuwe spelregels leiden binnen de RUG niet tot een herverdeling van de middelen.

De vastgoedinvesteringsprojecten hebben een (potentieel) grote financiële impact op de instelling, zeker in de huidige tijd van hoge energieprijzen en inflatie. Het RUG lange termijn huisvestingsplan is in het najaar van 2023 geactualiseerd en omvat omvangrijke investeringen ter verduurzaming en renovatie van de huisvesting. Met de verdere uitwerking van het huisvestingsplan naar gebiedsplannen (binnenstad, Zernike en Healthy Ageing) zijn projecten opnieuw geprioriteerd, waardoor de totale huisvestingslasten binnen de signaleringswaarde van 15% (van de exploitatielasten) zullen blijven. Bij de herprioritering is rekening gehouden met de lagere studentenaantallen dan eerder gedacht en met een kantoornormering, vanwege het toepassen van een flexfactor van 0,8.

Omdat de komende jaren conform planning nog fors wordt geïnvesteerd, heeft de RUG externe financiering aangetrokken door middel van schatkistbankieren. Per 1 juli 2023 ontving de RUG de eerste tranche van € 132,5 mln. De tweede tranche van € 132,5 mln wordt per 1 juli 2024 ontvangen. In 2025 begint de aflossing van de lening met € 8,8 mln per jaar. Voor de investeringsprojecten zal in de toekomst geen verdere externe financiering worden aangetrokken.

10.6 Rapportage toezichthoudend orgaan

De Raad van Toezicht is het bij wet voorgeschreven, toezichthoudend orgaan van de Rijksuniversiteit Groningen. Het College van Bestuur behoeft onder andere goedkeuring van de raad voor het Strategisch Plan, het Jaarverslag en de Jaarrekening. Het College van Bestuur houdt de raad op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen en aangelegenheden van de universiteit. De leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk en worden benoemd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De raad is in 2023 zesmaal bijeengeweest. Met het College van Bestuur is een groot aantal actuele onderwerpen besproken. Regelmatig terugkerende agendapunten waren:

- het externe onderzoek door Berenschot naar de governance van de RUG;
- de ontwikkelingen bij de bouw van vooral de Feringa Building;
- de ontwikkelingen in de planvorming, kosten en financiering van een nieuw sportcentrum;
- de rol van de raad bij de instellingsaccreditatie;
- kennis- en cyberveiligheid.

Over de governance sprak de raad met het College van Decanen. Evenals over de actualisatie van de strategie. Hierbij stond de vraag centraal of de RUG de juiste maatregelen treft gegeven het strategisch plan en in het licht van ontwikkelingen als het wetsvoorstel internationalisering in balans, de verwachte daling van het aantal studenten en de ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie.

Ook monitorde de raad gedurende 2023 het proces van bezuinigingen in het kader van TeRUG in balans 2026. De raad heeft meermaals met het College van Bestuur gesproken over de hoge inflatie en hoge energiekosten en het opdrijvende effect hiervan op de algemene kosten en de bouwkosten. De raad is met name via de audit commissies nauw betrokken bij de voortgang van het proces van TeRUG in balans, de inhoud van de besparingsvoorstellen en de implementatie. Ook de politieke ontwikkelingen en dan met name het mogelijke effect van het wetsvoorstel internationalisering in balans op het aantal internationale studenten in de toekomst kwamen meermaals aan de orde.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Tevens volgt de raad nauwgezet of de middelen van de kwaliteitsafspraken tijdig en doelmatig worden besteed. De aandacht van de raad ging ook uit naar de sociale veiligheid en welke acties op dit gebied binnen de RUG zijn uitgezet.

Verder waren de belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn geweest: de werving en benoeming van de nieuwe Rector Magnificus; de herbenoeming van de vicevoorzitter van het College van Bestuur; de wervingsprocedure van een lid van de Raad van Toezicht; de ontwikkeling in de aanmeldingen en inschrijvingen van (inter-)nationale studenten; nevenwerkzaamheden; het jaarverslag van de ombudsfunctionaris; de introductie van nieuwe leden bij studentenverenigingen, waarbij het de raad met name ging om de gemaakte afspraken met de verenigingen, gedrag en wijze van verantwoording; het bestuurs- en beheersreglement 2023-2024; de Europese aanbesteding van de accountantsdiensten; bezoldiging leden Raad van Toezicht; de ontwikkelingen bij University Services; de wet normering Topinkomens classificatie 2024. Voor de overige onderwerpen die in 2023 in de raad aan de orde zijn geweest, wordt verwezen naar het bericht van de Raad van Toezicht dat voorin het Jaarverslag 2023 is opgenomen.

Een groot deel van de voorbereiding en verdieping van bovengenoemde onderwerpen heeft plaatsgevonden in de auditcommissies financiën en kwaliteitszorg. De auditcommissies zijn in 2023 vijfmaal bijeengeweest. Ook hielden de auditcommissie Financiën en Kwaliteitszorg in 2023 speciale themabijeenkomsten. Hierin werden respectievelijk de bekostiging en het financieel beleid van de RUG en active learning uitgediept met de betrokken deskundigen vanuit de RUG. Tevens bracht de raad in het kader van de jaarlijkse tweedaagse een locatiebezoek aan Campus Fryslân. Hierbij liet de raad zich tevens informeren over de samenwerking met NHL-Stenden.

De raad heeft de RUG-Jaarrekening 2022 en het RUG-Bestuursverslag 2022 op 12 juni 2023 goedgekeurd. Gedurende 2023 heeft de raad zich periodiek en conform de PDCA-cyclus van de RUG gebogen over de analyse van de financiële kwartaaluitkomsten, inclusief de prognoses voor de rest van het boekjaar en de kwartaalrapportages vastgoed. Dankzij deze rapportages heeft de raad zich een (positief) oordeel gevormd over de doelmatige besteding van de middelen. Tevens heeft de raad hierdoor toezicht kunnen houden op risico's en ontwikkelingen op het gebied van formatie-ontwikkeling en vacatures, inzet middelen werkdruk, inzet kwaliteitsafspraken, inzet middelen voor de starters- en stimuleringsbeurzen en sectorplangelden, experiment promotieonderwijs en investeringen in vastgoed. In 2023 ging de aandacht wederom naar de sterk stijgende energiekosten, de inflatie, de cao-loonstijging in relatie tot de compensatie door OCW en de weerslag hiervan op de financiële uitkomsten van de RUG. Op 20 december 2023 heeft de raad de Instellingsbegroting voor 2024 goedgekeurd, na een positief advies van de Universiteitsraad.

Tevens heeft de raad, conform het bestuurs- en beheersreglement, in 2023 tweemaal gesproken met de centrale medezeggenschap. Onderwerpen die hierbij aan de orde kwamen, betroffen de sociale veiligheid, de financiën en het taalbeleid in het licht van het wetsvoorstel internationalisering in balans. Tevens is gereflecteerd op het extern uitgevoerde onderzoek naar de governance van de RUG en is gesproken over bevoegdheden en ondersteuning van de centrale medezeggenschap.

Aan het principe van onafhankelijkheid is naar het oordeel van de raad bij de uitoefening van zijn taken in het verslagjaar voldaan. Gelet op de onderwerpen die gedurende 2023 aan de orde zijn geweest, heeft de raad invulling gegeven aan zijn taak toezicht te houden op de doelmatige aanwending van middelen.

rijksuniversiteit
groningen

II. JAARREKENING

Openingsdag House of Connections
foto Chase Wang

Inhoudsopgave

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Balans per 31 december 2023
Staat van baten en lasten 2023
Kasstroomoverzicht 2023
Toelichting behorende tot de jaarrekening
Toelichting op de balans
Toelichting op de staat van baten en lasten
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen
Gebeurtenissen na balansdatum
Model E: Overzicht verbonden partijen
Model G: Verantwoording subsidies
Wet normering topinkomens (WNT)
Overige gegevens

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023

Bedragen x € 1.000,- (na resultaatbestemming)

		31/12/2023	31/12/2022
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
	Immateriële vaste activa		
1.1.1.0	Software	1.711,8	3.423,6
		1.711,8	3.423,6
	Materiële vaste activa		
1.1.2.1	Gebouwen	356.428,1	346.234,7
1.1.2.2	Terreinen	5.904,8	5.904,8
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	81.256,6	73.536,7
1.1.2.5	In uitvoering en vooruitbetaald	347.483,2	283.923,2
		791.072,7	709.599,4
	Financiële vaste activa		
1.1.3.1	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	10.059,3	10.364,0
1.1.3.2	Overige deelnemingen	26,2	25,8
1.1.3.3	Vordering op groepsmaatschappijen	300,0	300,0
1.1.3.7	Effecten	8.000,0	16.500,0
1.1.3.8	Overige vorderingen	-	1.681,1
		18.385,5	28.871,0
	Totaal vaste activa	811.170,0	741.894,0
VLOTTENDE ACTIVA			
1.2.1	Voorraden	645,0	609,8
1.2.2	Vorderingen	164.455,8	134.531,2
1.2.4	Liquide middelen	202.093,6	127.241,2
	Totaal vlottende activa	367.194,5	262.382,2
		1.178.364,5	1.004.276,2

		31/12/2023	31/12/2022
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN			
2.1.1.1	Algemene reserve	536.648,6	550.922,4
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	25.436,8	34.280,7
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	3.845,9	4.144,3
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	686,3	686,3
2.1.1.7	Andere wettelijke reserves	1.711,8	3.423,6
	Totaal eigen vermogen	568.329,5	593.457,4
VREEMD VERMOGEN			
2.2	Voorzieningen	47.195,2	45.589,7
2.3	Langlopende schulden	132.500,0	-
2.4	Kortlopende schulden	430.339,7	365.229,0
	Totaal vreemd vermogen	610.035,0	410.818,8
		1.178.364,5	1.004.276,2

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Staat van baten en lasten 2023

Bedragen x € 1.000,-

		Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
3	**BATEN**						
3.1	Rijksbijdragen	567.596,3		547.974,0		530.802,7	
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden	89.692,5		91.700,0		67.751,1	
3.4	Baten werk in opdracht van derden	178.696,6		157.565,0		169.644,8	
3.5	Overige baten	63.724,0		65.282,0		65.834,1	
			899.709,3		862.522,0		834.032,7
4	**LASTEN**						
4.1	Personeelslasten	666.661,7		637.055,0		607.641,0	
4.2	Afschrijvingen	43.374,0		48.298,0		42.659,2	
4.3	Huisvestingslasten	76.774,9		69.261,0		60.297,9	
4.4	Overige lasten	145.235,4		159.900,0		147.657,1	
			932.045,9		914.514,0		858.255,1
	Saldo baten en lasten		-32.336,7		-51.992,0		-24.222,4
6	**FINANCIËLE BATEN EN LASTEN**						
6.1	Rentebaten	9.469,0		-		3.313,1	
6.2	Rentelasten	-1.955,8		-1.226,0		-	
	Saldo financiële baten en lasten		7.513,1		-1.226,0		3.313,1
8	**RESULTAAT DEELNEMINGEN**		-304,4		750,0		2.025,3
	RESULTAAT		-25.127,9		-52.467,0		-18.884,0

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Kasstroomoverzicht 2023

Bedragen x € 1.000,-

		2023			2022		
	KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN						
	Saldo baten en lasten		-32.336,7			-24.222,4	
	Aanpassingen voor:						
1.1.2	Afschrijvingen	43.374,0			42.659,2		
2.2	Mutaties voorziening	1.605,5			-5.240,9		
8.0	Resultaat deelneming	-304,4			2.025,3		
			44.675,1			39.443,5	
	Veranderingen in werkkapitaal:						
1.2.1	Voorraden	-35,2			-51,7		
1.2.2	Vorderingen	-29.924,6			-12.680,4		
2.4	Kortlopende schulden	55.540,7			64.166,8		
			25.580,9			51.434,7	
	Kasstroom uit bedrijfsoperaties			37.919,3			66.655,8
6.1	Ontvangen interest	9.469,0			3.313,1		
6.2	Betaalde interest	-1.955,8			-		
				7.513,1			3.313,1
	Totale kasstroom uit operationele activiteiten			45.432,5			69.968,9

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

		2023		2022	
	KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN				
1.1.1	Investeringen in immateriële vaste activa	-		-58,6	
1.1.2	Investeringen in materiële vaste activa	-115.962,8		-143.192,3	
1.1.2	Desinvesteringen in materiële vaste activa	2.397,3		2.252,6	
1.1.3.1	(des)Investeringen in deelnemingen en groepsmaatschappijen	304,7		-2.008,6	
1.1.3.2	Overige deelnemingen	-0,3		23,3	
1.1.3.3	Vorderingen op groepsmaatschappijen	-		-300,0	
1.1.3.7	Overige investeringen in financiële vaste activa	8.500,0			
1.1.3.8	Mutaties leningen als onderdeel van financiële vaste activa	1.681,1		-3,0	
	Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-103.080,0		-143.286,6
	KASSTROOM UIT FINANCIËRINGSACTIVITEITEN				
2.3	Nieuw opgenomen leningen	132.500,0			
	Totaal kasstroom uit financiëringsactiviteiten		132.500,0		-
	MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		74.852,4		-73.317,7
	Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
1.2.4	Stand per 1 januari		127.241,2		200.558,9
	Mutatie liquide middelen		74.852,4		-73.317,7
1.2.4	Stand per 31 december		202.093,6		127.241,2

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Toelichting behorende tot de jaarrekening

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Activiteiten

De wettelijke taken van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) bestaan uit het verzorgen van initieel onderwijs, het verrichten van fundamenteel onderzoek en kennisvalorisatie. De RUG is een Publiekrechtelijke rechtspersoon voortvloeiend uit de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WhW). Het vestigingsadres (zetel) van de RUG is Broerstraat 5, 9712 CP Groningen en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 01179037.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar met als opmaakdatum 21 mei 2024.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's; de bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Optellingen in deze jaarrekening kunnen (optische) afrondingsverschillen betreffen tot 1 positie na of voor de decimaalnotitie welke voorkomen uit het feit dat getallen veelal in duizenden worden gepresenteerd.

Kosten en opbrengsten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum.

Consolidatievrijstelling

In de jaarrekening van de Rijksuniversiteit Groningen behoeven geen gegevens te worden betrokken van maatschappijen wier gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel (RJ 217.304). Met ingang van boekjaar 2023 maakt de Rijksuniversiteit Groningen gebruik van deze consolidatievrijstelling voor alle deelnemingen.

Voor een overzicht van de groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de post Financiële vaste activa in de jaarrekening.

Bestuurlijke samenwerking met UMCG

Per 1/1/2007 is de samenvoeging van het Universitair Medisch Centrum Groningen gerealiseerd, dat bestaat uit de Faculteit der Medische Wetenschappen en het Academisch Ziekenhuis Groningen. De bestuurlijke samenwerking en afstemming tussen de Raad van Bestuur van het Universitair Medisch Centrum Groningen (hierna: UMCG) en het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen vindt plaats in het Gemeenschappelijk Beleidsorgaan (GBO), dat wordt gevormd door de voorzitter van het College van Bestuur, de decaan van de faculteit en de voorzitter van de Raad van Bestuur. De eindverantwoordelijkheid voor het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek ligt bij het College van Bestuur van de RUG. Conform de RJ 660.506 zijn in de jaarrekening de exploitatiecijfers met betrekking tot de sector Onderwijs & Onderzoek integraal in de staat van baten en lasten opgenomen. In de balans zijn de posten vaste activa, eigen vermogen, voorzieningen en onderhanden projecten opgenomen. Hiertegenover staat de rekening-courant positie onder de post vorderingen of kortlopende schulden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van niet direct opeisbare deposito's (> 1 jaar). Ontvangsten en uitgaven van interest en ontvangen dividend zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.
De (des-) investeringen in materiële vaste activa, alsmede in financiële vaste activa zijn aangemerkt als ontvangsten en uitgaven uit investeringsactiviteiten. De betalingen van de langlopende schulden zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het College van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die invloed hebben op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen). De bepalingen hiervan zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de RUG zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. De kosten van aanschaffing (licenties) van universitaire administratieve systemen inclusief de (externe) opleidings- en implementatiekosten worden tegen kostprijs geactiveerd. De afschrijvingstermijn bedraagt 5 jaar. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode, waarbij wordt uitgegaan van een restwaarde van nihil.

Materiële vaste activa

Gebouwen, terreinen, materiële vaste activa in uitvoering en inventaris & apparatuur worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met een bijzondere waardeverminderingen of restwaarde die op balansdatum worden verwacht. Indien in enig boekjaar sprake is van een bijzondere waardevermindering dan wordt dit toegelicht bij de balanspost. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De kosten voor inventaris & apparatuur, die alleen voor een specifiek project kan worden ingezet en buiten dit project geen bedrijfseconomische waarde heeft, worden volledig in het jaar van aanschaf op het project verantwoord. De betreffende inventaris & apparatuur worden niet verantwoord onder de materiële vaste activa. Afhankelijk van de subsidievoorwaarden worden deze kosten volledig in het jaar van aanschaf door de subsidiegever vergoed, of jaarlijks gedurende de looptijd van het project voor het jaarlijks toerekenbare deel.

De afschrijvingen zijn berekend op grond van de volgende uitgangspunten:

Gebouwen

- Casco : afschrijving in 60 jaar
- Gevel/ binnen afwerking/ installaties : afschrijving in 30 jaar
- Elektronica/ technische installaties : afschrijving in 15 jaar
- Specifieke investeringen : afschrijving op basis van gebruiksduur

Terreinen : nihil

- Aanleg kosten sportterreinen : afschrijving in 10 jaar
- Overige terreinvoorzieningen : afschrijving in 30 jaar

Inventaris

- Inventaris en apparatuur : afschrijving in 3 tot 10 jaar

De eerste afschrijving vindt plaats in de maand volgend op de aankoop van het onroerend goed. Bij nieuw, aan- of verbouw vindt de eerste afschrijving plaats na oplevering.

De gebouwen en terreinen zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. De inventaris en apparatuur zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde onder aftrek van afschrijvingen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

De afschrijving vindt plaats op grond van de volgende systematiek:
> inventaris e.d. met een aanschafwaarde beneden € 5K per stuk wordt volledig verwerkt in de staat van baten en lasten.
> inventaris e.d. met een aanschafwaarde boven € 5K per stuk wordt over de verwachte gebruiksduur met een maximum van 10 jaren afgeschreven.

De afschrijving vindt plaats in maandelijkse termijnen, welke de maand volgende op die van aanschaf ingaat.

De kosten van herstel en groot onderhoud worden verwerkt via de componentenbenadering.

Operationele leasing

Bij de RUG kunnen leasecontracten bestaan waarbij alle of vrijwel alle voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij de RUG liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de RUG in deze situatie geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming respectievelijk het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen wordt een voorziening getroffen. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een bijzondere duurzame waardevermindering vindt waardering tegen de realiseerbare waarde plaats.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Overige vorderingen (leningen aan derden)

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen aan derden en worden bij eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen wegens een risico op oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige vorderingen.

Effecten

De tot financiële vaste activa behorende vorderingen, al dan niet uit hoofde van leningen, worden na de eerste waardering in beginsel opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de aflossingswaarde van de vorderingen. Ten aanzien van mogelijke waardeverminderingen is artikel 2:387 lid 4 BW van toepassing. Deze afboeking van vorderingen wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De afboeking wordt ongedaan gemaakt zodra de waardevermindering heeft opgehouden te bestaan. Afboekingen alsmede terugnemingen worden afzonderlijk in de winst- en verliesrekening of in de toelichting opgenomen (artikel 2:387 lid 5 BW).

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Voorraden

De voorraden worden initieel gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, de vervolgwaardering vindt plaats tegen de laagste van de kostprijs of realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Hierbij wordt rekening gehouden met een mogelijke incourantheid van voorraden.

Onderhanden projecten (OHP)

Onderhanden projecten heeft betrekking op projecten die in opdracht van derden worden uitgevoerd en die op balansdatum nog niet gereed zijn. Het saldo onderhanden projecten is gewaardeerd tegen de direct toegerekende kosten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte kosten. Gedeclareerde termijnen/ ontvangen voorschotten worden in mindering gebracht op het saldo onderhanden projecten. Winstneming van door derden gefinancierde projecten is bepaald volgens de "percentage of completion-methode" ofwel de PoC-methode. Als het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten zullen overschrijden, worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt. De POC worden op basis van de voortgang van de kosten ten opzichte van gehele contractwaarde bepaald.

Gezien de omvang van het aantal projecten in het UMCG is met ingang van 2017 voor UMCG O&O gekozen voor een rekenkundige benadering om het tussentijdsresultaat op projecten te bepalen in plaats van dit per individueel project te bepalen. Deze rekenkundige uitwerking van de PoC-methode wordt toegepast op projecten uit de categorie bedrijfsleven, topinstituten en commissie Europese unie (H2020 en Fp7), welke een afgeleide is van gerealiseerde resultaten op afgesloten projecten binnen deze categorieën.

Projecten die in de zuivere definitie geen projecten zijn, maar een meerjarenafspraak zijn voor een bepaalde prestatie (clinical trials) worden niet behandeld als een project met een waardering op grond van Percentage of Completion. Bij deze projecten is het uitgangspunt dat de werkzaamheden worden gefactureerd wanneer deze gereed zijn. Het tussentijdsresultaat bedraagt jaarlijks het saldo van opbrengsten minus kosten. Door deze benadering wordt er voor de clinical trials geen OHW positie opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het verschil met de waardering tegen geamortiseerde kostprijs is in de toelichting toegelicht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en direct opeisbare deposito's (< 1 jaar). Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Door de instelling wordt iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het instellingsbestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Door het ontbreken van een beperking door derden op het vermogen is in 2022 het bestemmingsfonds (privaat) geclassificeerd als bestemmingsreserve (privaat). Deze mutatie heeft geen impact op de verhouding tussen de reservestanden in de publieke sfeer en de standen in de private sfeer. De bestemmingsreserve privaat (2.1.1.3) ultimo 2022 is bestemd ter dekking van private activiteiten en omvat onder andere het vermogen van de deelnemingen.

Bestemmingsreserves (publiek)
De bestemmingsreserve publiek is gevormd ten behoeve van het lopende experiment promotieonderwijs.

Bestemmingsreserves (privaat)
De bestemmingsreserve privaat is met ingang van boekjaar 2022 bestemd ter dekking van private activiteiten en omvat onder andere het vermogen van de deelnemingen.

Bestemmingsfondsen (publiek)
Onder de publieke bestemmingsfondsen zijn de fondsen in beheer opgenomen. Deze middelen zijn de RUG ter beschikking gesteld met de bedoeling deze in het kader van een specifieke doelstelling te besteden.

Bestemmingsfondsen (privaat)
Onder de private bestemmingsfondsen was tot boekjaar 2022 de cumulatieve aangroei van het eigen vermogen van de deelnemingen opgenomen.

Andere wettelijke reserves
De wettelijke reserves worden aangehouden op grond van wettelijke bepalingen. Er wordt een wettelijke reserve aangehouden ter hoogte van het geactiveerde bedrag van kosten van ontwikkeling onder de immateriële vaste activa, ingevolge artikel 2:365 lid 2 BW.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting, die het gevolg is van een gebeurtenis uit het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en waarbij het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk zal zijn.

Werkeloosheidsbijdragen
De universiteit is eigen risicodrager voor wachtgeldverplichtingen. De voorziening werkeloosheidsbijdragen wordt op individueel niveau gevormd voor de toekomstige verplichtingen op balansdatum aan voormalige werknemers waaraan de universiteit in het kader van het wachtgeld een verplichting heeft. De voorziening wordt berekend op basis van opgaven van derden waarbij de hoogte van de voorziening is gebaseerd op de daadwerkelijke uitgaven van het afgelopen jaar. Indirect wordt hiermee rekening gehouden met de kans op werk. Tevens wordt in de voorziening rekening gehouden met de looptijd dat de RUG risico loopt over de uitkeringslasten. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,41% (2022: 2,64%).

Reorganisatievoorziening
De reorganisatievoorziening is op individueel niveau gevormd ter dekking van kosten welke direct verband houden met een reorganisatie. De RUG treft een voorziening indien per balansdatum een geformaliseerd reorganisatieplan aanwezig is en de reorganisatie zal worden uitgevoerd. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet is 0% (2022: 0%).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

TFR/KNIR
Het KNIR moet naar Italiaans recht een reservering opnemen voor een beëindigingsvergoeding, de zogenoemde TFR (Trattamento di Fine Rapporto te vertalen als Beëindigingsvergoeding onder Italiaans recht). Tijdens het dienstverband is de TFR is dan ook feitelijk een nog niet opeisbare maar wel bestaande schuld van de werkgever aan de werknemer. Deze voorziening is op individueel niveau gevormd. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gemiddeld gehanteerde disconteringsvoet is 2,47% (2022: 2,13%).

Eigen risico WGA
De voorziening eigen risico WGA is gevormd voor de verplichtingen voortvloeiend uit het eigenrisicodrager schap ten aanzien van de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA), vallend onder de Wet werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). De voorziening is op individueel niveau gevormd voor medewerkers die ultimo boekjaar een WGA-uitkering ontvangen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald o.b.v. het WIA maandloon conform beschikking van het UWV, hierbij wordt rekening gehouden met het herplaatsing-percentage en de dalende uitkering na afloop van de initiële loongerelateerde uitkering. Tevens wordt in de voorziening rekening gehouden met de looptijd dat de RUG risico loopt over de uitkeringslasten. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,12% (2022: 2,59%).

Eigen risicodrager ZW-flex
Ingaand 1 januari 2015 is de RUG eigen risicodrager voor de ZW-flexpremie. De hiermee samenhangende nieuwe instroomlasten draagt de RUG hierdoor zelf. In de jaarrekening is hiervoor een voorziening gevormd. De voorziening wordt vastgesteld o.b.v. de gegevens van de individuele deelnemers over de looptijd dat de RUG risico loopt over de uitkeringslasten. De hoogte van de voorziening wordt bepaald o.b.v. het dagloon conform beschikking van Raet. De voorziening eigen risicodrager ZW-flex is onderdeel van de voorziening eigen risico WGA. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet is 1,28% (2022: 1,31%).

Langdurig zieken
De RUG heeft, op individueel niveau, een voorziening gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Deze inschatting wordt gemaakt door de bedrijfsartsen. Bij de waardering zijn bijdragen van derden niet van toepassing. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,56% (2022: 2,61%).

Jubileumvoorziening
De jubileumvoorziening is op individueel niveau gevormd voor toekomstige jubileumuitkeringen. In de berekening van deze voorziening is rekening gehouden met blijf- en sterftekansen en met toekomstige loonstijgingen. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet varieert tussen de 2,16% en 2,5% (2022: 2,67% - 2,74%).

Verlofsparen
In periode van 2007 tot en met 2012 hebben medewerkers van 50 jaar en ouder de mogelijkheid gehad om maximaal 120 uur per jaar te sparen ten behoeve van de geleidelijke afbouw van de werktijd in de periode voorafgaand aan het pensioen (verlofspaarregeling 50+). Met ingang van 2013 hebben medewerkers de mogelijkheid gedurende minimaal 3 en maximaal 5 jaren, naast de reguliere vakantie-uren, jaarlijks nog 72 extra vakantie-uren op te sparen voor een langdurige, aaneengesloten verlofperiode (meerjaren spaarmodel). Voor de hiermee gepaard gaande vervangingslasten (bezetting) heeft de RUG een voorziening getroffen. De voorziening wordt vastgesteld o.b.v. de gegevens van de individuele deelnemers (looptijd en salarislasten). De gehanteerde disconteringsvoet is gemiddeld 2,13% (2022: 2,67%).

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Transitievoorziening

Met ingang van 1 januari 2018 is de RUG volgens de CAO verplicht om een transitievergoeding uit te betalen. De voorziening is op individueel niveau gevormd voor medewerkers met een tijdelijk contract waarbij rekening is gehouden met de kans op verlenging van het contract. Deze kans is berekend o.b.v. gemiddelde percentage van verlengde tijdelijke contracten over de afgelopen vier jaar. De te betalen vergoeding is voorzien naar rato van het verstreken dienstverband ultimo boekjaar. De mutatie in de voorziening wordt in de overige personele lasten geboekt. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,41% (2022: 2,64%).

Milieurisico

De voorziening milieurisico is gevormd voor de verplichtingen voortvloeiend uit het verwijderen van aanwezige milieuvervuiling in gebouwen (asbest) op basis van de vigerende wetgeving. De berekening van de milieuvoorziening is gebaseerd op (visuele) asbestinventarisaties van de gebouwen. Deze inventarisaties zijn uitgevoerd door een gespecialiseerd extern bureau. Op basis van deze inventarisatie heeft het bureau per gebouw een inschatting gemaakt van de verwachte kosten van sanering inclusief de kosten voor projectmanagement en eindcontroles. Ultimo 2021 is de inschatting van de verwachte kosten opnieuw geactualiseerd door een gespecialiseerd extern bureau. De mutatie in de voorziening wordt in de overige lasten geboekt. De voorziening is een betrouwbare schatting waarbij een aantal onzekerheden zijn. Het eerste aspect is de onzekere prijsontwikkeling in de bouwsector als gevolg van marktontwikkelingen. Daarnaast kunnen individuele aannemers belang hebben om bij een aanbesteding van de marktprijs af te wijken waardoor een lagere prijs wordt aangeboden om het werk gegund te krijgen. De voorziening is gebaseerd op een visuele inspectie. Bij de daadwerkelijke sanering kan de situatie anders zijn dan ingeschat. In die gevallen waarin de daadwerkelijke saneringskosten inzichtelijk zijn en deze afwijken van de gevormde voorziening, wordt de voorziening aangepast. Tot slot kan bij het bundelen van saneringsprojecten een eventueel schaalvoordeel worden behaald. Het gehanteerde percentage voor de inflatiecorrectie is 2,55% (2022: 2,41%) en de gehanteerde disconteringsvoet is 2,32% (2022: 3,14%). De disconteringsvoet kan in de loop der jaren fluctueren. Het effect van een 1% hogere disconteringsvoet zou in de huidige situatie een verlaging van de voorziening met € 600K op balansdatum zijn. Het effect van een 1% lagere disconteringsvoet zou in de huidige situatie een verhoging van de voorziening met € 643K zijn.

Projectvoorziening

De RUG vormt een voorziening voor te verwachten verliezen op lopende projecten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het bedrag van het verlies wordt bepaald ongeacht of het project reeds is aangevangen, het stadium van realisatie van het project of het bedrag aan winst dat wordt verwacht op andere, niet gerelateerde projecten.

Ontmanteling cyclotron

De voorziening ontmanteling van de AGOR-Cyclotron (hierna: cyclotron) betreft de op dit moment best mogelijke schatting van in de toekomst te maken kosten voor de beëindiging (ontmanteling) van de cyclotron. In art 10.1 van de Regeling basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Rbs) , in samenhang met art.10.8 van het Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Bbs), is vastgelegd dat voor cyclotrons die deeltjes met een energie van meer dan 8 Mega-elektronvolt produceren, de verplichting geldt tot het hebben van een beëindigingsplan voor dat betreffende cyclotron. Het Bbs is van kracht per 6 februari 2019. In dit beëindigingsplan dient onder meer aangegeven te worden op welke wijze er voorzien is in de financiële aspecten van de beëindiging. Met het vormen van de voorziening voldoet de universiteit aan deze wettelijke verplichting.

De voorziening is gebaseerd op een interne rapportage inclusief kostenraming van de stralingsdeskundige van de universiteit in samenwerking met de afdeling vastgoed. Vervolgens is deze interne rapportage getoetst in een second opinion door een extern bureau gespecialiseerd in nucleaire dienstverlening. Op basis van de interne rapportage en de second opinion van de externe deskundige ligt de bandbreedte van deze kostenraming tussen de € 6,6 mln. en € 16,6 mln. De bandbreedte is te verklaren door de onzekerheden in met name de hoeveelheid af te voeren beton en het aantal jaren vervalopslag. Deze onzekerheden kunnen door de universiteit op dit moment redelijkerwijs niet worden opgelost omdat deze mede afhangen van richtlijnen & ervaringscijfers die nog in ontwikkeling zijn en omdat op dit moment er geen proefboringen kunnen plaatsvinden om meer zekerheid te krijgen. Vanuit het oogpunt van volledigheid van de voorziening (voorzichtigheid) kiest de RUG ervoor om niet aan de onderkant

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

van de bandbreedte te zitten. De bovenkant van de bandbreedte ad € 16,6 mln. is naar de onze mening (te) hoog omdat wij begrijpen dat de richting eerder is dat de ontmantelingskosten lager zullen uitvallen omdat in de richtlijnen de mogelijkheden voor hergebruik worden verruimd. Door deze ruimere mogelijkheden zal naar verwachting minder beton te hoeven worden opgeslagen. Door deze beide overwegingen is naar de mening van de RUG op dit moment de beste schatting van de ontmantelingskosten € 11,6 mln. (zijnde het rekenkundige gemiddelde van de bandbreedte). Er is geen rekening gehouden met een inflatiecorrectie. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,315% (2022: 3,14%). Het effect van de discontering van 3,14% naar 2,315% is € 712K. De disconteringsvoet kan in de loop der jaren fluctueren. Het effect van een 1% hogere disconteringsvoet zou in de huidige situatie een verlaging van de voorziening met € 855K op balansdatum zijn. Het effect van een 1% lagere disconteringsvoet zou in de huidige situatie een verhoging van de voorziening met € 952K zijn.

In december 2023 zijn de langverwachte vergunningen voor 'beëindiging' van een cyclotron elders in Nederland van kracht geworden, bestaande uit een sloopvergunning en een vergunning voor hergebruik van bij de sloop vrijkomende materialen (vooral beton). Met name de vergunning voor hergebruik van beton zal een nieuw licht werpen op de omvang van de financiële voorziening. De RUG is een project gestart waarin de consequenties worden vertaald naar de situatie voor de beëindiging van de AGOR-Cyclotron bij de RUG. De RUG heeft op voorhand geen indicaties dat de kosten van de ontmanteling van de cyclotron, rekening houdend met de hierboven geschetste ontwikkeling, buiten de eerder bepaalde bandbreedtes liggen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen de contante waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening noodzakelijke uitgaven en verplichtingen. Indien sprake is van een afgesloten contract waarbij een negatief verschil ontstaat tussen de, na de balansdatum, te ontvangen prestatie en de door hem na de balansdatum te verrichten contractprestatie wordt voor dit negatieve verschil een voorziening opgenomen. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de onvermijdbare kosten. De gehanteerde disconteringsvoet is 0% (2022: 0%).

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Als hoofdregel geldt dat de geamortiseerde kostprijs gelijk is aan de boekwaarde van het actief verminderd met aflossingen op de hoofdsom en vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen het bedrag bij eerste verwerking (inclusief transactiekosten) en het aflossingsbedrag.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Opbrengsten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten in de staat van baten en lasten in het boekjaar verantwoord waarop de toekenning betrekking heeft.

Collegegelden

Ontvangen collegegelden worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het studiejaar zijn gespreid.

Subsidies

De RUG maakt gebruik van exploitatiesubsidies en incidenteel van investeringssubsidies. Subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het boekjaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt.

Royalty's

Royalty's worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt volgens het toerekening beginsel in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Lasten

Personele lasten

Salarissen en sociale lasten (inclusief pensioenafdrachten) worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De Rijksuniversiteit Groningen heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en er worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de Rijksuniversiteit Groningen. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP bedraagt per 31 december 2023 110,5%. De financiële positie per 31-12-2023 van het ABP is door De Nederlandsche Bank als onvoldoende beoordeeld, de beleidsdekkingsgraad zou minimaal 126% moeten zijn. Het ABP moet hiervoor een herstelplan indienen bij De Nederlandsche bank. In januari 2024 bedroeg de dekkingsgraad van het ABP 111,0%.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

De verschuldigde premies over het lopende boekjaar worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor zover de verschuldigde premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen
Over materiële vaste activa wordt vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.
Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met een restwaarde of schattingswijzigingen die op balansdatum worden verwacht. Van wijzigingen in de levensduur is sprake als een actief eerder buitengebruik wordt gesteld. Boekwinsten en verliezen worden verwerkt in het jaar van realisatie.

Belastingen
De kernactiviteiten van de RUG bestaan voor meer dan 90% uit bekostigde onderwijs- en onderzoeksactiviteiten en deze activiteiten worden voor meer dan 70% gefinancierd door publieke middelen, wettelijk collegegeld of lesgelden of bijdragen van algemeen nut beogende instellingen waarvoor geen (dan wel marginale) contractuele tegenprestatie wordt gevraagd. De RUG voldoet dus aan de activiteiten-en de bekostigingseis en komt daarmee in aanmerking voor de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting. In de jaarrekening is deze vrijstelling toegepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Dividenden
Te ontvangen dividenden van deelnemingen worden verantwoord zodra de RUG het recht hierop heeft verkregen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan. De RUG hanteert hierbij geen financiële (handels)instrumenten binnen haar bedrijfsvoering anders dan de reguliere debiteuren en crediteuren.

De RUG heeft daarom geen exposure met betrekking tot de volgende mogelijke financiële risico's:
> prijsrisico's bij waardering van effecten (financiële vaste activa)
> valuta termijncontracten
> concentratie van rente-, krediet-, en kasstroomrisico's bij openstaande handelsvorderingen
> bancaire kredietfaciliteiten

De RUG is voornamelijk werkzaam in Nederland en de Europese Unie. In beperkte mate worden er wel bestellingen gedaan van specialistische wetenschappelijke apparatuur in vreemde valuta. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van valutatermijncontracten.

De liquide middelen staan uit bij financiële instellingen die minimaal een A-rating hebben.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000,-

VASTE ACTIVA

1.1.1 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	1.1.1.0 Software
Stand per 1 januari 2023	
Verkrijgingsprijs	6.818,4
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.394,8
Boekwaarde	3.423,6
Mutaties boekjaar	
Investeringen	-
Desinvesteringen	-
Afschrijving	-1.711,8
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	-
Herwaardering	-
	-1.711,8
Stand per 31 december 2023	
Verkrijgingsprijs	6.818,4
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-5.106,6
Boekwaarde	1.711,8

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

1.1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA

	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.5 Projecten in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2023					
Verkrijgingsprijs	866.716,3	5.904,8	160.325,0	283.923,2	1.316.869,3
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-520.481,6	-	-86.788,3	-	-607.269,9
Boekwaarde	346.234,7	5.904,8	73.536,7	283.923,2	709.599,4
Mutaties boekjaar					
Investeringen	1.371,1	-	25.330,1	98.831,6	125.532,8
Desinvesteringen	-2.237,3	-	-5.287,5	-	-7.524,7
Afschrijving	-25.047,5	-	-16.614,6	-	-41.662,2
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	835,6	-	4.291,9	-	5.127,5
Reclassificatie projecten in uitvoering	35.271,6	-	-	-35.271,6	-
	10.193,5	-	7.719,9	63.559,9	81.473,3
Stand per 31 december 2023					
Verkrijgingsprijs	901.121,7	5.904,8	180.367,7	347.483,2	1.434.877,3
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-544.693,6	-	-99.111,0	-	-643.804,6
Boekwaarde	356.428,1	5.904,8	81.256,6	347.483,2	791.072,7

Toelichting:
- Er zijn geen beperkingen op het eigendom van bovenstaande materiële vaste activa.
- De verantwoorde desinvesteringen hebben volledig betrekking op buiten-gebruik-stellingen.
- De rubriek Projecten in uitvoering bestaat voor € 290 mln uit kosten die gemoeid zijn met het nieuwbouw project Feringa Building. De eerste fase van Feringa Building wordt in het 1e kwartaal van 2024 opgeleverd.

Voor de aanwezige milieurisico's zoals asbest in gebouwen wordt verwezen naar de gevormde milieuvoorziening, welke staat toegelicht in de grondslagen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

1.1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Vestigingsplaats	Deelname percentage	Boekwaarde per 1/1/2023	Mutaties 2023: Investeringen	Mutaties 2023: Desinvesteringen	Mutaties 2023: Resultaat	Mutaties 2023: Voorziening	Mutaties 2023: Overige	Boekwaarde per 31/12/2023
1.1.3.1 Deelnemingen in groepsmaatschappijen									
RUG Houdstermaatschappij B.V.	Groningen	100%	10.364,0	-	-	-304,7	-	-	10.059,3
1.1.3.2 Overige deelnemingen									
Universiteit Groningen NW Germany Gmbh.	Papenburg(Dld)	100%	19,8	-	-	6,3	-	-	26,2
Stichting GN-IX	Groningen	nvt	6,0	-	-	-6,0	-	-	-
LOFAR CV	Dwingeloo	11%	-	-	-	-	-	-	-
			10.389,8	-	-	-304,4	-	-	10.085,5

Stichting GN-IX is per 22-07-2022 opgeheven.
LOFAR CV is per 01-01-2023 opgeheven.

	Leningen u/g per 1/1/2023	Verstrekte leningen 2023	Aflossingen 2023	Leningen u/g per 31/12/2023	Rentepercentage	Resterende looptijd in jaren
1.1.3.3 Vorderingen op groepsmaatschappijen						
Stichting Universitair Sportcentrum Rijksuniversiteit Groningen	300,0	-	-	300,0	1,9%	29

	Waarde per 1/1/2023	Dotatie 2023	Ontrekking 2023	Waarde per 31/12/2023
1.1.3.7 Effecten				
Deposito's	16.500,0	-	8.500,0	8.000,0

Effecten betreffen vast rederende liquide middelen met een looptijd van >1 jaar.
De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

	Waarde per 1/1/2023	Mutaties 2023: Verstrekte leningen	Mutaties 2023: Aflossingen	Leningen u/g per 31/12/2023	Rente-percentage	Resterende looptijd in jaren
1.1.3.8 Overige vorderingen						
- GSZ Mayday	138,1	-	-	138,1	0,0%	onbepaald
- GSZ Mayday	24,3	-	-2,0	22,3	4,0%	9
- UNICA installatie groep B.V.	1.681,1	-	-1.681,1	-	0,0%	
	1.843,6	-	-1.683,1	160,4		

	Saldo per 1/1/2023	Dotatie 2023	Vrijval 2023	Ontrekking 2023	Saldo per 31/12/2023
Voorziening overige vorderingen	162,5	-	-2,1	-	160,4

	Saldo per 1/1/2023	Saldo per 31/12/2023
Uitstaande leningen u/g	1.843,6	160,4
Af: Voorziening FVA	162,5	160,4
	1.681,1	0,0

Dit betreffen vorderingen met een looptijd van >1 jaar.
Ten aanzien van de uitstaande vordering op Mayday is een zekerheid gesteld. Amortisatie is niet toegepast bij leningen met een rentepercentage van 0%.
Het financiële effect hiervan is € 1,7K o.b.v. een rentevoet van 1,25%.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 VOORRADEN

		31/12/2023	31/12/2022
	Gebruiksgoederen		
1.2.1.2	Magazijn voorraden	645,0	609,8
		645,0	609,8

Er is slechts in beperkte mate sprake van incourante voorraden, waardoor het niet noodzakelijk is om hiervoor waarde-correctie uit te voeren.

1.2.2 VORDERINGEN

		31/12/2023	31/12/2022
1.2.2.1	Debiteuren	10.735,6	8.388,6
	Af: Voorziening dubieuze debiteuren	-701,3	-181,1
		10.034,3	8.207,5
1.2.2.6	Vorderingen op personeel	69,7	88,6
1.2.2.7	Vorderingen op studenten/ deelnemers/ cursisten	15,4	66,8
	Overige vorderingen		
1.2.2.10.1	Nog te ontvangen baten	69.730,3	66.297,4
1.2.2.10.2	Overige vorderingen	54.185,8	43.746,8
		123.916,1	110.044,2
1.2.2.11	Belastingen en premies sociale verzekeringen	14.766,0	-
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	15.618,1	16.062,6
1.2.2.15	Overige overlopende activa	36,3	61,5
		164.455,8	134.531,2

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt:

	2023	2022
Stand per 1 januari	181,1	317,0
Onttrekking	-75,9	-135,9
Dotatie	596,2	-
Stand per 31 december	701,3	181,1

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

De post nog te ontvangen baten bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen subsidiegelden van de tweede en derde geldstroom.
Onder de Overige vorderingen is de post Werkkapitaal van UMCG O&O opgenomen ad € 54.188K (vorig jaar: € 47.258K). Het werkkapitaal is een post die ontstaat vanuit de samenwerking tussen de Rijksuniversiteit Groningen en het Academisch Ziekenhuis Groningen en is opgebouwd uit debiteuren, crediteuren, liquide middelen, overige vorderingen en schulden welke gesaldeerd worden gepresenteerd. Conform de Akte van Depot als onderdeel van deze samenwerking is het Academisch Ziekenhuis Groningen naar derden toe verantwoordelijk en aansprakelijk voor rechtshandelingen die op naam van het Universitair Medisch Centrum Groningen zijn aangegaan, en dus ook voorhet inkopen en verkopen van goederen en diensten. Het werkkapitaal is in die zin een vordering van de Rijksuniversiteit Groningen op het Academisch Ziekenhuis Groningen. Over deze positie is geen rente verschuldigd.

Eind 2023 is er een grote vordering ontstaan op de balanspost uit hoofde van belastingen en premies sociale verzekeringen. Deze vordering ontstaat doordat er, naast de reguliere balans saldi, een overeenkomst met de belastingdienst is afgesloten over de verrekening van btw op inkopen over de afgelopen jaren. Zie voor nadere toelichting hierover hoofdstuk 4.4 overige lasten.

1.2.4 LIQUIDE MIDDELEN

			31/12/2023		31/12/2022
1.2.4.1	Kasmiddelen		29,6		31,8
	Tegoed op bankrekeningen				
1.2.4.2.1	Tegoed op bankrekeningen	1.848,5		421,2	
1.2.4.2.2	Deposito's (< 1 jaar)	8.500,0		100,0	
1.2.4.2.3	Rekening courant	191.715,5		126.688,2	
			202.064,1		127.209,4
			202.093,6		127.241,2

- Liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd van één jaar of korter en staan vrij ter beschikking aan de instelling.
- De rekening courant bestaat voor € 191,7 miljoen uit de liquide middelen die de Rijksuniversiteit Groningen in het kader van het schatkistbankieren heeft ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Door toepassing van deze faciliteit staan deze middelen in de jaarrekening dan ook niet onder de liquide middelen maar onder de rekening courant. Deze post is inclusief € 5,4 miljoen betalingen onderweg.
- Het debetlimiet bij het Ministerie van Financiën bedraagt € 48,9 miljoen.
- Het intradaglimiet bij de ABN-AMRO Bank bedraagt € 101,5 miljoen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

PASSIVA

2.1 EIGEN VERMOGEN

		Stand per 1/1/2023	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Reclassificatie 2023	Stand per 31/12/2023
2.1.1.1	Algemene reserve	550.922,4	-24.829,5	10.555,7	-	536.648,6
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	34.280,7	-	-8.843,9	-	25.436,8
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	4.144,3	-298,4	-	-	3.845,9
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	686,3	-	-	-	686,3
2.1.1.7	Andere wettelijke reserve	3.423,6	-	-1.711,8	-	1.711,8
	Totalen	593.457,4	-25.127,9	-	-	568.329,5

Conform de RJ richtlijnen is hieronder ter vergelijking het verloopoverzicht van vorig jaar opgenomen:

		Stand per 1/1/2022	Resultaat 2022	Overige mutaties 2022	Reclassificatie 2022	Stand per 31/12/2022
2.1.1.1	Algemene reserve	573.243,6	-23.999,3	1.678,1	-	550.922,4
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	32.190,7	2.090,0	-	-	34.280,7
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	-1.049,7	1.000,0	8,0	4.186,1	4.144,3
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	686,3	-	-	-	686,3
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	2.160,8	2.025,3	-	-4.186,1	-
2.1.1.7	Andere wettelijke reserve	5.069,8	-	-1.646,2	-	3.423,6
	Totalen	612.301,5	-18.884,0	- 39,9	- -	- 593.457,4

Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het CvB is aangebracht.
Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

- 2.1.1.2 De bestemmingsreserve (publiek) is gevormd ten behoeve van het lopend experiment promotiestudenten.
- 2.1.1.3 De bestemmingsreserve (privaat) is bestemd ter dekking van private activiteiten.
- 2.1.1.4 De bestemmingsfonds (publiek) omvat fondsen in beheer.
- 2.1.1.5 De bestemmingsfonds (privaat) omvatte tot boekjaar 2022 de cumulatieve aangroei van het eigen vermogen van de deelnemingen.

Door het ontbreken van een beperking door derden op het vermogen is in 2022 het bestemmingsfonds (privaat) geclassificeerd als bestemmingsreserve (privaat). Deze mutatie heeft geen impact op de verhouding tussen de reservestanden in de publieke sfeer en de standen in de private sfeer. De bestemmingsreserve (Privaat) (2.1.1.3) is vanaf ultimo 2022 bestemd ter dekking van private activiteiten en omvat onder andere het vermogen van de deelnemingen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

2.2 VOORZIENINGEN

		Stand per 1/1/2023	Rente 2023	Dotaties 2023	Ontrekking 2023	Vrijval 2023	Stand per 31/12/2023	Kortlopende deel (<1 jaar)	Deel >1 jaar en <5 jaar	Langlopende deel (>5 jaar)
2.2.1	**Personele voorzieningen**									
2.2.1.1	Reorganisatie	1.495,4	-	17,0	-235,4	-	1.277,0	278,0	999,0	-
2.2.1.1	Transitievergoeding	3.264,3	-34,0	3.046,4	-2.175,2	-87,1	4.014,4	2.303,6	1.710,8	-
2.2.1.1	TFR/KNIR	356,2	-	37,6	-65,0	-	328,8	168,3	5,3	155,2
2.2.1.2	Verlofsparen	2.218,7	62,9	678,0	-385,1	-454,7	2.119,8	741,4	1.378,4	-
2.2.1.3	Eigen risico WGA	5.466,9	-87,9	6.992,6	-2.527,4	-2.285,3	7.558,9	1.228,7	4.110,5	2.219,7
2.2.1.4	Jubileumvoorziening	4.059,2	16,9	1.433,1	-782,0	-689,8	4.037,4	222,8	1.147,4	2.667,2
2.2.1.5	Werkeloosheidsbijdragen	3.139,5	63,9	4.576,9	-4.265,1	-538,0	2.977,2	1.702,8	1.274,4	-
2.2.1.6	Langdurig zieken	1.084,0	-16,4	1.342,4	-389,2	-648,2	1.372,6	1.292,2	80,4	-
	Totaal personele voorzieningen	21.084,1	5,4	18.124,0	-10.824,4	-4.703,1	23.686,1	7.937,8	10.706,2	5.042,1
2.2.4	**Overige voorzieningen**									
2.2.4.2	Milieuvoorziening	13.490,6	-11,8	875,3	-72,1	-	14.282,1	6,4	7.517,4	6.758,3
2.2.4.3	Cyclotron	8.515,0	712,1	-	-	-	9.227,1	-	-	9.227,1
2.2.4.3	Overig	2.500,0	-	-	-2.500,0	-	-	-	-	-
	Totaal overige voorzieningen	24.505,6	700,3	875,3	-2.572,1	-	23.509,2	6,4	7.517,4	15.985,4
	Totaal voorzieningen	45.589,7	705,7	18.999,3	-13.396,5	-4.703,1	47.195,2	7.944,2	18.223,6	21.027,5

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

Omschrijving	Stand per 1/1/ 2023	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31/12/ 2023	Kortlopende deel < 1 jaar	>1 jaar en <5 jaar	Looptijd >5 jaar	Rentevoet
Ministerie van Financiën	-	132.500,0	-	132.500,0	-	35.333,3	97.166,7	1,89%

In 2022 is de RUG een langlopende lening van in totaal € 265 mln aangegaan met het Ministerie van Financiën met een looptijd van 30 jaren.
Het eerste deel van de lening, groot € 132,5 mln, is medio 2023 door de RUG ontvangen. Medio 2024 ontvangt de RUG de resterende € 132,5 mln.
De eerste jaarlijkse rentebetaling (1,89%) vangt medio 2024 aan en de eerste jaarlijkse aflossing medio 2025.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN

		31/12/2023	31/12/2022
2.4.4	OCW/EZ	53.366,5	28.086,4
2.4.7	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten	6.630,4	6.889,8

Onderstaand is de stand van de onderhanden projecten (OHP) en de gedeclareerde termijnen opgenomen:

	Onderhanden projecten	Gedeclareerde termijnen	Saldo 31/12/2023	Onderhanden projecten	Gedeclareerde termijnen	Saldo 31/12/2022
OHP < termijnen	-25.625,2	18.295,3	-7.329,9	-23.861,1	16.907,1	-6.954,0
OHP > termijnen	-24.451,6	38.411,9	13.960,3	-22.469,2	36.313,0	13.843,8
Totaal	-50.076,8	56.707,2	6.630,4	-46.330,3	53.220,1	6.889,8

2.4.8	Crediteuren	26.995,0	20.010,2
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen		
2.4.9.1	- Loonheffing	21.177,4	18.897,8
2.4.9.2	- Omzetbelasting	-	1.963,6
		21.177,4	20.861,4
2.4.10	Schulden ter zake van pensioenen	5.725,6	5.923,4
2.4.11	Schulden ter zake van werk voor derden	1.607,9	1.486,2
2.4.12	Overige kortlopende schulden	34.878,6	35.437,6
2.4.13	Vooruitontvangen college-, les- en examengelden	44.118,7	41.544,1
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ	2.659,5	3.017,9
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	175.373,8	152.521,8
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen		
2.4.17.1	- Vakantietoelage	14.352,2	12.847,5
2.4.17.2	- Reservering vakantiedagen	42.007,2	35.164,8
		56.359,3	48.012,4
2.4.19	Overige overlopende passiva		
2.4.19.1	- Profileringsfonds	300,0	290,8
2.4.19.2	- Overige	1.147,0	1.147,0
		1.447,0	1.437,8
		430.339,7	365.229,0

De vooruitontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vooruitontvangen subsidiegelden van de tweede en derde geldstroom. In boekjaar 2022 zijn lagere collegegeldbaten gerealiseerd vanwege de tijdelijke regeling 'halvering collegegeld'. Als tegemoetkoming vanwege schade door corona betaalden studenten tijdelijk een gehalveerd tarief voor het wettelijk collegegeld (en eerstejaars slechts de helft van de helft). In boekjaar 2023 was deze regeling niet langer van kracht.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

De vooruitontvangen subsidies OCW/EZ (post 2.4.4) nemen in 2023 toe door vooruitontvangen NPO-middelen, vooruitontvangen starters- en stimuleringsbeurzen en vooruitontvangen sectorplanmiddelen.

NPO-middelen
Vanuit OCW zijn middelen toegekend om achterstanden in onderzoek en onderwijs als gevolg van de coronapandemie te repareren. Aan de inzet zijn voorwaarden gesteld. Het gehele programma wordt Nationaal Programma Onderwijs (NPO) genoemd en is gesplitst in Onderwijs & Onderzoek. De NPO onderzoek compensatie bedraagt voor de RUG over de jaren 2021 & 2022 in totaal € 8,2 mln (per jaar: € 4,1 mln) en de middelen uit de corona-enveloppe NPO (€ 5,1 mln in 2021 & € 4,1 mln in 2022) vallen onder het bestuursakkoord NPO mbo ho. De middelen zijn gepassiveerd op de balans en de vrijval van de middelen van de balans naar de rijksbijdrage vindt plaats naar rato van de bestedingen. Ultimo 2023 bedraagt de balanspositie € 3,2 mln. De verantwoording van de besteding van het NPO-budget vindt plaats via het bestuursverslag.

Stimulerings- en startersbeurzen
Starters- en stimuleringsbeurzen zijn een nieuw instrument dat moet zorgen voor een grotere stabiliteit en voorspelbaarheid van de onderzoeksfinanciering van universiteiten en umc's. Het betreft niet competitieve middelen. Doelen zijn: het stimuleren van ongebonden onderzoek en het verlagen van de werk-, competitie- en aanvraagdruk. De RUG heeft € 25,9 mln ontvangen en € 4,1 mln besteed aan startersbeursmiddelen en € 18,2 mln ontvangen en € 2,7 mln besteed aan stimuleringsbeurzen. De verantwoording van de besteding van stimulerings- en startersbeurzen vindt plaats via het bestuursverslag.

Sectorplanmiddelen
Wat betreft de sectorplanmiddelen geldt dat de minister van OCW € 60 mln in 2022 en € 213 mln in 2023 beschikbaar heeft gesteld voor sectorplannen voor de domeinen bèta/techniek/SSH/medisch. De RUG heeft hiervan € 6,1 mln in 2022 en € 22,2 mln in 2023 ontvangen. De betrokken faculteiten hebben inmiddels € 13 mln besteed aan de sectorplannen waardoor ultimo 2023 nog een saldo resteert van € 15,3 mln. De verantwoording van de besteding van de sectorplanmiddelen vindt plaats via het bestuursverslag.

Overige vooruitontvangen subsidies
Er zijn ultimo 2023 geen overige subsidies vooruit ontvangen aangaande OCW met een terugbetalingsverplichting (2022: € 0,7 mln).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Toelichting op de staat van baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

BATEN

3.1 RIJKSBIJDRAGEN

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	Rijksbijdrage OCW/EZ			
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW (sector WO)	680.570,1	654.429,6	639.939,2
	Overige subsidies OCW/EZ			
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	142,2	-906,4	164,7
	Inkomensoverdracht van rijksbijdragen			
3.1.3.2	Academische Ziekenhuizen	-113.116,1	-105.549,2	-109.301,2
	Totaal rijksbijdragen	567.596,3	547.974,0	530.802,7

De rijksbijdrage vormt de basis voor de bekostiging van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten van de RUG en deze wordt ontvangen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De omvang van de Rijksbijdrage wordt ieder jaar door het parlement vastgesteld in de begrotingswet. De rijksbijdrage bestaat op hoofdlijnen uit vier delen, het onderwijsdeel, onderzoekdeel en het deel geneeskundig onderwijs en onderzoek. Per 2022 zijn de gelden die voortvloeien uit de kwaliteitsafspraken als vierde deel toegevoegd.

In de begroting 2023 is de rijksbijdrage op basis van de raming rijksbijdrage van het ministerie van OCW opgenomen en is daarnaast een inschatting gemaakt van de te verwachten extra rijksbijdragen in 2023 en de passivering en vrijval van de niet normatieve rijksbijdragen. Aan loon- en prijsbijstelling is in 2023 een bedrag van € 34,7 mln ontvangen die ten tijde van de begroting nog niet kon worden bepaald. In 2023 is ca. € 12 mln meer aan niet normatieve bijdragen gepassiveerd dan oorspronkelijk was begroot. In 2023 is in totaal € 598,8 mln aan rijksbijdrage ontvangen.

3.3 WETTELIJKE COLLEGE-/CURSUS-/EXAMENGELDEN

3.3.4.1	Collegegelden sector WO	92.267,0	91.700,0	82.903,7
3.3.4.2	Onderwijsverplichting lopend jaar	-44.118,7	-	-41.544,1
3.3.4.3	Vrijval onderwijsverplichting	41.544,1	-	26.391,5
	Totaal collegegelden	89.692,5	91.700,0	67.751,1

In boekjaar 2022 zijn lagere collegegeldbaten gerealiseerd vanwege de tijdelijke regeling 'halvering collegegeld'. Als tegemoetkoming vanwege schade door corona betaalden studenten tijdelijk een gehalveerd tarief voor het wettelijk collegegeld (en eerstejaars slechts de helft van de helft). In boekjaar 2023 was deze regeling niet langer van kracht.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

3.4 BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

		Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
	Contractonderwijs						
3.4.1.1	Faculteiten		3.846,6		4.106,3		3.974,2
	Contractonderzoek						
3.4.2.1	Internationale organisaties						
	Europese Unie	36.716,4		17.208,4		37.110,1	
3.4.2.2	Nationale overheden	37.019,1		23.076,7		35.206,1	
3.4.2.3	NWO	38.302,2		31.889,7		33.896,2	
3.4.2.4	KNAW	112,9		338,2		332,2	
3.4.2.5	Overige non-profit organisaties	25.123,4		28.111,8		23.732,6	
3.4.2.6	Bedrijven	26.324,6		19.992,8		23.769,6	
			163.598,6		120.617,5		154.046,9
3.4.5	Overige baten in opdracht van derden		11.251,4		32.841,2		11.623,7
	Totaal baten in opdracht van derden		178.696,6		157.565,0		169.644,8

De baten werk in opdracht van derden zijn in 2023 € 9,1 mln hoger dan in 2022 en € 21,1 mln hoger dan begroot voor 2023. De totale baten voor derden komen in 2023 uit op € 178,7 mln, dit is ongeveer 19,9 % van de totale baten van de RUG. De stijging in vergelijking met 2022 wordt voor € 8,0 mln veroorzaakt door hogere projectinkomsten bij de medische faculteit (UMCG O&O), de faculteit Science and Engineering is verantwoordelijk voor een stijging van € 1,7 mln en de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen draagt € 0,9 mln bij.

In de baten werk in opdracht van derden zijn geen subsidies opgenomen waarover een discussie loopt met de subsidieverstrekker over goedkeuring van de subsidie. De RUG ontvangt grotendeels exploitatiesubsidies. Een fors kleiner aandeel betreft daadwerkelijke opdrachten van derden, de zgn. OHW projecten. Deze baten bevinden zich m.n. onder regel 3.4.2.6 Bedrijven en 3.4.5 Overige baten in opdracht van derden.

Het wetenschappelijk onderzoek behoort tot de kerntaken van de Rijksuniversiteit Groningen en levert een structurele stroom aan incidentele onderzoekssubsidies op. De onderzoekssubsidies zijn incidenteel van aard, doordat voor het verkrijgen van een subsidie veelal een onderzoeksvoorstel moet worden ingediend, welke door de subsidieverlener wordt beoordeeld waarna al dan niet een subsidie wordt toegekend. Het ontvangen van deze subsidies kan daarom niet worden gezien als structurele inkomstenbron, immers bestaat altijd het risico dat aanvragen niet goedgekeurd worden en er dus geen subsidie wordt ontvangen. De belangrijkste subsidieprogramma's die momenteel binnen de Rijksuniversiteit lopen zijn: EU-H2020, SNN en NWO.
Voor de verantwoording van deze subsidies in de jaarrekening wordt verwezen naar de toelichting omtrent de grondslagen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

3.5 OVERIGE BATEN

		Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
3.5.1	Opbrengst verhuur		2.381,3		2.584,3		2.387,1
	Overige baten						
3.5.10.1	Cursussen, congressen en symposia	8.235,8		1.534,2		7.603,7	
3.5.10.2	Bedrijfsmatige diensten	32.442,8		9.046,0		31.888,5	
3.5.10.2	Royalties	487,0		837,5		1.936,2	
3.5.10.3	Overige incidentele inkomsten	20.177,1		51.280,1		22.018,7	
			61.342,7		62.697,7		63.447,0
	Totaal overige baten		63.724,0		65.282,0		65.834,1
	Totaal baten		899.709,3		862.522,0		834.032,7

De overige baten zijn in 2023 € 6,4 mln lager dan begroot. Er is € 2,9 mln minder aan baten gerealiseerd bij het project Cognigron van de faculteit Science and Engineering als gevolg van een in 2023 gewijzigde methodiek van afrekening van kosten met het Ubbo Emmius Fonds. Ook heeft het project NOVA € 542K minder aan subsidiebaten gerealiseerd dan begroot.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

LASTEN

4.1 PERSONELE LASTEN

		Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten *)						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	471.709,5		571.385,8		431.337,4	
4.1.1.2	Sociale lasten	57.934,2		20.212,1		51.974,0	
4.1.1.5	Pensioenpremies	64.880,1		24.850,9		68.711,9	
			594.523,9		616.448,8		552.023,3
	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Mutatie personele voorzieningen	13.206,3		1.432,5		7.876,7	
4.1.2.2	Lasten personeel niet in loondiensten	46.953,3		21.173,9		36.402,6	
4.1.2.3	Overige personele lasten	14.853,2		-1.351,0		13.791,2	
			75.012,8		21.255,4		58.070,6
4.1.3	Ontvangen vergoedingen		-2.875,1		-649,2		-2.452,9
	Totaal personele lasten		666.661,7		637.055,0		607.641,0

De totale personele lasten overschrijden de begroting met € 25,2 mln (3,95%). Het effect van de cao-loonstijging van 9% per 1 augustus en eenmalige uitkering naar rato van het dienstverband zit in de directe personele lasten, maar was niet begroot. De hiervoor in 2023 ontvangen looncompensatie van OCW bedroeg € 22,3 mln. De oorzaak van de hogere lasten op totaalniveau ligt in de hogere overige personeelslasten dan begroot. De overige personele lasten zijn hoger door meer inhuur van derden en een actualisatie (per saldo dotatie) van de reservering verlofdagen en de personele voorzieningen.

*) De personele lasten voor het UMCG O&O worden door de UMCG-salarisadministratie doorbelast.

Het gemiddeld aantal medewerkers bedraagt 7.151 fte (2022: 6.996 fte).

	2023	2022
Gemiddeld aantal medewerkers naar categorie in fte:		
WP	4.182,7	4.139,4
OBP	2.968,7	2.857,0
	7.151,4	6.996,4

Het aantal medewerkers in dienst van de RUG dat werkzaam is buiten Nederland is 2,26 fte (2022: 2,05 fte).

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

4.2 AFSCHRIJVINGEN

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.2.1	Immateriële vaste activa	1.711,8	-	1.703,1
4.2.2	Materiële vaste activa	41.662,2	48.298,0	40.956,1
	Totaal afschrijvingen	43.374,0	48.298,0	42.659,2

Door wijzigingen in de oorspronkelijke fasering van de realisatie van de nieuwbouwlocatie Feringa Building, vindt de oplevering en ingebruikname later plaats dan gepland. Met de oplevering en ingebruikname van fase 1 in het 1e kwartaal van 2024 starten ook de afschrijvingen over deze activa.

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

4.3.1	Huur	5.966,3	3.887,7	3.465,9
4.3.2	Verzekering	1.150,4	937,7	906,3
4.3.3	Onderhoud	14.209,0	14.277,6	15.629,4
4.3.4	Energie en water	39.297,5	28.891,7	26.962,2
4.3.5	Schoonmaakkosten	8.401,6	7.065,5	7.831,8
4.3.6	Belasting en heffingen	5.159,5	6.464,9	3.474,3
4.3.8	Overige huisvestinglasten	2.590,7	7.735,9	2.028,0
	Totaal huisvestingslasten	76.774,9	69.261,0	60.297,9

De huisvestingslasten vallen € 7,5M hoger uit dan begroot. Dit is met name het gevolg van de substantieel hogere energielasten. De kostenstijging voor energie en het effect van de genomen energiebesparingsmaatregelen kon ten tijde van de begrotingsopstelling in 2022 nog niet in zijn volledige omvang worden voorzien.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

4.4 OVERIGE LASTEN

		Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
4.4.1	Administratie- en beheerlasten		5.978,2		4.541,0		5.658,7
	Inventaris en apparatuur						
4.4.2.1	Inventaris en apparatuur	11.210,9		19.240,4		11.798,1	
4.4.2.2	Overig	10.579,5		8.758,9		9.900,4	
			21.790,4		27.999,3		21.698,6
4.4.4	Mutatie overige voorzieningen		873,3		378,4		158,6
	Overige						
4.4.5.1	Telecommunicatie en Informatietechnologie	17.223,7		16.568,5		14.668,2	
4.4.5.2	Reis- en verblijfkosten	14.717,2		8.309,9		11.239,3	
4.4.5.3	Publicatie, representatie en subsidies	19.285,8		13.334,1		16.465,6	
4.4.5.4	Specifieke kosten onderwijs & onderzoek	57.133,9		58.030,4		50.913,3	
4.4.5.5	Advieskosten en vergoeding dienstverlening	8.267,7		7.690,8		8.149,8	
4.4.5.6	Overige	-34,8		23.047,7		18.704,9	
			116.593,5		126.981,4		120.141,2
	Totaal overige lasten		145.235,4		159.900,0		147.657,1

De post specifieke kosten onderwijs & onderzoek bestaat voornamelijk uit kosten voor laboratorium- en onderzoeksapparatuur, projectkosten, kosten voor affiliaties UMCG O&O en kosten voor promotiestudenten.

In de overige lasten van 2023 is een restitutie opgenomen uit hoofde van een overeenkomst met de belastingdienst over de verrekening van btw op inkopen van totaal € 15,6 miljoen.
Dit is inclusief de afrekening over de jaren 2016-2022 van € 13,6 miljoen.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Uitsplitsing accountantslasten		
Honorarium onderzoek jaarrekening	469,7	512,6
Honorarium andere controleopdrachten	369,2	369,5
Honorarium fiscale adviezen	14,3	49,9
Honorarium andere niet-controlediensten	46,3	73,2
Totaal accountantslasten	899,5	1.005,2

De in het boekjaar ten laste van de rechtspersoon gebrachte totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening, andere controleopdrachten, fiscale adviezen en andere niet-controlediensten hebben betrekking op de werkzaamheden welke gedurende het boekjaar zijn verricht. KPMG controleert de medische faculteit (UMCG O&O) en de accountantslasten voor onderzoek jaarrekening en andere controleopdrachten bedragen respectievelijk € 162,1K en € 110,1K.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
6.1.1	Rentebaten	9.469,0	-	3.313,1
6.2.1	Rentelasten	-1.955,8	1.226,0	-
	Totaal financiële baten en lasten	7.513,1	1.226,0	3.313,1

De stijging in de rentebaten zijn het gevolg van de oplopende rente over het Rekening Courant saldo bij het Ministerie van Financiën, die vanaf het 3e kwartaal 2022 weer gestegen is.
Het contant maken van de overige voorzieningen binnen de Rijksuniversiteit Groningen heeft een rente-effect van circa € 0,7 mln negatief. Vanaf medio 2023 worden de rentelasten voor de langlopende financiering bij het Ministerie van Financiën verantwoord, voor 2023 bedraagt deze € 1,26 mln.

De rentebaten 2023 bestaan daarnaast uit de ontvangen belastingrente (€ 2,4 miljoen) in verband met de restitutie die de Rijksuniversiteit Groningen heeft ontvangen uit hoofde van een overeenkomst met de belastingdienst over de verrekening van btw op inkopen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

RESULTAAT DEELNEMINGEN

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
8.0	Resultaat UGNWG GmbH	6,3	-	-23,3
8.0	Resultaat deelneming RUG Houdstermaatschappij B.V.	-304,7	750,0	2.048,5
8.0	Resultaat Stichting GN-IX	-6,0	-	-
	Totaal resultaat deelnemingen	-304,4	750,0	2.025,3

RESULTAATBESTEMMING

Voorgesteld wordt het resultaat ad € -25.128K als volgt te verdelen:

Toevoeging algemene reserve	-24.829,5
Toevoeging aan bestemmingsreserve (publiek)	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve (privaat)	-298,4
Toevoeging aan bestemmingsfonds (publiek)	-
Toevoeging aan bestemmingsfonds (privaat)	-
Resultaat boekjaar:	-25.127,9

De Rijksuniversiteit heeft geen statuten maar is een op de WhW gebaseerd rechtspersoon. Er zijn dus geen bijzondere statutaire bepalingen inzake de resultaatverdeling.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

MEERJARIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Er zijn investeringsverplichtingen aangegaan voor een bedrag van € 36.429K.

De volgende meerjarige verplichtingen zijn aangegaan (bedragen x € 1.000,- incl. BTW):

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Energie en water	33.798,4	65.630,2	
Inventaris en apparatuur	1.868,0	3.130,4	
Overige huisvestingslasten	8.294,4	1.915,6	
Overige lasten	4.424,1	7.896,6	
Personeelslasten	5.102,4	7.879,9	
Reis en verblijfkosten	1.259,5	3.148,9	
Schoonmaakkosten	5.770,6	4.299,8	
Telecommunicatie en Informatietechnologie	13.301,8	5.294,8	
Huur	3.170,6	6.705,1	3.898,2
	76.989,9	105.901,4	3.898,2

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

OVERIGE NIET VERWERKTE VERPLICHTINGEN EN/OF VORDERINGEN

Wetenschappelijke boekwerken
De waardebepaling van de in bezit zijnde wetenschappelijke boekwerken is afhankelijk van verschillende waarde factoren en niet betrouwbaar te schatten. De wetenschappelijke boekwerken zijn derhalve niet in de balans verwerkt.

Garantiestelling huurstroom
M.i.v. 1 september 2018 staat de RUG samen met de Hanzehogeschool Groningen garant voor een minimale huurstroom per jaar op het door een derde partij geëxploiteerde project studentenhuisvesting op het voormalige Suikerunieterrein te Groningen. De looptijd van deze garantstelling is 10 jaar.

Risico's als gevolg van aardbevingen
De gaswinning uit het Groningenveld zal volgens kabinetsbesluit (mrt-2018) middels een fasegewijze afbouw worden afgebouwd tot uiteindelijk nul. Het kabinet heeft met brief d.d. 10 september 2019 laten weten dat de gaswinning sneller wordt afgebouwd dan het oorspronkelijk basispad dat is afgesproken d.d. maart 2018. Daarmee neemt het veiligheidsrisico op aardbevingen en bevingsschade substantieel af. De bouwregelgeving is ondanks de versnelde afbouw onveranderd en dat betekent nog steeds dat vanaf 2023 geen beoordeling op aardbevingsrisico meer hoeft plaats te vinden. Het uitgangspunt van dit beleid is dat met het dichtdraaien van de gaskraan het risico op aardbevingen in korte tijd dan ook substantieel zal afnemen. Voor de drie campusgebieden van de RUG betekent dit dat vanaf 2023 (t2) geen beoordeling op aardbevingsbelasting meer plaats zou hoeven te vinden. Voor de Feringa Building dat in de tussentijd gerealiseerd wordt, zijn afspraken gemaakt met de NAM over de vergoeding van de meerkosten. Deze afspraken zijn vastgelegd in een Vaststellingsovereenkomst (VOK).

De aardbevingsproblematiek is een integraal onderdeel van het vastgoedbeleid- en uitvoering van de RUG. In 2017 is de inventarisatie van de Potentieel Hoog Risico Bouw Elementen (PHRBE's) per gebouw afgerond. De aanpak van de PHRBE's is onderdeel van de versterkingsopgave van de stad Groningen en valt onder de verantwoordelijk van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). De versterkingsopgave in Groningen is sterk vertraagd en de focus van de NCG is gericht op de problematiek in het kernrisicogebied en niet op Groningen Stad. Van een aantal elementen is vastgesteld dat deze versterkt moeten worden. De door de RUG te maken kosten hiervoor zullen, na akkoord door de NCG, worden vergoed.

Lifelines (Lifelines Databeheer B.V. & Medische Biobank Noord-Nederland B.V.)
Voor de periode 2024-2028 heeft de RUG een garantstelling van maximaal € 10,5 mln afgegeven (5 x € 2,1 mln per jaar) in het geval er onvoldoende externe financiering wordt verworven voor de instandhouding van de basisvoorziening Lifelines. UMCG Zorg heeft eveneens een garantstelling van € 5,25 mln (5 x € 1050K per jaar) afgegeven en VWS heeft schriftelijk bevestigd een subsidie te verstrekken voor de vierde onderzoeksronde van Lifelines.

Hypothecaire zekerheid lening Ministerie van Financiën
De RUG heeft een lening aangetrokken bij het Ministerie van Financiën ter grootte van € 265 mln voor investeringen in vaste activa, die benodigd zijn voor de uitvoering van de bij of krachtens de wet geregelde taken van de instelling. Voor deze lening, met een looptijd van 30-06-2023 t/m 30-06-2054, is door de RUG een eerste hypotheciare zekerheid gesteld.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Gebeurtenissen na balansdatum

Het UMCG O&O (de Faculteit der Medische Wetenschappen) kent een tweetal type promovendi, grovelijk te onderscheiden in studentpromovendi en werknemerspromovendi. Vierenveertig studentpromovendi (en dan daarvan een groep MD/PhD's) zijn een juridische procedure tegen het UMCG gestart om hun opleidingsovereenkomsten met terugwerkende kracht door de rechter te laten aanmerken als arbeidsovereenkomsten. De MD/PhD-promovendi zijn een specifieke groep: namelijk zij worden toegelaten tot de promotieopleiding terwijl ze nog geen mastergraad hebben.

Op 4 januari 2022 heeft de kantonrechter de vordering van deze promovendi afgewezen. Tegen deze uitspraak zijn deze promovendi in beroep gegaan.

Op 2 mei 2023 heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden in een tussenarrest geoordeeld dat de verhouding tussen deze studentpromovendi en het UMCG moet worden aangemerkt als een arbeidsovereenkomst voor de jaren 2016-2018.

Hiermee wordt de eerdere uitspraak van de kantonrechter, om de vordering af te wijzen, vernietigd. Het Gerechtshof concludeert daarnaast dat over de ingestelde vordering nog niet kan worden beslist, omdat partijen zich daarover inhoudelijk nog onvoldoende hebben kunnen uitlaten. UMCG O&O is op 2 augustus 2023 tegen deze uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De uitspraak van de Hoge Raad wordt eind 2024 verwacht. Vanwege de uitspraak waaruit de onzekerheid over de omvang van de vordering blijkt, is in de jaarrekening hiervoor geen voorziening getroffen.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Model E: Overzicht verbonden partijen

Bedragen x € 1.000,-

In de richtlijnen voor de opstelling van de jaarrekening geeft de Minister aan, dat de rechtspersoon die tezamen met de universiteit
- een economische eenheid vormen en
- onder de gemeenschappelijke leiding van de economische eenheid staan en
- de gemeenschappelijke leiding heeft beslissende zeggenschap over de rechtspersoon in kwestie, in de jaarrekening dienen te worden geconsolideerd.

De gegevens van de meerderheidsdeelnemingen zijn ontleend aan de jaarrekeningen van de betreffende deelnemingen.
Bij de RUG betreffen het de navolgende rechtspersonen:

Meerderheidsdeelneming

Naam		Juridische vorm	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023	Omzet 2023	Resultaat 2023	Deelname
RUG Houdstermaatschappij (KvK 02058154)								
Verklaring art. 2:403BW:	nee	B.V.	Groningen	4	10.059,3	-	-78,9	100%
Geconsolideerd:	nee							
University of Groningen North West Germany GmbH		GmbH	Papenburg (Dld)	4	26,2	-	6,3	100%
Verklaring art. 2:403BW:	nee							
Geconsolideerd:	nee							

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Toelichting: De RUG Houdstermaatschappij B.V. heeft ultimo 2023 belangen in de volgende ondernemingen:

Ondernemingen	Belang	Kernactiviteiten
NTV Beheer B.V.	100%	Beheer onderneming
Kennis Conversie Fonds B.V.	100%	Investeringsfonds
Van Swinderen Huys B.V.	100%	Vergader- en congrescentrum
RUG UMCG Investeringen B.V.	50%	Investeren in kansrijke technologiebedrijven
Angteq B.V.	15%	Pharmaceutisch en diagnostisch advies en onderzoek
Nederland Rusland Centrum B.V.	45%	Begeleiding bilaterale contacten
PolyVation B.V.	49%	Polymer producten voor medische sector
UC Promotion Groningen C.V.	33%	Onderzoeken opleiding bewegingswetenschappen
KNN Groep B.V.	20%	Advies Milieu en economie
Pro Facto B.V.	6%	Bestuurskundig en juridisch advies
AGILeBiotics B.V.	17%	Ontwikkelen van antibiotica
Biorion Technologies B.V.	3%	Drug delivery systeem
Lifelines Databeheer B.V. (Roden)	50%	Medische dataverzameling
Ocean Grazer Holding B.V.	25%	Ontwikkelen van opwekking en opslag energie
EV Biotech B.V.	10%	Ontwikkelen hoogwaardige moleculen
Biologisch Arch. Innovatiecentrum B.V.	34%	Biologisch innovatiecentrum
Innolab Holding B.V.	18%	Holding en managementactiviteiten
QDI Systems B.V.	8%	Ontwikkelen en productie van detectoren voor röntgenstraling
SG Papertronics B.V.	22%	Biotechnologiebedrijf
SlimStampen B.V (Haren)	12%	Ontwikkelen van effectieve leermethoden
Sencilia B.V.	12%	Ontwikkelen, produceren en exploiteren van sensoren (medisch en industr.)
Deep Atlas B.V.	8%	Leveren van geologische kennis en uitvoeren van geologisch onderzoek
Neth.Enabling Watertechn.Fonds B.V.	21%	Participatiemaatschappij
Pharma Connect Capital B.V.	5%	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van gezondheid en voeding
Preesman Naturals B.V.	20%	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten
Barder Technologies B.V.	20%	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van gezondheid en voeding
Ancora Health B.V.	1%	Verstrekken van preventieve medische zorg en lifestyle advies

Alle bedrijven hebben hun statutaire zetel in Groningen, tenzij anders vermeld.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Overige deelnemingen/kapitaalbelangen

Beslissend zeggenschap

Naam		Juridische vorm	Statutauire Zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023	Omzet 2023	Resultaat 2023	Deelname
Stichting AOG (KvK 41011529)								
Verklaring art. 2:403BW:	nee	Stichting	Groningen	1	3.359,4	-	-130,0	nvt
Geconsolideerd:	nee							
Stichting Universitair Sportcentrum Rijksuniversiteit Groningen (KvK 86081802)		Stichting	Groningen	4	-22,1	-	-12,4	nvt
Verklaring art. 2:403BW:	nee							
Geconsolideerd:	nee							

Overige verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting ACLO	Stichting	Groningen	4
Stichting Bestuursrecht en Bestuurskunde	Stichting	Groningen	4
Stichting Groninger Universiteitsfonds	Stichting	Groningen	4
Stichting Groninger Center for Drug Research	Stichting	Groningen	4
Stichting Groninger Universiteitsblad	Stichting	Groningen	4
Stichting Kommissie Eerstejaars Introduktie (KEI)	Stichting	Groningen	4
Stichting Klinische Farmacologie Groningen	Stichting	Groningen	4
Stichting Nicolaas Muleriusfonds	Stichting	Groningen	4
Stichting voor Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen	Stichting	Groningen	4
Stichting Technology Consultancy Center	Stichting	Groningen	4
Stichting ter Bevordering van Onderzoek en Onderwijs in de strafrechtswetenschappen	Stichting	Groningen	4
Stichting ter Bevordering van Ruimtelijke Wetenschappen	Stichting	Groningen	4
Stichting Ubbo Emmius Fonds	Stichting	Groningen	4
Farmaceutisch Technologie Groningen	Vereniging	Groningen	4
Stichting Aquilo	Stichting	Groningen	4
Stichting Pastoor Schmeits voor Sterrekunde	Stichting	Groningen	4
Stichting Sterrenkundig Studiefonds J.C.Kapteyn	Stichting	Groningen	4
CS ASPA	V.O.F.	Groningen	4

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Stichting Bèta Bedrijvendagen	Stichting	Groningen	4
Stichting Grote Buitenl.Excursie(s) Fysisch Mathem.Facult.ver.	Stichting	Groningen	4
Stichting Hilmar Joh.Backer Fonds	Stichting	Groningen	4
Stichting Surfeng	Stichting	Groningen	4
Technisch Fysische Vereniging Prof.Francken	Vereniging	Groningen	4
Vereniging voor Polymeerchemici Netwerk	Vereniging	Groningen	4
Stichting ESEB 2017 (Entosiast)	Stichting	Groningen	4
Stichting Microbes Unlimited	Stichting	Groningen	4
Johann Bernoulli Stichting voor de Wiskunde	Stichting	Groningen	4
Stichting Cover Travel Foundation	Stichting	Groningen	4
Stichting Leonardo da Vinci	Stichting	Groningen	4
Stichting Natuurkunde Olympiade Nederland	Stichting	Groningen	4
Stichting Systems & Control Groningen	Stichting	Groningen	4
Stichting Business Generator Groningen (Northern Knowledge)	Stichting	Groningen	4
Stichting Geertruida Gerharda Bolhuis	Stichting	Groningen	4
Stichting Wereld Vismigratie	Stichting	Groningen	4

Code activiteiten:
1 = contractonderwijs
2 = contractonderzoek
3 = onroerende zaken
4 = overig

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Model G: Verantwoording subsidies

Bedragen x € 1.000,-

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zij ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond*
	Kenmerk	Datum	
Epiffani	0021-07	4/28/2021	Ja
Orde in de Virtual Reality kleuterklas	0L22-02	4/28/2022	Onderhanden
Leren met VR: The next level?	0022-04	4/28/2022	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS21032	11/16/2021	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS22061	5/3/2022	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS229035	11/8/2022	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS229038	11/8/2022	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS229036	11/8/2022	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS229051	11/8/2022	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23031	4/20/2023	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23030	4/20/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23037	4/20/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23032	4/20/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23034	4/20/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23040	4/20/2023	Ja
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS23090	4/20/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS239017	12/6/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS230931	12/6/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS230932	12/6/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS239049	12/6/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS239016	12/6/2023	Onderhanden
Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten	VIS239041	12/6/2023	Onderhanden

* Onderhanden = de subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen
Ja = de subsidie is afgerond conform de subsidieverplichtingen
Nee = de subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

G2-A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen tot en met 2022	Totaal subsidiable kosten tot en met 2022	Saldo per 1/1/2023	Ontvangen in 2023	Subsidiable kosten in 2023	Te verrekenen per 31/12/2023
	Kenmerk	Datum							
nvt									
			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen tot en met 2022	Totaal subsidiable kosten tot en met 2022	Saldo per 1/1/2023	Ontvangen in 2023	Subsidiable kosten in 2023	Te verrekenen per 31/12/2023
	Kenmerk	Datum							
nvt									
			-	-	-	-	-	-	-

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Wet normering topinkomens (WNT)

Sinds 1 januari 2013 is de WNT van toepassing op publiek gefinancierde instellingen zoals de Rijksuniversiteit Groningen. Voor de WNT geldt een openbaarmakingsplicht.

Het algemene bezoldigingsmaximum 2023 voor de RUG is vastgesteld op € 223.000 (fulltime dienstverband). Het bezoldigingsmaximum wordt naar rato van de duur en/of omvang dienstverband in enig kalenderjaar berekend. De RUG valt in de onderwijsclassificatie G. Hierin zijn drie criteria leidend voor de bepaling van de classificatie. Op basis van de totale baten in jaar t-2 behaalt de RUG 10 complexiteitspunten, het aantal bekostigde studenten in jaar t-2 5 complexiteitspunten en het aantal onderwijssoorten in jaar t-2 5 complexiteitspunten. Dit resulteert in 20 complexiteitspunten hetgeen classificatie G oplevert. De Raad van Toezicht heeft deze indelingsclassificatie voor het jaar 2023 op 19 december 2022 vastgesteld.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Topfunctionarissen in dienstbetrekking

Gegevens 2023 (bedragen x 1 euro)	J. de Vries	J.A.W.M. Biemans	T.N. Wijmenga	J.M.A. Scherpen
Functiegegevens	Voorzitter	Vicevoorzitter	Rector Magnificus	Rector Magnificus
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/8	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	199.962	188.829	132.598	66.501
Beloningen betaalbaar op termijn	22.552	22.513	15.032	7.485
Subtotaal	222.514	211.342	147.630	73.986
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	148.463	74.537
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	**222.514**	**211.342**	**147.630**	**73.986**
Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2022 (bedragen x 1 euro)	J. de Vries	J.A.W.M. Biemans	T.N. Wijmenga	J.M.A. Scherpen
Functiegegevens	Voorzitter	Vicevoorzitter	Rector Magnificus	nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	nvt
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	nvt
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	nvt
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.442	181.276	191.390	nvt
Beloningen betaalbaar op termijn	24.097	23.419	24.094	nvt
Subtotaal	215.539	204.695	215.484	nvt
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000	nvt
Bezoldiging	**215.539**	**204.695**	**215.484**	**nvt**

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023 (bedragen x 1 euro)	J.W. Remkes	R.J. Weil	H.S. de Jong
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01- 31/12	01/01- 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	20.000	15.000	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	**20.000**	**15.000**	**15.000**
Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling:	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2022 (bedragen x 1 euro)	J.W. Remkes	R.J. Weil	H.S. de Jong
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01- 31/12	01/01- 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	20.000	15.000	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

Gegevens 2023 (bedragen x 1 euro)	W. van Saarloos	A.S. Roeters	M. Riemersma-Diephuis
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 30/10	01/11 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.000	12.500	2.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	18.573	3.727
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	15.000	12.500	2.500
Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling:	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2022 (bedragen x 1 euro)	W. van Saarloos	A.S. Roeters	M. Riemersma-Diephuis
Functiegegevens	Lid	Lid	nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	nvt
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.000	15.000	nvt
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	nvt

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

2. Uitkeringen wegens beeindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beeindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023 (bedragen x 1 euro)	T.N. Wijmenga
Functiegegevens	
Functie bij beeindiging dienstverband	Rector Magnificus
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beeindigd	2023
Uitkering wegens beeindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beeindiging dienstverband	68.609
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beeindiging dienstverband	68.609
Waarvan betaald in 2023	68.609
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Toelichting
De RUG is met de nieuwe werkgever van de voormalige rector magnificus een tijdelijke financieringsafspraak overeengekomen over een korte periode na haar indiensttreding al daar. In deze periode kon zij zich voorbereiden om haar nieuwe rol als hoogleraar in haar wetenschappelijke vakgebied weer te gaan uitoefenen. Dit in het belang van zowel haar nieuwe werkgever als ook de RUG in de functie van hoogleraar waardoor ze verbonden blijft met de universiteit. De financiële tegemoetkoming betaald door de RUG aan haar nieuwe werkgever in deze periode wordt in de WNT-verantwoording van de RUG als beëindigingsuitkering aangemerkt. De afspraak houdt geen vrijstelling van taken of non-activiteit in. Dit is inhoudelijk door ons niet beoordeeld.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Gegevens 2023 (bedragen x 1 euro)	Hoogleraar	Hoogleraar	Onderzoeker
Functiegegevens			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0,65
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	256.885	201.573	333.276
Beloningen betaalbaar op termijn	22.401	22.523	13.525
Totale bezoldiging	**279.286**	**224.096**	**346.801**
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	223.000	223.000	144.950
Verplichte motivering van de overschrijding van het individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	Royalty betaling	Aanvulling salaris	Uitvindervergoeding

Gegevens 2022 (bedragen x 1 euro)			
Functiegegevens	Hoogleraar	Hoogleraar	Onderzoeker
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	nvt
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	255.632	192.465	nvt
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736	23.896	nvt
Totale bezoldiging	**278.369**	**216.361**	**nvt**

Toelichting
Overeenkomstig de reikwijdte van de WNT wetgeving legt de Rijksuniversiteit Groningen geen verantwoording ten aanzien van niet-topfunctionarissen zonder dienstbetrekking af.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Overige gegevens

RESULTAATBESTEMMING

De RUG heeft geen statuten maar is een op de WhW gebaseerde rechtspersoon. Er zijn dus geen bijzondere statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Groningen, 10 juni 2024

Leden van College van Bestuur
J. de Vries, voorzitter
J.M.A. Scherpen, rector magnificus
J.A.W.M. Biemans, vicevoorzitter

Leden van Raad van Toezicht
J.W. Remkes, voorzitter
R.J. Weil
H.S. de Jong
W. van Saarloos
M. Riemersma-Diephuis

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Rijksuniversiteit Groningen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Rijksuniversiteit Groningen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Rijksuniversiteit Groningen op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 “Referentiekader” van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- de enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Rijksuniversiteit Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf “2.2.2. Bestuursverslag” van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf “2.2.2. Bestuursverslag” van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf “2.2.2. Bestuursverslag” van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf “2.3.1. Referentiekader” van het Onderwijsaccountantsprotocol 2023.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's;
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 25 juni 2024

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. J.J. Kooistra RA

rijksuniversiteit
groningen

III. OVERIGE GEGEVENS

Bernoulliborg
foto Peter van der Sijde

Inhoudopgave

Bericht van de Raad van Toezicht

Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

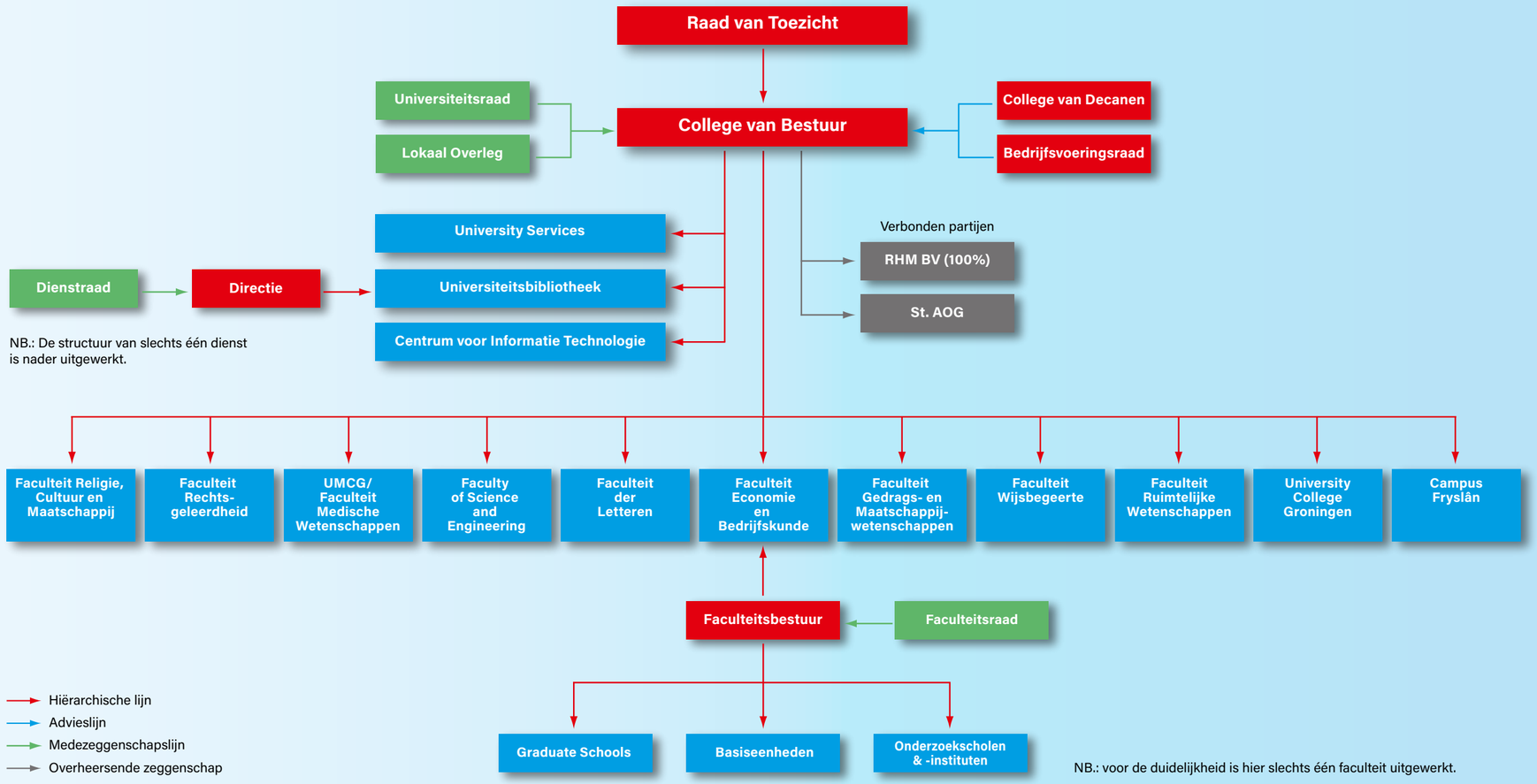
II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Bijlage A Organogram

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Bijlage B
Kerncijfers en kengetallen onderwijs

COLLEGEJAAR	2023-2024	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020
Studenten*					
Totaal	34047	34633	35136	34121	31828
Marktaandeel RUG in NL	10,0%	10,2%	10,3%	10,4%	10,5%
Waarvan met buitenlandse nationaliteit	9429	9422	9048	8226	7477
Aandeel buitenlandse nationaliteit in RUG	27,7%	27,2%	25,8%	24,1%	23,5%
Inschrijvingsvormen*					
Voltijd	33709	34283	34699	33675	31420
Deeltijd	297	306	392	402	354
Duaal	41	44	45	44	54
Inschrijving per opleidingsfase*					
Propedeuse	11020	11485	11491	10632	9510
Bachelor	11404	10895	10723	10849	12242
Master	10503	11077	11563	11164	10076
Schakelprogramma (vanaf 2020-2021 los van Bachelor)	1120	1176	1359	1476	
Instroom eerstejaars-instelling RUG**					
Bachelor	6524	6888	7478	7498	6641
Master	1027	1115	1352	1133	922
Totaal	7551	8003	8830	8631	7563
Marktaandeel RUG in NL	8,8%	9,4%	9,7%	9,4%	9,2%
Behaalde graden					
Propedeuse	***	***	***	***	***
Bachelor	nnb	5056	4611	5149	4389
Bachelor Marktaandeel RUG in NL	nnb	10,7%	10,7%	11,6%	11,1%
Master	nnb	5043	5064	4919	4413
Master Marktaandeel RUG in NL	nnb	9,1%	9,5%	9,2%	9,3%

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

COLLEGEJAAR	2023-2024	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020
Bekostiging					
Bekostigde inschrijvingen	20.403	21238	22106	21815	19854
Bekostigde graden	nnb	8893	8545	9006	7785

Definities
Bron: 1 Cijfer Hoger Onderwijs (1cHO) bestand van DUO/UNL/CBS.
Getallen worden jaarlijks achteraf bijgewerkt. Daarnaast kunnen definities verschillen van eerdere RUG jaarverslagen.
Getallen kunnen daarom afwijken van eerdere RUG jaarverslagen.
*Hoofdinschrijvingen per 1 oktober
**Inschrijvingen volledig nieuw bij de RUG (Hoofdinschrijvingen, Eerstejaar Instelling)
*** De RUG geeft sinds 2017-2018 geen diploma's Propedeuse meer uit.

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Kerncijfers en kengetallen onderzoek

KALENDERJAAR	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Onderzoek[1]						
Inzet WP (fte, som alle drie geldstromen)	2535	2407	2.331	2.042	1.795	1.799
Promoties	634	610	640	591	546	507
Marktaandeel RUG	n.b.	12,7%	13,2%	11,8%	11,0%	10,5%
Wetensch. Publicaties (excl. dissertaties)	8.546	10.034	10.412	9.379	10.178	9.002
Marktaandeel RUG	n.b.	11,3%	12,5%	11,5%	12,5%	11,4%
Veni, Vidi en Vici toekenningen NWO [2]	25	22	13	22	14	21
Marktaandeel RUG (universiteiten)	n.b.	9,8%	7,0%	10,0%	6,0%	8,2%
Personeel in dienst RUG (excl. UMCG; fte)[3]						
WP	2.783	2.602	2.551	2.463	2.405	2.339
Marktaandeel[4] WP	n.b.	8,2%	8,4%	8,5%	8,9%	9,0%
Met buitenlandse nationaliteit	1429	1291	1235	1119	1078	1014
OBP	2.277	2.098	2.003	1.916	1.971	1.909
Marktaandeel OBP	n.b.	9,3%	9,3%	9,3%	10,0%	10,1%
Met buitenlandse nationaliteit	211	173	158	120	119	107
Hoogleraren	326	316	315	317	301	301
Marktaandeel hoogleraren	n.b.	10,2%	10,3%	10,5%	10,3%	10,7%
UHD's	302	277	265	252	265	251
Marktaandeel UHD's	n.b.	9,5%	9,6%	9,9%	10,8%	10,5%
UD's	674	577	547	511	516	483
Marktaandeel UD's	n.b.	8,8%	8,9%	8,9%	9,6%	9,3%
Werknemer-promovendi	815	737	741	730	702	688
Marktaandeel werknemer-promovendi	n.b.	7,0%	7,3%	7,7%	8,0%	8,1%
Met buitenlandse nationaliteit	488	425	429	386	377	359
Overig WP	666	695	683	653	621	616
Marktaandeel overig WP	n.b.	8,1%	8,1%	8,0%	8,2%	8,6%

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur
I. BESTUURSVERSLAG
1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf
II. JAARREKENING
Controleverklaring van de accountant
III. OVERIGE GEGEVENS
Bijlagen

KALENDERJAAR	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Personeel in dienst UMCG (fte)[5]						
WP	1167	1156	1119	1105	1050	1026
Met buitenlandse nationaliteit [6]	333	288	279	275	262	252
OBP	738	689	657	620	637	620
Met buitenlandse nationaliteit [6]	26	25	24	23	23	23
Hoogleraren	100	91	98	95	93	74
Werknemer-Promovendi[7]	499	475	442	442	421	384
Met buitenlandse nationaliteit [6]	192	183	171	170	162	148
Lopende promotietrajecten RUG+UMCG [8]						
1a. Werknemer-promovendus	2075	1982	1941	1921	1920	1862
1b. Promoverend medewerker	197	221	218	226	220	232
2a. Beurspromovendus eigen uni / umc	528	626	654	655	608	614
2b. Beurspromovendus andere beursgever	794	753	669	579	624	572
3. Extern gefinancierde promovendus	516	502	485	457	429	404
4. Buitenpromovendus (eigen middelen)	512	534	516	527	533	522
Onbekend	57	55	57	58	59	67
Totaal	**4679**	**4673**	**4540**	**4423**	**4393**	**4273**
Met buitenlandse nationaliteit	2572	2510	2377	2225	2164	2076
%Buitenlands	55,0%	53,7%	52,4%	50,3%	49,3%	48,6%

Voetnoten
[1] Onderzoekcijfers 2023 zijn nog voorlopig; output t/m 2022 ontleend aan UNL Ruwe data onderzoeksoutput_KUOZ2022.xlsx dwnld 3 mrt 2024
[2] Vernieuwingsimpuls toekenningen; bron t/m 2022: NWO gegevensbestand 2018_2022 d.d. sep 2023
[3]cf. WOPI definities: personeel met bezoldigd dienstverband, ultimo standen; cijfers t/m 2022 ontleend aan UNL website d.d. 15mrt2023, Tabel 1 excl Gezondheid
[4] Marktaandelen personeel: % van landelijk totaal exclusief HOOP-gebied Gezondheid en exclusief student assistenten; bron: UNL website d.d. 15mrt2023
[5] Uitsluitend medewerkers die financieel op de Onderwijs- en Onderzoeksbegroting van het UMCG drukken.
[6] Aandeel buitenlands personeel UMCG vanaf 2019 geschat o.b.v. aandeel 2018
[7] Inclusief MD/PhD's
[8] Aantallen nog niet beëindigde trajecten, ongeacht bezoldiging; ontleend aan Kwaliteitszorgmodule Hora Finita; voorlopige cijfers d.d. 4 maart 2024

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Bijlage C Nevenfuncties

I. Leden College van Bestuur

PERSOON / FUNCTIES	ORGANISATIE	BEZOLDIGD
J. de Vries (voorzitter)		
Voorzitter Algemeen Bestuur	Stichting Academische Opleidingen Groningen	nee
Voorzitter Raad van Toezicht	Groninger Universiteitsfonds	nee
Lid Raad van Toezicht	Stichting Universitair Sportcentrum RUG	nee
Lid Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Lid Bestuur en vicevoorzitter	Stichting Ubbo Emmius Fonds	nee
Lid Raad van Toezicht	Groningen Confucius Instituut	nee
Voorzitter	Stuurgroep Universiteit van het Noorden	nee
Lid	Stuurgroep Akkoord van Groningen	nee
Lid Dagelijks Bestuur	Nationaal Programma Groningen	nee
Lid Algemeen Bestuur	Nationaal Programma Groningen	nee
Lid	College Bodemdaling door aardgaswinning	nee
Interimvoorzitter	Universiteiten van Nederland (UNL)	nee
Lid en vicevoorzitter	UNL Bestuur	nee
Voorzitter	Stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance	nee
Lid Bestuur	Nederlandse Wetenschappelijke Instituten Buitenland	nee
Lid Raad van Toezicht	New Energy Coalition	nee
Lid Raad van Toezicht	Stichting ISPT-AFT	nee
Lid Raad van Toezicht	Wetsus	nee
Lid	Chemport Europe	nee
Lid Bestuur	Netherlands Energy Research Alliance	nee
Lid Bestuur	Nederlands Caribische Stichting voor Klinisch HO	nee
Lid Bestuur	European Medical School Oldenburg-Groningen	nee
Lid	The Guild of European Research-Intensive Universities	nee
Lid	Verbund Norddeutscher Universitäten	nee

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

PERSOON / FUNCTIES	ORGANISATIE	BEZOLDIGD
J.A.W.M. Biemans (vicevoorzitter)		
Voorzitter Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Voorzitter Bestuur	Stichting Business Generator Groningen	nee
Vicevoorzitter Bestuur	Stichting Academische Opleidingen Groningen	nee
Lid stuurgroep	UNL – Bedrijfsvoering en Financiën	nee
Lid Investors Board	Carduso Capital BV	nee
Lid Ledenraad	Coöperatie SURF UA	nee
Lid Raad van Toezicht	Cognigron	nee
Lid Stuurgroep	Jongerenhuisvesting	nee
Lid Stuurgroep	Campus Groningen	nee
Penningmeester	Beheervereniging Het Eiland Helpermaar (op persoonlijke titel)	nee
Lid Raad van Toezicht	Stichting Universitair Sportcentrum RUG	nee
Lid Bestuur	AI-hub Noord-Nederland	nee
J.M.A Scherpen (rector magnificus vanaf 1 september 2023)		
Lid Raad van Toezicht	Groninger Universiteitsfonds	nee
Voorzitter	Stichting Nicolaas Mulerius Fonds	nee
Voorzitter Bestuur	Eric Bleumink Fonds	nee
Lid Algemeen Bestuur	Stichting Ubbo Emmius Fonds	nee
Lid Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Lid	Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen	nee
Lid	UNL – Stuurgroep Onderwijs en Onderzoek	nee
Lid Algemeen Bestuur	UNL – Capaciteitsorgaan Organisaties van Opleidingsinstellingen	nee
Lid Stuurgroep	Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI/KNAW)	nee
Fellow	IEEE	nee
Lid	SIAM	nee
Lid	IFAC	nee
Lid, Prins Friso ingenieur van het jaar	KIVI	nee

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

PERSOON / FUNCTIES	ORGANISATIE	BEZOLDIGD
C. Wijmenga (rector magnificus tot 1 september 2023)		
Lid Raad van Toezicht	Groninger Universiteitsfonds	nee
Voorzitter	Stichting Nicolaas Mulerius Fonds	nee
Voorzitter Bestuur	Eric Bleumink Fonds	nee
Lid Algemeen Bestuur	Stichting Ubbo Emmius Fonds	nee
Lid Bestuur	Koninklijke Natuurkundige Genootschap	nee
Lid Raad van Commissarissen	RUG Houdstermaatschappij BV	nee
Lid	Fryske Akademy	nee
Lid	Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen	nee
Lid	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen	nee
Lid Raad van Toezicht	Waddenacademie	ja
Lid Raad van Commissarissen	Ludwig Kliniek	ja
Lid Raad van Advies	'De Garage'	nee
Member Scientific Advisory Committee	Estonian Genome Center	nee
Member Scientific Advisory Board	International Genome Sample Resource	nee
Member Scientific Advisory Board	Latvian Biomedical Research and Study Center	nee
Member	Academia Europaea	nee
Lid	UNL – Stuurgroep Onderwijs en Onderzoek	nee
Lid Algemeen Bestuur	UNL – Capaciteitsorgaan Organisaties van Opleidingsinstellingen	nee
Lid Stuurgroep	Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI/KNAW)	nee
Lid Raad van Toezicht	AiNed	nee

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

II. Leden Raad van Toezicht

J.W. Remkes	
Voorzitter	Nationaal Programma Groningen
Co-voorzitter	Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving en als zodanig voorzitter van het Platform Spoorgoederenvervoer en leefomgeving
Voorzitter Raad van Toezicht	Kennisinstituut Deltares
Voorzitter Committee Safeguarding Impartiality	SKG-IKOB Certificatie
Voorzitter Raad van Toezicht	Kennis- en netwerkorganisatie Platform31/IVO
H.S. de Jong	
Lid Raad van Advies	Global Factories
Docent & Executive Fellow	ISE Business School São Paulo
Docent & Executive Fellow	IESE Business School Barcelona
Lid Raad van Toezicht	International Documentary Film Festival Amsterdam (IDFA)
A.S Roeters (lid tot 1 november 2023)	
Lid Bestuur	Stichting Weduwenfonds
Lid Adviesraad	Maatschappelijke Adviesraad Dynamics of Youth
Lid	Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
Lid Algemeen Bestuurscollege	Koninklijke Bibliotheek
W. van Saarloos	
Voorzitter Permanente Commissie	Nationale Instituten (KNAW&NWO) (tot april 2023)
President	European Academies Science Advisory Council
Lid Science Advisory Board	Max-Planck Institute Göttingen
Lid	Wetenschappelijke Raad Instituut GAK
Lid Board of Trustees (RvT)	Sense about Science (London)
Vertrouwenspersoon	Wetenschappelijke Integriteit VWS
R.J. Weil	
Voorzitter Raad van Bestuur	Jeroen Bosch Ziekenhuis
Lid	BoZ Governance innovatie- en adviescommissie (IAC)
M. Riemersma-Diephuis (lid vanaf 1 november 2023)	
Lid College van Bestuur	Drenthe College
Lid Raad van Advies	Politie-Academie
Lid Raad van Toezicht	ZINN (Noord Nederland)
Voorzitter	Kwaliteitsnetwerk mbo
Vicevoorzitter	VNO-NCW/MKB Noord, Drenthe

Inhoudopgave
Bericht van de Raad van Toezicht
Voorwoord voorzitter College van Bestuur

I. BESTUURSVERSLAG

1. Strategie
2. Onderwijs
3. Kwaliteitsafspraken
4. Onderzoek
5. Impact
6. Studenten
7. Medewerkers
8. Infrastructuur
9. Bestuur
10. Continuïteitsparagraaf

II. JAARREKENING

Controleverklaring van de accountant

III. OVERIGE GEGEVENS

Bijlagen

Bijlage D
Benoemingstermijnen

College van Bestuur

BESTUURDER	FUNCTIE	AANVANG	EINDE
J. de Vries	voorzitter	1 oktober 2018	1 oktober 2026
J.A.W.M. Biemans	vicevoorzitter	1 september 2019	1 september 2027
J.M.A. Scherpen	rector magnificus	1 september 2023	1 september 2027
C. Wijmenga	rector magnificus	1 september 2019	1 september 2023

Raad van Toezicht

BESTUURDER	FUNCTIE	AANVANG	EINDE
J.W. Remkes	voorzitter	1 september 2020	1 september 2024
H.S. de Jong	lid	1 januari 2022	1 januari 2026
M. Riemersma-Diephuis	lid	1 november 2023	1 november 2027
A.S. Roeters	lid	1 november 2015	1 november 2023
W. van Saarloos	lid	1 januari 2021	1 januari 2025
R. Weil	lid	1 juni 2021	1 juni 2025

rijksuniversiteit groningen

Colofon

Contactgegevens
Rijksuniversiteit Groningen
Afdeling Communicatie
Postbus 72
9700 AB Groningen
Tel 050 – 363 54 45
communicatie@rug.nl

Redactie
Gert Gritter,
Corporate Communicatie
Else Schoenmaker,
Corporate Control

Ontwerp
Dorèl Xtra Bold, Groningen

Publicatie
Groningen, 30 juni 2024